



ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

**ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ**

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

**«Εκπαιδευτική Πολιτική: Σχεδιασμός, Ανάπτυξη και
Διοίκηση»**

Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία

**«Διερεύνηση των απόψεων εκπαιδευτικών Αγγλικής
Γλώσσας για το νέο Πρόγραμμα Σπουδών Ξένων Γλωσσών
στο Λύκειο»**

Κρέκα Βασιλική

A.M. 3032202102039

Επιβλέπουσα καθηγήτρια: Καρακατσάνη Δέσποινα

Εξεταστική επιτροπή:

- 1. Φωτόπουλος Νικόλαος**
- 2. Τσιωτάκης Παναγιώτης**

Κόρινθος, Φεβρουάριος 2023

Copyright © Κρέκα Βασιλική , 2023.

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All rights reserved.

Απαγορεύεται η αντιγραφή, αποθήκευση και διανομή της παρούσας εργασίας, εξ ολοκλήρου ή τμήματος αυτής, για εμπορικό σκοπό. Επιτρέπεται η ανατύπωση, αποθήκευση και διανομή για σκοπό μη κερδοσκοπικό, εκπαιδευτικής ή ερευνητικής φύσης, υπό την προϋπόθεση να αναφέρεται η πηγή προέλευσης και να διατηρείται το παρόν μήνυμα. Ερωτήματα που αφορούν στη χρήση της εργασίας για κερδοσκοπικό σκοπό πρέπει να απευθύνονται προς τη συγγραφέα. Οι απόψεις και τα συμπεράσματα που περιέχονται σε αυτό το έγγραφο εκφράζουν τη συγγραφέα και μόνο.

Ευχαριστίες

Ολοκληρώνοντας τη συγγραφή της διπλωματικής μου εργασίας, θα ήθελα να ευχαριστήσω την επιβλέπουσα καθηγήτριά μου, κα Δέσποινα Καρακατσάνη, για την υποστήριξή της καθ' όλη τη διάρκεια της εκπόνησης της παρούσας διπλωματικής εργασίας.

Επίσης, θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά τη συνεπιβλέπουσα καθηγήτρια, κυρία Εύη Παπαλόη, για την ανατροφοδότησή της με σκοπό το βέλτιστο τελικό αποτέλεσμα. Ήταν η συμβολή της που έκανε τη διαδικασία αυτής της έρευνας γόνιμη και με παρακίνησε να συνεχίσω.

Θα ήθελα επίσης να ευχαριστήσω τους συναδέλφους, των οποίων η συνεργασία και η βοήθεια ήταν πολύ σημαντική. Η θετική τους στάση και η προθυμία τους να συμβάλλουν στη διεξαγωγή της έρευνας υπήρξε καθοριστικής σημασίας.

Τέλος, θα ήθελα να εκφράσω την εκτίμησή μου στους γονείς μου που με στηρίζουν συνεχώς και με ενθάρρυναν καθ' όλη τη διάρκεια των σπουδών μου.

Πίνακας Περιεχομένων

Πρόλογος	7
Περίληψη	8
Abstract	9

Μέρος Α- Θεωρητικό Πλαίσιο

Κεφάλαιο 1- Τα Προγράμματα Σπουδών

1.1. Βασικές Αρχές των Προγραμμάτων Σπουδών	10
1.1.1. Διακρίσεις Προγραμμάτων Σπουδών	11
1.2. Το Ελληνικό Συγκείμενο	14
1.2.1. Θεσμικά Όργανα Εκπαίδευσης	14
1.2.2. Εκπαιδευτικά Προγράμματα Γλωσσών	14
1.2.3. Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Γλωσσών	15
1.2.4. Τα Επίπεδα Γλωσσομάθειας	16
1.3. Τα Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών Ξένων Γλωσσών στο Λύκειο	17
1.4. Η Εξελικτική Πορεία της Αγγλικής Γλώσσας στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση.	19
1.5. Διδακτικές Μέθοδοι της Αγγλικής Γλώσσας	
1.5.1. Η «Παραδοσιακή» Μέθοδος	21
1.5.2. Η «Στρουκτουραλιστική» Μέθοδος	22
1.5.3. Η «Επικοινωνιακή» Μέθοδος	24
1.5.4. Η «Διαθεματική» Μέθοδος	26

Κεφάλαιο 2 - Το Νέο Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών για τις Ξένες Γλώσσες στο Λύκειο

2.1. Βασική φιλοσοφία -Αρχές κατασκευής	27
2.2.1. Γενικοί στόχοι και προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	28
2.2.2. Περιεχόμενο	32
2.2.3 Διδακτική Πλαισίωση-Μαθησιακός Προσανατολισμός	32

2.3. Καινοτομίες Νέου Προγράμματος Σπουδών	34
2.3.1. Η Αξιολόγηση των Προγραμμάτων Σπουδών	35

Κεφάλαιο 3 – Βιβλιογραφική Επισκόπηση 37

Μέρος Β – Μεθοδολογία – Αποτελέσματα - Συμπεράσματα

Κεφάλαιο 4 – Μεθοδολογία της Έρευνας

4.1. Εισαγωγή	42
4.2. Ερευνητικά Ερωτήματα	43
4.3. Δείγμα – Διαδικασία	43
4.4. Εργαλείο συλλογής δεδομένων	44
4.5. Ανάλυση Δεδομένων	45
4.6. Αξιοπιστία και Εγκυρότητα	46

Κεφάλαιο 5 - Αποτελέσματα της έρευνας

5.1. Δείγμα	47
5.2. Γενικές ερωτήσεις για το νέο ΠΣ	47
5.2.1. Ποια είναι η γενική εκτίμηση των εκπαιδευτικών για το νέο ΠΣ	48
5.2.2.. Ως προς ποια στοιχεία διαφοροποιείται το νέο ΠΣ από το υφιστάμενο	51
5.2.3. Ποια είναι τα στοιχεία που καθορίζουν τη φυσιογνωμία του μαθήματος	54
5.2.4. Κατά πόσο το νέο ΠΣ παρουσιάζει ακαδημαϊκό χαρακτήρα ή εάν λειτουργεί υπέρ του λειτουργικού εγγραμματισμού του Πολίτη	56
5.2.5. Κατά πόσο έχει ενσωματωθεί οργανικά η χρήση των ΤΠΕ	57
5.2.6. Κατά πόσο το νέο ΠΣ είναι ανοικτό, προσαρμόσιμο και Συμπεριληπτικό	58
5.2.7. Ειδικά χαρακτηριστικά που έχουν ενσωματωθεί	62

5.2.8. Κατά πόσο το νέο ΠΣ θα βοηθήσει στην καλύτερη οργάνωση της Διδασκαλίας	65
5.3. Ειδικότερες Ερωτήσεις για Επιμέρους Στοιχεία του Νέου ΠΣ	74
5.3.1. Αξιολόγηση της σαφήνειας των προσδοκώμενων μαθησιακών Αποτελεσμάτων	75
5.3.2. Αξιολόγηση του περιεχομένου	77
5.3.3. Οργάνωση περιεχομένου σε ευρύτερα θεματικά πεδία	77
5.3.4. Σχέση περιεχομένου με σύγχρονες κοινωνικές προκλήσεις και συνθήκες	79
5.3.5. Αξιολόγηση της επάρκειας του διαθέσιμου διδακτικού χρόνου	80
5.3.6. Προτάσεις για αλλαγή στη διάταξη ή για προσθήκη/αφαίρεση Ενοτήτων	81
5.3.7. Αναγνώριση του παιδαγωγικού προσανατολισμού	82
5.3.8. Βαθμός συμφωνίας με την προτεινόμενη παιδαγωγική Προσέγγιση	83
5.4. Ερωτήσεις για την Εφαρμοσιμότητα του ΠΣ/Προτάσεις	87
5.4.1. Στάση των εκπαιδευτικών ως προς το νέο ΠΣ	88
5.4.2. Αξιολόγηση της εφαρμοσιμότητας	89
5.4.3. Δυσκολίες και πλεονεκτήματα από την εφαρμογή	92
5.4.4. Διατύπωση συγκεκριμένων βελτιωτικών προτάσεων	94
5.4.5. Αξιολόγηση επιμόρφωσης	96

Κεφάλαιο 6- Συμπεράσματα

6.1. Συμπεράσματα	103
6.2. Υποθέσεις και Περιορισμοί της Έρευνας	113
Παράρτημα 1	114
Παράρτημα 2	121
Παράρτημα 3	126
Παράρτημα 4	137
Βιβλιογραφία	289

Πρόλογος

Η παρούσα έρευνα πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Εκπαιδευτική Πολιτική: Σχεδιασμός, Ανάπτυξη και Διοίκηση» με κατεύθυνση «Εκπαιδευτική Πολιτική και Διοίκηση» του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου με αφορμή την εκπόνηση της διπλωματικής μου εργασίας. Στόχος της μελέτης αυτής είναι να διερευνήσει τις απόψεις των εκπαιδευτικών Αγγλικής Γλώσσας για το νέο Πρόγραμμα Σπουδών Ξένων Γλωσσών στο Λύκειο και να συνεισφέρει ως ανατροφοδότηση για την εφαρμογή του σε πρότυπα και πειραματικά σχολεία της χώρας.

Η επιλογή του συγκεκριμένου θέματος έγινε στο πλαίσιο της συνεργασίας του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου με το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής.

Εύχομαι η μελέτη αυτή να γίνει το έναυσμα για περαιτέρω έρευνα και βελτίωση.

Περίληψη

Η παρούσα έρευνα έχει ως στόχο τη διερεύνηση και καταγραφή των απόψεων των εκπαιδευτικών Αγγλικής Γλώσσας για το νέο Πρόγραμμα Σπουδών (ΠΣ) Ξένων Γλωσσών στο Λύκειο. Κεντρικοί άξονες της έρευνας είναι η ανάδειξη των βασικών χαρακτηριστικών στοιχείων του νέου ΠΣ έτσι όπως αυτά αναγνωρίζονται και εντοπίζονται από τους εκπαιδευτικούς, οι λειτουργικές αδυναμίες που μπορεί να εντοπίζονται στο νέο πρόγραμμα και τα λειτουργικά πλεονεκτήματα και οι δυσκολίες που αναμένεται να προκύψουν κατά την εφαρμογή του καθώς επίσης και προτάσεις για βελτίωση που προτείνονται από τους εκπαιδευτικούς.

Το δείγμα της έρευνας αποτελούν 12 εκπαιδευτικοί ως επί το πλείστον Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης σε πρότυπα και πειραματικά σχολεία σε όλη τη χώρα. Το ερευνητικό εργαλείο που χρησιμοποιήθηκε ήταν η προφορική συνέντευξη, αποτελούμενη από ημι-δομημένες ερωτήσεις.

Τα ευρήματα της έρευνας κατέδειξαν πως οι εκπαιδευτικοί εντοπίζουν τα νέα καινοτόμα χαρακτηριστικά του προγράμματος και αντιμετωπίζουν με αισιοδοξία τις αλλαγές. Θεωρούν πως βρίσκεται σε καλό δρόμο όμως χρειάζεται ακόμα προσπάθεια για να οργανωθεί πλήρως. Αναφορά έγινε και σε υλικοτεχνικές ελλείψεις στα σχολεία που χρειάζονται άμεσα αποκατάσταση όπως επίσης, προτάθηκε η εφαρμογή του νέου ΠΣ σε όλες τις σχολικές μονάδες της χώρας για να υπάρξει μεγαλύτερη ανατροφοδότηση για την καταλληλότητα και σωστή οργάνωση του προγράμματος.

Λέξεις κλειδιά: Πρόγραμμα Σπουδών, Λύκειο, Ξένες Γλώσσες, Αγγλικά, αδυναμίες, πλεονεκτήματα, βελτίωση, επιμόρφωση

Abstract

The aim of this research is to investigate and record the opinions of English language teachers about the new Foreign Language Curriculum (FLC) in High School. The Central Axes of the research are the highlighting of the main characteristics of the new FLC as they are recognized and identified by the teachers, the functional weaknesses that can be identified in the new program and the functional advantages and difficulties that may arise during its implementation as well as suggestions for improvement suggested by teachers.

The research sample is 12, mostly Secondary Education, teachers in standard and experimental schools across the country. The research tool used was the oral interview, consisting of semi-structured questions.

The findings of the research showed that the teachers identify the new innovative features of the program and face the changes with optimism. They believe that it is on the right track, it still needs effort to be fully organized though. Reference was also made to logistical deficiencies in the schools that need immediate restoration, as well as, the implementation of the new FLC in all school units of the country was proposed in order to provide greater feedback on the appropriateness and proper organization of the program.

Keywords: Curriculum, High School, Foreign Languages, English, weaknesses, strengths, improvement, training

Μέρος Α- Θεωρητικό Πλαίσιο

Κεφάλαιο 1- Τα Προγράμματα Σπουδών

1.1. Βασικές Αρχές των Προγραμμάτων Σπουδών

Σύμφωνα με την εκπαιδευτική βιβλιογραφία (Χαλκιοπούλου, 2012) αποδεικνύεται ότι είναι εκπληκτικά δύσκολο να οριστούν φαινομενικά απλοί όροι με συνοπτικό και μονοσήμαντο τρόπο και ότι υπάρχουν τόσοι ορισμοί του όρου «πρόγραμμα σπουδών» όσοι και οι συγγραφείς. Ενώ ορισμένοι συγγραφείς είναι εκτενώς πολυλογείς, άλλοι επιδεικνύουν μια μάλλον στενή άποψη που περιορίζεται σε ένα συγκεκριμένο πλαίσιο. Σε πολύπλοκες περιπτώσεις όπως αυτή, συχνά βοηθά η αναζήτηση της ετυμολογικής προέλευσης της έννοιας.

Η λέξη curriculum (Πρόγραμμα Σπουδών) προέρχεται από το λατινικό ρήμα currere, που σημαίνει «τρέχω». Το λατινικό ουσιαστικό πρόγραμμα σπουδών αναφέρεται τόσο σε «μάθημα» και σε «όχημα». Στο πλαίσιο της εκπαίδευσης, η πιο προφανής ερμηνεία της λέξης είναι να τη δούμε ως ένα μάθημα για «μάθηση». Ο πολύ σύντομος ορισμός του προγράμματος σπουδών ως «σχέδιο μάθησης», που χρησιμοποιήθηκε από την Αμερικανίδα Hilda Taba το 1962, φαίνεται επομένως αρκετά επαρκής. Αντικατοπτρίζεται από σχετικούς όρους σε πολλές γλώσσες, συμπεριλαμβανομένου του κλασικού ολλανδικού όρου leerplan, του γερμανικού Lehrplan και του σουηδικού läroplan. Σύμφωνα με την Taba, το πρόγραμμα σπουδών μπορεί να οριστεί ως σχέδιο μάθησης. Αυτός ο απλός ορισμός δεν περιορίζει εύκολα ή άσκοπα την προοπτική, αλλά επιτρέπει κάθε είδους επεξεργασία για συγκεκριμένα επίπεδα σπουδών, πλαίσια και αναπαραστάσεις. Τέτοιες προδιαγραφές θα αποδειχθούν πολύ χρήσιμες για την ερμηνεία, την κατανόηση και την επικοινωνία σχετικά με θέματα του προγράμματος σπουδών.

Σύμφωνα με τον Bernstein (2003) και τον Whitson (2008) τα προγράμματα σπουδών χαρακτηρίζονται ως «κείμενα» ή κωδικοποιημένα συστήματα σημαινόντων τα οποία καθορίζουν το περιεχόμενο και προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα της μάθησης, τους παιδαγωγικούς προσανατολισμούς και την αξιολόγηση. Στο στάδιο της κωδικοποίησής τους τα προγράμματα σπουδών αποτελούν τα επιδιωκόμενα προγράμματα σπουδών (intended curricula) (Taylor & Richards, 2018).

Είναι συχνό φαινόμενο τα προγράμματα σπουδών να έχουν αυστηρά πλαίσια και να επιδέχονται όσο το δυνατό λιγότερες διαφοροποιήσεις ως προς την αποκωδικοποίησή τους έτσι ώστε να εφαρμόζονται όσο το δυνατόν ακριβέστερα οι κατευθύνσεις που δίνουν οι συγγραφείς (Hall, 1980).

Παρόλη την αυστηρή τους δομή, τα προγράμματα σπουδών συχνά γίνονται αντιληπτά με διαφορετικό τρόπο από τους εκπαιδευτικούς ανάλογα με την προσωπική τους ανάγνωση, τις προσωπικές τους θεωρίες, τον βαθμό διακειμενικότητας των νέων προγραμμάτων σπουδών συγκρινόμενα με παλαιότερα καθώς επίσης και τις συνθήκες στο εργασιακό περιβάλλον (Park&Sung, 2013; Bantwini, 2010; Kelly, 2009).

Το πρόγραμμα σπουδών ως αποκωδικοποιημένο πλέον κείμενο αναφέρεται με τον όρο προσλαμβανόμενο πρόγραμμα σπουδών (perceived curriculum) και είναι αυτό που οριστικοποιεί τον τρόπο υλοποίησης του προγράμματος σπουδών στην πράξη (enacted curriculum) (Remillard & Heck, 2014).

1.1.1. Διακρίσεις Προγραμμάτων Σπουδών

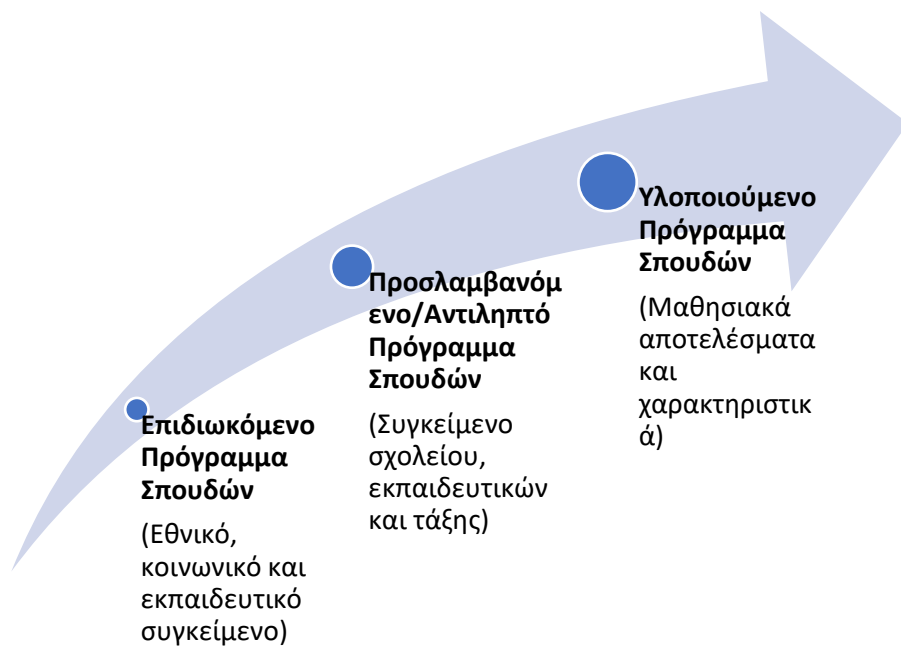
Η διαφοροποίηση μεταξύ των διαφόρων επιπέδων του προγράμματος σπουδών έχει αποδειχθεί πολύ χρήσιμη όταν μιλάμε για δραστηριότητες σπουδών (διαμόρφωση πολιτικής, σχεδιασμός και ανάπτυξη, αξιολόγηση και εφαρμογή). Ένα πρόγραμμα σπουδών μπορεί να διακρίνεται σε:

- Διεθνές/συγκριτικό (ή ανώτερο επίπεδο)
- Επίπεδο συστήματος/κοινωνίας/έθνους/κράτους (ή μακροοικονομικό) (π.χ. εθνικά αναλυτικά προγράμματα ή βασικοί στόχοι)
- Επίπεδο σχολείου/ιδρύματος (π.χ. πρόγραμμα σπουδών για το συγκεκριμένο σχολείο)
- Επίπεδο τάξης (π.χ. σχολικά βιβλία, εκπαιδευτικό υλικό)
- Ατομικό/προσωπικό επίπεδο.

Το ανώτερο επίπεδο αναφέρεται συνήθως σε διεθνείς συζητήσεις ή συμφωνίες σχετικά με τους στόχους και την ποιότητα της εκπαίδευσης, που μερικές φορές τροφοδοτούνται από αποτελέσματα διεθνώς συγκριτικών μελετών (PISA ή TIMSS1). Η ανάπτυξη προγραμμάτων σπουδών στο ανώτερο επίπεδο είναι συνήθως «γενικής» φύσης, ενώ οι προσεγγίσεις είναι πιο εφαρμόσιμες για τα επίπεδα που βρίσκονται πιο κοντά στην πρακτική του σχολείου και της τάξης. Επιπλέον, η διαδικασία ανάπτυξης του

προγράμματος σπουδών μπορεί να θεωρηθεί ως στενή (ανάπτυξη συγκεκριμένου προγράμματος σπουδών) ή ευρεία (μια μακροπρόθεσμη, συνεχής διαδικασία βελτίωσης του προγράμματος σπουδών, που συχνά περιλαμβάνει πολλές σχετικές πτυχές της εκπαιδευτικής αλλαγής, π.χ. εκπαίδευση εκπαιδευτικών, σχολική ανάπτυξη, τεστ και εξετάσεις). Προκειμένου να κατανοηθούν τα προβλήματα της λήψης αποφάσεων και της εφαρμογής του προγράμματος σπουδών, μια ευρύτερη περιγραφή της ανάπτυξης του προγράμματος σπουδών είναι συχνά η πιο κατάλληλη: συνήθως μια μακρά και κυκλική διαδικασία με πολλούς ενδιαφερόμενους και συμμετέχοντες, όπου διατυπώνονται τα κίνητρα και οι ανάγκες για αλλαγή του προγράμματος σπουδών. Οι ιδέες προσδιορίζονται σε προγράμματα και υλικά και καταβάλλονται προσπάθειες για την υλοποίηση των επιδιωκόμενων αλλαγών στην πράξη.

Επιπλέον, τα προγράμματα σπουδών μπορούν να αναπαρασταθούν σε διάφορες μορφές. Μια κοινή ευρεία διάκριση είναι μεταξύ των τριών επιπέδων του «επιδιωκόμενου», «προσλαμβανόμενου/αντιληπτού» και «υλοποιούμενου» προγράμματος σπουδών. Μια πιο εκλεπτυσμένη τυπολογία (van den Akker, 2003) περιγράφεται στον πίνακα 1. Τα προγράμματα σπουδών διακρίνονται ανάλογα με τις διαφορετικές μορφές με τις οποίες μπορούν να εκπροσωπηθούν και διακρίνονται σε τρία επίπεδα. Ο τριμερής διαχωρισμός χρησιμοποιείται συχνά σε διεθνείς συγκριτικές μελέτες που συχνά επικεντρώνονται σε μεγάλης κλίμακας αξιολόγηση των επιπέδων επίδοσης εντός του προγράμματος σπουδών και μερικές φορές στις προσπάθειες συσχέτισης των επιπτώσεων με τις αρχικές προθέσεις και τη διαδικασία υλοποίησης. Σε κάθε περίπτωση, αυτή η διάκριση των μορφών δίνει έμφαση στα διαφορετικά επίπεδα της έννοιας του προγράμματος σπουδών και καταδεικνύει τις συχνά ουσιαστικές αποκλίσεις μεταξύ των διαφόρων μορφών. Αν και αυτό μπορεί να μην είναι απαραίτητα πρόβλημα, μια επιθυμία που εκφράζεται συχνά είναι να μειωθεί το χάσμα μεταξύ ιδεών, πράξεων και αποτελεσμάτων.



Πίνακας 1

Τυπολογία προγραμμάτων σπουδών

1.2. Το Ελληνικό Συγκείμενο

1.2.1. Θεσμικά Όργανα Εκπαίδευσης

Το ανώτατο όργανο όσον αφορά στην εκπαίδευση ορίζεται το Υπουργείο Παιδείας της χώρας όπου θεσπίζονται οι συνταγματικές ρυθμίσεις και είναι αρμόδιο για την έγκριση προτάσεων του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (ΙΕΠ). Το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Ι.Ε.Π), πρότερο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (Π.Ι) είναι φορέας του Υπουργείου Παιδείας ο οποίος συμβάλλει στη βελτίωση της παρεχόμενης εκπαίδευσης. Ο χαρακτήρας του φορέα είναι ερευνητικός και συμβουλευτικός ως προς την παιδεία, την εκπαίδευση γενικότερα και την εκπαιδευτική πολιτική η οποία ακολουθείται. Ζητήματα με τα οποία ασχολείται το ΙΕΠ αποτελούν η συνεχής μελέτη του εκπαιδευτικού συστήματος τόσο σε εθνικό όσο και σε παγκόσμιο επίπεδο, η σύγκριση του εθνικού συστήματος με άλλα διεθνή συστήματα, η υποβολή και επεξεργασία νέων προτάσεων, με σκοπό τη βελτίωση, από το Υπουργείο και από τον εκάστοτε Υπουργό Παιδείας, η επιστημονική μελέτη ζητημάτων που αφορούν στην εκπαίδευση και στην τεχνολογία όπως αυτή εφαρμόζεται στην εκπαίδευση.

Σημαντικό ρόλο στην θέσπιση εκπαιδευτικής πολιτικής διαδραματίζουν και τα στελέχη της Εκπαίδευσης τα οποία αποτελούνται από τους Περιφερειακούς Συντονιστές, τους Συντονιστές Εκπαίδευσης και τους Διευθυντές Εκπαίδευσης και Σχολείων. Επιπλέον, η επιστημονική κοινότητα της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης συμβάλλει ενεργά στο εκπαιδευτικό σύστημα και τον σχεδιασμό του με την πολυεπίπεδη ανατροφοδότηση που παρέχει.

1.2.2. Εκπαιδευτικά Προγράμματα Γλωσσών

Τα εκπαιδευτικά προγράμματα γλωσσών αναφέρονται σε προγράμματα που εφαρμόζονται σε ένα συγκεκριμένο μαθητικό πλαίσιο και κοινό και έπειτα από σχετική εκπαίδευση, το κοινό αυτό θα υλοποιεί συγκεκριμένες δράσεις σε μία ή περισσότερες γλώσσες. Συνήθως, ένα πρόγραμμα γλωσσών σχεδιάζεται για την ξενόγλωσση εκπαίδευση και τόσο οι μέθοδοι όσο και τα εγχειρίδια στοχεύουν στην υλοποίηση ενός εκπαιδευτικού προγράμματος βάσει της εκάστοτε ισχύουσας γλωσσικής πολιτικής και στοχεύοντας στην πολυγλωσσία. Υπάρχουν διάφοροι τύποι εκπαιδευτικών προγραμμάτων όπως είναι το σχολικό πρόγραμμα σπουδών κάθε γνωστικού αντικείμενου (curriculum) και το αναλυτικό πρόγραμμα κάθε σχολικού μαθήματος (syllabus).

Ένα πρόγραμμα σπουδών σχεδιάζεται σύμφωνα με κάποιες βασικές αρχές όπως είναι η στοχοθεσία, οι ανάγκες και απαιτήσεις της μαθητικής κοινότητας, το θεωρητικό πλαίσιο, οι δράσεις και οι δραστηριότητες και η αξιολόγηση του προγράμματος. Το Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Γλωσσών αποτελεί ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο εκπαιδευτικής πολιτικής όσον αφορά στις ξένες γλώσσες.

Τέλος, ένα πρόγραμμα σπουδών εντάσσει σε μεγάλο βαθμό τη χρήση της τεχνολογίας λόγω της ευρείας χρήσης του Διαδικτύου καθώς ο υπολογιστής χρησιμοποιείται πλέον όχι μόνο ως μέσο εργασίας αλλά και μέσο «κοινωνικής» αλληλεπίδρασης κι επικοινωνίας. Συνεπώς, αναδείχθηκαν δυνατότητες που καλλιεργούνταν μέσω της επικοινωνιακής τεχνολογίας στο μάθημα (Κουτσογιάννης, 2000).

1.2.3. Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Γλωσσών

Το «Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες: Μάθηση, διδασκαλία, αξιολόγηση» είναι ένα από τα πιο γνωστά και πιο χρησιμοποιούμενα μέσα πολιτικής του Συμβουλίου της Ευρώπης. Μέσω της Ευρωπαϊκής Πολιτιστικής Σύμβασης, 50 ευρωπαϊκές χώρες δεσμεύονται να ενθαρρύνουν «τη μελέτη των γλωσσών, της ιστορίας και του πολιτισμού» άλλων ευρωπαϊκών χωρών από τους δικούς τους υπηκόους. Το Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες διαδραμάτισε και συνεχίζει να διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην υλοποίηση αυτού του οράματος της Ευρώπης. Από την έναρξή του το 2001, το Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες, μαζί με το σχετικό όργανό του για μαθητές, το Ευρωπαϊκό Πορτφόλιο για τις Ξένες Γλώσσες, αποτελεί κεντρικό χαρακτηριστικό των διακυβερνητικών προγραμμάτων του Συμβουλίου της Ευρώπης στον τομέα της εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένων των πρωτοβουλιών τους για την προώθηση του δικαιώματος στην ποιοτική εκπαίδευση για όλους.

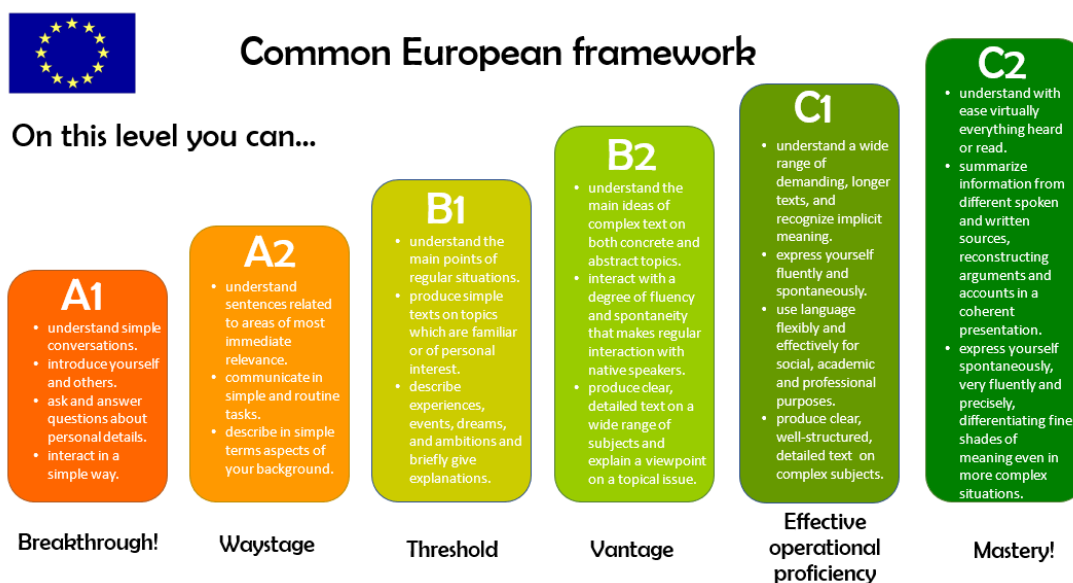
Η γλωσσική εκπαίδευση συμβάλλει στη βασική αποστολή του Συμβουλίου της Ευρώπης «να επιτύχει μεγαλύτερη ενότητα μεταξύ των μελών του» και είναι θεμελιώδης για την αποτελεσματική απόλαυση του δικαιώματος στην εκπαίδευση και άλλων ατομικών ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των δικαιωμάτων των μειονοτήτων, καθώς και, ευρύτερα, για την ανάπτυξη και διατήρηση μιας κουλτούρας δημοκρατίας. Το Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες αποσκοπεί στην προώθηση της ποιοτικής πολυγλωσσικής εκπαίδευσης, στη διευκόλυνση της μεγαλύτερης κοινωνικής κινητικότητας και στην τόνωση του προβληματισμού και της ανταλλαγής μεταξύ των επαγγελματιών της γλώσσας για την ανάπτυξη του προγράμματος σπουδών και την εκπαίδευση των εκπαιδευτικών. Επιπλέον, το Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες παρέχει μια μετα-γλώσσα για τη συζήτηση της πολυπλοκότητας της γλωσσικής επάρκειας για όλους τους πολίτες σε μια πολύγλωσση και διαπολιτισμική Ευρώπη, και για τους υπεύθυνους χάραξης της εκπαιδευτικής πολιτικής για να προβληματιστούν σχετικά με τους μαθησιακούς στόχους και τα αποτελέσματα που θα πρέπει να είναι συνεκτικά και διαφανή (Συμβούλιο της Ευρώπης, 2020)

Το Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες αποτελείται από ένα σύνολο κοινών επιπέδων αναφοράς και διευρύνει την προοπτική της γλωσσικής εκπαίδευσης

με διάφορους τρόπους, κυρίως με το όραμά του για τον χρήστη/μαθητή ως κοινωνικό παράγοντα, που συν-κατασκευάζει νόημα στην αλληλεπίδραση και με τις έννοιες της διαμεσολάβησης και των πολυγλωσσικών/πολυπολιτισμικών ικανοτήτων. Το Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες έχει αποδειχθεί επιτυχημένο ακριβώς επειδή περιλαμβάνει εκπαιδευτικές αξίες, ένα σαφές μοντέλο γλωσσικών ικανοτήτων, χρήσης γλώσσας και πρακτικά εργαλεία, για τη διευκόλυνση της ανάπτυξης προγραμμάτων σπουδών και του προσανατολισμού της διδασκαλίας και της μάθησης.

1.2.4. Τα Επίπεδα Γλωσσομάθειας

Το Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες έχει δύο άξονες: έναν οριζόντιο άξονα κατηγοριών για την περιγραφή διαφορετικών δραστηριοτήτων και πτυχών ικανοτήτων και έναν κάθετο άξονα που αντιπροσωπεύει την πρόοδο στην επάρκεια σε αυτές τις κατηγορίες. Για να διευκολυνθεί η οργάνωση των μαθημάτων και να περιγραφεί η πρόοδος, το Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες παρουσιάζει τα έξι Κοινά Επίπεδα Αναφοράς που φαίνονται στον Πίνακα 2. Αυτή η ρύθμιση παρέχει έναν οδικό χάρτη που επιτρέπει στους χρήστες/μαθητευόμενους να ασχοληθούν με σχετικές πτυχές του περιγραφικού σχήματος με προοδευτικό τρόπο. Ωστόσο, τα έξι επίπεδα δεν προορίζονται να είναι απόλυτα. Πρώτον, μπορούν να ομαδοποιηθούν σε τρεις μεγάλες κατηγορίες: Βασικός χρήστης (A1 και A2), Ανεξάρτητος χρήστης (B1 και B2) και Έμπειρος χρήστης (C1 και C2). Δεύτερον, τα έξι επίπεδα αναφοράς, τα οποία αντιπροσωπεύουν πολύ ευρείες ζώνες γλωσσικής επάρκειας, υποδιαιρούνται πολύ συχνά (Συμβούλιο της Ευρώπης, 2020)



Πίνακας 2

Κοινά Επίπεδα Αναφοράς του Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου Αναφοράς για τις Γλώσσες

Τα επίπεδα A1 και A2 αντιστοιχίζονται με στοιχειώδη γνώση, το επίπεδο B1 με μέτρια γνώση, το επίπεδο B2 με καλή γνώση, το επίπεδο Γ1 με πολύ καλή γνώση και το Γ2 με άριστη γνώση της γλώσσας. (Παράρτημα 1)

1.3 Τα Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών Ξένων Γλωσσών στο Λύκειο

Το Ενιαίο Πρόγραμμα Σπουδών των Ξένων Γλωσσών στο Λύκειο ακολουθώντας τις επιταγές της Ευρωπαϊκής Ένωσης και Ευρωπαϊκής Επιτροπής αναφορικά με τη νέα ξενόγλωσση εκπαιδευτική πολιτική είναι σχεδιασμένο ώστε να προωθή την πολυγλωσσία των νέων που κατοικούν στη χώρα. Στόχος είναι να προστατευτεί η γλωσσική πολυμορφία, να γίνει ομαλή κοινωνική ένταξη και να διατηρηθεί η πολιτιστική ταυτότητα των κατοίκων. Λόγω της ενοποίησης των ευρωπαϊκών κρατών, η πολυγλωσσία ενισχύει τις εκπαιδευτικές και επαγγελματικές ευκαιρίες καθώς αναπτύσσεται και το αίσθημα του σεβασμού ως προς τις ξένες γλώσσες (Δενδρινού, Αλεξοπούλου, Αποστόλου, Βεντούρης, Γκοτσούλια, Δεληγιάννη, ... & Αναστασία Χρύσου, 2016).

Κατά την εκμάθηση μια γλώσσας ο μαθητής αναπτύσσει γλωσσική επίγνωση, διαμεσολαβητική ικανότητα και διαπολιτισμική συνείδηση κατανοώντας τη δομή και λειτουργία της ξένης γλώσσας σε διαφορετικές κοινωνικές περιστάσεις. Η ξένη γλώσσα χρησιμοποιείται εμπλέκοντας και την μητρική γλώσσα καλλιεργώντας έτσι την πολιτισμική γνώση. Η καινοτομία του Ενιαίου Προγράμματος Σπουδών έγκειται στο γεγονός ότι είναι ενιαίο για όλες τις διδασκόμενες ξένες γλώσσες και εκπαιδευτικές βαθμίδες. Επιπλέον, η γλωσσική επάρκεια διακρίνεται σε επίπεδα γλωσσομάθειας τα οποία πιστοποιούνται από κρατικό φορέα, το Κρατικό Πιστοποιητικό Γλωσσομάθειας (ΚΠΓ). Βάσει του Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου Αναφοράς τα επίπεδα γλωσσομάθειας διαμορφώνονται ως εξής: A1, A2, B1, B2, Γ1, Γ2.

Το επίπεδο γλωσσικής ικανότητας του μαθητή σε μια ξένη γλώσσα εξαρτάται τόσο από την κατανομή των ωρών του ωρολογίου προγράμματος, η οποία είναι σύμφωνη με τις διατάξεις του Υπουργείου Παιδείας σε συνάρτηση με το διαθέσιμο προσωπικό αλλά και τη διαθεσιμότητα των υποχρεωτικών και προαιρετικών μαθημάτων.

Σύμφωνα με το Ενιαίο Πρόγραμμα Σπουδών για τις Ξένες Γλώσσες τα διδακτικά εγχειρίδια περιλαμβάνουν αναλυτικό οργανόγραμμα της διδακτέας ύλης για όλα τα επίπεδα γλωσσομάθειας και η ύλη των ανωτέρων επιπέδων εμπεριέχει και συμπληρώνει βασικά στοιχεία των χαμηλότερων επιπέδων. (Δενδρινού, Αλεξοπούλου, Αποστόλου, Βεντούρης, Γκοτσούλια, Δελγιάννη, ... & Αναστασία Χρύσου, 2016).

Σημαντική είναι η χρήση των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ) στα νέα προγράμματα σπουδών καθώς δίνονται νέες προοπτικές στην μαθησιακή και διδακτική εμπειρία. Η εφαρμογή των νέων τεχνολογιών στη διδασκαλία της ξένης γλώσσας προϋποθέτει εξοπλισμό ο οποίος δυστυχώς συχνά, δεν παρέχεται από τις σχολικές μονάδες. Επιπλέον, προϋπόθεση είναι και η κατάλληλη κατάρτιση του εκπαιδευτικού έτσι ώστε να είναι σε θέση να χρησιμοποιεί τους νέους διαδραστικούς πίνακες με τα αντίστοιχα λογισμικά.

Η ένταξη των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική διαδικασία και η αξιοποίηση των διαδικτυακών πηγών δίνει στους μαθητές αυθεντικό υλικό το οποίο συναντάται στην καθημερινή ζωή και προωθεί την αποτελεσματική επικοινωνία εντός κοινωνικού περιβάλλοντος.

Ένας άλλος όρος που έχει ενταχθεί στο Ενιαίο Πρόγραμμα Σπουδών είναι εκείνος της διαμεσολάβησης. Διαμεσολάβηση υπάρχει όταν μεταφέρουμε επεξηγηματικά πληροφορίες σε κάποιον με σκοπό την κατανόηση ενός πράγματος ή ενός γεγονότος. Η διαμεσολάβηση μπορεί να είναι ενδογλωσσική, δηλαδή μεταφορά πληροφορίας στην ίδια γλώσσα ή σε διαφορετική γλώσσα αναλόγως την περίπτωση. Αυτή είναι μια πρακτική που συμβαίνει καθημερινά και εξασφαλίζεται από την ύπαρξη της πολυγλωσσίας των ομιλητών (ΙΕΠ, 2022)

1.4. Η Εξελικτική Πορεία της Αγγλικής Γλώσσας στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση

Η ένταξη της ξένης γλώσσας στην εκπαίδευση συστήθηκε από την ειδική Επιτροπή Παιδείας τον 19^ο αιώνα με τη σύσταση του νεοελληνικού κράτους όπου διδασκόταν η Γαλλική Γλώσσα στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση για πολιτικούς λόγους με σκοπό τη διατήρηση των διπλωματικών σχέσεων με τη Γαλλία. Στα μέσα του 20^{ου} αιώνα έκανε την εμφάνισή της στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, λόγω της επιρροής που ασκούσε η Βρετανία στην Ελλάδα, και η Αγγλική γλώσσα ως *lingua franca*. Η ανάπτυξη της ικανότητας της επικοινωνίας των μαθητών διασφαλίζεται με τρίωρη διδασκαλία της Αγγλικής Γλώσσας εβδομαδιαίως και με τον νόμο 309/1976 εισάγονται τα νέα εκσυγχρονισμένα Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών και οι εκπαιδευτικοί επιμορφώνονται μέσω του Βρετανικού Συμβουλίου καθώς πλέον η χώρα ανήκει στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η διδασκαλία των δύο γλωσσών, Αγγλικής και Γαλλικής, εισάγεται παράλληλα το 1979 και αρμόδιος ως προς τη συμβουλευτική των εκπαιδευτικών καθιερώνεται ο Επιθεωρητής. Προεδρικό Διάταγμα του 1993 εισάγει την 2^η υποχρεωτική γλώσσα στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση και κατά συνέπεια η Αγγλική Γλώσσα καθιερώνεται επίσημα ως 1^η ξένη γλώσσα με 2^η υποχρεωτική την Γαλλική ή Γερμανική γλώσσα.

Η δασκαλοκεντρική προσέγγιση της μαθησιακής διαδικασίας αντικαθίσταται από την μαθητοκεντρική, με το Προεδρικό Διάταγμα 413/27.9.1984, όπου προωθείται η συνεργασία των μαθητών και ο ρόλος του εκπαιδευτικού είναι να συντονίζει την εκπαιδευτική διαδικασία.

Οι εκπαιδευτικοί εντάσσουν στις πρακτικές τους τη συνεργασία των μαθητών μέσα από παιχνίδια ρόλων και δραματοποίηση εντάσσοντας τους μαθητές ενεργά στη διαδικασία της μάθησης. Αυθεντικό υλικό, όπως εκείνο που εντοπίζεται σε εφημερίδες, περιοδικά και λογοτεχνικά κείμενα, εντάσσεται στην εκπαιδευτική διαδικασία, το ξενόγλωσσο σχολικό εγχειρίδιο διαμορφώνεται από αντίστοιχες δραστηριότητες και επιπλέον υλικό μπορεί να χρησιμοποιηθεί από τον εκπαιδευτικό εάν κρίνει πως είναι χρήσιμο.

Η «Δομή και λειτουργία της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης» καθορίζεται από τον νόμο 1566/198574 καθώς οι ξένες γλώσσες εισάγονται στην

Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση και το Ενιαίο Πολυκλαδικό Λύκειο αφιερώνει περισσότερες διδακτικές ώρες στην εκμάθηση της ξένης γλώσσας και μια δεύτερη προαιρετική γλώσσα εισάγεται στη Γ' Λυκείου.

Με το Προεδρικό Διάταγμα 108 του Ν 1566/1985 η Α' Λυκείου διαθέτει κοινά μαθήματα, μαθήματα επιλογής καθώς και προαιρετικά μαθήματα όπου εντάσσεται η Αγγλική Γλώσσα μαζί με τη Γαλλική και τη Γερμανική με 4 ώρες διδασκαλίας την εβδομάδα. Η 1^η ξένη γλώσσα (Αγγλική ή Γαλλική) διδάσκεται στα κοινά μαθήματα 3 ώρες την εβδομάδα και η προαιρετική επιλογή 2^{ης} ξένης γλώσσας πρέπει να είναι διαφορετική από την 1^η.

Στη Β' η ξένη γλώσσα διδάσκεται 3 ώρες την εβδομάδα ενώ στη Γ' Λυκείου επειδή η ξένη γλώσσα ανήκει στα μαθήματα γενικής παιδείας διδάσκεται 2 ώρες.

Η δημιουργία ενός Ενιαίου Λυκείου θεσμοθετείται το 1997 (Ν. 2525/1997 & 2640/1998) όπου η υποχρεωτική εκπαίδευση περιλαμβάνει την εξαετή φοίτηση στο Δημοτικό Σχολείο και την τριετή φοίτηση στο Γυμνάσιο. Έπειτα, ο μαθητής επιλέγει εάν επιθυμεί να φοιτήσει σε Ενιαίο/ Μουσικό/ Αθλητικό Λύκειο ή σε Τεχνικά Επαγγελματικά Εκπαιδευτήρια (ΤΕΕ).

Το ωρολόγιο πρόγραμμα του Λυκείου ως προς τις ξένες γλώσσες διαμορφώνεται ως εξής: στη Α' Λυκείου η 1^η ξένη γλώσσα (Αγγλική ή Γαλλική) είναι κοινή για όλους τους μαθητές και διδάσκεται 3 ώρες την εβδομάδα ενώ η 2^η ξένη γλώσσα (Αγγλικά/ Γαλλικά/ Γερμανικά) ανήκει στα μαθήματα επιλογής, πρέπει να είναι διαφορετική από την 1^η ξένη γλώσσα, διδάσκεται 2 ώρες την εβδομάδα και δεν αλλάζει μέχρι τη Γ' Λυκείου.

Από το 2020, με υπουργική απόφαση, όλοι οι μαθητές του Λυκείου και στις τρεις τάξεις διδάσκονται υποχρεωτικά την Αγγλική γλώσσα ενώ υπάρχει διαχωρισμός και ιδιαίτερη μέριμνα για τη 2^η ξένη γλώσσα (ΦΕΚ Β' 3523/25-08-2020).

1.5. Διδακτικές μέθοδοι της αγγλικής γλώσσας

1.5.1. Η «Παραδοσιακή» Μέθοδος

Η παραδοσιακή μέθοδος βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στον διαχωρισμό μιας ξένης γλώσσας σε υποσύνολα διακριτών δεξιοτήτων και πεδίων γνώσης καθώς είναι σε μεγάλο βαθμό μια λειτουργική διαδικασία που εστιάζει σε δεξιότητες και τομείς γνώσης μεμονωμένα. Σε συνέχεια αυτού, οι παραδοσιακές μέθοδοι συνδέονται στενά με τη διδασκαλία της γλώσσας που χρησιμοποιείται σε ένα συγκεκριμένο πεδίο που σχετίζεται με τη ζωή ή την καθημερινότητα των μαθητών. Πολλοί μαθητές των Αγγλικών χρειάζονται τη γλώσσα για συγκεκριμένους σκοπούς και αυτό έχει οδηγήσει στη διδασκαλία των Αγγλικών για ειδικούς σκοπούς.

Ένα πολύ τυπικό χαρακτηριστικό της παραδοσιακής μεθοδολογίας είναι η «αλληλεπίδραση που κυριαρχείται από τον δάσκαλο» (Broughton, 1994). Η διδασκαλία είναι βαθιά δασκαλοκεντρική και βασίζεται στην παραδοσιακή άποψη της εκπαίδευσης, όπου οι δάσκαλοι χρησιμεύουν ως πηγή γνώσης ενώ οι εκπαιδευόμενοι ως παθητικοί δέκτες» (Kuzu, 2008). Συνοψίζοντας, η παραδοσιακή μεθοδολογία βάζει την ευθύνη για τη διδασκαλία και τη μάθηση κυρίως στον δάσκαλο και πιστεύεται ότι εάν οι μαθητές είναι παρόντες στο μάθημα και ακούσουν τις εξηγήσεις και τα παραδείγματα του δασκάλου, θα μπορούν να χρησιμοποιήσουν τη γνώση.

Η παραδοσιακή μεθοδολογία δεν παρουσιάζει τη γλώσσα ως μέσο επικοινωνίας. Αντίθετα, αυτή η προσέγγιση στη διδασκαλία αντιλαμβάνεται τη γλώσσα ως ένα σύνολο αξιόλογων πληροφοριών που πρέπει να μαθευτεί, με έμφαση στη διανοητική αυστηρότητα (White, 1988). Εν συντομία, η παραδοσιακή προσέγγιση δείχνει τη γλώσσα κυρίως από την άποψη πως διέπεται από κανόνες και επικεντρώνεται στη γνώση της γραμματικής και των στοιχείων του λεξιλογίου. Υποτίθεται ότι ένα άτομο που γνωρίζει τους κανόνες και το λεξικό μπορεί να κατανοήσει και να μιλήσει τη γλώσσα-στόχο.

Οι πιο σχετικές αρχές αυτής της μεθόδου μπορούν να συνοψιστούν ως εξής:

- 1) Δίνει έμφαση στη μελέτη και μετάφραση του γραπτού λόγου, καθώς θεωρείται ανώτερος από τον προφορικό.
- 2) Επιτυχημένοι μαθητές είναι εκείνοι που μεταφράζουν από τη μια γλώσσα στην άλλη, αν και δεν μπορούν να επικοινωνήσουν προφορικά.
- 3) Η ανάγνωση και η γραφή είναι οι κύριες γλωσσικές δεξιότητες.

- 4) Οι δάσκαλοι παίζουν αυταρχικό ρόλο στην τάξη και η κυρίαρχη αλληλεπίδραση είναι μεταξύ δασκάλου-μαθητή.
- 5) Οι μαθητές πρέπει να μάθουν τους γραμματικούς κανόνες και να τους εφαρμόζουν σε ασκήσεις.
- 6) Οι μαθητές πρέπει να γνωρίζουν συζυγίες ρημάτων και άλλα γραμματικά παραδείγματα.
- 7) Βασική μονάδα διδασκαλίας είναι η πρόταση.
- 8) Η μητρική γλώσσα του μαθητή είναι το μέσο διδασκαλίας και χρησιμοποιείται για τη σύγκριση με τη γλώσσα που μελετάται. (Larsen-Freeman 1991, Richards&Rodgers, 1986)

1.5.2. Η «Στρουκτουραλιστική» Μέθοδος

Οι διαφορετικές μέθοδοι που αναλύονται σε αυτή την ενότητα μοιράζονται μια κοινή αντίληψη για το πώς να μαθαίνεις μια ξένη γλώσσα ως μια διαδικασία απόκτησης των δομών ή των προτύπων της μέσω του σχηματισμού συνήθειας. Θα εξετάσουμε την μέθοδο καθώς και την προέλευση και την επακόλουθη ανάπτυξη αυτών των μεθόδων: της Προφορικής Μεθόδου και της Ακουσολογικής Μεθόδου.

Η Προφορική Προσέγγιση ήταν η πρώτη κίνηση σε αυτό που μπορεί να ονομαστεί στρουκτουραλιστική κατεύθυνση και έχει την προέλευσή της στη βρετανική εφαρμοσμένη γλωσσολογία των δεκαετιών του 1920 και του 1930, εκπροσωπούμενη από τους Palmer και Hornby. Ήταν η πρώτη προσπάθεια εφαρμογής ενός επιστημονικού θεμελίου στη διδασκαλία των ξένων γλωσσών και ήταν κυρίαρχη από τη δεκαετία του 1930 έως το 1960. Στη δεκαετία του 1960 αυτή η προσέγγιση αναφερόταν ως Προσέγγιση Περίπτωσης, λόγω της μεγαλύτερης έμφασης στην παρουσίαση και εξάσκηση της γλώσσας κατά περίπτωση. Η κύρια διαφορά με τον αμερικανικό στρουκτουραλισμό έγκειται στη βρετανική έννοια της «κατάστασης» και του σκοπού (που έχει τις ρίζες του στις έννοιες του νοήματος, του πλαισίου και της κατάστασης των Firth και Halliday) (Richards&Rodgers, 1986).

Η κύρια δραστηριότητά στην τάξη στη διδασκαλία της αγγλικής δομής είναι η προφορική πρακτική των δομών. Αυτή η προφορική πρακτική ελεγχόμενων μοτίβων προτάσεων δίνεται σε καταστάσεις που έχουν σχεδιαστεί για να προσφέρουν τη μεγαλύτερη δυνατή εξάσκηση στην αγγλική ομιλία στον μαθητή. Καταστάσεις που

έχουν πάντα έναν βασικό σκοπό από την πλευρά του ομιλητή και δίνουν μεγαλύτερη προσοχή στο νόημα

Τα χαρακτηριστικά της Προφορικής Προσέγγισης είναι τα ακόλουθα:

- α) το αναλυτικό πρόγραμμα είναι οργανωμένο δομικά σε σχήματα προτάσεων, τοποθετημένα σταδιακά·
- β) το λεξιλόγιο θεωρείται πολύ σημαντική πτυχή
- γ) ο δάσκαλος είναι το πρότυπο, δημιουργεί την κατάσταση και διδάσκει μέσω της ερώτησης και της εξαγωγής των απαντήσεων των μαθητών.
- δ) οι μαθητές αναμένεται να συνάγουν τη σημασία της λέξης από τα συμφραζόμενα, χωρίς μεταφράσεις ή επεξηγήσεις στη μητρική γλώσσα.
- ε) οι γραμματικές δομές διδάσκονται με προφορικές διαδικασίες: επαναλήψεις, αντικαταστάσεις,
- στ) η γραμματική μαθαίνεται με μια επαγωγική διαδικασία που βαθμολογείται από απλές σε πιο σύνθετες μορφές.
- ζ) η σωστή προφορά και η γραμματική θεωρούνται ζωτικής σημασίας, επομένως οι μαθητές πρέπει να αποφεύγουν λάθη.
- η) πρώτα έρχεται η προφορική γλώσσα και μετά η γραπτή
- θ) το σχολικό βιβλίο και το οπτικό υλικό είναι πολύ σημαντικά.

Η Ακουογλωσσική Μέθοδος αντιστοιχεί στη στρουκτουραλιστική παράδοση των ΗΠΑ για τη διδασκαλία των ξένων γλωσσών, η οποία έγινε η κυρίαρχη μέθοδος μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Η προέλευσή της μπορεί να ανάγεται στο θεμελιώδες έργο του Bloomfield (1942), ο οποίος έθεσε τις βάσεις της δομικής γλωσσολογίας τμηματοποιώντας και ταξινομώντας τις εκφράσεις στα φωνολογικά και γραμματικά τους συστατικά. Ο Φράις, ο Μπρουκς, ο Ρίβερς και ο Λάντο συνέχισαν να εφαρμόζουν αυτές τις αρχές μέχρι τη δεκαετία του 1970 με μια κοινωνική σχέση με τον συμπεριφορισμό.

Ο Bloomfield (1942) έγινε μια βασική πηγή για τη Μέθοδο του Στρατού και ήταν μια απάντηση στην ανάγκη στρατιωτικού προσωπικού μετά την είσοδο των ΗΠΑ στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Η κύρια διαδικασία του ήταν η μίμηση και η επανάληψη.

Οι πιο σημαντικές έννοιες σχετικά με τη διδασκαλία των ξένων γλωσσών στην Ακουογλωσσική Μέθοδο είναι οι ακόλουθες (Ellis, 1985):

1. Η εκμάθηση της ξένης γλώσσας είναι ίδια με κάθε άλλο είδος εκμάθησης και μπορεί να εξηγηθεί με τους ίδιους νόμους και αρχές.
2. Η μάθηση είναι αποτέλεσμα εμπειρίας και είναι εμφανής στις αλλαγές στη συμπεριφορά.
3. Η εκμάθηση ξένων γλωσσών διαφέρει από την εκμάθηση πρώτης γλώσσας.
4. Η εκμάθηση ξένων γλωσσών είναι μια διαδικασία σχηματισμού συνήθειας.
5. Η εκμάθηση γλωσσών προχωρά μέσω αναλογίας (σχηματισμός συνήθειας που περιλαμβάνει διάκριση και γενίκευση) και όχι ανάλυση (απαγωγική εκμάθηση κανόνων, όπως η Μέθοδος Γραμματικής-Μετάφρασης).
6. Τα σφάλματα είναι αποτέλεσμα παρεμβολής της μητρικής γλώσσας και πρέπει να αποφεύγονται.

1.5.3. Η «Επικοινωνιακή» Μέθοδος

Ο όρος επικοινωνιακός, σε σχέση με τη διδασκαλία της γλώσσας, υποδηλώνει μια έντονη ανησυχία για τις σημασιολογικές πτυχές της (Wilkins, 1978).

Η κρίση των στρουκτουραλιστικών μεθόδων είχε ξεκινήσει με τις κριτικές του Chomsky, ιδιαίτερα στο βιβλίο του *Syntactic Structures* (1957), όπου εξήγησε με μεγάλη προσοχή την ανικανότητα του στρουκτουραλισμού να λάβει υπόψη τα θεμελιώδη χαρακτηριστικά της γλώσσας. Η Προσέγγιση Περίπτωσης επικρίθηκε από τους Βρετανούς εφαρμοσμένους γλωσσολόγους επειδή δεν είχε το λειτουργικό και επικοινωνιακό δυναμικό της γλώσσας. Οι εφαρμοσμένοι γλωσσολόγοι χρησιμοποίησαν τη βρετανική λειτουργική γλωσσολογία, την αμερικανική κοινωνιογλωσσολογία, καθώς και τη φιλοσοφία.

Αυτό το κύμα κριτικής και νέων αντιλήψεων ήταν παράλληλο με μια αυξανόμενη δυσαρέσκεια μεταξύ της διδασκαλίας ξένων γλωσσών με την έμφαση που δόθηκε στην κυριαρχία των γλωσσικών δομών και στη χειραγώγηση των γραμματικών μορφών. Η διδασκαλία των ξένων γλωσσών σύμφωνα με αυτές τις γραμμές έτεινε να παράγει δομικά ικανούς αλλά επικοινωνιακά ανίκανους μαθητές, ανίκανους να μεταφέρουν έξω από την τάξη την εξάσκησή τους σε επαναλαμβανόμενες ασκήσεις συνήθειας. Δυσaréσκεια φάνηκε και από τις νέες εκπαιδευτικές πραγματικότητες που δημιούργησε η ανάπτυξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η μεγάλη κινητικότητα.

Το Συμβούλιο της Ευρώπης αποφάσισε να αντιμετωπίσει τη νέα πραγματικότητα και ζήτησε από ορισμένους ειδικούς να μελετήσουν τις ανάγκες των ευρωπαϊών φοιτητών. Μια πολύτιμη συνεισφορά προήλθε από ένα έγγραφο του Wilkins το οποίο "λαμβάνει την επιθυμητή επικοινωνιακή ικανότητα ως σημείο εκκίνησης... Μπορούμε να οργανώσουμε τη διδασκαλία της γλώσσας ως προς το περιεχόμενο και όχι ως προς τη μορφή της γλώσσας. Για το λόγο αυτό, το αναλυτικό πρόγραμμα που προκύπτει ονομάζεται νοητό αναλυτικό πρόγραμμα (1976) Αντί να ξεκινά από τους γραμματικούς τύπους ή τις γλωσσικές δομές όπως έκαναν οι προηγούμενες μέθοδοι, ο Wilkins ανέπτυξε μια ανάλυση του λειτουργικού νοήματος που βασίζεται στις επικοινωνιακές χρήσεις της γλώσσας. Περιέγραψε δύο τύπους νοήματος: η μία αναφερόταν σε πλασματικές κατηγορίες (έννοιες όπως χρόνος, ποσότητα, τοποθεσία, συχνότητα...) και η άλλη σε κατηγορίες επικοινωνιακών λειτουργιών (έγκριση, πρόβλεψη...).

Η κορύφωση έγινε με το έγγραφο που ονομάζεται Κατώτατο Επίπεδο του Συμβουλίου της Ευρώπης. Αυτό το έγγραφο περιλαμβάνει λίστες καταστάσεων, συναρτήσεων, θεμάτων, γενικών και ειδικών εννοιών και επαρκών γλωσσικών μορφών, καθώς και ορισμένες μεθοδολογικές επιπτώσεις. Το Κατώτατο Επίπεδο, μαζί με τις συνεισφορές ορισμένων εφαρμοσμένων γλωσσολόγων (μεταξύ άλλων των Widdowson, Brumfit, Johnson, Trim, Richterich & Chancerel), συγγραφέων σχολικών βιβλίων, εκπαιδευτικών κ.λπ., οδήγησαν στην εδραίωση της νέας Επικοινωνιακής Μεθόδου.

Ωστόσο, αυτή η διαδικασία δεν συνεπάγεται μια συνεκτική κοινότητα βασισμένη στην Επικοινωνιακή Μέθοδο, καθώς δεν υπάρχει ένα ενιαίο κείμενο, ούτε ένα ενιαίο μοντέλο. Η κατανόηση της μεθόδου διαφέρει από ορισμένους συγγραφείς σε άλλους και έχουν αναπτυχθεί αρκετά μοντέλα για το σχεδιασμό του αναλυτικού προγράμματος με διαφορετικά κεντρικά στοιχεία (Richards & Rodgers, 1986).

Οι Canale και Swain (1980) περιγράφουν την επικοινωνιακή ικανότητα ως διακεκριμένη σε τέσσερα μέρη:

-γλωσσική ικανότητα -τη γραμματική, λεξιλογική, σημασιολογική και φωνολογική ικανότητα.

-ικανότητα λόγου -οι γλωσσικές και νοηματικές σχέσεις εντός του λόγου (συνοχή, συνοχή, χειρονομία).

-κοινωνιογλωσσική ικανότητα ή κατανόηση των λειτουργικών πτυχών της επικοινωνίας (συμπεριλαμβανομένων των σχέσεων ρόλων, των προσωπικών παραγόντων, του κοινωνικού και πολιτισμικού πλαισίου).

-στρατηγική ικανότητα, που αναφέρεται στις στρατηγικές αντιμετώπισης που αναπτύσσονται για την επίλυση των μαθησιακών προβλημάτων και την αυτονομία.

Η Επικοινωνιακή Μέθοδος μπορεί να θεωρηθεί πλούσια και εκλεκτική στο επίπεδο της γλωσσικής θεωρίας, επειδή υποστηρίζει τα ακόλουθα κύρια χαρακτηριστικά (Richards & Rodgers, 1986):

1. Η γλώσσα είναι ένα σύστημα έκφρασης του νοήματος.
2. Η πρωταρχική λειτουργία της γλώσσας είναι η αλληλεπίδραση και η επικοινωνία.
3. Η δομή της γλώσσας αντανακλά τις λειτουργικές και επικοινωνιακές της χρήσεις.
4. Οι κύριες μονάδες της γλώσσας δεν είναι απλώς τα γραμματικά και δομικά χαρακτηριστικά της, αλλά κατηγορίες λειτουργικής και επικοινωνιακής σημασίας όπως παραδειγματίζονται στον λόγο.

1.5.4. Η «Διαθεματική» Μέθοδος

Η διαθεματική μέθοδος αναφέρεται στη διδασκαλία που περιλαμβάνει μια συνειδητή προσπάθεια εφαρμογής γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων σε περισσότερα από ένα θεματικά πεδία ταυτόχρονα, με το σκεπτικό της διαμόρφωσης αυτόνομων, αλληλέγγυων και υπεύθυνων πολιτών που προορίζονται για μια δημοκρατική, χωρίς αποκλεισμούς και δίκαιη κοινωνία (Amadio, 2013 & Eurydice, 2012).

Οι διαθεματικές δραστηριότητες ποικίλουν στην Ευρώπη, στην ίδια χώρα, ακόμη και στο ίδιο σχολείο. Διαφέρουν ανάλογα με το επίπεδο κινήτρων και εμπλοκής των εκπαιδευτικών και τη στάση τους απέναντι στη μέθοδο αυτή και συχνά θεωρείται ως κάτι προαιρετικό λόγω της έλλειψης χρόνου. Άρα η διαθεματική διδασκαλία στην πράξη μπορεί να είναι: διαθεματικά έργα, συν-προγραμματισμός, συνδιδασκαλία, κοινά θέματα, εξωσχολικές δραστηριότητες.

Διαθεματική διδασκαλία σημαίνει την επέκταση σε άλλα μαθήματα ή την ενσωμάτωσή τους σε κάποιο συγκεκριμένο μάθημα. Ως εκ τούτου, η επιτυχημένη διδασκαλία απαιτεί να υπάρχει επάρκεια συνεργασίας με άλλα θέματα. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί μόνο μέσω επάρκειας σε πολλά και διαφορετικά θέματα. Κατά κανόνα, αυτό μπορεί να συμβεί, ωστόσο, σε συνεργασία με ειδικούς, όπως δασκάλους στα αντίστοιχα

μαθήματα. Λαμβάνοντας υπόψη αυτές τις σκέψεις, η διαθεματική διδασκαλία συνεπάγεται τη συνεργασία διαφόρων καθηγητών.

Οι μορφές συνεργασίας μπορεί να είναι πολύ διαφορετικές. Στην απλούστερη μορφή τους, μπορεί να περιορίζονται στη συνεργασία που σχετίζεται με θέματα, εμπλουτίζοντας αμοιβαία τα μεμονωμένα θέματα. Μπορεί, ωστόσο, να σημαίνει επίσης κοινό σχεδιασμό του περιεχομένου, των στόχων και των μεθόδων, των παραδειγμάτων ή των μαθημάτων διδασκαλίας· και μπορεί επίσης να εκφραστεί σε κοινά πρότζεκτ (Amadio, 2013 & Eurydice, 2012)

Κεφάλαιο 2 - Το Νέο Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών για τις Ξένες Γλώσσες στο Λύκειο

2.1. Βασική Φιλοσοφία- Αρχές Κατασκευής

Το νέο ΠΣ είναι κοινό για τις Ξένες Γλώσσες στο Λύκειο και έχει κατασκευαστεί ώστε να καλύπτει την Αγγλική Γλώσσα, η οποία διδάσκεται σε όλες τις τάξεις του Λυκείου υποχρεωτικά, αλλά και την Γερμανική και Γαλλική Γλώσσα τις οποίες οι μαθητές μπορούν να επιλέξουν στις Α' και στη Β' τάξεις. Στο νέο ΠΣ υπάρχει μέριμνα για ένταξη επιπλέον ξένων γλωσσών οι οποίες μπορεί να ενσωματωθούν στο ωρολόγιο πρόγραμμα στο μέλλον (ΙΕΠ, 2022)

Το νέο ΠΣ για τις Ξένες Γλώσσες στηρίζεται σε κάποιες βασικές αρχές. Αρχικά, καλλιεργείται η συνοχή μεταξύ των γνωστικών αντικειμένων και πεδίων μεταβαίνοντας ομαλά από τάξη σε τάξη αλλά και αντίστοιχα από βαθμίδα σε βαθμίδα. Επιπλέον, η μάθηση αποκτά ιδιαίτερο νόημα για τους/τις μαθητές/τριες και συνδέεται με την πραγματικότητα της κοινωνίας στην οποία ζουν.

Το νέο ΠΣ ανταποκρίνεται στις προκλήσεις του μέλλοντος, εντάσσει την καλλιέργεια δεξιοτήτων του 21^{ου} αιώνα και ενισχύει και τις μεταγνωστικές δεξιότητες που αφορούν στην ικανότητα των ατόμων να στοχάζονται, να κατανοούν και να ελέγχουν τη δική τους μάθηση (Schraw & Dennison, 1994). Αυτή η ικανότητα συνεπάγεται, αφενός, γνώση για τον εαυτό του, για στρατηγικές που μπορούν να χρησιμοποιηθούν και για την εφαρμογή τέτοιων στρατηγικών (γνώση μέσω της νόησης και

αυτοπαρακολούθηση) και αφετέρου έλεγχο για τη διαδικασία της μάθησης, η οποία περιλαμβάνει κάποιο είδος αξιολόγησης (Baker, 1991, Brown, 1978, Flavell, 1976).

Καλλιιεργεί, συνεπώς, τον αναστοχασμό πάνω στις μαθησιακές διαδικασίες καθιστώντας τους/τις μαθητές/τριες ικανούς να αναπτύσσουν μηχανισμούς μάθησης.

Μια άλλη βασική αρχή του νέου ΠΣ ενσωματώνεται στην έννοια της συμπερίληψης, δηλαδή την εξάλειψη των διακρίσεων και των αποκλεισμών και τη συμμετοχή όλων στη μαθησιακή διαδικασία περιλαμβάνοντας το δικαίωμα στην εκπαίδευση για όλους τους μαθητές. Οι αξίες που συνδέονται με την συμπερίληψη συνδέονται με την ιδεολογία αλληλεπίδρασης και περιστρέφονται γύρω από τη συναδέλφωση, τη συμμετοχή, τον εκδημοκρατισμό, το όφελος, την ίση πρόσβαση, την ποιότητα, την ισότητα και τη δικαιοσύνη. Η συμπερίληψη περιλαμβάνει συμμετοχή στη σχολική κουλτούρα και τα προγράμματα σπουδών για όλους τους μαθητές (Booth, 1996). Τέλος, γίνεται προσπάθεια για μια ολιστική προσέγγιση της γνώσης μέσω της διαθεματικότητας και τη θεώρηση της γνώσης εφαρμόζοντας μεθοδολογία και γλώσσα από περισσότερους κλάδους για να εξεταστεί ένα βασικό θέμα (Jacobs, 1989) και της διεπιστημονικότητας όπου διατηρούνται τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των αντικειμένων ενώ παράλληλα γίνονται συσχετίσεις μεταξύ του περιεχομένου των μαθημάτων ώστε να επιτευχθεί η σφαιρικότερη μελέτη του (Χρυσαφίδης, 2011) .

2.2.1. Γενικοί Στόχοι και Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα

Το ΠΣ για τις Ξένες Γλώσσες στο Λύκειο αποτελεί συνέχεια του ΠΣ για τις Ξένες Γλώσσες στο Δημοτικό και στο Γυμνάσιο και σκοπεύει στην ανάπτυξη και ενίσχυση των ικανοτήτων των μαθητών ώστε να κατανοούν και να παράγουν νοήματα μέσα από την εκμάθηση κοινωνικά πλαισιωμένης χρήσης της γλώσσας. Οι μαθητές αναπτύσσουν σφαιρικές γνώσεις αναφορικά με τη λειτουργία και τη δομή της ξένης γλώσσας που διδάσκονται σε ποικίλες επικοινωνιακές περιστάσεις και περιβάλλοντα με αποτέλεσμα να αναπτύσσουν επικοινωνιακή και διαμεσολαβητική ικανότητα, γλωσσική επίγνωση αλλά και διαπολιτισμική συνείδηση.

Στο νέο ΠΣ, η ύλη διαμορφώνεται ανά επίπεδο γλωσσομάθειας, σύμφωνα με την κλίμακα που διαμορφώνεται από το Συμβούλιο της Ευρώπης (Συμβούλιο της Ευρώπης, 2020) και παρουσιάζονται οι προσδοκώμενοι μαθησιακοί στόχοι. Αρχή του νέου ΠΣ είναι ο καθορισμός των προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων, δηλαδή όλη

εκείνη η γνώση που χρειάζεται ένας/μία μαθητής/τρια ώστε να κατανοεί και να εφαρμόζει με το πέρας της εκάστοτε μαθησιακής διαδικασίας (ΙΕΠ, 2022)

Στο νέο ΠΣ εισάγεται ο διαχωρισμός των προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων σε γενικά και ειδικά. Ως γενικά ορίζονται οι επικοινωνιακές ενέργειες ή δράσεις τις οποίες οι μαθητές/τριες πρέπει να είναι ικανοί-ές να πραγματοποιούν ανάλογα με το επίπεδο γλωσσομάθειας στο οποίο ανήκουν και να προσδιορίζονται ως επαρκείς χρήστες της ξένης γλώσσας στο αντίστοιχο επίπεδο σύμφωνα με το Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες (Συμβούλιο της Ευρώπης, 2020) και όπως φαίνεται στο Παράρτημα 1.

Στο 2^ο μέρος εξειδικεύονται τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα βάσει των αναλυτικών δεικτών επικοινωνιακής επάρκειας όπως παρουσιάζονται στο Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες (Συμβούλιο της Ευρώπης, 2020) σε κάθε επίπεδο γλωσσομάθειας. Συνεπώς, σε κάθε Θεματικό Πεδίο και επιμέρους Θεματική Ενότητα υπάρχουν προτάσεις για κατάλληλες ενδεικτικές δραστηριότητες. Οι πηγές από τις οποίες αντλούνται οι περιγραφές των επιμέρους Θεματικών Ενότητων είναι διάφορες και θα μπορούσαν να αναφερθούν ως τέτοιες τα σχολικά εγχειρίδια, τα εγχειρίδια περιγραφής γλωσσικού προφίλ χρήστη της ξένης γλώσσας ανά επίπεδο κλπ. Σημασία δίνεται στην εισαγωγή νέου υλικού και στην προσαρμογή του προκειμένου να άπτεται των ενδιαφερόντων των μαθητών/τριών και να μην έχει γίνει επεξεργασία ίδιου υλικού σε προηγούμενη βαθμίδα εκπαίδευσης. Οι εκπαιδευτικοί δύνανται να χρησιμοποιούν τις ενδεικτικές δραστηριότητες που ανταποκρίνονται στο μαθησιακό αποτέλεσμα που επιθυμούν να επιτύχουν ή να τις διαμορφώσουν κατάλληλα αξιοποιώντας και τις δεξιότητες που ήδη έχουν αποκτήσει οι μαθητές/τριες σε προηγούμενες βαθμίδες. (ΙΕΠ, 2022)

Το νέο ΠΣ περιλαμβάνει Θεματικά Πεδία τα οποία χωρίζονται σε επιμέρους Θεματικές Ενότητες, λεπτομερείς περιγραφές των προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων τα οποία συνδέονται με ενδεικτικά διαμορφωμένες δραστηριότητες ανάλογα με το επίπεδο γλωσσομάθειας όπου στοχεύουν. Ο προσδιορισμός των προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων συνίσταται στις συγκεκριμένες γλωσσικές ενέργειες επικοινωνίας που θα είναι σε θέση να επιτυγχάνουν οι μαθητές ανάλογα με το επίπεδο γλωσσομάθειας, ώστε να θεωρούνται επαρκείς χρήστες της ξένης γλώσσας στο

εκάστοτε επίπεδο. Ο προσδιορισμός του κάθε μαθησιακού αποτελέσματος αποτελεί έναν «περιγραφικό» δείκτη ή αλλιώς «περιγραφική» του επιπέδου επικοινωνιακής ικανότητας των μαθητών. Οι περιγραφικοί δείκτες καθορίζουν τις ενέργειες που θα είναι ικανοί να πραγματοποιούν οι μαθητές αλλά και τα γλωσσικά εργαλεία που θα είναι ικανοί να χρησιμοποιούν ώστε να επιτυγχάνεται επαρκώς η επικοινωνία σε διαφορετικά πολιτισμικά και κοινωνικά περιβάλλοντα (Συμβούλιο της Ευρώπης, 2020).

Λόγω της ανάπτυξης της τεχνολογίας, η επικοινωνία των εφήβων επιτυγχάνεται κατά έναν μεγάλο βαθμό μέσω των νέων τεχνολογιών. Συνεπώς, το νέο ΠΣ ενσωματώνει τον ψηφιακό γραμματισμό των μαθητών/τριών και για τον λόγο αυτό περιλαμβάνονται περιγραφικοί δείκτες του Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου Αναφοράς για τα Γλώσσες (Συμβούλιο της Ευρώπης, 2020) και του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Ψηφιακής Επάρκειας των Πολιτών (Συμβούλιο της Ευρώπης, 2020) σχετικοί με τη χρήση των νέων τεχνολογιών και την επικοινωνία μέσω διαδικτύου. Οι επικοινωνιακές ικανότητες που ενισχύονται μέσω του ΠΣ είναι η κατανόηση και παραγωγή προφορικού και γραπτού λόγου, η διάδραση, η διαμεσολάβηση αλλά και η επικοινωνία μέσω διαδικτύου τόσο προφορικά όσο και γραπτά.

Στο νέο ΠΣ τονίζεται ιδιαίτερα η ικανότητα που πρέπει να αναπτύξει ο/η μαθητής/τρια αναφορικά με τη γνώση και τη χρήση των λεξικών και γραμματικών στοιχείων της Ξένης Γλώσσας, τη γνώση αλλά και τη σωστή κοινωνικά χρήση της Ξένης Γλώσσας και την χρήση του γραπτού αλλά και του προφορικού λόγου ώστε να επιτευχθούν συγκεκριμένες επικοινωνιακές λειτουργίες.

Συνεπώς, αυτό που ορίζεται από το ΠΣ είναι τα στοιχεία του γνωστικού αντικειμένου και όχι ο χρόνος ή ο τρόπος που θα διδαχθούν καθώς αυτό επηρεάζεται από το εκάστοτε μαθητικό δυναμικό αλλά και τα περιβάλλοντα μάθησης. Με βάση τα επίπεδα γλωσσομάθειας όπως αυτά παρουσιάζονται από το Συμβούλιο της Ευρώπης (Συμβούλιο της Ευρώπης, 2020) αυτά που προβλέπονται για το Γενικό Λύκειο είναι τα B2, B2+ και Γ1 για την Αγγλική Γλώσσα. Πιο συγκεκριμένα, οι ώρες ανά επίπεδο γλωσσομάθειας παρουσιάζονται παρακάτω¹:

¹ Αξίζει να σημειωθεί ότι το επίπεδο A1 θεωρείται το χαμηλότερο επίπεδο γενετικής χρήσης γλώσσας – το σημείο στο οποίο ο εκπαιδευόμενος μπορεί να αλληλεπιδράσει με απλό τρόπο, μπορεί να κατανοήσει και να χρησιμοποιήσει οικείες καθημερινές εκφράσεις και πολύ βασικές φράσεις που

στοχεύουν στην ικανοποίηση αναγκών συγκεκριμένου τύπου. Μπορεί να συστήσει τον εαυτό του και τους άλλους και μπορεί να ρωτήσει και να απαντήσει σε ερωτήσεις σχετικά με προσωπικές λεπτομέρειες, όπως πού ζει κάποιος, άτομα που γνωρίζει και πράγματα που έχει. Μπορεί να αλληλεπιδράσει με απλό τρόπο, υπό τον όρο ότι το άλλο άτομο μιλάει αργά και καθαρά και είναι έτοιμο να βοηθήσει. Στο επίπεδο A2 ο εκπαιδευόμενος μπορεί να κατανοήσει προτάσεις και εκφράσεις που χρησιμοποιούνται συχνά και σχετίζονται με τομείς όπως οι πολύ βασικές προσωπικές και οικογενειακές πληροφορίες, οι αγορές, η τοπική γεωγραφία και η απασχόληση. Μπορεί να επικοινωνεί σε απλές και συνηθισμένες εργασίες που απαιτούν απλή και άμεση ανταλλαγή πληροφοριών για οικεία και καθημερινά θέματα. Μπορεί να περιγράψει με απλά λόγια πτυχές του ιστορικού του, του άμεσου περιβάλλοντος και ζητήματα σε τομείς άμεσης ανάγκης.

Στο επίπεδο B1 ο εκπαιδευόμενος μπορεί να κατανοήσει τα κύρια σημεία της ξεκάθαρης τυπικής πληροφόρησης σχετικά με οικεία θέματα που αντιμετωπίζονται τακτικά στην εργασία, το σχολείο, τον ελεύθερο χρόνο κ.λπ. Μπορεί να αντιμετωπίσει τις περισσότερες καταστάσεις που ενδέχεται να προκύψουν ενώ ταξιδεύει σε μια περιοχή όπου ομιλείται η γλώσσα. Μπορεί να παράγει απλό και με συνοχή κείμενο για θέματα που είναι οικεία ή προσωπικού ενδιαφέροντος. Μπορεί να περιγράψει εμπειρίες και γεγονότα, όνειρα, ελπίδες και φιλοδοξίες και να δώσει εν συντομία λόγους και εξηγήσεις για απόψεις και σχέδια.

Στο επίπεδο B2 ο εκπαιδευόμενος μπορεί να κατανοήσει τις κύριες ιδέες ενός πολύπλοκου κειμένου τόσο σε συγκεκριμένα όσο και σε αφηρημένα θέματα, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών συζητήσεων στον τομέα εξειδίκευσής του. Μπορεί να αλληλεπιδράσει με έναν βαθμό ευχέρειας και αυθορμητισμού που καθιστά αρκετά δυνατή την τακτική αλληλεπίδραση με τους χρήστες της γλώσσας-στόχου χωρίς να επιβαρύνει κανένα από τα μέρη. Μπορεί να παράγει σαφές, λεπτομερές κείμενο για ένα ευρύ φάσμα θεμάτων και να εξηγήσει μια άποψη για ένα επίκαιρο θέμα δίνοντας τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα των διαφόρων επιλογών.

Στο επίπεδο Γ1 ο εκπαιδευόμενος μπορεί να κατανοήσει ένα ευρύ φάσμα απαιτητικών, εκτενών κειμένων και να αναγνωρίσει άρρητο νόημα. Μπορεί να εκφραστεί άπταιστα και αυθόρμητα χωρίς πολύ εμφανή αναζήτηση εκφράσεων. Μπορεί να χρησιμοποιεί τη γλώσσα εύελεκτα και αποτελεσματικά για κοινωνικούς, ακαδημαϊκούς και επαγγελματικούς σκοπούς καθώς και να παράγει σαφές, καλά δομημένο, λεπτομερές κείμενο για πολύπλοκα θέματα, που δείχνει ελεγχόμενη χρήση οργανωτικών προτύπων, συνδέσμων και συνεκτικών δομών.

Στο επίπεδο Γ2 ο εκπαιδευόμενος μπορεί να κατανοήσει σχεδόν όλα τα είδη κειμένων. Μπορεί να συνοψίσει πληροφορίες από διαφορετικές προφορικές και γραπτές πηγές, ανακατασκευάζοντας επιχειρήματα και απολογισμούς σε μια συνεκτική παρουσίαση. Μπορεί να εκφραστεί αυθόρμητα, με μεγάλη ευχέρεια και ακρίβεια, διαφοροποιώντας λεπτότερες αποχρώσεις νοήματος ακόμα και σε πιο περίπλοκες καταστάσεις.

ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ - ΑΓΓΛΙΚΑ		
Α' Λυκείου	Β' Λυκείου	Γ' Λυκείου
3 ώρες	2 ώρες	2 ώρες
B2 επίπεδο	B2+ επίπεδο	Γ1 επίπεδο

Στο Παράρτημα, παρατίθεται συνοπτικός πίνακας με τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα ανά επίπεδο γλωσσομάθειας, όλη η γνώση, δηλαδή, που απαιτείται ώστε ο χρήστης μιας γλώσσας να θεωρείται επαρκής στο αντίστοιχο επίπεδο γλωσσομάθειας σύμφωνα με το Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Ξένες Γλώσσες (Συμβούλιο της Ευρώπης, 2020)

2.2.2. Περιεχόμενο

Το νέο ΠΣ εμπεριέχει ευρύτερα Θεματικά Πεδία, όπως έχει ήδη προαναφερθεί, τα οποία διακρίνονται σε επιμέρους Θεματικές Ενότητες ανά επίπεδο γλωσσομάθειας. Συγκεκριμένα για την Α' Λυκείου, η οποία βρίσκεται στο Επίπεδο Β' παρουσιάζονται Θεματικά Πεδία σχετικά με την προσωπική και κοινωνική ζωή, την εκπαίδευση, την εργασία και την οικονομία, τον ελεύθερο χρόνο, την υγεία, τα περιβάλλοντα διαβίωσης, το φυσικό περιβάλλον, την αειφορία και την βιώσιμη ανάπτυξη, τον πολιτισμό και τις τέχνες, την πολιτισμική πολυμορφία και διαφορετικότητα, την πολιτειότητα και τα ανθρώπινα δικαιώματα, την τεχνολογία και τον ψηφιακό κόσμο. Για το κάθε Θεματικό Πεδίο προβλέπονται αντίστοιχες θεματικές ενότητες (ΙΕΠ, 2022)

2.2.3 Διδακτική Πλαισίωση-Μαθησιακός Προσανατολισμός

Στο νέο ΠΣ για τις Ξένες Γλώσσες στο Λύκειο προωθείται η διδασκαλία και εκμάθηση της γλώσσας όπως αυτή προσδιορίζεται κοινωνικά, με σκοπό την επικοινωνία και την ανάπτυξη κριτικής σκέψης στους/στις μαθητές/τριες. Στόχο αποτελεί η καλλιέργεια ικανοτήτων κατανόησης αλλά και παραγωγής νοήματος βάσει του κοινωνικοπολιτισμικού πλαισίου παραγωγής τους διαμέσου διαφόρων ειδών γραπτών και προφορικών κειμένων.

Για την επίτευξη του στόχου αυτού, προωθείται η διασύνδεση της προϋπάρχουσας γνώσης των μαθητών/τριών με τη νέα γνώση και η ενσωμάτωση στρατηγικών

διαφοροποιημένης διδασκαλίας από τον εκπαιδευτικό, ώστε να επιτευχθεί η συμπερίληψη. Για το λόγο αυτό, δύναται να γίνει χρήση διαφορετικών μεθοδολογικών προσεγγίσεων και πρακτικών καθώς επίσης είναι αναγκαία η δημιουργία ενός μαθητοκεντρικού περιβάλλοντος όπου θα αναπτύσσεται η διάδραση και η συνεργατική μάθηση ενώ παράλληλα θα καλλιεργείται η αυτοεκτίμηση και ο σεβασμός. Είναι σημαντικό ο εκπαιδευτικός να διερευνά τις ανάγκες, τις εμπειρίες, τις δυνατότητες αλλά και τα ενδιαφέροντα των μαθητών/τριών συσχετίζοντάς τα και με το κοινωνικό περιβάλλον.

Αφετηρία στο μάθημα της ξένης γλώσσας είναι οι ποικίλες ικανότητες που χρειάζεται να αναπτύξουν οι μαθητές/τριες αντίστοιχα με τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα όπως εισάγονται στο νέο ΠΣ. Συνεπώς, προωθείται η διερευνητική μάθηση μέσα από κίνητρα και ερεθίσματα που παρέχονται ώστε οι μαθητές/τριες να εργαστούν ατομικά και ομαδικά με αφορμή διάφορες επικοινωνιακές περιστάσεις. Οι μαθητές/τριες ενθαρρύνονται να εμπλέκονται ενεργά σε δραστηριότητες που διευκολύνουν την εμπέδωση γνώσεων, επίλυση προβλημάτων κλπ. Η οργάνωση του περιεχομένου γίνεται σε Θεματικά Πεδία και επιμέρους Θεματικές Ενότητες όπου οι μαθητές ενθαρρύνονται για την ενεργό τους συμμετοχή σε ποικίλες επικοινωνιακές δραστηριότητες οι οποίες επιτυγχάνονται με διάφορα διδακτικά εργαλεία όπως είναι η χρήση και μελέτη αυθεντικών είτε γραπτών είτε προφορικών κειμενικών ειδών προκειμένου να ενισχυθεί ο διερευνητικός χαρακτήρας της μάθησης και να καλλιεργηθεί η διαπολιτισμική σκέψη. Η χρήση του αυθεντικού υλικού προϋποθέτει πως η παρεχόμενη πληροφορία είναι έγκυρη και παιδαγωγικά χρήσιμη, το υλικό αντιστοιχίζεται με το περιεχόμενο και τους στόχους της Θεματικής Ενότητας και αντιπροσωπεύει επαρκώς διαφορετικές επικοινωνιακές περιστάσεις.

Ένα άλλο διδακτικό μέσο αποτελεί η δημιουργία σύνθετων εργασιών προκειμένου οι μαθητές/τριες να εξοικειωθούν με την ομαδική εργασία. Οι μαθητές/τριες μπορούν να ερευνήσουν και να μελετήσουν διάφορα είδη προφορικών ή/και γραπτών κειμένων ώστε να εντοπίσουν και να μεταδώσουν πληροφορίες, να διατυπώσουν προσωπικές απόψεις και να τις τεκμηριώσουν παραθέτοντας πειστικά επιχειρήματα κλπ.

Επιπλέον, ο εκπαιδευτικός δύναται να αξιοποιεί τα πλεονεκτήματα που του προσφέρονται μέσω των διαθέσιμων προς χρήση ψηφιακών εργαλείων και να δημιουργεί περιβάλλοντα συνεργατικής μάθησης και να εμπλουτίζει τη διδασκαλία του δημιουργώντας νέο υλικό. Κάποιοι από τους ψηφιακούς πόρους και οπτικοακουστικά

μέσα που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν είναι τα λογισμικά που σχετίζονται με την εκμάθηση της ξένης γλώσσας και οι εφαρμογές οργάνωσης ατομικής μελέτης.

Ο εκπαιδευτικός δύναται να εφαρμόζει τις κατάλληλες γνωστικές διαδικασίες και πρακτικές ώστε να καλλιεργήσει την κριτική σκέψη των μαθητών/τριών.

Η διαμορφωτική αξιολόγηση εισάγεται στο νέο ΠΣ και αποβλέπει στον διαρκή έλεγχο της επίτευξης των προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων έτσι ώστε, τόσο ο εκπαιδευτικός όσο και οι μαθητές/τριες να είναι ανήμεροι για την αποτελεσματικότητα των διαδικασιών που ακολουθούνται ως προς τη μάθηση ή τις παρεμβάσεις που πρέπει να πραγματοποιηθούν ή ήδη πραγματοποιούνται. Η αξιολόγηση διακρίνεται σε δύο μορφές: την τυπική και την εναλλακτική. Στην τυπική αξιολόγηση περιλαμβάνονται δοκιμασίες κλειστού τύπου όπως είναι οι δοκιμασίες πολλαπλής επιλογής και οι δοκιμασίες ανοικτού τύπου όπως για παράδειγμα, η περίληψη κειμένου. Στην εναλλακτική αξιολόγηση περιλαμβάνονται η αυτό-αξιολόγηση, η ετερο-αξιολόγηση, το ημερολόγιο μαθητή κλπ.

Εν γένει, οι δραστηριότητες αξιολόγησης προωθούν της παραγωγή προφορικού και γραπτού λόγου, την καλλιέργεια κριτικής σκέψης, πολιτισμικής και διαπολιτισμικής συνείδησης αλλά και την ανάπτυξη των κοινωνικών δεξιοτήτων των μαθητών/τριών. (ΙΕΠ, 2022)

2.3. Καινοτομίες Νέου Προγράμματος Σπουδών

Το νέο ΠΣ, το οποίο διδάσκεται πλέον στα Πρότυπα και Πειραματικά σχολεία της χώρας, εισάγει καινοτομίες εμπλουτίζοντας το υπάρχον ΠΣ. Το υπάρχον ΠΣ έχει εισάγει την έννοια της διαθεματικότητας και διεπιστημονικότητας και το νέο ΠΣ προωθεί την γενίκευση των εννοιών αυτών σε όλα τα γνωστικά πεδία. Όσον αφορά στη διαθεματικότητα, επιλέγονται θεματικές ενότητες και δίνεται προτεραιότητα για την εύρεση αντικειμένων επεξεργασίας και προσέγγισης της γνώσης ώστε να επιτευχθεί η πολύπλευρη ανάλυση μέσα από κάθε εμπλεκόμενο θεματικό πεδίο. Η διεπιστημονικότητα αναφέρεται στον τρόπο επεξεργασίας των ποικίλων θεματικών εννοιών μέσω της δυνατότητας που προσφέρεται για την ανάλυση του υπό διαπραγμάτευση θέματος (Χρυσοφίδης, 2011).

Επιπλέον, ενώ έως τώρα χρησιμοποιούνταν οι όροι «Διδακτικοί Στόχοι και Διδακτέα Ύλη», το νέο ΠΣ διακρίνει την ύλη σε «Θεματικά Πεδία» και επιμέρους Θεματικές Ενότητες ενώ οι στόχοι αναφέρονται ως «Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα» τα οποία διακρίνονται σε γενικά και ειδικά όπως προαναφέρθηκε. Η πρότερη εισαγωγή των ψηφιακών τεχνολογιών μετατρέπεται σε οργανική ενσωμάτωση των ψηφιακών τεχνολογιών σε όλα τα γνωστικά αντικείμενα. Παράδειγμα της ενσωμάτωσης των ΤΠΕ αποτελεί η χρήση του Διαδικτύου όπως προτείνεται από το νέο ΠΣ ακολουθώντας τις επιταγές του Κοινού Πλαισίου Αναφοράς για τις Γλώσσες του Συμβουλίου της Ευρώπης (Συμβούλιο της Ευρώπης, 2020).

Στο υπάρχον ΠΣ έγινε η εισαγωγή της έννοιας των γραμματισμών και συγκεκριμένα, του γλωσσικού γραμματισμού όπου ο μαθητής/τρια είναι ικανός/ή να επικοινωνεί, κατανοώντας και παράγοντας νόημα με διάφορους τρόπους κατάλληλους για την κάθε περίπτωση επιτυγχάνοντας επαρκώς επικοινωνία. Η γλωσσική επίγνωση αφορά σε ποικίλα γλωσσικά επίπεδα: φωνητικό, φωνολογικό, ορθογραφικό, λεξιλογικό, γραμματικό, σημασιολογικό, πραγματολογικό, και κοινωνιογλωσσολογικό (ΦΕΚ, 2016). Στο νέο ΠΣ παρουσιάζονται νέοι γραμματισμοί όπως είναι ο οπτικός, πληροφοριακός γραμματισμός κλπ. Επιπλέον, ο θεσμός της Ευέλικτης Ζώνης αντικαθίσταται από τα Εργαστήρια Δεξιοτήτων όπου στόχος είναι να καλλιεργηθούν ήπιες δεξιότητες ζωής και τεχνολογίας στους μαθητές/τριες καθώς και να προωθηθεί η ομαδοσυνεργατική, δημιουργική και κριτικά αναστοχαζόμενη διδακτική μεθοδολογία, η διαμεσολάβηση, η υπευθυνότητα κλπ. (ΦΕΚ, 2021)

Εν συνεχεία, ο εκσυγχρονισμός της αξιολόγησης των μαθητών δίνει τη θέση του σε μια διαμορφωτική/εναλλακτική αξιολόγηση και εισάγεται η αξιολόγηση σχετικά με τη μάθηση. Το ένα και μοναδικό βιβλίο δίνει τη θέση του στο «πολλαπλό» βιβλίο και η επιμόρφωση εμπλουτίζεται μέσω ενός ολοκληρωμένου συστήματος υποστήριξης MOOCS, ενδοσχολικής επιμόρφωσης και δικτύων-κοινοτήτων των εκπαιδευτικών.

2.3.1. Η Αξιολόγηση των Προγραμμάτων Σπουδών

Η αξιολόγηση μπορεί να οριστεί ως μια αναλυτική διαδικασία που περιλαμβάνει τη συλλογή και τη μείωση όλων των δεδομένων (ή ορισμένων) φάσεων της διδακτικής διαδικασίας και καταλήγει στη σύνθεση μιας έκθεσης που περιέχει προτάσεις σχετικά με το εκπαιδευτικό πρόγραμμα που αξιολογείται. Ο γενικός στόχος της αξιολόγησης

είναι να επηρεάσει τις αποφάσεις που θα ληφθούν σχετικά με τις ανάγκες του προγράμματος στο μέλλον, την ανάγκη για τροποποιήσεις και την ανάγκη παροχής στοιχείων κόστους/οφέλους σχετικά με το πρόγραμμα. Επομένως, η αξιολόγηση μπορεί να θεωρηθεί πώς έχει τουλάχιστον επτά σκοπούς: 1. την επικύρωση εργαλείων και μεθόδων των αναγκών αξιολόγησης, 2. την επιβεβαίωση ή την αναθεώρηση επιλογών επίλυσης, 3. την επιβεβαίωση ή την αναθεώρηση των στρατηγικών κατάρτισης, 4. τον προσδιορισμό των αντιδράσεων του εκπαιδευόμενου/εκπαιδευτή, 5. να αξιολογήσει την απόκτηση γνώσεων και συμπεριφορών από τον εκπαιδευόμενο, 6. να αξιολογήσει την απόδοση του εκπαιδευόμενου και 7. να καθορίσει εάν επιτυγχάνονται οι οργανωτικοί στόχοι. (Brinkerhoff,1988, Wigley, 1988, Hewitt,1989, Bushnell,1990)

Η αξιολόγηση του ΠΣ αναφέρεται στη συλλογή πληροφοριών σύμφωνα με τις οποίες μπορεί να κριθεί η αξία και η αποτελεσματικότητα ενός συγκεκριμένου προγράμματος. Περιλαμβάνει, βεβαίως, την πραγματοποίηση αυτής της διαδικασίας ώστε να μπορεί να ληφθεί απόφαση για το μέλλον του προγράμματος, εάν θα διατηρηθεί ως έχει, θα τροποποιηθεί ή θα απορριφθεί εντελώς. Η αξιολόγηση είναι μια διαδικασία στην οποία κρίνεται το ΠΣ υπό το φως κριτηρίων τα οποία είναι κατάλληλα σε σχέση με συγκεκριμένα περιεχόμενα.

Οι σημαντικές μέθοδοι και τεχνικές που χρησιμοποιούνται στην αξιολόγηση του ΠΣ περιλαμβάνουν τη συζήτηση, τα πειράματα, τις συνεντεύξεις (ομαδικές και προσωπικές), τις απόψεις διαφόρων φορέων, την παρατήρηση, τα ερωτηματολόγια, τις πρακτικές εφαρμογές και τα επίσημα αρχεία. (Hussain, Dogar, Azeem, & Shakoor, 2011).

Οι Guba και Stufflebeam (1970) προσδιορίζουν τέσσερις τύπους αποφάσεων που εμπλέκονται στην αξιολόγηση του προγράμματος σπουδών. Ορισμένα χαρακτηριστικά της εργασίας τους είναι χρήσιμα ως οργανωτικό πλαίσιο για την αξιολόγηση του προγράμματος σπουδών. Αυτοί οι τύποι περιλαμβάνουν τη λήψη αποφάσεων σχετικά με:

1. το σκοπό του προγράμματος, π.χ. ποιοι στόχους να επιλεγθούν.
2. τις διαδικασίες σχεδιασμού, π.χ., ποιο προσωπικό, μέθοδοι και υλικά εμπλέκονται.
3. την διαδικασία εφαρμογής, π.χ. εάν θα συνεχίσει, θα τροποποιηθεί ή θα εγκαταλείψει ένα διαδικαστικό σχέδιο.

4. τα αποτελέσματα, π.χ. ποιοι στόχοι επιτυγχάνονται, σε ποιο βαθμό και από ποιον.

Η αξιολόγηση που σχεδιάζεται με αυτόν τον τρόπο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της ανάπτυξης του ΠΣ, ξεκινώντας από τον στόχο και τελειώνοντας με αξιολόγηση της επίτευξής του.

Κεφάλαιο 3 – Βιβλιογραφική Επισκόπηση

Σύμφωνα με τη διεθνή βιβλιογραφία (Tedesco, Opertti, & Amadio, 2014) η δημιουργία ενός ΠΣ αποτελεί αναμφίβολα ένα αναπόσπαστο μέρος της εκπαίδευσης. Η έρευνα των Nur & Madkur είχε ως στόχο την καταγραφή των απόψεων των εκπαιδευτικών σχετικά με την εφαρμογή του ΠΣ στη διδασκαλία των Αγγλικών στην Ινδονησία αλλά και στην επίδραση που αυτό είχε. (Nur & Madkur, 2014) Η έρευνα αυτή διεξήχθη μέσω της ποιοτικής προσέγγισης. Οι συμμετέχοντες ήταν 6 καθηγητές Αγγλικών που προέρχονταν από 4 πιλοτικά σχολεία στο Bogor και 2 πιλοτικά σχολεία στο Lampung. Σε καθένα από αυτά τα σχολεία, ένας καθηγητής Αγγλικών επιλέχθηκε τυχαία, καθώς όλοι οι καθηγητές Αγγλικών σε αυτά τα σχολεία έχουν το ίδιο καθήκον στην εφαρμογή του ΠΣ του 2013.

Τα ερευνητικά ερωτήματα αφορούσαν τη αξιολόγηση του ΠΣ από τους εκπαιδευτικούς, τις δυσκολίες που αντιμετώπισαν κατά την εφαρμογή του ΠΣ και τη διατύπωση προτάσεων βελτίωσης. Για τη συλλογή των δεδομένων, οι συμμετέχοντες υποβλήθηκαν σε διάφορες ερωτήσεις μέσω συνέντευξης. Οι ερωτήσεις αφορούσαν τη διορατικότητα, την εμπειρία και τη στάση, τη γνώμη και την αξιολόγηση, το συναίσθημα. Τα αποτελέσματα της συνέντευξης αναλύθηκαν χρησιμοποιώντας το μοντέλο Miles & Huberman (Miles & Huberman, 1994) με το οποίο τα δεδομένα περιορίστηκαν, παρουσιάστηκαν και επαληθεύτηκαν. Οι εκπαιδευτικοί αντιλαμβάνονταν θετικά τις αλλαγές του νέου ΠΣ, γεγονός που αποτέλεσε ένδειξη ότι η χώρα εργαζόταν για τη βελτίωση της ποιότητας της εκπαίδευσης, ακολουθώντας τη συνεχώς μεταβαλλόμενη τεχνολογία, επιστήμη και τέχνη. Στην έρευνα υποστηρίχθηκε ότι οι δάσκαλοι είναι οι βασικοί παράγοντες της εφαρμογής του ΠΣ και ως εκ τούτου αναμένεται να είναι ανοιχτοί και να καινοτομούν οι ίδιοι προκειμένου να είναι σε θέση να βελτιώσουν την εκπαιδευτική διαδικασία. Ωστόσο, αναδείχθηκαν και ορισμένες προκλήσεις που αντιμετώπιζαν οι εκπαιδευτικοί κατά την εφαρμογή του ΠΣ. Για τις προκλήσεις αυτές αναφέρθηκαν προτάσεις οι οποίες αφορούσαν τη θέσπιση του νέου ΠΣ από την κυβέρνηση με την παροχή επαρκούς κατάρτισης και εποπτείας στους εκπαιδευτικούς. Δεύτερον, προτάθηκε η ανάλυση της κατανομής του χρόνου και τρίτον, οι εκπαιδευτικοί θα έπρεπε οι ίδιοι να είναι πιο προσαρμοστικοί, δημιουργικοί και καινοτόμοι ώστε να δημιουργούν το κατάλληλο περιβάλλον μάθησης. Τέλος, προτάθηκε η απλοποίηση του συστήματος βαθμολόγησης.

Σε έρευνα που διεξήχθη σχετικά με τις απόψεις εκπαιδευτικών για τον Ευρωπαϊκό εκπαιδευτικό λόγο περί διδασκαλίας της Αγγλικής γλώσσας (Ζαχαράκη, 2012) αναδείχθηκε η σχέση μεταξύ του Ευρωπαϊκού εκπαιδευτικού λόγου και της αντίστοιχης Ελληνικής πολιτικής.

Τα ερευνητικά ερωτήματα της έρευνας αυτής σχετίζονταν με: 1. τη στάση των εκπαιδευτικών Αγγλικής Γλώσσας απέναντι στις βασικές αρχές της Ευρωπαϊκής και εθνικής πολιτικής για τη γλωσσομάθεια, 2. τη στάση των εκπαιδευτικών Αγγλικής Γλώσσας απέναντι στο ζήτημα κυριαρχίας της Αγγλικής ως ξένης γλώσσας σχετιζόμενη με την προτεινόμενη Ευρωπαϊκή πολυγλωσσία, 3. την αντίληψη των εκπαιδευτικών Αγγλικής Γλώσσας σχετικά με τον ρόλο τους να διαδώσουν τη γλώσσα και να διαμορφώσουν γλωσσική πολιτική, 4. το βαθμό αντίληψης των εκπαιδευτικών Αγγλικής Γλώσσας και μετάδοσης της Ευρωπαϊκής διάστασης του μαθήματος, 5. τη γνώμη των εκπαιδευτικών Αγγλικής Γλώσσας για το βαθμό και την κατεύθυνση που έχει η αλληλεπίδραση σε εθνικό και υπερεθνικό επίπεδο διαμόρφωσης πολιτικής για την ξενόγλωσση εκπαίδευση και 6. τη σχέση που έχει το δημογραφικό και επαγγελματικό επίπεδο των εκπαιδευτικών καθώς και τη στάση τους αναφορικά με τα θέματα πολιτικής διδασκαλίας της γλώσσας.

Στην έρευνα εφαρμόστηκε ποσοτική προσέγγιση με διανομή γραπτού ερωτηματολογίου. Το δείγμα αποτελούνταν από 125 εκπαιδευτικούς αγγλικής γλώσσας σχολείων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στον νομό Μαγνησίας. Η στατιστική επεξεργασία των δεδομένων έγινε με το λογισμικό IBM SPSS Statistics 20 for Windows και η ανάλυση των δεδομένων πραγματοποιήθηκε με περιγραφικές και επαγωγικές μεθόδους.

Σημαντικό στοιχείο που αναδείχθηκε από την έρευνα αυτή ήταν ότι οι εκπαιδευτικοί θεωρούν σημαντική την Ευρωπαϊκή δικτύωση του σχολείου και την προώθηση Ευρωπαϊκών δράσεων. Επιπλέον, διαπιστώθηκε θετική στάση ως προς την προώθηση της πολυπολιτισμικότητας γεγονός που συμβαδίζει με την ανάλογη προσδοκία που εκφράζεται στο προτεινόμενο «Ευρωπαϊκό Προφίλ για την κατάρτιση των εκπαιδευτικών γλωσσών» (Kelly et al., 2004: 4, 30). Ακόμη, αναδείχθηκε ότι οι συμμετέχοντες σε ευρωπαϊκές δράσεις και επιμορφώσεις έχουν θετικότερη στάση απέναντι στην πρώιμη γλωσσική εκμάθηση συγκριτικά με εκπαιδευτικούς που δεν έχουν συμμετάσχει.

Επιπλέον, εμπειρικές έρευνες έχουν διεξαχθεί και για την έννοια της συμπερίληψης η οποία εισάγεται στο νέο ΠΣ· σύμφωνα με εκπαιδευτικούς η συμπερίληψη φέρνει θετικά αποτελέσματα κατά την εκπαιδευτική διαδικασία και διαμορφώνει ένα κατάλληλο εκπαιδευτικό περιβάλλον (Elhoweris, & Alsheikh, 2004· Ross- Hill, 2009·Berry, 2008·Khochen & Radford· Leatherman & Niemeyer, 2005· Van Reusen, Shoho & Barker, 2001).

Σε σχετική σε έρευνα που διεξήχθη (Barrot, 2018) με θέμα την μεταρρύθμιση του ΠΣ των Αγγλικών στις Φιλιππίνες (Ζητήματα και προκλήσεις από τη μαθησιακή προοπτική του 21^{ου} αιώνα) αναδείχθηκαν οι απόψεις των εκπαιδευτικών για το νέο ΠΣ, την εφαρμοσιμότητά του αλλά και σχετικές προτάσεις βελτίωσης.

Η έρευνα επικεντρώθηκε σε 3 τομείς: την ευθυγράμμιση του νέου ΠΣ των Αγγλικών με τις αρχές μάθησης του 21^{ου} αιώνα, την τήρησή του στις καθιερωμένες αρχές διδασκαλίας και εκμάθησης γλωσσών και την ιδιαιτερότητα και συνοχή του. Η ανάλυση κειμένων χρησιμοποιήθηκε ως μέθοδος (Αλαχιώτης & Καρατζιά-Σταυλιώτη, 2006, Jarvis, 2000) για να εξεταστεί η ιδιαιτερότητα και η συνοχή του νέου ΠΣ και η ευθυγράμμισή του με τη μάθηση του 21^{ου} αιώνα και τις αρχές διδασκαλίας και εκμάθησης γλωσσών. Πρέπει να σημειωθεί ότι η διεξαγωγή ανάλυσης κειμένου ενός εγγράφου ΠΣ επηρεάζεται από τις σχετικές έννοιες που σχετίζονται με την αποτελεσματική παιδαγωγική και τον σχεδιασμό του ΠΣ (Αλαχιώτης & Καρατζιά-Σταυλιώτη, 2006). Έτσι διερευνήθηκαν κύριες παιδαγωγικές έννοιες που σχετίζονται με το ΠΣ των Φιλιππίνων και τη διδασκαλία της αγγλικής γλώσσας και περιλαμβάνουν τον αλφαριθμητισμό του 21^{ου} αιώνα, την πολιτική του ΣΠ και τις αρχές διδασκαλίας και εκμάθησης της Αγγλικής γλώσσας.

Δεδομένων των ευρημάτων, οι εκπαιδευτικοί μπορεί να αντιμετωπίσουν αρκετές προκλήσεις κατά την εφαρμογή του ΠΣ. Πρώτον, οι δάσκαλοι μπορεί να μην είναι σε θέση να εφαρμόσουν πλήρως τις αρχές διδασκαλίας στις αντίστοιχες τάξεις τους λόγω της έλλειψης ενσωμάτωσης των βασικών αρχών της γλωσσικής παιδαγωγικής του 21ου αιώνα. Η έλλειψη ειδικότητας και σαφήνειας του ΠΣ μπορεί επίσης να συμβάλει στην αναντιστοιχία μεταξύ αυτού που θέλουν να διδάξουν οι εκπαιδευτικοί και αυτού που θέλουν ή πρέπει να μάθουν οι εκπαιδευόμενοι. Επιπλέον, το χάσμα μεταξύ του προβλεπόμενου και του εφαρμοσμένου ΠΣ είναι πιο πιθανό να συμβεί εάν το ΠΣ δεν είναι σαφές στους εκπαιδευτικούς. Αυτό συμβαίνει επειδή οι εκπαιδευτικοί τείνουν να

ερμηνεύουν το ΠΣ με τρόπο που συμμορφώνεται με το δικό τους στυλ διδασκαλίας και τις πεποιθήσεις τους (Rahman, 2014). Ως εκ τούτου, οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής μπορεί να χρειαστεί να διευκρινίσουν ορισμένες διατάξεις και να προσδιορίσουν τρόπους με τους οποίους το νέο ΠΣ στα Αγγλικά μπορεί να μεταφραστεί σε συγκεκριμένες πρακτικές στην τάξη. Μπορεί να είναι απαραίτητο να ενσωματωθούν παραδείγματα πρακτικής στην τάξη μετά από κάθε δήλωση αποτελέσματος για να αναδειχθεί πώς μπορούν να συνδεθούν διάφορα στοιχεία μεταξύ τους.

Μέρος Β – Μεθοδολογία – Αποτελέσματα - Συμπεράσματα

Κεφάλαιο 4 – Μεθοδολογία της Έρευνας

4.1. Εισαγωγή

Το επίκεντρο της προσοχής μας θα είναι οι προσωπικές στάσεις και απόψεις απέναντι σε μια συγκεκριμένη έννοια και τα νοήματα που αποδίδουν οι εκπαιδευτικοί σε αυτήν. Η ποιοτική προσέγγιση θεωρείται ο καταλληλότερος τρόπος για να γίνει αυτό.

Όπως σημειώνεται από τους Ritchie & Lewis (2006), υπάρχουν πολυάριθμοι ορισμοί του όρου ποιοτική έρευνα αφού καλύπτει ένα ευρύ φάσμα προσεγγίσεων και μεθόδων. Είναι μια νατουραλιστική, ερμηνευτική προσέγγιση που ασχολείται με την κατανόηση του νοήματος που αποδίδουν οι άνθρωποι σε φαινόμενα (δράσεις, αποφάσεις, πεποιθήσεις, αξίες κ.λπ.) μέσα στους κοινωνικούς τους κόσμους.

Σε γενικές γραμμές, δεν υπάρχει ένας ενιαίος, αποδεκτός τρόπος για να γίνει ποιοτική έρευνα. Στοιχεία όπως οι πεποιθήσεις του ερευνητή, ο σκοπός και οι στόχοι της έρευνας καθώς και τα χαρακτηριστικά των συμμετεχόντων και η θέση και το περιβάλλον του ερευνητή (Snape & Spencer, 2006) καθορίζουν τη διαδικασία. Αποφασίστηκε ότι μια μελέτη περίπτωσης με συνεντεύξεις θα ήταν η καταλληλότερη μέθοδος που θα εφαρμοστεί στη συγκεκριμένη εργασία. Σύμφωνα με τον Stake (2003), μια μελέτη περίπτωσης δεν είναι μια μεθοδολογική επιλογή αλλά μια επιλογή του τι πρόκειται να μελετηθεί. (Stake, 2003).

Η συνέντευξη είναι ίσως η πιο κοινή μέθοδος στην ποιοτική έρευνα, ειδικά στους τομείς της εκπαίδευσης και των κοινωνικών σπουδών. Η ημι-δομημένη συνέντευξη αποφασίστηκε ότι είναι η καταλληλότερη μέθοδος για την παρούσα μελέτη. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι προσφέρει μια λεπτομερή διερεύνηση των προσωπικών αντιλήψεων των ανθρώπων, για τη σε βάθος κατανόηση του προσωπικού πλαισίου μέσα στο οποίο εντοπίζονται τα ερευνητικά φαινόμενα και για πολύ λεπτομερή κάλυψη του θέματος. (Ritchie, 2006) Θεωρείται βασικός παράγοντας στην προσπάθεια διεξοδικής εξέτασης και ερμηνείας περίπλοκων, πολύπλευρων θεμάτων και διαδικασιών όπως προσωπικές προοπτικές, επιπτώσεις, κίνητρα, συναισθήματα, πεποιθήσεις ή ακόμα και αποτελέσματα.

4.2. Ερευνητικά Ερωτήματα

Για τους σκοπούς της έρευνας χρησιμοποιήθηκε ένας ημι-δομημένος οδηγός ερωτηματολογίου και δόθηκε ιδιαίτερη προσοχή προκειμένου οι ερωτήσεις να είναι σχετικές και σαφείς όσον αφορά στα ερευνητικά μας ερωτήματα. Εξάλλου, θα πρέπει να εξυπηρετούν τον γενικό στόχο της έρευνας, δηλαδή τη διερεύνηση των απόψεων των εκπαιδευτικών Αγγλικής Γλώσσας για το νέο ΠΣ Ξένων Γλωσσών στο Λύκειο.

Τα ερευνητικά ερωτήματα διαμορφώνονται ως εξής:

- Ποια είναι τα βασικά στοιχεία τα οποία χαρακτηρίζουν το νέο Π.Σ. στα Αγγλικά Α' Λυκείου σύμφωνα με τους κατασκευαστές του και με ποιο τρόπο αυτά τα στοιχεία αναγνωρίζονται από τους εκπαιδευτικούς;
- Ποια είναι τα επιμέρους στοιχεία του νέου ΠΣ που αναδεικνύονται;
- Ποιες λειτουργικές αδυναμίες του νέου Π.Σ. εντοπίζουν οι εκπαιδευτικοί στο νέο Π.Σ.;
- Ποια λειτουργικά πλεονεκτήματα εντοπίζουν οι εκπαιδευτικοί στο νέο Π.Σ.;
- Ποιες δυσκολίες αναμένουν ότι θα αντιμετωπίσουν οι εκπαιδευτικοί κατά την εφαρμογή του νέου Π.Σ. και ποιες προτάσεις διατυπώνουν για τη βελτίωσή του με στόχο την επιτυχή εφαρμογή του στην πράξη;

4.3. Δείγμα- Διαδικασία

Το δείγμα αποτέλεσαν 12 καθηγητές Αγγλικής Γλώσσας, εκ των οποίων οι 10 ήταν γυναίκες και οι 2 άνδρες. Όλοι υπηρετούσαν στον δημόσιο τομέα, σε σχολεία της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης σε πρότυπα και πειραματικά σχολεία σε όλη τη χώρα, εκτός από 1 εκπαιδευτικό της οποίας η οργανική θέση είναι στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση αλλά έχει παρακολουθήσει την επιμόρφωση για το νέο ΠΣ.

Η επιλογή των συμμετεχόντων έγινε ανάμεσα σε εκπαιδευτικούς από πρότυπα και πειραματικά σχολεία σε όλη τη χώρα. Ειδοποιήθηκαν μέσω μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου για την έρευνα και κάποιοι εξέφρασαν το ενδιαφέρον να συμμετέχουν στην έρευνα αυτή. Αφού ενημερώθηκαν ότι η συνέντευξη που θα γινόταν θα ηχογραφούνταν και συναίνεσαν σε αυτό, προγραμματίστηκε η ημέρα και ώρα της συνέντευξης. Οι συνεντεύξεις πραγματοποιήθηκαν τηλεφωνικά και μία εξ αυτών

πραγματοποιήθηκε μέσω της πλατφόρμας webex. Υπήρξε ένα ημι-δομημένο ερωτηματολόγιο σχετικά με το νέο ΠΣ και οι εκπαιδευτικοί καλούνταν να απαντήσουν στις ερωτήσεις αλλά και να προσθέσουν οτιδήποτε θεωρούσαν σημαντικό και άξιο να σημειωθεί. Καταγραφή ήχου υπήρξε σε όλες τις συνεντεύξεις και ο μέσος όρος διάρκειας των συνεντεύξεων ήταν 40 λεπτά.

4.4. Εργαλείο συλλογής δεδομένων

Η συλλογή των δεδομένων της έρευνας πραγματοποιήθηκε μέσω της ημι-δομημένης συνέντευξης η οποία αποτελούνταν από ερωτήσεις, οργανωμένες σε έναν ενιαίο οδηγό, παρέχοντας την κατευθυντήρια γραμμή για την διεξαγωγή των συνεντεύξεων. Παράλληλα, υπήρχε η δυνατότητα για προσαρμογή ως προς τη διατύπωση και τη σειρά των ερωτήσεων (Bryman, 2017, Ίσαρη & Πουρκός, 2015). Μέσω των ημι-δομημένων συνεντεύξεων, οι συμμετέχοντες έχουν τη δυνατότητα να εκφράσουν τις απόψεις τους για τα υπό διερεύνηση ερωτήματα χωρίς να υπάρχει περιορισμός για τις απαντήσεις καθώς επίσης, ενθαρρύνονται και για την προσθήκη οποιωνδήποτε, σχετικών με το ζήτημα, σχολίων (Bryman, 2017).

Η ημι-δομημένη συνέντευξη θεωρείται ένα ευέλικτο εργαλείο για τη συλλογή των ποιοτικών δεδομένων· ωστόσο, υπάρχουν προϋποθέσεις για να διασφαλιστεί η εγκυρότητα του αποτελέσματος. Παραδείγματος χάριν, ο ερευνητής που θα διεξάγει τη συνέντευξη οφείλει να τηρεί ουδέτερη στάση χωρίς να κατευθύνει τον συνεντευξιαζόμενο και να σημειώνει σημαντικές σημειώσεις σχετικά με τον τρόπο διεξαγωγής αλλά και οτιδήποτε φαίνεται σημαντικό για την μετέπειτα ανάλυση των δεδομένων (Bryman, 2017).

Ο οδηγός συνέντευξης (Παράρτημα 2) για την παρούσα έρευνα διαμορφώθηκε βάσει των ερευνητικών ερωτημάτων. Αρχικά, εισήχθησαν τα ατομικά στοιχεία των συνεντευξιαζόμενων· έπειτα, διαμορφώθηκαν 3 άξονες. Ο 1^{ος} άξονας περιλαμβάνει γενικές ερωτήσεις για το νέο ΠΣ, ο 2^{ος} άξονας περιλαμβάνει ειδικότερες ερωτήσεις για επιμέρους στοιχεία του νέου ΠΣ και ο 3^{ος} άξονας περιλαμβάνει ερωτήσεις σχετικές με την εφαρμοσιμότητα του ΠΣ και προτάσεις για βελτίωση.

Εν συνεχεία, βάσει των εννοιολογικών ορισμών των βασικών εννοιών του ερευνητικού στόχου και των ερωτημάτων οργανώθηκαν σχετικές ερωτήσεις. Οι ερωτήσεις που σχετίζονται με τις δυσκολίες ή αδυναμίες, πιθανούς παράγοντες που επηρεάζουν την εκπαιδευτική διαδικασία αλλά και βελτιωτικές προτάσεις στηρίχθηκαν στη

βιβλιογραφική επισκόπηση και τις έννοιες που θεωρήθηκαν ως το καταλληλότερο εννοιολογικό πλαίσιο διερεύνησης των απόψεών τους σχετικά με το νέο ΠΣ. Οι ερωτήσεις που σχετίζονται με το νέο ΠΣ, τα χαρακτηριστικά του και τις μεθόδους που χρησιμοποιούν οι εκπαιδευτικοί για την υλοποίηση του στηρίχθηκαν στο επιμορφωτικό υλικό του ΙΕΠ και την αντίστοιχη μεθοδολογία που προτείνεται.

4.5. Ανάλυση Δεδομένων

Η θεματική ανάλυση επιλέχθηκε για την επεξεργασία των δεδομένων που προέκυψαν, καθώς χαρακτηρίζεται ως καταλληλότερη για τους ερευνητές με λιγότερη εμπειρία στην ανάλυση δεδομένων (Ίσαρη & Πουρκός, 2015).

Ο όρος «θεματική ανάλυση» χρησιμοποιείται για τον εντοπισμό επαναλαμβανόμενων μοτίβων στα απομαγνητοφωνημένα κείμενα των συνεντεύξεων, τα οποία έπειτα από επεξεργασία απαντούν στα ερευνητικά ερωτήματα.

Τα στάδια τα οποία προέκυψαν μετά τη διεξαγωγή των συνεντεύξεων και συνέβαλαν στην ανάλυση των δεδομένων (Braun & Clarke, 2006, όπ. αναφ. στους Ίσαρη & Πουρκό, 2015· Τσιώλης, 2018): είναι τα εξής:

- Απομαγνητοφωνήθηκαν οι ηχογραφημένες συνεντεύξεις και δημιουργήθηκαν ενιαία κείμενα με σκοπό την μετέπειτα επεξεργασία τους
- Η ανάγνωση των κειμένων αυτών πραγματοποιήθηκε σε πολλά στάδια και επαναλαμβανόμενα προκειμένου να επιτευχθεί η εξοικείωση με το περιεχόμενο
- Πραγματοποιήθηκε εντοπισμός των σχετικών αποσπασμάτων και ερωτήσεων ανάλογα με το κάθε ερευνητικό ερώτημα και καταγράφηκαν ξεχωριστά ώστε να προκύψει ομαδοποίηση
- Εξετάστηκαν μοτίβα που επαναλαμβάνονταν ανάμεσα στις συνεντεύξεις
- Συντάχθηκαν κωδικοί για σημαντικά τμήματα των συνεντεύξεων που ήταν σχετικά με ερωτήσεις του οδηγού συνέντευξης και συνεπώς, των ερευνητικών ερωτημάτων
- Πραγματοποιήθηκε ομαδοποίηση των κωδικών σε ευρύτερα θέματα που απαντούν στα υπό διερεύνηση ερωτήματα (Παράρτημα 3)
- Πραγματοποιήθηκε επανεξέταση των θεμάτων για να διασφαλιστεί η καταλληλότητα και η εγκυρότητά τους και αποδόθηκε συγκεκριμένη ονομασία σε αυτά
- Κατεγράφησαν τα αποτελέσματα της έρευνας
- Ερμηνεύθηκαν τα ευρήματα, συνεγράφησαν τα συμπεράσματα και οι περιορισμοί της έρευνας και πραγματοποιήθηκαν προτάσεις για μελλοντικές έρευνες.

4.6. Αξιοπιστία και Εγκυρότητα

Τα δεδομένα που προέκυψαν αφορούν όχι μόνο τη συγκεκριμένη πρωτοβουλία που εξετάζεται μέσω της συγκεκριμένης έρευνας αλλά προσφέρουν μια πηγή αποδεικτικών στοιχείων με δεδομένα που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν σε οποιεσδήποτε σχετικές μελλοντικές μελέτες ως μέσο σύγκρισης. Οι επιστημονικές και μεθοδολογικές διαδρομές που επιλέχθηκαν έχουν αποδειχθεί θεμιτές και δικαιολογημένες καθώς και χρήσιμες για τη διεξαγωγή της έρευνας. Ωστόσο, σε καμία περίπτωση τα εμπειρικά αποτελέσματα δεν πρέπει να θεωρούνται στατιστικά επαρκή. Το πρωταρχικό μέλημα ήταν να ανοίξει ο δρόμος για την εξέταση του τρόπου με τον οποίο βασικές έννοιες και αρχές του νέου ΠΣ αλληλοσυνδέονται και μετασχηματίζονται.

Κεφάλαιο 5 - Αποτελέσματα της έρευνας

5.1. Δείγμα

Φύλο

Συνολικά, στην έρευνα συμμετείχαν 12 καθηγητές Αγγλικής Γλώσσας, εκ των οποίων οι 10 ήταν γυναίκες και οι 2 άνδρες.

Εκπαίδευση

Από τους συμμετέχοντες, οι 5 είναι κάτοχοι πτυχίου Πανεπιστημίου στην Αγγλική Γλώσσα και Φιλολογία, οι 6 είναι κάτοχοι μεταπτυχιακού τίτλου και 1 είναι κάτοχος διδακτορικού διπλώματος.

Χρόνια υπηρεσίας

Όσον αφορά στα χρόνια υπηρεσίας στον δημόσιο τομέα, στην κατηγορία 0-10 χρόνια ανήκει 1 συμμετέχουσα, στην κατηγορία 11-20 χρόνια ανήκουν 5 συμμετέχοντες και τέλος από 21-30 χρόνια υπηρεσίας έχουν 6 συμμετέχοντες. Στο σχολείο πιλοτικής εφαρμογής του προγράμματος 2 συμμετέχοντες ανέφεραν πως δεν έχουν υπηρετήσει καθόλου, 4 συμμετέχοντες ανέφεραν πως υπηρετούν 2 χρόνια και οι υπόλοιποι 5 συμμετέχοντες έχουν που υπηρετούν 7-13 χρόνια.

Χρόνος εφαρμογής πιλοτικού

Τέλος, από τους ερωτηθέντες 3 απάντησαν πως δεν έχουν ακόμα εφαρμόσει το νέο ΠΣ, 6 απάντησαν πως το έχουν εφαρμόσει για 1-2 ώρες, 1 απάντησε πως το εφάρμοσε για 16 ώρες και 2 απάντησαν πως εφαρμόστηκε για 5-6 μήνες.

5.2. Γενικές ερωτήσεις για το νέο ΠΣ

Η πρώτη ενότητα των αποτελεσμάτων της έρευνας αφορά σε γενικές ερωτήσεις για το νέο ΠΣ και σχετίζεται με την αντίληψη των εκπαιδευτικών για τα χαρακτηριστικά του νέου ΠΣ, τις καινοτομίες που έχουν εισαχθεί και την εισαγωγή κάποιων νέων ειδικών χαρακτηριστικών. Αντιστοιχεί στον πρώτο ερευνητικό ερώτημα και τις ερωτήσεις του πρώτου άξονα του οδηγού συνέντευξης. Ειδικότερα, οι εκπαιδευτικοί που συμμετείχαν

στην έρευνα κλήθηκαν να παρουσιάσουν τη γενική τους εκτίμηση για το νέο ΠΣ, να εντοπίσουν και να κρίνουν τα στοιχεία διαφοροποίηση από το υπάρχον ΠΣ και να αναφερθούν στα στοιχεία που καθορίζουν τη φυσιολογία του μαθήματος. Εν συνεχεία, κλήθηκαν να επιλέξουν εάν το νέο ΠΣ παρουσιάζει ακαδημαϊκό χαρακτήρα ή εάν λειτουργεί υπέρ του λειτουργικού εγγραμματισμού του Πολίτη καθώς επίσης και κατά πόσο έχει ενσωματωθεί οργανικά η χρήση των ΤΠΕ. Κατόπιν, τέθηκε το ερώτημα κατά πόσο το νέο ΠΣ είναι ανοικτό, προσαρμόσιμο και συμπεριληπτικό. Επιπλέον, οι συμμετέχοντες ερωτήθηκαν για κάποια ειδικά χαρακτηριστικά που έχουν ενταχθεί στο νέο ΠΣ όπως είναι α. η αξιοποίηση των πιο πρόσφατα επικαιροποιημένων αναφορών στον Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες του Συμβουλίου της Ευρώπης (Common European Framework of Reference for Languages, 2020) καθώς και των πρόσφατων προσθηκών του για τις δεξιότητες πολυγραμματισμού και ψηφιακού γραμματισμού, β. Η προώθηση θεματικών πεδίων που σχετίζονται άμεσα με την καθημερινότητα των σύγχρονων εφήβων, τις ανάγκες αλλά και τις επιθυμίες τους και γ. η γνωριμία των μαθητών/τριών τόσο με το γλωσσικό όσο και με το πολιτισμικό και πολιτιστικό περιβάλλον των διαφόρων χωρών. Τέλος, τέθηκε το ερώτημα σχετικά με τη βοήθεια που θα μπορούσε να προσφέρει το νέο ΠΣ για την καλύτερη οργάνωση της διδασκαλίας.

5.2.1. Ποια είναι η γενική εκτίμηση των εκπαιδευτικών για το νέο ΠΣ

Οι εκπαιδευτικοί αποτίμησαν θετικά το νέο ΠΣ αναφέροντας την σωστή οργάνωση του υλικού, την εύστοχη θεματολογία αλλά και την προώθηση στοιχείων όπως η αυτονομία και η ανάπτυξη δεξιοτήτων. Ωστόσο, αναφέρθηκαν και αρνητικές πτυχές που εντοπίστηκαν όπως είναι η έλλειψη ολοκληρωμένου εγχειριδίου, υλικοτεχνικής υποδομής και πρακτικής εφαρμογής του προγράμματος.

Πιο συγκεκριμένα, η γενική εκτίμηση, σύμφωνα με τις απαντήσεις των συμμετεχόντων/ουσών εκπαιδευτικών αποτιμήθηκε ως:

Θετική αποτίμηση

- Αυτονομία μαθητή και ανάπτυξη δεξιοτήτων

Σ7: «...το νέο ΠΣ έχει μεγάλο ενδιαφέρον για μένα γιατί κατάλαβα ότι προάγει την αυτονομία του μαθητή αλλά και ανάπτυξη κάποιων δεξιοτήτων του όπως και ψυχικών δεξιοτήτων που είναι πάρα πολύ σημαντικές νομίζω ειδικά στην εποχή που ζούμε.»

Σ1: «... η γενική μου γνώμη είναι ότι γενικά είναι σε καλό δρόμο...»,

• Εύστοχη θεματολογία

Σ1: «...Δηλαδή, στη λογική του και στον γενικό προγραμματισμό και κυρίως, στις θεματικές-οι θεματικές που καλύπτει θεωρώ ότι είναι πάρα πολύ εύστοχες και πάρα πολύ ενδιαφέρουσες για τους νέους και για τα παιδιά και για εμάς που θα τα αξιοποιήσουμε μέσα στην τάξη...»

• Σωστή οργάνωση υλικού

Σ2: «Είναι θετική γενικά η γνώμη μου, γίνεται κάποια προσπάθεια να εμπλακούν οι μαθητές πιο ενεργά στη μάθηση, στη διαδικασία όλη αυτή. Έχω δει και πολύ ωραίο υλικό ότι υπάρχει, από την επιμόρφωση είδαμε κάποια πολύ ωραία οργανωμένα lesson plans. Νομίζω ότι είναι θετική η προσπάθεια.»

• Ουδέτερη τοποθέτηση

Δεν υπήρξε κάποια καινοτομία

Σ9: «αυτό που κατάλαβα από την επιμόρφωση που είχαμε τους προηγούμενους μήνες, ... ειλικρινά δε μου φαίνεται κάτι ρηζικέλευθο, κάτι που είναι καινοτόμο σε σχέση με αυτό που γνωρίζαμε. Είναι πιο εμπλουτισμένο, ήδη αυτές οι περιγραφητές είναι πιο εμπλουτισμένοι, πιο λεπτομερείς, υπάρχει ο ψηφιακός εγγραμματοςμός οκ. Αλλά δεν παρατήρησα κάποια καινοτομία, κάτι πραγματικά ουσιώδες να αλλάζει.»

Αρνητική αποτίμηση

• Ανάγκη να γίνει πιο βοηθητικό για τον καθηγητή

Σ1: «...αλλά χρειάζεται ακόμη περισσότερη δουλειά και προετοιμασία και προεργασία σε πιο συγκεκριμένα, νομίζω, σημεία έτσι ώστε να βοηθάει τον καθηγητή στην καθημερινότητά του .»

• Έλλειψη ολοκληρωμένου εγχειριδίου

Σ1: «...Για παράδειγμα, βέβαια ξέρω ότι είναι εκτός της λογικής του νέου Π.Σ., αλλά στην πραγματικότητα και στην πράξη μας διευκολύνει, είναι να υπάρχει ένα εγχειρίδιο, ένα ολοκληρωμένο εγχειρίδιο όπου να υπάρχουν και το λεξιλόγιο συγκεντρωμένο και

ασκήσεις συγκεντρωμένες και βεβαίως, επιπλέον πράγματα που μπορεί να κάνει ο καθηγητής.»

• Συνθήκες επιμόρφωσης

Σ4: «Προσπαθούσα να καταλάβω ποια ήταν η χρησιμότητα της δικής μας επιμόρφωσης. Απ' όσο κατάλαβα οι επιμορφωτές είχαν φτιάξει τα δικά τους σενάρια, είχαν δουλέψει πάρα πολύ και είχαν φτιάξει αυτά που είχαν φτιάξει για όλα τα επίπεδα γλωσσομάθειας για το λύκειο και μετά εμείς εφαρμόσαμε τη θεωρία και φτιάξαμε τα δικά μας σενάρια με πάρα πολύ πιεστικές συνθήκες. Δηλαδή ήταν πολύ αγχωτικό να κάνουμε όλη τη θεωρία, λες και γυρίσαμε στο πανεπιστήμιο, το οποίο για 'μένα ήταν πάρα πολύ περιττό....»

•Υπερφιλόδοξο ΠΣ

Σ4: «...ωστόσο είναι, για τα αγγλικά συγκεκριμένα, λίγο υπερφιλόδοξα αυτά που έχουν δημιουργηθεί. Το δικό μας σχολείο μπορεί να τα υποστηρίξει άνετα κιόλας, δεν έχουμε θέμα υλικοτεχνικών υποδομών. Τώρα, ακούω διάφορα από άλλους ανθρώπους»

•Ανάγκη τροποποίησης νέου ΠΣ

Σ6: «... το πρόβλημα είναι ότι δημιουργήθηκαν όλα αυτά τα σενάρια με βάση ένα ιδεατό περιβάλλον από όλες τις απόψεις. Συνεπώς, πρέπει όλο αυτό το πράγμα λίγο να καλιμπραριστεί, να αναπροσαρμοστεί κατά το δυνατόν, για να μπορέσουν να καταγράψουν σωστά τις απόψεις μας και τελικώς, κατά πόσο μπορούν να εφαρμοστούν αυτά. Δηλαδή, θεωρώ ότι κάποια μπορούν να εφαρμοστούν, κάποια είναι μη εφαρμόσιμα και κάποια θα είναι εφαρμόσιμα αφότου τροποποιηθούν.»

•Έλλειψη υλικοτεχνικής υποδομής

Σ6: «...Κάποια στιγμή λέει ότι τα παιδιά πρέπει να είναι, ή την 3^η ή την 4^η διδακτική ώρα, θα σας γελάσω, θα πρέπει να φτιάξουν με ένα ψηφιακό εργαλείο, το rixton, ένα κόμικ. Εγώ επειδή γενικότερα έχω μια πολύ μεγάλη αγάπη με τα ψηφιακά εργαλεία δε μπορείτε να φανταστείτε πόσο πολύ στεναχωριέμαι που έχω επιμορφωθεί σε όλα αυτά και διαρκώς επιμορφώνομαι και δεν μπορώ να κάνω trainingτους μαθητές μου πάνω σε αυτό. Και το συζητήσαμε με την υποστηρίκτριά μου και είπαμε πώς είναι δυνατόν, θέλουμε τουλάχιστον 1 με 2 ώρες και μ' ένα διαθέσιμο τεχνολογικό μέσο ή εργαστήριο να δείξουμε στα παιδιά πώς λειτουργεί το rixton για τη δημιουργία του κόμικ. Πώς μπορώ ξαφνικά σε 1 διδακτική ώρα και το rixton ως εργαλείο να διδάξω αλλά και να

κάνουν τα παιδιά ένα κόμικ ένα κομμάτι του κόμικ τέλος πάντων. Οπότε θα αναγκαστώ εκεί να κάνω αναπροσαρμογή.»

• Ελλιπής επιμόρφωσης ως προς το εγχειρίδιο

Σ7: «...Αυτό όμως που δεν μου έχει γίνει σαφές και δεν το ήξεραν ούτε και οι επιμορφώτριες να μας το διευκρινίσουν είναι πώς ακριβώς θα εφαρμοστεί και αν το πολλαπλό βιβλίο ή πώς θα είναι το εγχειρίδιο. Αυτό είναι σημαντικό εφόσον θα υπάρχει ένα συγκεκριμένο εγχειρίδιο ή πολλαπλά στο ΠΣ.»

• Αρκετά θεωρητικό, ελλιπής πρακτική επιμόρφωση

Σ12: «...Λίγο με ενόχλησε το γεγονός, επαναλαμβάνω, ότι ήταν αρκετά θεωρητικό το κομμάτι αυτό της δημιουργίας των μαθημάτων, κολλούσαμε δηλαδή σε επίπεδα αντί να πάμε σε κάτι πιο πρακτικό.»

- Ελλιπής τοποθέτηση

Ο Σ8 δεν ήταν σε θέση να εκφράσει ολοκληρωμένη άποψη:

Σ8: «Δεν μπορώ να εκφράσω γνώμη αυτή τη στιγμή γιατί.....έχω δει μόνο ένα συγκεκριμένο σχέδιο μαθήματος το οποίο και εφάρμοσα στην τάξη μου την προηγούμενη χρονιά. Αν κρίνω μόνο από αυτό θα πω ότι ήταν κάτι ενδιαφέρον το οποίο είναι σε μια θεματική η οποία ταίριαζε και με το αντικείμενο των σπουδών των διδακτορικών μου συγκεκριμένα και το βρήκα ενδιαφέρον αλλά δεν μπορώ να κρίνω συνολικά το πρόγραμμα γιατί δεν το γνωρίζω.»

5.2.2.. Ως προς ποια στοιχεία διαφοροποιείται το νέο ΠΣ από το υφιστάμενο

Η διαφοροποίηση του νέου ΠΣ από το υφιστάμενο εντοπίστηκε από τους εκπαιδευτικούς σε ποικίλα σημεία. Αρχικά, τα μαθησιακά αποτελέσματα αποτελούν πλέον αφετηρία και δίνεται έμφαση στη διδακτική διαδικασία και στην ενεργό συμμετοχή και αύξηση της αυτοπεποίθησης του μαθητή, ο οποίος θεωρείται το επίκεντρο αυτής της διαδικασίας. Επιπλέον, ενισχύεται ο ψηφιακός εγγραμματισμός και εισάγεται η έννοια της εναλλακτικής αξιολόγησης όπως είναι η αυτό-αξιολόγηση. Ωστόσο, υπήρξε και αρνητικός σχολιασμός σχετικά με την καταλληλότητα και καινοτομία του νέου ΠΣ καθώς δεν είναι κάτι καινούριο αλλά κάτι ήδη δοκιμασμένο

σε άλλες χώρες, οι οποίες το έχουν ήδη απορρίψει και προσπεράσει. Συνεπώς, η διαφοροποίηση του νέου ΠΣ από το υφιστάμενο εντοπίστηκε σε διαφορετικά σημεία και πιο συγκεκριμένα:

- Θετική αποτίμηση

- τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα λειτουργούν ως πυξίδα:

Σ5: «*Νομίζω ότι η βασική διαφορά το ότι ξεκινάνε από τα αποτελέσματα που θέλουμε να πετύχουμε, είναι όλο το θέμα...*»

Σ6: «*Καταρχάς, το πρώτο και βασικότερο ότι ξεκινάμε με τον ανάστροφο σχεδιασμό και τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα. Καλώς ή κακώς μέχρι τώρα λειτουργούσαμε λιγάκι στον αυτόματο πιλότο...*»

- επιτυγχάνεται η ενίσχυση αυτοπεποίθησης του μαθητή:

Σ3: «*Θεωρώ ότι είναι πολύ ενδιαφέρουσα προσέγγιση γιατί ο μαθητής θεωρεί ότι μπορεί να προσφέρει στο μάθημα και έτσι ανεβαίνει, όχι ψυχολογικά, θεωρεί ότι η συμβολή του είναι σημαντική.*»

- επίκεντρο είναι η διδακτική διαδικασία, το αποτέλεσμα, η ενεργός δράση του μαθητή:

Σ7: «*.....Αυτό που σας είπα. Δηλαδή, το παρόν ΠΣ επικεντρώνεται περισσότερο σε ένα μηχανικό κομμάτι στη διδακτική διαδικασία και στο αποτέλεσμα στη μάθηση. Το νέο ΠΣ νομίζω ότι βάζει πραγματικά στο επίκεντρο τον μαθητή, έχει ενεργή δράση μέσα στο μάθημα, ο καθηγητής λειτουργεί περισσότερο συντονιστικά...*»

- εισάγεται η εναλλακτική αξιολόγηση:

Σ7: «*....και χρησιμοποιώντας αυτό που μου άρεσε πάρα πολύ και το θεωρώ πραγματική εξέλιξη ήταν ο τρόπος αξιολόγησης. Δηλαδή, υπάρχουν κομμάτια αυτό-αξιολόγησης όπως είναι τα learning logs ή τα portfolios, οι ατομικοί φάκελοι του μαθητή, ετεροπαρατήρηση, οπότε μπαίνει και ο μαθητής στη διαδικασία της αξιολόγησής του, το οποίο νομίζω είναι πάρα πολύ χρήσιμο...*»

- ενισχύεται ο ψηφιακός εγγραμματισμός:

Σ9: «Το μόνο που έχω δει και μπορώ πια να υπογραμμίσω είναι μόνο ως προς τον ψηφιακό εγγραμματισμό και εκεί δίνει πολύ μεγάλη έμφαση. Έχουν γίνει λεπτομερείς οι περιγραφητές, οι στόχοι, οι σκοποί και δίνει πολλή έμφαση σε αυτό, στον ψηφιακό εγγραμματισμό.....»

• επιτυγχάνεται η μαθητοκεντρική προσέγγιση

Σ10: «Σαφώς υπάρχει διαφοροποίηση σας είπα, υπάρχει έτσι μια μαθητοκεντρική που αναφέρεται προς κοινωνικά ζητήματα και λοιπά, θα αναφερθώ εκεί....»

• υπάρχει πιο σύγχρονη και ευρύτερη θεματολογία·

Σ11: «Νομίζω ότι υπάρχει μια διαφοροποίηση, ίσως στη θεματολογία που πιάνει, είναι πιο σύγχρονη ίσως τώρα...»

Σ8: «Η διαφοροποίηση έγκειται από ό, τι κατάλαβα στη θεματολογία του αφενός και στον εμπλουτισμό του με πράγματα τα οποία δεν υπάρχουν στο τρέχον ΠΣ...»

- Ουδέτερη τοποθέτηση

Επισημοποίηση υφιστάμενης πρακτικής

Αναφέρθηκε από 2 εκπαιδευτικούς ότι αυτό εν πολλοίς, ήταν μια πρακτική, η οποία άτυπα εφαρμοζόταν έως τώρα·

Σ5: «Νομίζω ότι η βασική διαφορά το ότι ξεκινάνε από τα αποτελέσματα που θέλουμε να πετύχουμε, είναι όλο το θέμα. Τώρα, από εκεί και πέρα η αλήθεια είναι ότι στο μάθημα των ξένων γλωσσών λίγο πολύ λειτουργούσαμε πάντα με αυτό τον τρόπο. Οπότε νομίζω τώρα επισημοποιείται.»

Αρνητική αποτίμηση

Παλαιωμένο ΠΣ·

Σ10: «....Είναι και μια παγκόσμια τάση που λέμε, δεν πιστεύω να είναι εύρεση των δημιουργών του προγράμματος και αυτοί ακολουθούν κάποιες προδιαγραφές, έτσι δεν είναι; Γι' αυτό σας είπα ότι είναι ολοφάνερο αυτό που θέλουν να κάνουν, είναι αυτό που ήδη έχουν κάνει οι άλλοι και έχουν εγκαταλείψει κι εμείς το φέρνουμε σαν κάτι καινούριο.»

5.2.3. Ποια είναι τα στοιχεία που καθορίζουν τη φυσιολογία του μαθήματος

Ως προς τα στοιχεία που καθορίζουν τη φυσιολογία του μαθήματος, οι εκπαιδευτικοί ανέφεραν πως εντόπισαν την αυτονομία και επικοινωνία, την εμπλοκή του μαθητή και την συνεργατικότητα. Επιπλέον, εντοπίστηκε η ενσωμάτωση των περιγραφητών του CEFR και των νέων τεχνολογιών, η χρήση διαφορετικών μεθόδων όπως η ανεστραμμένη τάξη αλλά και η καλλιέργεια των 7 δεξιοτήτων. Όλα αυτά τα στοιχεία διαφαίνονται μέσα από τις θεματικές ενότητες αλλά και τις δραστηριότητες που καλείται να ολοκληρώσει ο/η μαθητής/τρια.

Σύμφωνα με τους εκπαιδευτικούς η φυσιολογία του μαθήματος καθορίζεται από:

•Θετική αποτίμηση

•αυτονομία, επικοινωνία, συνεργασία, αυτενέργεια μαθητή και καθηγητή, δημιουργικότητα, φαντασία, ομαδικότητα, ρόλοι ηγεσίας μέσω της φύσης των εργασιών:

Σ1: «...*Νομίζω, αυτονομία. (...) Εννοείτε δηλαδή σαν λέξεις να αναφέρω κάτι; ... Ναι, νομίζω η φυσιολογία του μαθήματος όπως έχει διαμορφωθεί τα τελευταία χρόνια και με το νέο Π.Σ. είναι αυτό, να είναι επικοινωνιακή, να βασίζεται στην επικοινωνία, στην συνεργασία, στην αυτενέργεια του μαθητή, στην αυτενέργεια του καθηγητή, στη δημιουργικότητα, στη φαντασία του μαθητή, στην ομαδικότητα αλλά και σε ρόλους ηγεσίας κάποιες φορές που μπορεί να χρειάζεται να πάρει ο μαθητής.»*

•εμπλοκή, συμμετοχή, συνεργατικότητα, πρωτοτυπία, φαντασία μέσω κατάλληλης θεματικής:

Σ2: «*Θα έλεγα εμπλοκή, συμμετοχή, συνεργατικότητα, πρωτοτυπία, φαντασία.*

E: Θα τα εντοπίζατε κάπου συγκεκριμένα δίνοντας κάποιο παράδειγμα;

Σ2: *Κυρίως στη θεματική τους...»*

•πρωτοπορία, ελαστικότητα:

Σ4: «*Είναι πρωτοποριακό, βέβαια, να σου πω την αλήθεια για τα αγγλικά δεν είναι και τόσο πρωτοποριακό γιατί έχουμε άπειρο υλικό εμείς, υπάρχει πληθώρα υλικού την οποία*

μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε. Αλλά είναι για τα ελληνικά δεδομένα. Έχει αρκετή τεχνολογία, χρησιμοποιείται μέσα. Έχει μια ελαστικότητα, μπορείς να κάνεις πράγματα....»

•εφαρμογή των περιγραφητών του CEFR, ενσωμάτωση ΤΠΕ, ταξινόμια του Bloom·

Σ6: «Τα χαρακτηριστικά είναι ότι έχουμε την εφαρμογή των περιγραφητών, σύμφωνα με το καινούριο, του 2020 CEFR, στο οποίο με πολλή χαρά διαπίστωσα ότι ενσωματώθηκε πέραν του mediation το οποίο υπήρχε, γιατί είμαι και αξιολογήτρια στο ΚΠΓ οπότε το είχα ζήσει πολύ έντονα αυτό, το internet communication...Πραγματικά ενθουσιάστηκα όταν είδα στο καινούριο CEFR να ενσωματώνεται, το θεωρώ πάρα πάρα πολύ σημαντικό αυτό το new entry. Επίσης, θεωρώ πάρα πολύ σημαντικό το ότι αξιοποιούμε στο καινούριο ΠΣ το taxonomy του Bloom»

•διάφορες μέθοδοι : διαφοροποιημένη, ανεστραμμένη τάξη, project-based learning, την ιστοεξερεύνηση

Σ6: «...Επίσης, το ότι έχουμε την πολυτέλεια στο νέο ΠΣ να αξιοποιήσουμε διάφορες μεθόδους διδασκαλίας, δεν περιοριζόμαστε πλέον σε μία, δηλαδή την communicative, post-communicative, έχουμε τη διαφοροποιημένη, έχουμε το flipped classroom, έχουμε το content-based instruction βάσει περιεχομένου, το project-based learning, ...την ιστοεξερεύνηση....»

•ανάπτυξη ποικίλων διαφορετικών δεξιοτήτων (πχ με ασκήσεις διαμεσολάβησης)·

Σ8: «Είναι η ποικιλία των διαφορετικών δεξιοτήτων η οποία αναπτύσσεται και θέλει να προσελκύσει φαντάζομαι τα παιδιά με την ποικιλία της δηλαδή, πέρα από τις κλασικές ασκήσεις όσον αφορά τις 4 βασικές δεξιότητες, το speaking, το listening, το reading και το writing, έχουμε ασκήσεις διαμεσολάβησης και υπάρχει μια γενικά ποικιλία δραστηριοτήτων η οποία απευθύνεται σε διαφορετικών ειδών μαθητές.»

•η θεματική υπηρετεί τη δομή·

Σ9: «Η θεματική υπηρετεί τη δομή, δεν επιλέγω τη θεματική ότι θα κάνω για την τεχνολογία για παράδειγμα, ή θα κάνω την ιατρική και μέσα από αυτό κάπου θα καταλήξω. Θέλω να καταλήξω κάπου, ότι εγώ οι μαθητές μου στο τέλος να έχουν κατακτήσει αυτό, αυτό κι αυτό, να μπορούν να κάνουν ένα, δυο, τρία, πέντε πράγματα και θα βρω τη θεματική που θα με βοηθήσει σε αυτό.»

•διάδραση, διαμεσολάβηση, διαδικτυακή επικοινωνία:

Σ11: «... στο νέο ΠΣ μπαίνει μέσα και η επικοινωνία με πολύ διαφορετικούς τρόπους. Δηλαδή δεν περιοριζόμαστε μόνο στο να μιλήσουμε ή να γράψουμε αλλά αναπτύσσουμε και περαιτέρω δεξιότητες όπως διάδραση, διαμεσολάβηση και βέβαια, πρώτη φορά κάνει την εμφάνισή της σαν δεξιότητα η διαδικτυακή επικοινωνία μέσω της ξένης γλώσσας.»

•καλλιέργεια 7 δεξιοτήτων:

Σ11: «Όλοι αυτοί οι στόχοι, ας πούμε, που είπαμε, η απόκτηση των 7 πλέον δεξιοτήτων, μιλάμε για 7 δεξιότητες και όχι 4 όπως ήταν στο προηγούμενο ΠΣ. Αυτές οι δεξιότητες εντοπίζονται σαν προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα μέσα από τους περιγραφητές και τους επικοινωνιακούς δείκτες όπως αυτοί αποτυπώνονται στο Κοινό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Ξένες Γλώσσες.»

5.2.4. Κατά πόσο το νέο ΠΣ παρουσιάζει ακαδημαϊκό χαρακτήρα ή εάν λειτουργεί υπέρ του λειτουργικού εγγραμματισμού του Πολίτη

Ως προς το εάν το νέο ΠΣ παρουσιάζει ακαδημαϊκό χαρακτήρα ή εάν λειτουργεί υπέρ του λειτουργικού εγγραμματισμού του Πολίτη αναφέρθηκε συμφωνία και με τις δύο περιπτώσεις. Πιο συγκεκριμένα:

• Θετική αποτίμηση

• εισάγεται η θεματική της πολιτειότητας, υπευθυνότητας απέναντι και στους θεσμούς, στην κοινωνία, στα κοινωνικά θέματα:

Σ1: «... νομίζω ότι λαμβάνεται αυτή η θεματική της πολιτειότητας, υπευθυνότητας απέναντι και στους θεσμούς, στην κοινωνία, στα κοινωνικά θέματα. Δηλαδή, η θεματολογία του νέου προγράμματος όσο μπόρεσα να δω, περιλαμβάνει θεματολογία η οποία είναι σχετική και που ενισχύει αυτό το προφίλ του νέου προγράμματος.»

• διαφαίνεται η χρησιμότητα στην ενήλικη ζωή:

Σ3: «... εκεί εστιάζει το καινούριο πρόγραμμα ώστε οτιδήποτε μαθαίνουν τα παιδιά στο σχολείο να μπορεί να φανεί χρήσιμο αργότερα γενικότερα στη ζωή τους και όχι μόνο για να βρουν μια δουλειά.»

- προωθείται η αυτενέργεια, η δημιουργική και κριτική σκέψη:

Σ4: «Ίσως να βοηθάει στην αυτενέργεια των μαθητών και στο να σκέφτονται πιο δημιουργικά και κριτικά.»

- προσφέρονται ολιστικές γνώσεις:

Σ12: «Θεωρώ ότι το 2^ο ισχύει, χωρίς να έχει καμία διαφορά από το υπάρχον, επειδή ακριβώς υπάρχει αυτή η ευελιξία να είναι *communicative* όλο το μάθημα, επικοινωνιακό, να στοχεύουν σε ολιστικές γνώσεις οι μαθητές και όχι μόνο στην απόκτηση κάποιου βαθμού ή κάποιου ακαδημαϊκού πτυχίου...»

-Αρνητική αποτίμηση

- Αποτυχία προσπάθειας προετοιμασίας για τον Πολίτη λόγω μη κοινωνικής οργάνωσης των μαθητών:

Σ10: «Κοιτάζτε κάτι, η θέση Β που λέτε το νέο ΠΣ προετοιμάζει, μάλλον θα έλεγα θέλει να προετοιμάσει αλλά δεν προετοιμάζει για αυριανούς ενήλικους πολίτες. Είναι ολοφάνερη η προσπάθεια, δεν ξέρω αν έχετε δει το δικό μας βιβλίο αγγλικών, μόνο σε αυτή την κατεύθυνση είναι και δημιουργεί λίγο περιέργεια στους μαθητές γιατί οι μαθητές έχουν συνηθίσει το βιβλίο ξένων γλωσσών...ρώτησα τους μαθητές «Τι γνώμη έχετε για αυτά; Ποια είναι η άποψή σας;», η απάντηση που πήρα είναι «Καμία. Δεν έχω καμία άποψη, δεν έχω καμία γνώμη». Εδώ δε μιλάμε ότι αυτοί που έβγαλαν το πρόγραμμα δεν έκαναν καλά αλλά κάπου υπάρχει θέμα μεταδοτικότητας και κατανόησης...»

- Ελλιπής τοποθέτηση

Ο Σ8 δεν ήταν σε θέση να εκφράσει ολοκληρωμένη άποψη:

Σ8: «Σε αυτό δεν μπορώ να απαντήσω γιατί δεν έχω, σας λέω, ικανό δείγμα για να κρίνω.»

5.2.5. Κατά πόσο έχει ενσωματωθεί οργανικά η χρήση των ΤΠΕ

Ως προς τις ΤΠΕ, όλοι οι εκπαιδευτικοί, ομόφωνα, ισχυρίστηκαν ότι είναι φανερή η χρήση τους σε μεγάλο βαθμό καθώς υπάρχουν δραστηριότητες που ολοκληρώνονται με τη χρήση πολυμέσων προωθώντας και τη χρήση του Διαδικτύου. Πιο συγκεκριμένα:

- Θετική αποτίμηση

• χρήση ΤΠΕ με θετικό και δημιουργικό τρόπο, με δραστηριότητες πολυμέσων:

Σ1: «Με θετικό και δημιουργικό τρόπο...Νομίζω μέσα από δραστηριότητες που προϋποθέτουν την χρήση των δεξιοτήτων αυτών είτε όταν πρέπει να ακούσουν ή να παρακολουθήσουν κάποιο βίντεο...»

• χρήση ίντερνετ και ψηφιακών εργαλείων:

Σ4: «Κυρίως ίντερνετ, ας πούμε χρήση του ίντερνετ αλλά και διαφόρων εργαλείων.»

• παροχή προτάσεων για τη χρήση ΤΠΕ, βίντεο:

Σ2: «Νομίζω ναι, υπάρχουν προτάσεις για τη χρήση τους και στο περιεχόμενο προτείνονται κάποια βίντεο ή ξεκινάει από μια αφορμή, ας πούμε ενός βίντεο, ενός ηχητικού ντοκουμέντου όλο το μάθημα, σαν αφορμή ας πούμε, σαν έναυσμα...»

• προώθηση έρευνας στο διαδίκτυο, ηχητικών κομματιών, δημιουργία ιστοσελίδων, χρήση προγραμμάτων:

Σ5: «Και από έρευνα στο διαδίκτυο και από βίντεο ή ηχητικά κομμάτια που χρησιμοποιούμε, από δημιουργία σελίδων και χρήση προγραμμάτων.»

5.2.6. Κατά πόσο το νέο ΠΣ είναι ανοικτό, προσαρμόσιμο και συμπεριληπτικό

Αρχικά, οι εκπαιδευτικοί εξέφρασαν την άποψή τους για το πόσο ανοικτό είναι το νέο ΠΣ και ανέδειξαν ότι είναι ανοικτό καθώς ο εκπαιδευτικός δύναται να διαμορφώσει το μάθημά του, μπορεί να αυτενεργήσει και να επιλέξει να χρησιμοποιήσει οτιδήποτε θα τον βοηθήσει να επιτύχει τους στόχους του. Ωστόσο, υπάρχουν κάποιες δυσκολίες στην εφαρμογή όπως είναι η ακατάλληλη οργάνωση της τάξης (πολυπληθή τμήματα) και η εφαρμογή της τράπεζας θεμάτων. Πιο συγκεκριμένα:

• Θετική αποτίμηση

• υπάρχει ελευθερία του εκπαιδευτικού να διαμορφώσει το μάθημα:

Σ1: *Ναι, είναι ανοικτό. Νομίζω ότι και αυτό που είναι μεν ένα προτέρημα και είναι κάτι θετικό πολλές φορές όμως μπορεί να μας δημιουργήσει και άγχος και δυσκολία στην καθημερινότητά μας...Είναι μεν ανοικτό και είναι βέβαια ζητούμενο να έχει την ελευθερία ο εκπαιδευτικός να διαμορφώσει...αλλά θα θέλαμε και μια πρακτική βοήθεια σε αυτό το κομμάτι νομίζω...»*

•είναι ανοικτό εφόσον υπάρχει ανάστροφος σχεδιασμός:

Σ11: *«Σαφώς είναι ανοικτό εφόσον ο εκπαιδευτικός έχει τη δυνατότητα με τον ανάστροφο σχεδιασμό να φτάσει στο στόχο του μέσα από μέσα που εκείνος θα επιλέξει...»*

•είναι ανοικτό εάν και ο εκπαιδευτικός έχει τη θέληση:

Σ3: *«Ναι, το ότι είναι ανοικτό μετά έγκειται στη θέληση του καθηγητή, πόσο θέλει να είναι κι αυτός ανοικτός σε τέτοια θέματα...»*

• Αρνητική αποτίμηση

• αδυναμία ολοκλήρωσης της ύλης:

Σ9: *«Κοιτάζτε, αυτό που μου δόθηκε πέρσι για 1 ώρα να κάνω, το υλικό που μου δόθηκε μου είπαν ότι πρέπει να βγει σε 1 ώρα, δεν βγήκε. Προφανώς και αυτενέργησα ...αλλά δεν μπόρεσα να το ολοκληρώσω όπως έπρεπε.»*

•είναι θεωρητικά ανοικτό και προσαρμόσιμο αλλά παρεμποδίζεται από δυσκολίες οργάνωσης τάξης:

Σ10: *«Όχι, θεωρητικά ναι, στα χαρτιά ναι, σας υπενθυμίζω όμως, νομίζω κάποιος, στο πανεπιστήμιο μου λέγανε ότι το ιδανικό τμήμα για ένα τμήμα ξένων γλωσσών το πολύ να είναι 8-10 άτομα. Όταν σε ένα τμήμα εγώ έχω 20 άτομα, να μιλήσουν 2 λεπτά ο καθένας το μάθημα έχει τελειώσει. Και τότε να κάνω όλα αυτά;...»*

• εφαρμογή τράπεζας θεμάτων

Σ8: *«Καταρχάς υπάρχει μια βασική συνθήκη η οποία καθιστά την ερώτηση μη απαντήσιμη. Η συνθήκη αυτή είναι η τράπεζα θεμάτων...υποχρεούμαι στο οποιοδήποτε σχολείο και με το οποιοδήποτε μαθητικό δυναμικό να διδάξω τα ίδια ακριβώς πράγματα που θα δίδασκα και σε ένα πρότυπο σχολείο...»*

Στην πλειοψηφία τους οι εκπαιδευτικοί θεώρησαν το νέο ΠΣ ως προσαρμόσιμο λόγω των διαβαθμισμένων δραστηριοτήτων οι οποίες οδηγούν σε ευκολία προσαρμογής του μαθήματος ανάλογα με το μαθητικό δυναμικό της εκάστοτε τάξης. Πιο συγκεκριμένα, ανέφεραν τα εξής χαρακτηριστικά:

• Θετική αποτίμηση

• Διαβαθμισμένες δραστηριότητες

Σ1: «Ναι, κάποιες φορές μπορεί να παραείναι προσαρμόσιμο....Νομίζω ότι υπάρχει μια διαβάθμιση και εν πάσει περιπτώσει σου αφήνει τα περιθώρια κι ο εκπαιδευτικός να μπορέσει να διαμορφώσει και να αλλάξει μια εργασία...»

• Ευκολία προσαρμογής μαθήματος

Σ4: «Νομίζω ότι το έχουν καταφέρει αρκετά. Κάθε μάθημα, ...νομίζω ότι ένας καθηγητής το προσαρμόζει εκ των πραγμάτων στη δική του πραγματικότητα, στους μαθητές του. Αυτό σου δίνει περισσότερες επιλογές, έχεις μια μεγαλύτερη ποικιλία και να χρησιμοποιήσεις περισσότερα πράγματα...»

• Προσαρμόσιμο αλλά υπολείπεται η υλοποίηση

Σ5: «Αν χρειαστεί για το σενάριο να εφαρμόσουμε τα πάντα που έχει μέσα, θα χρειαστεί πολύ περισσότερος χρόνος απ' ό, τι προβλέπεται, πράγμα βέβαια που έρχεται άμεσα σε σύγκρουση με την τράπεζα θεμάτων. Αν έχουμε τη δυνατότητα να επιλέξουμε, γι' αυτό λέω στο μέλλον όταν εφαρμοστεί, εκεί σίγουρα μπορεί ο καθένας να προσαρμόσει αυτά που θεωρεί ότι εξυπηρετούν την τάξη του.»

• Ποικιλία μεθόδων διδασκαλίας

Σ8: «Ναι, βεβαίως...μάλλον δικαιολογείται και από την ποικιλία των δεξιοτήτων που εξετάζεται και αναπτύσσεται και καλλιεργείται και από την ποικιλία των μεθόδων που χρησιμοποιείται για να διδαχθούν τα συγκεκριμένα κομμάτια της ύλης.»

• Διαφοροποιημένη παιδαγωγική

Σ11: «Ναι, το αν είναι προσαρμόσιμο, σαφώς γιατί προωθεί την διαφοροποιημένη παιδαγωγική και αυτό το ίδιο χαρακτηριστικό το κάνει και συμπεριληπτικό.»

Η πλειονότητα των εκπαιδευτικών χαρακτήρισε το νέο ΠΣ ως συμπεριληπτικό σε μεγάλο βαθμό καθώς εντάσσονται πολλές και διαφορετικές θεματικές ενότητες όπου επιτυγχάνεται η ενσωμάτωση της πολυπολιτισμικότητας. Πιο συγκεκριμένα, αναφέροντας τα εξής στοιχεία:

• Θετική αποτίμηση

•Ποικίλη θεματολογία:

Σ8: «Ναι, η θεματολογία, τουλάχιστον από ό, τι μάθαμε στην ενημέρωση θα είναι ευρεία, θα υπάρχουν πολλές θεματικές ενότητες οι οποίες καλύπτουν πολλά διαφορετικά ενδιαφέροντα μαθητών και διαφορετικών επιπέδων.»

•Συνεργασία μαθητών:

Σ3: «Και μόνο που τα παιδιά μπαίνουν σε ομάδες, να δουλέψουν όλα μαζί ή και τα θέματα με τα οποία ασχολούνται, τους βάζουν στη διαδικασία να σκέφτονται ότι δε γίνεται να είμαστε όλοι ίδιοι.»

•Δραστηριότητες ενσωμάτωσης της πολυπολιτισμικότητας:

Σ7: «...υπάρχουν δραστηριότητες που είπατε πριν ότι μπορεί, ας πούμε, να προάγουν την πολυπολιτισμικότητα ή την ενσωμάτωση της διαφορετικότητας, οπότε ναι, θεωρώ ότι αυτό θα συμβαίνει.»

• Διαφοροποιημένη παιδαγωγική:

Σ11: «Ναι, το αν είναι προσαρμόσιμο, σαφώς γιατί προωθεί την διαφοροποιημένη παιδαγωγική και αυτό το ίδιο χαρακτηριστικό το κάνει και συμπεριληπτικό.»

• Αρνητική αποτίμηση

- ύπαρξη ανομοιομορφίας στην τάξη

Σ5: «Εκεί δε θα έλεγα σε πολύ μεγάλο βαθμό αλλά εκεί θα έλεγα ότι παίζει ρόλο και παιδιά που πολλές φορές έρχονται και δεν ξέρουν, δεν έχουν διδαχθεί αγγλικά αρκετά χρόνια, έχουν ούτως ή άλλως πρόβλημα. Αυτό πηγαίνει περισσότερο στο μόνιμο πρόβλημα με την ανομοιομορφία στην τάξη.»

Ο Σ4 δεν ήταν σε θέση να εκφράσει ολοκληρωμένη άποψη:

Σ4: «Ακόμα δεν έχω άποψη. Δηλαδή τώρα, μέχρι το Δεκέμβρη θα μπορούσα να σου απαντήσω πιο εμπειριστατωμένα, τώρα, αυτή τη στιγμή δε μπορώ.»

5.2.7. Ειδικά χαρακτηριστικά που έχουν ενσωματωθεί

α. η αξιοποίηση των πιο πρόσφατα επικαιροποιημένων αναφορών στον Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες του Συμβουλίου της Ευρώπης (Common European Framework of Reference for Languages, 2020) καθώς και των πρόσφατων προσθηκών του για τις δεξιότητες πολυγραμματισμού και ψηφιακού γραμματισμού

Στο σύνολό τους οι εκπαιδευτικοί εντόπισαν αυτό το χαρακτηριστικό σε μεγάλο βαθμό και αιτιολόγησαν την άποψή τους αναφέροντας στα θετικά στοιχεία ότι ενσωματώνονται ψηφιακές δραστηριότητες, η διαδικτυακή επικοινωνία και εφαρμόζονται τα επίπεδα γλωσσομάθειας σύμφωνα με το CEFR. Πιο συγκεκριμένα:

- Θετική αποτίμηση

- ενσωματώνονται οι ψηφιακών δραστηριοτήτων

Σ1: «Απ' ό, τι καταλαβαίνω εννοούμε για την ενσωμάτωση και ψηφιακών δραστηριοτήτων δηλαδή, άλλων δραστηριοτήτων που γίνονται με ψηφιακά μέσα.

E: Θεωρείτε ότι είναι ορατό;

Σ1: Ναι, ναι σε μεγάλο βαθμό.»

- η διδασκαλία πραγματοποιείται σύμφωνα με τις επιταγές του CEFR

Σ2: «Ναι, υπάρχει σε κάθε κίνηση που κάνει ο εκπαιδευτικός στην τάξη πρέπει αυτό το *Common European Framework* να έχουμε στο μυαλό μας και νομίζω είναι πιο σαφής η σύνδεση τώρα με το καινούριο πρόγραμμα. Κάνουμε αυτό, όπως ας πούμε, μας επιτάσσει το τάδε κομμάτι του *CEFR*...»

•υπάρχει εφαρμογή των επιπέδων γλωσσομάθειας

Σ4: «Ναι, σε αρκετά μεγάλο βαθμό. Όντως το χρησιμοποιεί. Έχουν καταφέρει να φαίνονται τα επίπεδα γλωσσομάθειας, για τα αγγλικά θα μιλήσω, σε κάθε κομμάτι και έχουν πετύχει τον ψηφιακό γραμματισμό δηλαδή, να τον ενσωματώσουν.»

• αξιοποιείται η διαδικτυακή επικοινωνία

Σ6: «Εγώ προσωπικά θα σας πω και τη δραστηριότητα την οποία ανέθεσα μόλις χθες ... τους είπα λοιπόν να στείλουν ο ένας στον άλλον, σε έναν συμμαθητή τους αν θέλουν ή σε εμένα μέσω *e-class* ένα *email* στο οποίο να μου λένε, αν υποθέσουμε ότι είναι *immigrant* σε μια καινούρια χώρα ποιες είναι οι αλλαγές και πώς προσαρμόζονται στη νέα χώρα, πώς βρίσκουν τις συνθήκες στη νέα χώρα, ένα σύντομο *email*. Οπότε με αυτόν τον τρόπο ουσιαστικά έχω αξιοποιήσει το *internet communication*.»

β. Η προώθηση θεματικών πεδίων που σχετίζονται άμεσα με την καθημερινότητα των σύγχρονων εφήβων, τις ανάγκες αλλά και τις επιθυμίες τους
Το συγκεκριμένο χαρακτηριστικό εντοπίστηκε από τους εκπαιδευτικούς σε μεγάλο βαθμό και η άποψή τους ήταν θετική καθώς η θεματολογία παρουσιάζεται ως ενδιαφέρουσα.

• Θετική αποτίμηση

•Σύγχρονη θεματολογία

Σ3: «Ναι, αυτό συμβαίνει. Τα θέματα γίνονται όλο και πιο ρεαλιστικά για να μπορέσει να προσελκύσει το ενδιαφέρον των μαθητών και να έχει και κάποια εφαρμογή, τα πορίσματα από τα *project* που κάνουν ή τα θέματα με τα οποία ασχολούνται να μπορούν να είναι απτά στην καθημερινότητά τους.»

Σ11: «Ναι, έχει και κοινωνικά θέματα στη θεματολογία και το περιβάλλον. Ένα πάρα πολύ ωραίο θέμα είναι η παγκόσμια φυσική κληρονομιά που θεωρώ ότι είναι ένα θέμα που αφορά όλους τους μαθητές για να νιώσουν ότι είναι μέρος του κόσμου που ανήκουν.»

•Ενδιαφέρουσα θεματολογία για τα παιδιά από την οπτική του εκπαιδευτικού, ίσως όχι ενδιαφέρουσα από την οπτική των παιδιών

Σ9: «Οι θεματικές που έχω δει είναι πολύ ενδιαφέρουσες, ...αλλά όπως και κάθε θεματική που επιλέγουμε να δείξουμε στα παιδιά μπορεί τελικά να μην είναι τόσο ενδιαφέρουσα όσο εμείς φανταζόμαστε.»

γ. η γνωριμία των μαθητών/τριών τόσο με το γλωσσικό όσο και με το πολιτισμικό και πολιτιστικό περιβάλλον των διαφόρων χωρών.

Σε μεγάλο βαθμό αναφέρθηκε πως βρίσκεται και το τρίτο ειδικό χαρακτηριστικό και οι εκπαιδευτικοί εντόπισαν στοιχεία όπου υπάρχει εξοικείωση των μαθητών/τριών με το γλωσσικό αλλά και το πολιτισμικό και πολιτιστικό περιβάλλον των διαφόρων χωρών. Η στάση των συμμετεχόντων χαρακτηρίζεται ως θετική καθώς εντοπίζουν κατάλληλα και σχετικά κείμενα αλλά και την παρουσίαση διαφορετικών χωρών και πολιτισμών. Ωστόσο, υπήρξε και αρνητική άποψη σχετικά με την ένταξη πολιτισμικών και πολιτιστικών στοιχείων καθώς δεν εντοπίστηκε κάπου συγκεκριμένα:

• Θετική αποτίμηση

•Ένταξη κατάλληλων και σχετικών κειμένων

Σ1: «Ναι, ναι νομίζω ότι αναφέρεται αυτό το πράγμα αρκετές φορές. Δηλαδή, υπάρχει αυτό το πνεύμα στα κείμενα που επιλέγονται, ίσως και στην επιλογή των κειμένων.»

•Δυνατότητα παρουσίασης στοιχείων διαφορετικών χωρών

Σ3: «Ναι, δίνεται η ευκαιρία σε μαθητές από άλλες χώρες να παρουσιάσουν κι αυτοί στοιχεία της πατρίδας τους...γιατί είναι πολύ συχνό πλέον το φαινόμενο μέσα σε μια τάξη να υπάρχει τουλάχιστον ένας μαθητής από άλλη χώρα.»

• Ανάλογη θεματολογία

Σ6: «Καταρχάς να πάρουμε και μόνο τα festivities, να ξεκινήσουμε. Και μόνο το γεγονός ότι παρεισφρέουν και ενσωματώνονται δραστηριότητες οι οποίες έχουν να κάνουν με το St.Patrick's Day, το Halloween το οποίο πλησιάζει, για 'μένα είναι πάρα πολύ σημαντικό τα παιδιά να εξοικειώνονται με τον πολιτισμό της γλώσσας, της χώρας της οποίας τη γλώσσα μαθαίνουν...»

• Αρνητική αποτίμηση

• Αδυναμία εντοπισμού πολιτιστικών και πολιτισμικών στοιχείων

Σ7: *Αυτό δεν το είδα και τόσο πολύ....Σε μια γλώσσα συνήθως αυτό συμβαίνει, δηλαδή, ερχόμαστε πολύ σε επαφή με τους άλλους πολιτισμούς γιατί παρουσιάζουμε στα παιδιά στοιχεία....Όμως δεν μπορώ να σας πω ότι το είδα τόσο πολύ κάπου συγκεκριμένα.»*

5.2.8. Κατά πόσο το νέο ΠΣ θα βοηθήσει στην καλύτερη οργάνωση της διδασκαλίας

Διατυπώθηκαν διάφορες απόψεις, τόσο θετικές όσο και αρνητικές σχετικά με τη βοήθεια που θα παράσχει το νέο ΠΣ. Αρχικά, θετικά θα λειτουργήσει το γεγονός ότι παρέχει σαφέστερες οδηγίες και διευκόλυνση της στοχοθεσίας, το μάθημα θα γίνει πιο ενδιαφέρον αλλά και θα υπάρξει ενσωμάτωση των εναλλακτικών μορφών αξιολόγησης. Ωστόσο, αναφέρθηκε πως το υλικό είναι χαοτικό και δυσχεραίνει την κατάσταση λόγω άλλων λειτουργικών προβλημάτων και χρήζει προσθήκης περισσότερων στοιχείων όπως γραμματικών αναφορών για να γίνει πιο λειτουργικό.

Πιο συγκεκριμένα:

• Θετική αποτίμηση

• παρέχονται σαφέστερες οδηγίες και αναφορές στο CEFR, διευκολύνεται η στοχοθεσία, υπάρχει σωστή οργάνωση:

Σ2: *«Νομίζω ότι θα βοηθήσει στο ότι είναι πιο σαφείς, ας πούμε, οι οδηγίες και οι αναφορές στο CEFR και τις δεξιότητες που πρέπει να αποκτήσουν οι μαθητές και αυτό βοηθάει αρκετά και στην οργάνωση του μαθήματος από πλευράς μας...Είναι πιο εύκολο με πιο σαφείς οδηγίες και αναφορές..»*

•γίνεται πιο ενδιαφέρον και προσιτό το μάθημα:

Σ12: «...Γιατί ακριβώς, να μεν ορίζονται σε επίπεδα πολλές από τις ασκήσεις που έχει μέσα αλλά τα τμήματά μας, επειδή έχω κάνει και σε Λύκειο αρκετές χρονιές, είναι πολυεπίπεδα οπότε θα πρέπει να υπάρξει ευελιξία ακόμη και στο υλικό. Τη δίνει αυτή την ευελιξία, κάποια σενάρια που είδα τη δίνουν αυτή την ευελιξία, ίσως εκεί πέρα πάνω θα πρέπει να πατήσουμε και οι συνάδελφοι και όσοι ασχοληθούν μ' αυτό για να το κάνουν λίγο πιο ενδιαφέρον και πιο προσιτό στους μαθητές.»

•επιτυγχάνεται η ενσωμάτωση εναλλακτικής αξιολόγησης και ψηφιακών εργαλείων:

Σ6: «Εμένα προσωπικά θα με βοηθήσει πάρα πολύ, νομίζω ότι ήδη το έχω προαναγγείλει, στο κομμάτι της ενσωμάτωσης ενός διαφορετικού τύπου αξιολόγησης...»

• Αρνητική τοποθέτηση

•παρέχεται χαοτικό υλικό, υπάρχει δυσκολία οργάνωσης:

Σ9: «Κοιτάζτε, ένα χαοτικό υλικό δεν θα με βοηθήσει καθόλου. Και χαοτικό, εννοώ, να έχει πάρα πολλές δραστηριότητες...»

• εντοπίζεται δυσκολία λόγω λειτουργικών προβλημάτων σχολικού περιβάλλοντος:

Σ10: «Κοιτάζτε κάτι και εγώ και οι συνάδελφοί μου δεν πιστεύουμε ότι το νέο ΠΣ θα μας βοηθήσει. Απεναντίας, μας δυσχεραίνει . Δυσχεραίνει όχι επειδή δε θέλουμε να υποστηρίζουμε ότι είναι ένα καλό πρόγραμμα, υπάρχουν λειτουργικά προβλήματα...»

•ανάγκη προσθήκης πιο πρακτικών συμπληρωματικών στοιχείων (διδασκαλία γραμματικής με συστηματικό τρόπο):

Σ1: «Θα επανέλθω τώρα και σε αυτό που είπα και στην αρχή, ότι θα ήθελα προσωπικά να γίνει λίγο μεγαλύτερη δουλειά σε αυτό το κομμάτι. Δηλαδή, να προστεθούν ίσως και κάποια συμπληρωματικά στοιχεία που να είναι πιο πρακτικά...»

• Ελλιπής τοποθέτηση

Οι Σ4, Σ5 και Σ8 δεν ήταν σε θέση να εκφράσουν ολοκληρωμένη άποψη:

Σ4: «Εγώ όπως σου είπα είμαι σε γυμνάσιο οπότε η εφαρμογή του μας έχουν ζητήσει να γίνεται στην Γ' γυμνασίου και θα δω τα δοκιμαστικά σεμινάρια, τώρα τα πιλοτικά που κάνω, ποια θα δουλέψουν και θα τα χρησιμοποιώ και στο μέλλον.»

Σ5: «Και πάλι θα πω ότι θα περιμένω να εφαρμοστεί για να το δω αυτό. Γιατί αυτή τη στιγμή, που έχουμε να υλοποιήσουμε όχι ένα, όπως αρχικά είχε ειπωθεί, αλλά 4 σενάρια...»

Σ8: «Αν δεν το δω συνολικά δεν μπορώ να απαντήσω, τα δείγματα, τα λίγα δείγματα που έχω δει θεωρώ ότι είναι προς τη σωστή κατεύθυνση.»

Βασικά στοιχεία του νέου ΠΣ στα Αγγλικά Α'

	Θετική αποτίμηση	Αρνητική αποτίμηση	Ουδέτερη ή ελλιπής αποτίμηση
Γενική αποτίμηση	Αυτονομία μαθητή και ανάπτυξη δεξιοτήτων Εύστοχη θεματολογία Σωστή οργάνωση υλικού	Ανάγκη να γίνει πιο βοηθητικό για τον καθηγητή Έλλειψη ολοκληρωμένου εγχειριδίου Συνθήκες επιμόρφωσης Υπερφιλόδοξο ΠΣ Ανάγκη τροποποίησης νέου ΠΣ Έλλειψη υλικοτεχνικής υποδομής	Δεν υπήρξε κάποια καινοτομία Αδυναμία σχηματισμού άποψης

		<p>Ελλιπής επιμόρφωσης ως προς το εγχειρίδιο</p> <p>Αρκετά θεωρητικό, ελλιπής πρακτική επιμόρφωση</p>	
<p>Στοιχεία διαφοροποίησης από το υφιστάμενο ΠΣ</p>	<p>Εύστοχη θεματολογία</p> <p>Σωστή οργάνωση υλικού</p>	<p>Ανάγκη να γίνει πιο βοηθητικό για τον καθηγητή</p> <p>Έλλειψη ολοκληρωμένου εγχειριδίου</p> <p>Συνθήκες επιμόρφωσης</p> <p>Υπερφιλόδοξο ΠΣ</p> <p>Ανάγκη τροποποίησης νέου ΠΣ</p> <p>Έλλειψη υλικοτεχνικής υποδομής</p> <p>Ελλιπής επιμόρφωσης ως προς το εγχειρίδιο</p> <p>Αρκετά θεωρητικό,</p>	<p>Δεν υπήρξε κάποια καινοτομία</p>

		ελλιπής πρακτική επιμόρφωση	
Στοιχεία καθορισμού φυσιογνωμίας μαθήματος	<p>αυτονομία, επικοινωνία, συνεργασία, αυτενέργεια μαθητή και καθηγητή</p> <p>δημιουργικότητα, φαντασία, ομαδικότητα, ρόλοι ηγεσίας μέσω της φύσης των εργασιών·</p> <p>εμπλοκή, συμμετοχή, συνεργατικότητα, πρωτοτυπία, φαντασία μέσω κατάλληλης θεματικής·</p> <p>πρωτοπορία, ελαστικότητα·</p> <p>εφαρμογή των περιγραφητών του CEFR, ενσωμάτωση ΤΠΕ, ταξινόμια του Bloom·</p> <p>διάφορες μέθοδοι : διαφοροποιημένα, ανεστραμμένη τάξη, project-based learning, την</p> <p>ιστοεξερεύνηση</p> <p>ανάπτυξη ποικίλων διαφορετικών</p>		

	<p>δεξιοτήτων (πχ με ασκήσεις διαμεσολάβησης). η θεματική υπηρετεί τη δομή. διάδραση, διαμεσολάβηση, διαδικτυακή επικοινωνία. καλλιέργεια 7 δεξιοτήτων.</p>		
<p>Κατά πόσο το νέο ΠΣ παρουσιάζει ακαδημαϊκό χαρακτήρα ή εάν λειτουργεί υπέρ του λειτουργικού εγγραμματισμού του Πολίτη</p>	<p>εισάγεται η θεματική της πολιτειότητας, υπευθυνότητας απέναντι και στους θεσμούς, στην κοινωνία, στα κοινωνικά θέματα. διαφαίνεται η χρησιμότητα στην ενήλικη ζωή. προωθείται η αυτενέργεια, η δημιουργική και κριτική σκέψη. προσφέρονται ολιστικές γνώσεις.</p>	<p>Αποτυχία προσπάθειας προετοιμασίας για τον Πολίτη λόγω μη κοινωνικής οργάνωσης των μαθητών.</p>	<p>Αδυναμία σχηματισμού άποψης</p>

<p>Οργανική ενσωμάτωση χρήσης ΤΠΕ</p>	<p>χρήση ΤΠΕ με θετικό και δημιουργικό τρόπο, με δραστηριότητες πολυμέσων·</p> <p>χρήση ίντερνετ και ψηφιακών εργαλείων·</p> <p>παροχή προτάσεων για τη χρήση ΤΠΕ, βίντεο·</p> <p>προώθηση έρευνας στο διαδίκτυο, ηχητικών κομματιών, δημιουργία ιστοσελίδων, χρήση προγραμμάτων·</p>		
<p>Κατά πόσο το νέο ΠΣ είναι ανοικτό</p> <p>προσαρμόσιμο</p>	<p>υπάρχει ελευθερία του εκπαιδευτικού να διαμορφώσει το μάθημα·</p> <p>είναι ανοικτό εφόσον υπάρχει ανάστροφος σχεδιασμός·</p> <p>είναι ανοικτό εάν και ο εκπαιδευτικός έχει τη θέληση·</p> <p>Διαβαθμισμένες δραστηριότητες</p> <p>Ευκολία προσαρμογής μαθήματος</p>	<p>αδυναμία ολοκλήρωσης της ύλης·</p> <p>είναι θεωρητικά ανοικτό και προσαρμόσιμο αλλά παρεμποδίζεται από δυσκολίες οργάνωσης τάξης·</p> <p>εφαρμογή τράπεζας θεμάτων</p>	

<p>και συμπεριληπτικό</p>	<p>Προσαρμόσιμο αλλά υπολείπεται η υλοποίηση</p> <p>Ποικιλία μεθόδων διδασκαλίας</p> <p>Διαφοροποιημένη παιδαγωγική</p> <p>Ποικίλη θεματολογία·</p> <p>Συνεργασία μαθητών·</p> <p>Δραστηριότητες ενσωμάτωσης της πολυπολιτισμικότητας·</p> <p>Διαφοροποιημένη παιδαγωγική·</p>	<p>ύπαρξη ανομοιομορφίας στην τάξη</p>	<p>Αδυναμία σχηματισμού άποψης</p>
<p>Ειδικά χαρακτηριστικά που έχουν ενσωματωθεί</p> <p>α. η αξιοποίηση των πιο πρόσφατα επικαιροποιημένων αναφορών στον Κοινό</p> <p>Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες του Συμβουλίου της Ευρώπης</p>	<p>ενσωμάτωση ψηφιακών δραστηριοτήτων</p> <p>η διδασκαλία πραγματοποιείται σύμφωνα με τις επιταγές του CEFR</p>		

<p>(Common European Framework of Reference for Languages, 2020) καθώς και των πρόσφατων προσθηκών του για τις δεξιότητες πολυγραμματισμού και ψηφιακού γραμματισμού</p> <p>β. Η προώθηση θεματικών πεδίων που σχετίζονται άμεσα με την καθημερινότητα των σύγχρονων εφήβων, τις ανάγκες αλλά και τις επιθυμίες τους</p> <p>γ. η γνωριμία των μαθητών/τριών τόσο με το γλωσσικό όσο και με το πολιτισμικό και πολιτιστικό περιβάλλον των διαφόρων χωρών.</p>	<p>υπάρχει εφαρμογή των επιπέδων γλωσσομάθειας αξιοποιείται η διαδικτυακή επικοινωνία</p> <p>σύγχρονη θεματολογία ενδιαφέρουσα θεματολογία για τα παιδιά από την οπτική του εκπαιδευτικού, ίσως όχι ενδιαφέρουσα από την οπτική των παιδιών</p> <p>Ένταξη κατάλληλων και σχετικών κειμένων</p> <p>Δυνατότητα παρουσίασης στοιχείων διαφορετικών χωρών</p>	<p>Αδυναμία εντοπισμού πολιτιστικών και πολιτισμικών στοιχείων</p>	
---	---	--	--

	Ανάλογη θεματολογία		
Κατά πόσο το νέο ΠΣ θα βοηθήσει στην καλύτερη οργάνωση της διδασκαλίας	παρέχονται σαφέστερες οδηγίες και αναφορές στο CEFR, διευκολύνεται η στοχοθεσία, υπάρχει σωστή οργάνωση· γίνεται πιο ενδιαφέρον και προσιτό το μάθημα· επιτυγχάνεται η ενσωμάτωση εναλλακτικής αξιολόγησης και ψηφιακών εργαλείων·	παρέχεται χαοτικό υλικό, υπάρχει δυσκολία οργάνωσης· εντοπίζεται δυσκολία λόγω λειτουργικών προβλημάτων σχολικού περιβάλλοντος· ανάγκη προσθήκης πιο πρακτικών συμπληρωματικών στοιχείων (διδασκαλία γραμματικής με συστηματικό τρόπο)·	Αδυναμία σχηματισμού ολοκληρωμένης άποψης

5.3. Ειδικότερες Ερωτήσεις για Επιμέρους Στοιχεία του Νέου ΠΣ

Η δεύτερη ενότητα των αποτελεσμάτων της έρευνας σχετίζεται με ειδικότερες ερωτήσεις για επιμέρους και πιο συγκεκριμένα στοιχεία του νέου ΠΣ και αφορά στο 2^ο και στο 3^ο ερευνητικό ερώτημα. Οι εκπαιδευτικοί κλήθηκαν να αξιολογήσουν τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα ως προς τον βαθμό σαφήνειας, τη σαφήνεια ως προς τη διάκριση σε γνώσεις-δεξιότητες, στάσεις και αξίες, το βαθμό καθοδήγησης της εκπαιδευτικής διαδικασίας, τον βαθμό σύνδεσής τους με τις προτεινόμενες δραστηριότητες και τον βαθμό κάλυψης των δεξιοτήτων του 21^{ου} αιώνα. Έπειτα, οι εκπαιδευτικοί αξιολόγησαν το περιεχόμενο ως προς την καταλληλότητα βάσει της ηλικίας, των προγενέστερων γνώσεων των μαθητών και της επιστημονικής του

εγκυρότητας καθώς επίσης και την οργάνωση του περιεχομένου σε ευρύτερα θεματικά πεδία που εξελίσσονται από τάξη σε τάξη. Ακολούθησε η αξιολόγηση της κοινωνικο-πολιτιστικής εγκυρότητας του περιεχομένου αλλά και της επάρκειας του διαθέσιμου διδακτικού χρόνου για την κάλυψη της ύλης, η διατύπωση προτάσεων βελτίωσης και αλλαγής στη διάταξη ή προσθήκη/αφαίρεση ενοτήτων. Τέλος, οι συμμετέχοντες ερωτήθηκαν ως προς την αναγνώριση του παιδαγωγικού προσανατολισμού και τον βαθμό συμφωνίας τους με την προτεινόμενη παιδαγωγική προσέγγιση.

5.3.1. Αξιολόγηση της σαφήνειας των προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων

Στην πλειοψηφία τους οι εκπαιδευτικοί ισχυρίστηκαν πως τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα είναι καλά διατυπωμένα και βοηθητικά και κάποιιοι εξ αυτών ανέφεραν και κάποιες σχετικές δυσκολίες όπως είναι η χαοτική διατύπωση. Τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα σύμφωνα με τους εκπαιδευτικούς έχουν τα εξής θετικά χαρακτηριστικά:

- Θετική αποτίμηση
- καλά διατυπωμένα αλλά μη βοηθητικά τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα και πολύ το υλικό:

Σ1: «Καλά διατυπωμένα είναι αλλά εγώ προσωπικά δεν τα βρήκα ιδιαίτερα βοηθητικά στην οργάνωση του μαθήματος λόγω του ότι είναι, πρακτικά, άλλες οι ανάγκες στο μάθημα...»

Σ9: «Από αυτό που είδα είναι πολύ καλά διατυπωμένα αλλά είναι κι αυτά τόσο πολλά που πραγματικά, δεν προλαβαίνουμε να τα αφομοιώσουμε κι εμείς όλα. Ξέρετε τι τώρα, αυτό ήταν ένα πολύ ογκώδες υλικό που μας δόθηκε...»

- είναι κατατοπιστικά

Σ3: «Σε μεγάλο βαθμό, θεωρώ ότι είναι κατατοπιστικά.»

- προσφέρουν σωστή καθοδήγηση

Σ2: «Αναφερθήκαμε ναι, ξεκινάμε με αυτό αρχικά, τι προσδοκίες έχουμε από τους μαθητές, αυτός είναι ο βασικός άξονας από τον οποίο γύρω αναπτύσσεται όλο το μάθημα. Οπότε ναι, είναι αρκετά καλά διατυπωμένα..»

E: Σας διευκολύνει εσάς, σας καθοδηγεί για να συνεχίσετε την εκπαιδευτική διαδικασία;

Σ2: Ναι, σίγουρα.»

•παρουσιάζουν σαφήνεια

Σ7: «Νομίζω ότι ήταν ξεκάθαρα τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα και σε κάθε περίπτωση αλλά και γενικότερα. Αυτό από μόνο του, δηλαδή, όταν υπάρχει σαφήνεια στη διατύπωση διευκολύνει και τη διδακτική διαδικασία και την προετοιμασία του μαθήματος αλλά και την διδακτική διαδικασία στην τάξη.»

•διευκολύνουν τη στοχοθεσία

Σ11: «Ναι, επανερχόμαστε και πάλι στο θέμα των περιγραφητών που αντικατοπτρίζουν τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα και μας βοηθά να βάλουμε τους στόχους στο μάθημα...»

• Αρνητική αποτίμηση

•Χαοτική διατύπωση

Σ8: «...αυτά τα μαθησιακά αποτελέσματα να ταιριάζουν με συγκεκριμένους δείκτες του Common European Framework πάρα πολλές φορές η διατύπωσή τους για 'μένα, ... είναι λίγο χαοτική γιατί για να ταιριάζω έναν δείκτη του Common European Framework με κάτι που θα ήθελα εγώ να αποκτήσουν ως δεξιότητα οι μαθητές μου ή με ένα προσδοκώμενο μαθησιακό αποτέλεσμα πολλές φορές αυτό για τον εκπαιδευτικό είναι λίγο θολό από πλευράς διατύπωσης εννοώ...»

•Επεξήγηση βημάτων αλλά όχι του τεχνικού μέρους

Σ12: «Θεωρώ ότι υπάρχει πολύ μεγάλη επεξήγηση των βημάτων αλλά δεν υπάρχει επεξήγηση του τεχνικού κομματιού.....δεν είδα δηλαδή επεξήγηση κάποια άσκησης όσον αφορά στο τεχνικό κομμάτι και στο ουσιαστικό, στα βήματα, ότι εσύ θα κάνεις αυτό...»

5.3.2. Αξιολόγηση του περιεχομένου

Η ύλη που έχει συμπεριληφθεί κρίθηκε ως κατάλληλη για τους μαθητές λόγω της θεματολογίας η οποία άπτεται των ενδιαφερόντων τους αλλά και του σύγχρονου περιεχομένου . Πιο συγκεκριμένα, αναφέρθηκε πως το νέο ΠΣ:

- Θετική αποτίμηση

- περιέχει κατάλληλο περιεχόμενο, σχετικό με τα ενδιαφέροντα των μαθητών·

Σ2: *«Ναι, ναι. Και είναι και πιο κοντά στα ενδιαφέροντά τους, το ζαναλέω αυτό, είναι κάτι που τους κεντρίζει το ενδιαφέρον περισσότερο από το υπάρχον υλικό που διδάσκεται.»*

- περιέχει σύγχρονο, επίκαιρο περιεχόμενο·

Σ10: *«Σύγχρονο και επίκαιρο και κατάλληλο για τους νέους. Ωστόσο, το θέμα είναι στους νέους που δεν το δέχονται αυτό.»*

- Αρνητική αποτίμηση

- δυσκολία ως προς τις προγενέστερες γνώσεις των μαθητών·

Σ7: *«Εδώ, στο κομμάτι των αγγλικών, έχουμε ένα θέμα. Δηλαδή, η προηγούμενη γνώση-εγώ είμαι σε λύκειο-που έρχεται λοιπόν από το γυμνάσιο δεν συνάδει, εννοώ μέσα από το σχολικό περιβάλλον, με αυτό το οποίο απαιτείται από το ΠΣ του λυκείου, το νέο ΠΣ γιατί ξεκινάμε με ένα επίπεδο B2 το οποίο δεν έχει απαραίτητα αποκτηθεί στις 3 προηγούμενες τάξεις του γυμνασίου...»*

Ο Σ3 δεν ήταν σε θέση να εκφράσει ολοκληρωμένη άποψη:

Σ3: *«Αυτό δεν το γνωρίζω, να είμαι ειλικρινής. Δε γνωρίζω καθόλου σχετικά με αυτό. Γιατί άκουγα από το σεμινάριο τις συναδέλφους που δουλεύουν σε σχολεία και είχαν ένα άγχος σχετικά με την ύλη πώς θα βγει, δε γνωρίζω καθόλου.»*

5.3.3. Οργάνωση περιεχομένου σε ευρύτερα θεματικά πεδία

Ως προς την οργάνωση σε ευρύτερα θεματικά πεδία που εξελίσσονται από τάξη σε τάξη οι εκπαιδευτικοί έδωσαν ποικίλες απαντήσεις. Οι περισσότεροι βρήκαν θετική

και ρεαλιστική αυτή την εξέλιξη αλλά με κάποια αρνητικά στοιχεία όπως είναι η έλλειψη αναλογίας μεταξύ των ενοτήτων.

• Θετική αποτίμηση

• ρεαλιστική εξέλιξη θεματολογίας:

Σ1: «*Νομίζω ότι είναι ρεαλιστική η εξέλιξη της θεματολογίας και εύστοχη και θεωρώ ότι είναι θετική. Είναι δηλαδή κάτι που αποτιμάται θετικά.*»

• Ουδέτερη αποτίμηση

• Εξαρτάται από το ακροατήριο:

Σ3: «*Θεωρώ ότι και πάλι εξαρτάται από το ακροατήριο, δεν είναι όλοι οι μαθητές, δεν είναι εύκολο να εφαρμοστεί σε όλες τις τάξεις και σε όλα τα επίπεδα...*»

• Το ίδιο ισχύει και στο παρόν ΠΣ:

Σ4: «*Δεν διαφέρει και πολύ από το μάθημα που κάναμε. Δηλαδή πάντα οι θεματικές που επιλέγουμε βασίζονται στις γνώσεις των παιδιών και σε αυτά που έχουν κάνει σε προηγούμενες τάξεις, έχει γίνει πιο οργανωμένα ίσως.*»

• Αρνητική αποτίμηση

• ο μαθητές δεν το βρίσκουν τόσο ενδιαφέρον:

Σ6: «*Εμένα προσωπικά με βρίσκει σύμφωνη. Δηλαδή ακόμα και στο υπάρχον βιβλίο, το παλιό το οποίο έχουμε, το κομμάτι των refugees, υπάρχει στο 1^ο κεφάλαιο της Α λυκείου, υπάρχει και στο αντίστοιχο 1^ο κεφάλαιο της Β' λυκείου. Θεωρώ ότι υπάρχει μια συνέχεια. ... Το μόνο που θα πρέπει να διασφαλίσουμε εδώ είναι ότι πρέπει να δοθεί η ίδια θεματική με έναν άλλο τρόπο γιατί μου είπαν τα παιδιά φέτος στη Β' λυκείου «πάλι με refugees 1^ο κεφάλαιο;». Και οι έφηβοι βαριούνται κατάφορα.*»

• δεν υπάρχει αναλογία μεταξύ των ενοτήτων:

Σ10: «Τα θεματικά πεδία εξελίσσονται από τάξη σε τάξη, είναι πάρα πολύ καλά και οργανωμένο σας είπα. Ωστόσο, στο δικό μας κομμάτι δεν υπάρχει μια αναλογία μεταξύ των ενοτήτων...»

Οι Σ8 και Σ9 δεν ήταν σε θέση να εκφράσουν ολοκληρωμένη άποψη:

Σ8: «Αυτό δεν το γνωρίζω, δεν το έχω δει.»

Σ9: «Και πάλι, δεν το γνωρίζω γιατί δεν είναι μόνο από τάξη σε τάξη, είναι και από επίπεδο σε επίπεδο. Εγώ αυτή τη στιγμή, ας πούμε, κάνω μόνο στην Α' λυκείου και θα κληθώ να τους κάνω ένα σχέδιο μαθήματος που είναι επίπεδο Γ1. Δεν ξέρω κατά πόσο θα λειτουργήσει αυτό. Τα παιδιά δεν είναι Γ1, είναι Β2-. Αν δεν πάρουμε τα βιβλία να δούμε πώς θα οργανωθεί σαν ύλη, κατά πόσο θα ανταποκριθεί η κάθε τάξη δεν μπορούμε να ξέρουμε. Μπορούμε να μιλήσουμε μόνο θεωρητικά.»

5.3.4. Σχέση περιεχομένου με σύγχρονες κοινωνικές προκλήσεις και συνθήκες

Οι εκπαιδευτικοί ομόφωνα έκριναν θετική τη συσχέτιση του περιεχομένου με τις σύγχρονες κοινωνικές προκλήσεις και συνθήκες λόγω των σύγχρονων θεματικών.

- Θετική αποτίμηση

- σύνδεση σε μεγάλο βαθμό:

Σ3: «Ναι, αρκετά, σε μεγάλο βαθμό.»

- σύγχρονες θεματικές:

Σ6: «Δεν το συζητάω, νομίζω ότι είναι ξεκάθαρο. Έχει μέσα για το περιβάλλον, έχει μέσα για την ανακύκλωση, έχει μέσα για την αξιοποίηση των φυσικών πόρων, έχει για το citizenship, έχει για τους πρόσφυγες..»

Οι Σ3 και Σ9 δεν ήταν σε θέση να εκφράσουν ολοκληρωμένη άποψη:

Σ3: «Όχι, δεν το έχω δουλέψει το βιβλίο το συγκεκριμένο.»

Σ9: «Όχι, δε μπορώ να δώσω. Βλέπω ότι από τις θεματικές του έχει να κάνει με τέτοια αντικείμενα, μιλάει για τη δημοκρατία, μιλάει για τη συμμετοχή στη δημοκρατία, μιλάει

για τη συμπερίληψη στην εκπαίδευση, για διαφορετικούς τύπους εκπαίδευσης όμως δεν ξέρω πώς θα... Δεν το έχω δει στην ολότητά του.»

5.3.5. Αξιολόγηση της επάρκειας του διαθέσιμου διδακτικού χρόνου

Στο ερώτημα αυτό, η απόκριση των εκπαιδευτικών ήταν κοινή σε πολλά σημεία. Ανέφεραν πως ο διαθέσιμος διδακτικός χρόνος δεν επαρκεί και εστίασαν σε αυτό ως αρνητικό σημείο. Ωστόσο, υπήρξε και η θετική άποψη ότι ο καθηγητής μπορεί να προσαρμόσει τις δραστηριότητες ώστε να επαρκεί ο διαθέσιμος χρόνος.

- Θετική αποτίμηση

• Ευέλικτο περιεχόμενο

Σ4: «Έχει μια ελευθερία κινήσεων, δίνει στον καθηγητή θεωρώ το κάθε κομμάτι του νέου προγράμματος οπότε έχει μια ελευθερία και αυτενέργεια ο καθηγητής να αποφασίσει τι θα συμπεριλάβει στο μάθημά του και τι όχι.»

- Αρνητική αποτίμηση

• Αναπροσαρμογή στον αριθμό δραστηριοτήτων:

Σ1: «Ίσως ναι, μια αναπροσαρμογή όσον αφορά στον αριθμό των δραστηριοτήτων που μπορεί να κάνει κάποιος στο χρόνο που έχει.»

• Μείωση ύλης, δραστηριοτήτων:

Σ3: «Ναι, σίγουρα, επειδή είναι αρκετά, όχι απαιτητικό, αυτά που χρειάζεται να γίνουν, μπορεί να υπολογίζεις κάποιον Α χρόνο κι αυτός τελικά να μην είναι τόσοσ οπότε όσο καλά και να είναι οργανωμένος ο καθηγητής, ίσως θα έπρεπε να είναι λιγότερο έτσι πυκνό αυτό που πρέπει να γίνει. Να είναι λιγότερες οι εργασίες..»

• Ανάγκη για περισσότερο χρόνο:

Σ5: «Πάντα ζητάμε περισσότερες ώρες για το μάθημα των ξένων γλωσσών. Προφανώς το νέο πρόγραμμα έχει πάρα πολύ υλικό και θέματα, δεν μπορούν να καλυφθούν όλα,

κάποια επιλογή θα πρέπει να γίνει σίγουρα. Οι ώρες του σχολείου για τα αγγλικά είναι σίγουρα λίγες, λιγότερες από ότι θα έπρεπε.»

Ο Σ7 δεν ήταν σε θέση να εκφράσει ολοκληρωμένη άποψη:

Σ7: «Κοιτάζτε, αυτό δεν μπορώ να σας το πω απόλυτα γιατί αυτό που σας είπα. Έχουμε το νέο ΠΣ θεωρητικά, δεν έχουμε όμως τα εγχειρίδια που θα πρέπει να εφαρμόσουμε...»

5.3.6. Προτάσεις για αλλαγή στη διάταξη ή για προσθήκη/αφαίρεση ενοτήτων

Ως προς τη διάταξη και τη διατήρηση ή αλλαγή της οι εκπαιδευτικοί πρότειναν είτε την αφαίρεση είτε την προσαρμογή των ενοτήτων. Επιπλέον, παρατηρήθηκε πως η ύλη είναι κατάλληλη ως έχει αλλά και ότι θα έπρεπε να γίνει διασύνδεση με άλλα μαθήματα. Πιο συγκεκριμένα παρατηρήθηκε:

- Θετική αποτίμηση

• Διατήρηση ύλης ως έχει:

Σ5: «Όχι, δε νομίζω ότι θα άλλαζα κάτι.»

- Ουδέτερη αποτίμηση

• Προσαρμογή θεματικών:

Σ4: «...Σίγουρα θα το προσάρμοζα ανάλογα με το τι μαθητές είχα μπροστά μου και θα κινούσα από 'δω κι από 'κει τις θεματικές.»

• Προσθήκη θεματικών ψυχικής υγείας:

Σ1: «Ναι. Αν και αυτό νομίζω ότι το προσεγγίζουν σε μεγάλο βαθμό, δεν είμαι σίγουρη αν υπάρχει ήδη τέτοια αλλά θεωρώ ίσως θέματα ψυχικής υγείας, σαν θεματική δηλαδή. Υπάρχουν βέβαια κάτι παρεμφερή νομίζω αλλά ίσως θέματα κάποια τέτοια.»

• Ενσωμάτωση αυτοαξιολόγησης ή ετεροαξιολόγησης:

Σ6: «Θα ήθελα να είναι πιο ξεκάθαρο, θα ήθελα να ενσωματωθεί στο πέρας ενός διδακτικού σεναρίου κι όχι απλά, θεωρητικά, να ειπωθεί το *self evaluation* ή το *peer evaluation*...»

•Διασύνδεση με άλλα αντικείμενα πχ ιστορία, γεωγραφία:

Σ8: «Αυτό που θα ήθελα εγώ είναι να υπάρχει μεγαλύτερη διασύνδεση με κάποια αντικείμενα όπως για παράδειγμα, το μάθημα της ιστορίας, όπως για παράδειγμα το μάθημα της γεωγραφίας...»

•Συνεχής ανανέωση αυθεντικού υλικού:

Σ10: «Κοιτάζτε, εγώ θα έλεγα το εξής, θα άλλαζα τα πάντα γιατί ένα τέτοιο πρόγραμμα πρέπει να είναι εύηλεκτο και διαρθρωμένο. Επειδή τέτοια προγράμματα στηρίζονται στη χρήση αυθεντικού υλικού τα πράγματα αλλάζουν, οπότε πρέπει το βιβλίο να είναι ψηφιακό...»

•Περισσότερο εκπαιδευτικό υλικό προς επιλογή:

Σ11: «...Κάποιο κομμάτι όπου θα μπορούσε ο εκπαιδευτικός να διαλέξει ή κάτι σαν παράρτημα που να δίνει πληροφορίες, να δίνει κυρίως συνδέσμους σε περισσότερο εκπαιδευτικό υλικό.»

•Μείωση έκτασης ύλης:

Σ2: «Δεν ξέρω αν θα άλλαζα κάτι άλλο εκτός από την έκταση της ύλης, δεν ξέρω.»

5.3.7. Αναγνώριση του παιδαγωγικού προσανατολισμού

Οι εκπαιδευτικοί συμφώνησαν πως το νέο ΠΣ βασίζεται σε μια προοδευτική-μαθητοκεντρική λογική καθώς εφαρμόζονται οι αρχές που επιτάσσει το Συμβούλιο της Ευρώπης και συμπεραίνεται από τις κατάλληλες δραστηριότητες που περιλαμβάνονται. Πιο συγκεκριμένα:

•Θετική αποτίμηση

• ανταποκρίνεται στους στόχους και διαπνέεται από τις αρχές της προοδευτικής-μαθητοκεντρικής λογικής μέσω των περιγραφητών του CEFR:

Σ1: « ...όσες ενότητες έχω δει, δείγματα δηλαδή του νέου ΠΣ έχω δει, πράγματι ανταποκρίνονται σε διαφορετικό βαθμό κάθε φορά, αλλά ανταποκρίνονται σε αυτούς τους στόχους και διαπνέονται από αυτές τις αρχές.»

• διαφαίνεται από τις κατευθυντήριες γραμμές κάθε θεματικής, εργασίες, πρότζεκτ, συζητήσεις στην τάξη:

Σ3:» Στις γραμμές που δίνει για το πώς να ολοκληρωθεί κάθε θεματική, μέσα από τις εργασίες, τα project, τις συζητήσεις που γίνονται δηλαδή μέσα στην τάξη. Θεωρώ ότι εκεί στοχεύουν.»

• αξιοποιεί τον μεταξύ τους διάλογο, το διαδίκτυο, τη συνεργασία, τη χρήση στρατηγικών :

Σ6: «Και μόνο το γεγονός, σας ανέφερα το debate, τι πιο ξεκάθαρο παράδειγμα από αυτό; Ότι τα παιδιά πρέπει να μπουν σε μια διαδικασία, να αξιοποιήσουν, αν τους ειπωθεί μια θεματική ας πούμε, να αξιοποιήσουν το διαδίκτυο, να κάνουν ένα web quest, αφού πρώτα χωριστούν σε ομάδες, ανατεθεί σε κάθε ομάδα ο ρόλος της αλλά το ρόλο αυτό δεν θα τον αναθέσει ο καθηγητής, θα αποφασίσει η ομάδα μεταξύ της...»

Ο Σ8 δεν ήταν σε θέση να εκφράσει ολοκληρωμένη άποψη:

Σ8: «Παραδείγματα, σας λέω, δεν μπορώ να δώσω, έχω εφαρμόσει μόνο μια ενότητα. Είναι αστείο να μιλάμε για παραδείγματα με μία ενότητα. Από εκεί και πέρα, εφόσον πολλά από αυτά τα στοιχεία που αναφέρατε υπάρχουν ήδη και στο τωρινό ΠΣ φαντάζομαι και το καινούριο θα συνεχίζει στην ίδια πορεία.»

5.3.8. Βαθμός συμφωνίας με την προτεινόμενη παιδαγωγική προσέγγιση

Ομόφωνα οι εκπαιδευτικοί θεώρησαν κατάλληλη την προοδευτική-μαθητοκεντρική λογική για τη διδασκαλία του μαθήματός τους. Ωστόσο, υπήρξε και διαφωνία ως προς την καταλληλότητα.

• Θετική αποτίμηση·

- απόλυτη συμφωνία

Σ12: «Για' μένα ίσως είναι το top μέσα στην τάξη, κάνει τα παιδιά να ενδιαφέρονται πάρα πολύ και να μη βαριούνται, αν μη τι άλλο...»

- σε μεγάλο βαθμό συμφωνία:

Σ1: «Ναι είναι. Αυτή είναι η λογική, η σύγχρονη λογική που μπορείς.. Ναι, εγώ συμφωνώ. Τώρα κατά πόσο πολλές φορές οι καθηγητές επιστρέφουμε πάλι σε δασκαλοκεντρικές..»

- Αρνητική αποτίμηση

- δεν ξεκινά από χαμηλότερες βαθμίδες εκπαίδευσης

Σ10: «Εγώ θα σας πω ένα πράγμα. Ότι αν οι μαθητές δεν έχουν μάθει ομαδική εργασία απ' το νηπιαγωγείο είναι πολύ αργά να μάθουν στο λύκειο. Έτσι δεν είναι;»

Επιμέρους στοιχεία-λειτουργικές αδυναμίες και πλεονεκτήματα του νέου ΠΣ

	Θετική αποτίμηση	Αρνητική αποτίμηση	Ουδέτερη ή ελλιπής αποτίμηση
Αξιολόγηση της σαφήνειας των προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων	Καλή διατύπωση Σωστή καθοδήγηση Κατατοπιστικά προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα Σαφήνεια Διευκόλυνση στοχοθεσίας	Μη βοηθητικά Χαοτική διατύπωση Επεξήγηση βημάτων αλλά όχι του τεχνικού μέρους	
Αξιολόγηση του περιεχομένου	Κατάλληλο περιεχόμενο, σχετικό	Πιθανώς δύσκολο περιεχόμενο ως προς τις	

	με τα ενδιαφέροντα των μαθητών Σύγχρονο, επίκαιρο περιεχόμενο	προγενέστερες γνώσεις των μαθητών	
Οργάνωση περιεχομένου σε ευρύτερα θεματικά πεδία	Ρεαλιστική εξέλιξη θεματολογίας	Οι μαθητές δεν το βρίσκουν τόσο ενδιαφέρον Δεν υπάρχει αναλογία μεταξύ των ενοτήτων	Εξαρτάται από το ακροατήριο Το ίδιο ισχύει και στο παρόν ΠΣ
Σχέση περιεχομένου με σύγχρονες κοινωνικές προκλήσεις και συνθήκες	Σε μεγάλο βαθμό Σύγχρονες θεματικές, πχ. προσωπική εξέλιξη, ζωή, πολυπολιτισμικότητα, πολιτειότητα, ελεύθερος χρόνος.		
Αξιολόγηση της επάρκειας του διαθέσιμου διδακτικού χρόνου	Ευέλικτο περιεχόμενο	Αναπροσαρμογή στον αριθμό δραστηριοτήτων Μείωση ύλης, δραστηριοτήτων Ανάγκη για περισσότερο χρόνο	
Προτάσεις για αλλαγή στη διάταξη ή για	Διατήρηση ύλης ως έχει	Προσθήκη θεματικών ψυχικής υγείας	

<p>προσθήκη/αφαίρεση ενοτήτων</p>		<p>Μείωση έκτασης ύλης</p> <p>Προσαρμογή θεματικών</p> <p>Ενσωμάτωση αυτοαξιολόγησης ή ετεροαξιολόγησης</p> <p>Διασύνδεση με άλλα αντικείμενα πχ ιστορία, γεωγραφία</p> <p>Συνεχής ανανέωση αυθεντικού υλικού</p> <p>Περισσότερο εκπαιδευτικό υλικό προς επιλογή</p>	
<p>Αναγνώριση του παιδαγωγικού προσανατολισμού</p>	<p>Ανταποκρίνεται στους στόχους και διαπνέεται από τις αρχές της προοδευτικής- μαθητοκεντρικής λογικής μέσω των περιγραφητών του CEFR</p> <p>Διαφαίνεται από τις κατευθυντήριες</p>		

	<p>γραμμές κάθε θεματικής, εργασίες, πρότζεκτ, συζητήσει στην τάξη.</p> <p>Αξιοποίηση του μεταξύ τους διαλόγου, του διαδικτύου, της συνεργασίας, τη χρήση στρατηγικών</p>		
<p>Βαθμός συμφωνίας με την προτεινόμενη παιδαγωγική προσέγγιση</p>	<p>Απόλυτη συμφωνία</p> <p>Σε μεγάλο βαθμό συμφωνία</p>	<p>Δεν ξεκινά από χαμηλότερες βαθμίδες εκπαίδευσης</p>	

5.4. Ερωτήσεις για την Εφαρμοσιμότητα του ΠΣ/Προτάσεις

Η 3^η ενότητα της έρευνας σχετίζεται την εφαρμοσιμότητα του νέου ΠΣ και απαντά στο 4^ο ερευνητικό ερώτημα. Οι εκπαιδευτικοί ερωτήθηκαν σχετικά με την αποδοχή που είχε το νέο ΠΣ από τους εκπαιδευτικούς της αντίστοιχης ειδικότητας καθώς επίσης και την αξιολόγηση της εφαρμοσιμότητας βάσει τριών κριτηρίων (επαγγελματική ετοιμότητα των διδασκόντων, υλικές συνθήκες και κουλτούρα των ελληνικών σχολείων) με αναφορά σε πιθανές δυσκολίες στο πεδίο εφαρμογής. Σύμφωνα με την εμπειρία τους από την πιλοτική εφαρμογή του προγράμματος, οι συμμετέχοντες έκαναν αναφορά στις σημαντικότερες δυσκολίες και πλεονεκτήματα και διατύπωσαν συνοπτικά συγκεκριμένες βελτιωτικές προτάσεις. Τέλος, σχολίασαν την επιμόρφωση που έλαβαν ως προς την αποτελεσματικότητα και την σαφήνεια και εάν θα ήθελαν να προστεθεί κάτι περισσότερο.

5.4.1. Στάση των εκπαιδευτικών ως προς το νέο ΠΣ

Οι εκπαιδευτικοί εξέφρασαν θετική άποψη ως προς το νέο ΠΣ καθώς το θεωρούν ενδιαφέρον. Ωστόσο, υπήρχαν και αρνητικές απόψεις κυρίως λόγω της πίεσης χρόνου και του όγκου εργασίας. Επιπλέον, κάποιοι εξέφρασαν σκεπτικισμό και άγχος ως προς το νέο.

•Θετική αποτίμηση

•Με ενθουσιασμό:

Σ6: «...επειδή ήμασταν πλέον αγανακτισμένοι με τα εγχειρίδια και με τη λογική που υπήρχε μέχρι τώρα, θεωρώ ότι όχι απλώς την καλοδεχτήκαμε, είμαστε ενθουσιασμένοι...»

•Ουδέτερη αποτίμηση

•Με επιφύλαξη:

Σ2: «...Κάποιοι ίσως είναι επιφυλακτικοί όπως είναι και με το οτιδήποτε που είναι καινούριο και αδοκίμαστο, ας πούμε, μέχρι να εφαρμοστεί στην ουσία δεν θα μπορούμε να είμαστε σίγουροι...»

•Δεν βρίσκουν το ΠΣ καινοτόμο:

Σ9: «...με τον τρόπο που σας είπα. Δηλαδή, θεωρούμε ότι δεν υπάρχει καμία ιδιαίτερη καινοτομία πέρα του ότι έχουν εμπλουτιστεί οι περιγραφητές...»

•Αρνητική αποτίμηση

•Με άγχος:

Σ3: «Δεν έχω έρθει σε επαφή με καθηγητές που έχουν τρέξει το πρόγραμμα οπότε δεν μπορώ να ξέρω. Μόνο από την εικόνα που είχα από το σεμινάριο, που ήταν αγχωμένοι.»

•Με σκεπτικισμό:

Σ8: «Θα έλεγα με σκεπτικισμό γιατί η ενημέρωση που θεωρώ ότι λάβαμε ήταν ελλιπέστατη...»

•Λίγο κουραστική η διαδικασία επιμόρφωσης:

Σ5: «... Αυτό το υποχρεωτικό, το 2ωρο, που δουλεύαμε μια βδομάδα, κάναμε κάποιες δραστηριότητες και μετά ακούγαμε να μας διαβάζουν το ppt, νομίζω ήταν για όλους λίγο κουραστικό.»

•Πιεστικός χρόνος:

Σ9: «...Δε θεωρούν ότι είναι καινοτόμο, είναι κάτι που λένε και οι καθηγητές των άλλων ξένων γλωσσών συζητώντας μαζί τους και θέτουν κι αυτοί επιτακτικά το θέμα του χρόνου που είναι πολύ πιεστικός.»

•Γραφειοκρατικό τέχνασμα:

Σ10: «Πιο πολύ ως γραφειοκρατικό τέχνασμα. Η ουσία δεν αλλάζει σε κάτι, είναι για να παρουσιάσουν έργο μερικοί...»

•Δυσκολία ως προς το καινούριο:

Σ11: «...Σαφώς υπήρχε δυσκολία, υπήρχε δυσκολία σε σχέση με το καινούριο. Ως κάτι καινούριο δυσκόλεψε τους εκπαιδευτικούς...»

•Δυσκολία ως προς την επιμόρφωση:

Σ12: «Αυτό τώρα θα φανεί όταν θα δω/μιλήσω κι εγώ με τους εκπαιδευόμενους της Β' φάσης, επιμορφούμενους που έχουν λιγάκι μπει μέσα στο λούκι. Από συζητήσεις πάλι που βλέπω στο Facebook δεν ήταν ό,τι πιο εύκολο γιατί τους έδωσαν έναν φάκελο υλικού και τους άφησαν λιγάκι στα κρύα του λουτρού...»

Ο Σ4 δεν ήταν σε θέση να εκφράσει ολοκληρωμένη άποψη:

Σ4: «Τι να σου πω, δεν έχω συζητήσει, δεν ξέρω. Με τη συνάδελφό μου στο γυμνάσιο νιώσαμε κάπως περίεργα καθώς ήμασταν οι μόνοι από τους γνωστούς μας που ολοκληρώσαμε τελικά...»

5.4.2. Αξιολόγηση της εφαρμοσιμότητας βάσει

α. της επαγγελματικής ετοιμότητας των διδασκόντων

Οι απόψεις των εκπαιδευτικών σχετικά με την επαγγελματική ετοιμότητα των διδασκόντων ήταν ποικίλες και εστιάζουν στα θετικά στοιχεία αφενός, ότι οι καθηγητές είναι έτοιμοι αλλά και στα αρνητικά, ότι χρειάζονται περισσότερη επιμόρφωση.

- Θετική αποτίμηση

•Υπάρχει ετοιμότητα καθηγητών:

Σ1: «...Η ετοιμότητα των καθηγητών θεωρώ ότι υπάρχει δηλαδή και η διάθεση ανάλογα ο κάθε ένας με το πόσο επιθυμεί...»

- Αρνητική αποτίμηση

•Χρειάζεται επιμόρφωση καθηγητών:

Σ2: «...ίσως χρειάζεται επιμόρφωση, σίγουρα εξοικειώνει και βοηθάει σε κάποια πράγματα να τα εφαρμόζεις στην πράξη πριν μπεις στην τάξη και τα δοκιμάσεις, εννοείται.»

•Απρόθυμοι εκπαιδευτικοί:

Σ6: «Ξεκάθαρα. Οι παλιότεροι συνάδελφοι είναι πολύ διστακτικοί και αρκούντως απρόθυμοι, όχι όλοι τους, δε θέλω να τους αδικήσω, σε όλη αυτή τη λογική...»

β. των υλικών συνθηκών

Ως προς τις υλικές συνθήκες οι εκπαιδευτικοί τόνισαν πως υπάρχουν:

• Ζητήματα υλικοτεχνικής υποδομής:

Σ1: «Ναι, προκύπτουν συνήθως. Οι δυσκολίες που προκύπτουν καταρχάς είναι ζητήματα υποδομής, υλικοτεχνικής υποδομής, κατά πόσο υπάρχουν δηλαδή τα τεχνολογικά μέσα που μπορείς να αξιοποιήσεις και πόσο εύκολα προσβάσιμα...»

γ. της κουλτούρας των ελληνικών σχολείων

Ως προς την κουλτούρα των ελληνικών σχολείων οι απόψεις διαφοροποιήθηκαν σημαντικά κυρίως, στο γεγονός ότι υπάρχει ετοιμότητα ως προς την κουλτούρα αλλά δεν υπάρχει σωστή οργάνωση τάξης.

- Θετική αποτίμηση

•Έτοιμοι ως προς την κουλτούρα:

Σ2: «Ως προς την κουλτούρα των ελληνικών σχολείων ναι, νομίζω έχουμε κάνει βήματα τα τελευταία χρόνια, είμαστε πιο ανοιχτοί σε πράγματα...»

•Παραδοσιακός τρόπος που σταδιακά αλλάζει:

Σ3: «Ναι, υπάρχουν κάποιοι πιο παραδοσιακοί στον τρόπο σκέψης τους που ίσως να τους φαινόταν όχι τόσο χρήσιμο αυτό γιατί επιμένουν στον παραδοσιακό τρόπο διδασκαλίας αλλά θεωρώ ότι αυτό σιγά-σιγά αλλάζει.»

- Έτοιμοι μαθητές, εξαρτάται από τους εκπαιδευτικούς·

Σ5: «Νομίζω ότι και τα παιδιά είναι έτοιμα να δεχτούν την τεχνολογία στο μάθημα οπότε εναπόκειται καθαρά στους συναδέλφους το πόσο είναι προετοιμασμένοι, πόσο θέλουν να ασχοληθούν με την τεχνολογία.»

- Δεκτικότητα των μαθητών·

Σ9: «Για 'μένα που διδάσκω σε πειραματικό, όχι, υπάρχει δεκτικότητα των παιδιών, ίσως και των εκπαιδευτικών. Δεν ξέρω τι γίνεται παραέξω, στα υπόλοιπα σχολεία.»

- Ουδέτερη αποτίμηση

•Ανάλογα το κάθε σχολείο:

Σ1: «...Τώρα, το θέμα της κουλτούρας του σχολείου είναι καθαρά θέμα που αφορά σε κάθε σχολείο και στον τρόπο που οι μαθητές θα αντιμετωπίσουν αυτού του είδους τη διδασκαλία...»

- Αρνητική αποτίμηση

•Ζητήματα πληθυσμού παιδιών ανά τάξη:

Σ3: «Ναι,σε σχολεία που ίσως έχει πάρα πολλά παιδιά μια τάξη ή πολύ λίγα....»

•Ζητήματα χαμηλού επιπέδου παιδιών:

Σ3: *Ναι, σε σχολεία που το επίπεδο των μαθητών είναι αρκετά χαμηλό, αυτά τα θέματα που προκύπτουν άσχετα με το ποιο πρόγραμμα πρέπει να εφαρμόσεις.»*

•Δυσκολίες λόγω υποτίμησης της ξένης γλώσσας:

Σ4: *«Ναι. Σε πολλά σχολεία, το έχουμε δει όλοι οι ξενόγλωσσοι καθηγητές, υποτιμάται το μάθημα ως δευτερεύον...»*

•Χρειάζεται συνεργασία όλων των ειδικοτήτων:

Σ7: *«...το άλλο θα είναι ότι θα πρέπει και όλος ο σύλλογος των διδασκόντων να είναι ανοιχτός σ' αυτό. Άρα, θα πρέπει, λοιπόν, να υπάρχει και μια συνεργασία όλων των ειδικοτήτων...»*

•Γραφειοκρατικές δυσκολίες:

Σ10: *«... Πάρα πολύ. Να σας δώσω ένα παράδειγμα. Επειδή κάνω εγώ ομίλους αριστείας που λέμε και θέλω να πάω τα παιδιά μου στον Βοτανικό κήπο, 10 παιδιά. Δεν μπορείτε να φανταστείτε τι γραφειοκρατία χρειάζεται για να πάρω υπογραφές...»*

5.4.3. Δυσκολίες και πλεονεκτήματα από την εφαρμογή

Ως προς τις δυσκολίες και τα πλεονεκτήματα που παρατηρήθηκαν κατά την εφαρμογή, οι εκπαιδευτικοί εστίασαν σε δυσκολίες όπως η έλλειψη υλικοτεχνικής υποδομής που θεωρήθηκε μεγίστης σημασίας ανάλογη της πίεσης χρόνου και ως προς τα πλεονεκτήματα εστίασαν στην καταλληλότητα των θεμάτων αλλά και τον σύγχρονο και μαθητοκεντρικό προσανατολισμό του νέου ΠΣ.:

•Αρνητική αποτίμηση

•Έλλειψη υλικοτεχνικής υποδομής:

Σ1: *«..., Η δυσκολία ίσως ήταν στην υλικοτεχνική υποδομή που χρειάστηκα..»*

•Πίεση χρόνου:

Σ2: «...επειδή η εφαρμογή έγινε μόνο για μια διδακτική ώρα και ήταν στο τέλος της χρονιάς δεν μπορώ να κρίνω 100%, ήταν λίγο πιεσμένος ο χρόνος...»

•Πυκνό, απαιτητικό ΠΣ σε σχέση με το χρόνο:

Σ3: «Η βασικότερη δυσκολία είναι ότι είναι αρκετά πυκνό, δηλαδή απαιτητικό σε σχέση με το χρόνο που έχει διαθέσιμο ένας εκπαιδευτικός...»

•Θετική αποτίμηση

•Ενδιαφέρουσα θεματολογία και η φύση των δραστηριοτήτων:

Σ1: «Το θετικό στοιχείο ήταν η ενδιαφέρουσα θεματολογία και η φύση των δραστηριοτήτων που το συνόδευαν στην πιλοτική εφαρμογή...»

• Πρωτοτυπία θεμάτων, περιεχόμενο, νέες ιδέες:

Σ2: «Να ξεκινήσω από τα θετικά, η πρωτοτυπία ίσως των θεμάτων...»

•Συμμετοχή μαθητών:

Σ2: «Να ξεκινήσω από τα θετικά....ότι συμμετείχαν αρκετά τα παιδιά, το βρήκαν ενδιαφέρον...»

•Εναλλακτικές ως προς τον τρόπο εργασίας των εκπαιδευτικών:

Σ3: «...Το θετικό είναι ότι δίνει πολλές εναλλακτικές στους καθηγητές είτε εάν θέλουν να δουλέψουν πολύ ή λίγο, τους δίνει αυτή την εναλλακτική.»

•Ομαδοσυνεργατική διαδικασία, έρευνα:

Σ7: «...Ένα πολύ θετικό στοιχείο ας πούμε είναι ότι μέσω της ομαδοσυνεργατικής και των καινούριων όλων αυτών στοιχείων, δηλαδή, της έρευνας, της κατασκευής εκ νέου πρωτότυπου υλικού δικού τους που προκύπτει από το νέο ΠΣ και τα λοιπά και ο μαθητής έχει τεράστιο ενδιαφέρον...»

•Λειτουργήσε καλά:

Σ9: «Το θετικό ήταν ότι όταν κατάφερα να έχω την υλικοτεχνική υποδομή λειτουργήσε πολύ ωραία για τα παιδιά.»

•Σύγχρονο, επίκαιρο, μαθητοκεντρικό, κοινωνικό ΠΣ:

Σ10: «Πάρα πολλά σας είπα, σύγχρονο, επίκαιρο, μαθητοκεντρικό, κοινωνικό. Το θέμα δεν είναι στο ΠΣ σας λέω.»

• Θεματολογία και ελευθερία:

Σ11: «Η θεματολογία και η ελευθερία. Δηλαδή, το ότι δεν υπάρχει συγκεκριμένο διδακτικό εγχειρίδιο γι' αυτό το ΠΣ είναι ένα δίκοπο μαχαίρι, ας πούμε. Απ' τη μια είναι αδυναμία κι απ' την άλλη είναι θετικό στοιχείο που είναι ο εκπαιδευτικό ελεύθερος να βάλει ένα άλλο υλικό.»

• Ουδέτερη αποτίμηση

• Ήδη γνωστή και εφαρμόσιμη διαδικασία

Σ12: «Δεν θεώρησα κάτι πολύ διαφορετικό από αυτά που ήδη έκανα. Δηλαδή, σ' εμένα τα ΠΣ όπως ήταν μέχρι τώρα κάνουν ακριβώς το ίδιο.»

Οι Σ4 και Σ8 δεν ήταν σε θέση να εκφράσουν ολοκληρωμένη άποψη:

Σ4: «Δεν έχω εντοπίσει ακόμα, έχω κάνει πέρσι 1 ώρα μαθήματος. Έφυγε το τμήμα και τώρα το αρχίζω από την αρχή με καινούρια τμήματα και έχουμε εφαρμόσει 1 ώρα πάλι. Αυτή τη βδομάδα θα κάνω και τη 2^η, προς το παρόν κυλάει το μάθημα αλλά δεν έχω να σχολιάσω κάτι.»

Σ8: «Δεν μπορώ να σας απαντήσω γιατί είναι πολύ περιορισμένο το δείγμα μου. Ό, τι και να σας πω, ψέματα θα πω....»

5.4.4. Διατύπωση συγκεκριμένων βελτιωτικών προτάσεων

Οι εκπαιδευτικοί πρότειναν συγκεκριμένες δράσεις προς βελτίωση του νέου ΠΣ όπως τη συμπλήρωση με πρόσθετο υλικό ή την αφαίρεση υλικού και την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών. Επιπλέον, υπήρξε και η άποψη πως το υλικό είναι κατάλληλο όπως έχει διαμορφωθεί.

•Θετική αποτίμηση

•Συμπλήρωση με βοηθητικό υλικό και αναμόρφωση, σαφής μεθοδολογική λογική:

Σ1: «Νομίζω ίσως το να συμπληρωθεί και να είναι σαφές. Να συμπληρωθεί με βοηθητικό υλικό και να αναμορφωθεί, να υπάρχει μια σαφής μεθοδολογική λογική που να διέπει τη διδασκαλία των διαφόρων skills και του λεξιλογίου και της γραμματικής....»

•Προαιρετικό υλικό:

Σ3: « ...Δηλαδή να υπάρχουν τα στάνταρ που πρέπει να δουλευτούν και εναλλακτικά, ανάλογα με τις δυνατότητες που έχει κάθε καθηγητής, κάποια να είναι στα προαιρετικά θα έλεγα....»

•Επιμόρφωση όλων των εκπαιδευτικών:

Σ4: «Ναι και δεν ξέρω αν χρειάζονται επιμόρφωση και οι συνάδελφοι πέρα από εμάς που κάνουμε την επιμόρφωση....»

•Λιγότερο υλικό:

Σ5: «Θα ήθελα να δω το τελικό υλικό πώς θα οργανωθεί και πώς θα δοθεί γιατί αυτή τη στιγμή, θα επαναλάβω ότι θα ήθελα λιγότερο όγκο.»

•Συνέχεια και συνέπεια σε όλες τις βαθμίδες:

Σ7: «Εγώ αυτό που θα ήθελα να δω και είναι αυτό που σας είπα ήδη, δηλαδή, μια συνέχεια και συνέπεια, επειδή τα αγγλικά είναι μάθημα που διδάσκεται από το δημοτικό, από το δημοτικό, λοιπόν, έως και το λύκειο...»

• Να ληφθούν υπ' όψιν οι ανάγκες όλων των μαθητικών πληθυσμών σχολείων της χώρας:

Σ8: «Η πρόταση που θα ήθελα να κάνω είναι ότι αν θεωρούμε ότι αυτό είναι ένα πιλοτικό πρόγραμμα που θα εφαρμοστεί κάποια στιγμή σε όλα τα λύκεια της χώρας, είναι να ληφθούν υπ' όψιν οι ανάγκες των συγκεκριμένων μαθητικών πληθυσμών και των συγκεκριμένων σχολείων...»

•Ρεαλιστική εφαρμογή του ΠΣ:

Σ12: «Να πατήσουμε στο ουσιαστικό της υπόθεσης όχι στην θεωρία. Ό, τι ακριβώς ίσχυε με τα ΠΣ προηγουμένως, να υπάρχει μια στοχοθεσία αλλά να υπάρχει στοχοθεσία όχι για να βάλουμε στόχους απλά αλλά για να υλοποιηθούν με μαθητοκεντρικό τρόπο, αυτό.»

• Ουδέτερη αποτίμηση

• Καμία αλλαγή:

Σ10: «Όχι, το ΠΣ σαν ΠΣ είναι καλό, το θέμα είναι αλλού.»

Ο Σ11 δεν ήταν σε θέση να εκφράσει ολοκληρωμένη άποψη:

Σ11: «Επειδή δεν το έχω εφαρμόσει εγώ στην τάξη, δεν μπορώ να κάνω κάποια πρόταση.»

5.4.5. Αξιολόγηση επιμόρφωσης

Ως προς την επιμόρφωση που έλαβαν οι εκπαιδευτικοί διατύπωσαν τόσο θετικά ως προς την αποτελεσματικότητα όσο και αρνητικά σχόλια καθώς η επιμόρφωση θεωρήθηκε κουραστική ως προς την έκταση αλλά και το υλικό. Επιπλέον, η επιμόρφωση θεωρήθηκε ελλιπής και ασυνεπής ως προς την αρχική ενημέρωση που είχαν λάβει οι εκπαιδευτικοί.

• Θετική αποτίμηση

• Αποτελεσματική επιμόρφωση:

Σ1: «Όχι, εγώ έμεινα πολύ ευχαριστημένη και από την επιμορφώτρια που είχα και από την επιμόρφωση όπως ήταν μέχρι τώρα γιατί συνεχίζει και φέτος η δική μας επιμόρφωση, είμαι πολύ ευχαριστημένη.»

• Αρνητική αποτίμηση

• Κουραστική επιμόρφωση:

Σ4: «Περισσότερο δεν ήθελα τίποτα. Ήταν πάρα πολύ κουραστική, ήμασταν σε σχολεία που είναι αρκετά απαιτητικά ως προς τον φόρτο εργασίας...»

•Ελλιπής επιμόρφωση όσον αφορά στον σχεδιασμό και στη συνέπεια της αρχικής ενημέρωσης:

Σ8: «Όχι, η επιμόρφωση όπως σαν είπα και πριν ήταν ελλιπέστατη και όσον αφορά τον σχεδιασμό της και όσον αφορά την εφαρμογή αυτών για των οποίων ενημερωθήκαμε στην αρχή. Στην αρχή μας είπαν ότι θα εφαρμοστεί από την προηγούμενη χρονιά, θα κάνουμε κάποια σχέδια μαθήματος σε συγκεκριμένες ώρες, δεν μας αναφέρθηκε τίποτα για δημιουργία υλικού από πλευράς μας. Τουλάχιστον όχι στον βαθμό που καλούμασταν να σχεδιάσουμε ένα ολόκληρο σενάριο...»

• πολυς όγκος δημιουργίας υλικού:

Σ9: « ...το θεωρήσαμε τελείως ακατάλληλο το να μας ζητήσουνε να χτίσουμε εμείς μια ολόκληρη θεματική με δραστηριότητες, φύλλα εργασίας, να δουλέψουμε δηλαδή όπως είχαν δουλέψει οι κατασκευαστές όλου αυτού του ΠΣ, φτιάχνοντας εμείς μια δική μας ενότητα. Αυτό μας κούρασε, αυτοί διατείνονταν ότι έτσι καταλαβαίνουμε καλύτερα τη φιλοσοφία. Όχι, δεν την καταλάβαμε καλύτερα τη φιλοσοφία...»

Προτάσεις βελτίωσης

Οι προτάσεις που έδωσαν οι εκπαιδευτικοί για τη βελτίωση του νέου ΠΣ εστιάζουν σε περισσότερη εφαρμογή στην πράξη καθώς θεωρούν πως αυτό θα τους βοηθήσει καλύτερα από την θεωρητική κατάρτιση. Επιπλέον, η συντομότερη διάρκεια επιμόρφωσης αναφέρεται ως πρόταση καθώς θα κάνει τη διαδικασία λιγότερο κουραστική.

• Θετική αποτίμηση

•Περισσότερη εφαρμογή στην πράξη:

Σ2: «Θα μπορούσε να συνεχιστεί με περισσότερες, ας πούμε, ευκαιρίες για εφαρμογή, πρακτική στην τάξη.»

•Πιο διαδραστική επιμόρφωση:

Σ4: «...Είχε ενδιαφέρον σαν διαδικασία αλλά όχι, δεν θέλω κάτι, δεν θα ήθελα κάτι περισσότερο. Θα ήθελα να είναι πιο διαδραστικό ίσως και όχι τόσο θεωρητικό...»

•Παροχή υλικού προς μελέτη:

Σ5: «Εγώ θα προτιμούσα να έχω το υλικό, να το μελετήσω και να μου ζητηθεί στο τέλος να κάνω κάποια εφαρμογή ή κάτι τέτοιο παρά δηλαδή από το υποχρεωτικό 2ωρο κάθε τόσο.»

•Λιγότερο πυκνή χρονικά:

Σ6: «Ήταν πάρα πολύ καλή η επιμόρφωση απλά ήταν πολύ *dense*, θα την ήθελα να απλωθεί χρονικά...»

• Λιγότερα πράγματα, πιο συνεκτικό και πιο αποτελεσματικό:

Σ10: «Λιγότερα πράγματα, πιο συνεκτικό και πιο αποτελεσματικό, όχι να κάνουμε και αυτό και να κάνουμε και εκείνο, λιγότερα πράγματα και να φέρνουν αποτέλεσμα...»

•Περισσότερη επιμόρφωση σε πιο πρακτικά ζητήματα:

Σ11: «Δεν ξέρω τι επιμόρφωση ακριβώς έλαβαν οι εκπαιδευτικοί των πρότυπων σχολείων. Εγώ κρίνω από την επιμόρφωση που πήρα εγώ, αλλά, σαφώς, οι εκπαιδευτικοί πρέπει να έχουν περισσότερες ώρες επιμόρφωση, πρέπει να επιμορφωθούν και άλλες ώρες, δε φτάνει αυτή η επιμόρφωση και να είναι σε πιο πρακτικά ζητήματα...»

	Θετική αποτίμηση	Αρνητική αποτίμηση	Ουδέτερη ή ελλιπής αποτίμηση
Στάση των εκπαιδευτικών ως προς το νέο ΠΣ	Με ενθουσιασμό	Με άγχος Με σκεπτικισμό Λίγο κουραστική η διαδικασία επιμόρφωσης Γραφειοκρατικό τέχνασμα Πιεστικός χρόνος Δυσκολία ως προς το καινούριο	Με επιφύλαξη Δεν βρίσκουν το ΠΣ καινοτόμο

		Δυσκολία ως προς την επιμόρφωση	
Αξιολόγηση της εφαρμοσιμότητας βάσει			
α. της επαγγελματικής ετοιμότητας των διδασκόντων	Υπάρχει ετοιμότητα καθηγητών	Χρειάζεται επιμόρφωση καθηγητών Απρόθυμοι εκπαιδευτικοί	
β. των υλικών συνθηκών		Ζητήματα υλικοτεχνικής υποδομής	
γ. της κουλτούρας των ελληνικών σχολείων	Έτοιμοι ως προς την κουλτούρα Παραδοσιακός τρόπος που σταδιακά αλλάζει Έτοιμοι μαθητές, εξαρτάται από τους εκπαιδευτικούς	Ζητήματα πληθυσμού παιδιών ανά τάξη Ζητήματα χαμηλού επιπέδου παιδιών Δυσκολίες λόγω υποτίμησης της ξένης γλώσσας	Ανάλογα το κάθε σχολείο

	Δεκτικότητα των μαθητών	Χρειάζεται συνεργασία όλων των ειδικοτήτων Γραφειοκρατικές δυσκολίες	
Δυσκολίες και πλεονεκτήματα από την εφαρμογή	Ενδιαφέρουσα θεματολογία και η φύση των δραστηριοτήτων Πρωτοτυπία θεμάτων, περιεχόμενο, νέες ιδέες Συμμετοχή μαθητών Εναλλακτικές ως προς τον τρόπο εργασίας των εκπαιδευτικών Ομαδοσυνεργατική διαδικασία, έρευνα Λειτουργήσε καλά Σύγχρονο, επίκαιρο, μαθητοκεντρικό, κοινωνικό ΠΣ	Έλλειψη υλικοτεχνικής υποδομής Πίεση χρόνου Πυκνό, απαιτητικό ΠΣ σε σχέση με το χρόνο	Ήδη γνωστή και εφαρμόσιμη διαδικασία

	Θεματολογία και ελευθερία		
Διατύπωση συγκεκριμένων βελτιωτικών προτάσεων	<p>Συμπλήρωση με βοηθητικό υλικό και αναμόρφωση, σαφής μεθοδολογική λογική</p> <p>Προαιρετικό υλικό</p> <p>Επιμόρφωση όλων των εκπαιδευτικών</p> <p>Λιγότερο υλικό</p> <p>Συνέχεια και συνέπεια σε όλες τις βαθμίδες</p> <p>Να ληφθούν υπ' όψιν οι ανάγκες όλων των μαθητικών πληθυσμών σχολείων της χώρας.</p> <p>Ρεαλιστική εφαρμογή του ΠΣ</p>		Καμία αλλαγή
Αξιολόγηση επιμόρφωσης	Αποτελεσματική επιμόρφωση	<p>Κουραστική επιμόρφωση</p> <p>Ελλιπής επιμόρφωση όσον αφορά στον</p>	

<p>Προτάσεις βελτίωσης</p>	<p>Περισσότερη εφαρμογή στην πράξη</p> <p>Πιο διαδραστική επιμόρφωση</p> <p>Παροχή υλικού προς μελέτη</p> <p>Λιγότερο πυκνή χρονικά</p> <p>Λιγότερα πράγματα, πιο συνεκτικό και πιο αποτελεσματικό</p> <p>Περισσότερη επιμόρφωση σε πιο πρακτικά ζητήματα</p>	<p>σχεδιασμό και στη συνέπεια της αρχικής ενημέρωσης</p> <p>πολύς όγκος δημιουργίας υλικού</p>	
----------------------------	---	--	--

Κεφάλαιο 6- Συμπεράσματα- Συζήτηση

6.1. Συμπεράσματα

Η παρούσα ερευνητική εργασία είχε ως στόχο να εξετάσει το νέο ΠΣ Ξένων Γλωσσών στο Λύκειο όπως αυτό αποτυπώθηκε μέσα από τις απόψεις των εκπαιδευτικών Αγγλικής γλώσσας στη δημόσια Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Μέσω ημι-δομημένων συνεντεύξεων διερευνήθηκε ο τρόπος με τον οποίο οι εκπαιδευτικοί αναγνωρίζουν τα βασικά στοιχεία που χαρακτηρίζουν το νέο ΠΣ, τις λειτουργικές αδυναμίες και πλεονεκτήματα που εντοπίζουν και τις δυσκολίες που αναμένουν ότι θα αντιμετωπίσουν κατά την εφαρμογή του αλλά και προτάσεις που διατυπώνουν για τη βελτίωσή του.

Η άποψη των συμμετεχόντων αναδείχθηκε μέσω της ποιοτικής προσέγγισης καθώς επίσης και ο αναστοχασμός τους σχετικά με τις αρχές που διέπουν το νέο ΠΣ αλλά και η πρόταση στοιχείων βελτίωσης σχετικά με το πρόγραμμα το οποίο κλήθηκαν να υλοποιήσουν για πρώτη φορά στο τέλος του περασμένου σχολικού έτους.

Τα ευρήματα των ημι-δομημένων ερωτήσεων ήταν αρκετά ώστε να απαντηθούν τα ερευνητικά ερωτήματα όπως παρουσιάστηκαν στο προηγούμενο κεφάλαιο και όπως συζητούνται παρακάτω.

βασικά στοιχεία τα οποία χαρακτηρίζουν το νέο ΠΣ για Αγγλικά στο Λύκειο σύμφωνα με τους κατασκευαστές του και τρόπος με τον οποίο τα στοιχεία αυτά αναγνωρίζονται από τους εκπαιδευτικούς

Το πρώτο ερώτημα επικεντρώθηκε στα βασικά χαρακτηριστικά του νέου ΠΣ στα Αγγλικά του Λυκείου και στον τρόπο που αναγνωρίζονται αυτά από τους εκπαιδευτικούς. Σε συμφωνία με τη βιβλιογραφία για τις ανάγκες και τα χαρακτηριστικά ενός ΠΣ (Δενδρινού, Αλεξοπούλου, Αποστόλου, Βεντούρης, Γκοτσούλια, Δεληγιάννη, ... & Αναστασία Χρύσου, 2016), η γενική εκτίμηση των περισσότερων εκπαιδευτικών ήταν θετική λόγω της εύστοχης θεματολογίας που εμπεριέχεται, θεματολογία η οποία άπτεται των ενδιαφερόντων των σύγχρονων εφήβων με προεκτάσεις κοινωνικές, περιβαλλοντικές κλπ. Επισημάνθηκε η σωστή οργάνωση του υλικού, η προαγωγή της αυτονομίας και των δεξιοτήτων των μαθητών

μέσα από δραστηριότητες συνεργασίας και διαλόγου συμφωνώντας με τη θεωρία για τις επικοινωνιακές χρήσεις της γλώσσας (Wilkins, 1978).

Ωστόσο, υπήρξαν και αρνητικές απόψεις λόγω της έλλειψης ολοκληρωμένου εγχειριδίου ανάλογου με το νέο ΠΣ και της αντίστοιχης επιμόρφωσης ως προς αυτό, γεγονός που δυσχεραίνει τη διδασκαλία και δημιουργεί στους εκπαιδευτικούς ένα κενό σχετικά με τον τρόπο που οφείλουν να προσεγγίσουν το νέο ΠΣ. Τονίστηκε η ανάγκη για πιο πρακτική επιμόρφωση, η οποία θα δίνει τον τρόπο και θα προετοιμάζει κατάλληλα για την διδασκαλία καθώς θα δοθεί με τον τρόπο αυτό μια κατεύθυνση την οποία θα μπορούν να ακολουθήσουν οι εκπαιδευτικοί ώστε να διαφοροποιήσουν τη διδασκαλία τους και να αναδείξουν τα νέα στοιχεία που παρουσιάζονται. Το εύρημα αυτό ενισχύει ευρήματα από τη διεθνή βιβλιογραφία περί ενσωμάτωσης παραδειγμάτων πρακτικής (Barrot, 2018). Αρνητικά στοιχεία που εντοπίστηκαν ήταν σχετικά με την υλικοτεχνική υποδομή καθώς δεν υπάρχουν σε όλα τα σχολεία τα κατάλληλα τεχνολογικά μέσα. Τονίστηκε επίσης, πως το νέο ΠΣ χρειάζεται να γίνει πιο βοηθητικό για τον καθηγητή και να τροποποιηθεί με τον κατάλληλο τρόπο καθώς ο σχεδιασμός και τα περιεχόμενά του κρίθηκαν υπερφιλόδοξα. Επίσης, υπήρξε η άποψη πως δεν παρατηρήθηκε κάποια καινοτομία καθώς όλα όσα παρουσιάστηκαν από το νέο ΠΣ πραγματοποιούνταν ήδη άτυπα μέσα στην τάξη. Τέλος, αναφέρθηκε πως ακόμα είναι πολύ νωρίς για να αξιολογηθεί ένα ΠΣ εφόσον δεν έχει ολοκληρωθεί η εφαρμογή του αλλά έχει γίνει ελάχιστη πρακτική εφαρμογή.

Όσον αφορά στα στοιχεία που διαφοροποιούν το νέο ΠΣ, σύμφωνα και με τη βιβλιογραφία περί προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων (Bernstein, 2003, Whitson, 2008) υπήρξε θετική αποτίμηση καθώς αφετηρία πλέον είναι τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα βάσει των οποίων ακολουθούνται οι κατάλληλες δραστηριότητες. Επίκεντρο είναι η διδακτική διαδικασία και ο/η μαθητής-τρια, των οποίων η ενεργός δράση προωθείται ενώ ταυτόχρονα μεριμνάται η ενίσχυση της αυτοπεποίθησής τους. Η θεματολογία που εισάγεται αποτιμήθηκε θετικά καθώς κρίθηκε ως πιο σύγχρονη και ευρύτερη και υπήρξε εμπλουτισμός του νέου προγράμματος με την ένταξη του ψηφιακού εγγραμματος (Συμβούλιο της Ευρώπης, 2020). Σημαντική προσθήκη αναφέρθηκε πως είναι και η εναλλακτική μορφή αξιολόγησης η οποία εισάγει νέες έννοιες όπως η ετερο-αξιολόγηση (Schraw & Dennison, 1994). Ωστόσο, αναφέρθηκε πως το νέο ΠΣ θεωρείται ήδη παλαιωμένο καθώς σε άλλες χώρες έχει ήδη εφαρμοστεί και προσπεραστεί.

Ως προς τα στοιχεία που καθορίζουν τη φυσιολογία του μαθήματος υπήρξε θετική αποτίμηση και παρουσίαση όλων εκείνων των στοιχείων που εντοπίστηκαν. Σημαντική θεωρήθηκε η προώθηση της αυτονομίας, της επικοινωνίας, της συνεργασίας, της αυτενέργειας τόσο του μαθητή όσο και του καθηγητή, της δημιουργικότητας, της φαντασίας, της ομαδικότητας και των ρόλων ηγεσίας μέσω της φύσης των δραστηριοτήτων που προτείνονται (Amadio, 2013 & Eurydice, 2012). Επίσης, αναφέρθηκαν και άλλα χαρακτηριστικά όπως η εμπλοκή, η συμμετοχή, η συνεργατικότητα, η πρωτοτυπία, η φαντασία, τα οποία καλλιεργούνται μέσω των κατάλληλων θεματικών και όπως αναφέρθηκε η θεματική υπηρετεί τη δομή. Η πρωτοπορία και η ελαστικότητα ως προς την προσαρμοστικότητα θεωρήθηκαν επίσης σημαντικά στοιχεία όπως και η εφαρμογή των περιγραφητών του CEFRL, η ενσωμάτωση ΤΠΕ και η χρήση της ταξινομίας του Bloom. Οι διάφορες μέθοδοι διδασκαλίας που χρησιμοποιούνται όπως είναι η διαφοροποιημένη διδασκαλία, η ανεστραμμένη τάξη, η μάθηση βάσει πρότζεκτ και η ιστοεξερεύνηση αλλά και η ανάπτυξη ποικίλων διαφορετικών δεξιοτήτων αναφέρθηκαν επίσης ως καινοτόμα στοιχεία. Στα θετικά στοιχεία υπάρχει και η καλλιέργεια 7 δεξιοτήτων και οι διαδικασίες της διάδρασης, της διαμεσολάβησης, της διαδικτυακής επικοινωνίας (Συμβούλιο της Ευρώπης, 2020).

Αναφορά έγινε και στο χαρακτηριστικό ότι το νέο ΠΣ ενισχύει τον λειτουργικό εγγραμματισμό για τον Πολίτη καθώς εισάγει στη θεματολογία του έννοιες όπως η πολιτεΐα και δίνει τα απαραίτητα εφόδια στους μαθητές να προετοιμαστούν για την μετέπειτα ζωή τους ως αυριανοί ενήλικοι πολίτες καλλιεργώντας την αυτενέργεια αλλά και τη δημιουργική και κριτική σκέψη και προσφέροντας ολιστικές γνώσεις (Amadio, 2013 & Eurydice, 2012).. Αυτό πραγματοποιείται μέσω της παροχής γνώσεων αλλά και δεξιοτήτων οι οποίες θα τους οδηγήσουν σε μετέπειτα ακαδημαϊκές σπουδές συμβάλλοντας στην εξέλιξή τους και στην συμβολή τους στην κοινωνία. Επίσης, υπήρξε και η άποψη πως το νέο ΠΣ προσπαθεί να προετοιμάσει κατάλληλα τους/τις μαθητές/τριες αλλά αυτό δεν επιτυγχάνεται λόγω μη κοινωνικής οργάνωσης των μαθητών ενώ αναφέρθηκε και το γεγονός ότι είναι αδύνατο να αξιολογηθεί το πρόγραμμα σε αυτή τη βάση λόγω μη ικανού δείγματος και μη ολοκληρωμένης διαδικασίας εφαρμογής.

Σαφώς, οι νέες τεχνολογίες υπάρχουν σε όλο το νέο πρόγραμμα κι ενισχύεται η εφαρμογή τους μέσα από κάθε ενότητα καθώς οι μαθητές καλούνται να

χρησιμοποιήσουν το διαδίκτυο είτε για να ολοκληρώσουν δραστηριότητες είτε για να διευρύνουν τις γνώσεις που τους παρέχονται μέσω κάποιας ενότητας. Η ένταξη των ΤΠΕ επιτυγχάνεται με θετικό και δημιουργικό τρόπο μέσω δραστηριοτήτων και ψηφιακών εργαλείων καθώς υπάρχουν ανάλογες προτάσεις για χρήση ΤΠΕ, βίντεο, ηχητικών κομματιών, προγραμμάτων αλλά και για τη δημιουργία ιστοσελίδων (Συμβούλιο της Ευρώπης, 2020).

Σύμφωνα με τη διεθνή βιβλιογραφία εντοπίζονται οι έννοιες της διαθεματικότητας και διεπιστημονικότητας (Jacobs, 1989, Χρυσοφίδης, 2011) καθώς οι κατασκευαστές του νέου ΠΣ ισχυρίζονται ότι είναι αρκετά ανοικτό και προσαρμόσιμο ώστε να επιτρέψει τη μεγαλύτερη αυτενέργεια του εκπαιδευτικού να το προσαρμόζει στις συνθήκες της τάξης του. Οι εκπαιδευτικοί που συμμετείχαν στην έρευνα αναγνωρίζουν αυτό το χαρακτηριστικό και το εντοπίζουν μέσα στο νέο ΠΣ σε μεγάλο βαθμό. Θεωρούν ότι ο εκπαιδευτικός εάν είναι πρόθυμος έχει αρκετή ελευθερία να αυτενεργήσει και να διαμορφώσει ανάλογα με το υλικό της εκάστοτε τάξης του καθώς μπορεί να εστιάσει περισσότερο σε κάποιες ενότητες που αντιλαμβάνεται ότι είναι πιο κατάλληλες και να προσπεράσει όσες δεν έχουν μεγάλο ενδιαφέρον. Παράλληλα, μπορεί να προσαρμόσει και να προσθέσει ο ίδιος υλικό που κρίνει πως είναι απαραίτητο και θα προωθήσει την εκπαιδευτική διαδικασία καθώς του προτείνονται πηγές που θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει από το ίδιο το ΠΣ. Το γεγονός αυτό συμφωνεί με τις επιταγές του Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου Αναφοράς για τις Γλώσσες (Συμβούλιο της Ευρώπης, 2022)

Θετικό στοιχείο ως προς αυτή την κατεύθυνση θεωρήθηκε ο ανάστροφος σχεδιασμός, η διαφοροποιημένη παιδαγωγική, η ποικιλία μεθόδων διδασκαλίας, οι διαβαθμισμένες δραστηριότητες που εντάσσονται αλλά και η ευκολία που υπάρχει στην προσαρμογή του μαθήματος (Richards & Rodgers, 1986) Επίσης, αναφέρθηκε πως είναι θεωρητικά ανοικτό και προσαρμόσιμο αλλά παρεμποδίζεται από δυσκολίες οργάνωσης της τάξης, από την τράπεζα θεμάτων και την αδυναμία ολοκλήρωσης της ύλης και πως υπολείπεται η υλοποίηση, συνολικά, του προγράμματος για να κριθεί.

Ως προς την συμπεριληπτικότητα του νέου ΠΣ, οι συμμετέχοντες ομόφωνα συμφώνησαν πως αυτή επιτυγχάνεται στον μέγιστο βαθμό καθώς η θεματολογία προάγει την πολυπολιτισμικότητα και καθιστά το μάθημα ικανό να σταθεί και να δουλευτεί σε μια πολυπολιτισμική τάξη, εύρημα που συμφωνεί με τη διεθνή

βιβλιογραφία (Booth, 1996). Χαρακτηριστικό παράδειγμα που αναφέρθηκε ήταν η ένταξη της σχετικής θεματολογίας με τους πρόσφυγες, η οποία απευθύνεται στους μαθητές της Α' και Β' Λυκείου. Εντοπίστηκε η ποικίλη θεματολογία, η χρήση διαφοροποιημένης παιδαγωγικής και οι δραστηριότητες ενσωμάτωσης της πολυπολιτισμικότητας οι οποίες προάγουν τη συνεργασία των μαθητών. Ωστόσο, αναφέρθηκε η μεγάλη ανομοιομορφία της τάξης σε κάποια σχολεία, γεγονός που δεν μπορεί να καταστήσει το νέο πρόγραμμα συμπεριληπτικό.

Ένα άλλο βασικό στοιχείο που χαρακτηρίζει το νέο ΠΣ είναι το γεγονός ότι αξιοποιεί τις πιο πρόσφατα επικαιροποιημένες αναφορές στο Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες του Συμβουλίου της Ευρώπης (Συμβούλιο της Ευρώπης, 2020) καθώς και τις πρόσφατες προσθήκες του για τις δεξιότητες πολυγραμματισμού και ψηφιακού γραμματισμού. Αυτό το χαρακτηριστικό είναι φανερό καθώς γίνεται αναφορά για τα επίπεδα γλωσσομάθειας και σε ποιο ακριβώς επίπεδο βρίσκεται η κάθε τάξη του Λυκείου. Όπως προαναφέρθηκε η Α' Λυκείου ανήκει στο επίπεδο B2, η Β' Λυκείου στο επίπεδο B2+ και η Γ' Λυκείου στο επίπεδο Γ1, σύμφωνα με τις επιταγές της Ευρώπης. Ταυτόχρονα, όλο το νέο ΠΣ είναι διανθισμένο με αναφορές σε ψηφιακά εργαλεία και στη χρήση των νέων τεχνολογιών και προτρέπει τη χρήση τους εντός τάξης αλλά και εκτός προωθώντας την αξιοποίηση της διαδικτυακής επικοινωνίας και ψηφιακές δραστηριότητες κατάλληλες για όλους τους μαθητές.

Η ευρεία θεματολογία του είναι ένα άλλο δομικό χαρακτηριστικό καθώς προκρίνονται θεματικά πεδία τα οποία άπτονται των ενδιαφερόντων των νέων αλλά και της σύγχρονης κοινωνίας και πραγματικότητας. Αυτό διαφαίνεται σε όλο το νέο ΠΣ εντάσσοντας θέματα για την κοινωνική ζωή, την εργασία και την οικονομία, την πολιτισμική πολυμορφία και τη διαφορετικότητα, και τα ανθρώπινα δικαιώματα αλλά και την τεχνολογία. Ωστόσο, αναφέρθηκε πως η θεματολογία φαίνεται ενδιαφέρουσα στους ενήλικες αλλά ίσως όχι τόσο ενδιαφέρουσα από την οπτική των παιδιών (Amadio, 2013 & Eurydice, 2012).

Τέλος, οι εκπαιδευτικοί τόνισαν πως μέσα από τη θεματολογία και τα κατάλληλα και σχετικά κείμενα κυρίως, το νέο ΠΣ ενισχύει τη γνωριμία των μαθητών/τριών αφ' ενός με το γλωσσικό και αφ' ετέρου με το πολιτισμικό και πολιτιστικό υπόβαθρο των διαφόρων χωρών καθώς επίσης δίνεται και η δυνατότητα παρουσίασης στοιχείων διαφορετικών χωρών. Ωστόσο, αναφέρθηκε και η αδυναμία εντοπισμού αναφοράς σε διαφορετικούς πολιτισμούς σύμφωνα με την έως τώρα εφαρμογή του προγράμματος.

Όσον αφορά στην οργάνωση του μαθήματος και κατά πόσο το νέο ΠΣ θα εξυπηρετήσει σε αυτή την κατεύθυνση αποτιμήθηκε θετικά καθώς δίνονται σαφέστερες οδηγίες και αναφορές στο CEFR, πραγματοποιείται η διευκόλυνση της στοχοθεσίας και υπάρχει σωστή οργάνωση με αποτέλεσμα το μάθημα να γίνεται πιο ενδιαφέρον και προσιτό. Η ενσωμάτωση της εναλλακτικής αξιολόγησης και των ψηφιακών εργαλείων θεωρούνται επίσης βοηθητικά. Αντίθετα, υπήρξε και η άποψη πως το υλικό είναι χαοτικό και δυσχεραίνει την οργάνωση ενώ παράλληλα, το πρόγραμμα χρήζει προσθήκης πιο πρακτικών συμπληρωματικών στοιχείων όπως είναι η διδασκαλία της γραμματικής με συστηματικό τρόπο. Τέλος, αναφέρθηκε η δυσκολία λόγω λειτουργικών προβλημάτων σχολικού περιβάλλοντος.

Επιμέρους στοιχεία του νέου ΠΣ

Το 2^ο ερευνητικό ερώτημα επικεντρώνεται σε επιμέρους στοιχεία που περιλαμβάνονται στο νέο ΠΣ. Ένα στοιχείο που χαρακτηρίζει το νέο ΠΣ είναι το γεγονός ότι αξιοποιεί τις πιο πρόσφατα επικαιροποιημένες αναφορές στο Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες του Συμβουλίου της Ευρώπης (Συμβούλιο της Ευρώπης, 2020) καθώς και τις πρόσφατες προσθήκες του για τις δεξιότητες πολυγραμματισμού και ψηφιακού γραμματισμού. Αυτό το χαρακτηριστικό είναι φανερό καθώς γίνεται αναφορά για τα επίπεδα γλωσσομάθειας και σε ποιο ακριβώς επίπεδο βρίσκεται η κάθε τάξη του Λυκείου. Όπως προαναφέρθηκε η Α' Λυκείου ανήκει στο επίπεδο B2, η Β' Λυκείου στο επίπεδο B2+ και η Γ' Λυκείου στο επίπεδο Γ1, σύμφωνα με τις επιταγές της Ευρώπης. Ταυτόχρονα, όλο το νέο ΠΣ είναι διανθισμένο με αναφορές σε ψηφιακά εργαλεία και στη χρήση των νέων τεχνολογιών και προτρέπει τη χρήση τους εντός τάξης αλλά και εκτός προωθώντας την αξιοποίηση της διαδικτυακής επικοινωνίας και ψηφιακές δραστηριότητες κατάλληλες για όλους τους μαθητές.

Η ευρεία θεματολογία του είναι ένα άλλο δομικό χαρακτηριστικό καθώς προκρίνονται θεματικά πεδία τα οποία άπτονται των ενδιαφερόντων των νέων αλλά και της σύγχρονης κοινωνίας και πραγματικότητας. Αυτό διαφαίνεται σε όλο το νέο ΠΣ εντάσσοντας θέματα για την κοινωνική ζωή, την εργασία και την οικονομία, την πολιτισμική πολυμορφία και τη διαφορετικότητα, και τα ανθρώπινα δικαιώματα αλλά και την τεχνολογία. Ωστόσο, αναφέρθηκε πως η θεματολογία φαίνεται ενδιαφέρουσα

στους ενήλικες αλλά ίσως όχι τόσο ενδιαφέρουσα από την οπτική των παιδιών (Amadio, 2013 & Eurydice, 2012).

Τέλος, οι εκπαιδευτικοί τόνισαν πως μέσα από τη θεματολογία και τα κατάλληλα και σχετικά κείμενα κυρίως, το νέο ΠΣ ενισχύει τη γνωριμία των μαθητών/τριών αφ' ενός με το γλωσσικό και αφ' ετέρου με το πολιτισμικό και πολιτιστικό υπόβαθρο των διαφόρων χωρών καθώς επίσης δίνεται και η δυνατότητα παρουσίασης στοιχείων διαφορετικών χωρών. Ωστόσο, αναφέρθηκε και η αδυναμία εντοπισμού αναφοράς σε διαφορετικούς πολιτισμούς σύμφωνα με την έως τώρα εφαρμογή του προγράμματος.

Όσον αφορά στην οργάνωση του μαθήματος και κατά πόσο το νέο ΠΣ θα εξυπηρετήσει σε αυτή την κατεύθυνση αποτιμήθηκε θετικά καθώς δίνονται σαφέστερες οδηγίες και αναφορές στο CEFR, πραγματοποιείται η διευκόλυνση της στοχοθεσίας και υπάρχει σωστή οργάνωση με αποτέλεσμα το μάθημα να γίνεται πιο ενδιαφέρον και προσιτό. Η ενσωμάτωση της εναλλακτικής αξιολόγησης και των ψηφιακών εργαλείων θεωρούνται επίσης βοηθητικά. Αντίθετα, υπήρξε και η άποψη πως το υλικό είναι χαοτικό και δυσχεραίνει την οργάνωση ενώ παράλληλα, το πρόγραμμα χρήζει προσθήκης πιο πρακτικών συμπληρωματικών στοιχείων όπως είναι η διδασκαλία της γραμματικής με συστηματικό τρόπο. Τέλος, αναφέρθηκε η δυσκολία λόγω λειτουργικών προβλημάτων σχολικού περιβάλλοντος.

λειτουργικές αδυναμίες του νέου ΠΣ

Αρχικά, εντοπίστηκε πως τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα δεν είναι πολύ βοηθητικά παρόλη την καλή τους διατύπωση. Αντίθετα, υπήρξε και η άποψη πως η διατύπωσή τους ήταν χαοτική και παρά το γεγονός ότι επεξηγούνται τα βήματα δεν υπάρχει επεξήγηση του πρακτικού μέρους. Ως προς το περιεχόμενο του προγράμματος αναφέρθηκε πως πιθανώς είναι δύσκολο ως προς τις προγενέστερες γνώσεις των μαθητών, δεν το βρίσκουν ενδιαφέρον και δεν εντοπίζεται αναλογία μεταξύ των ενοτήτων παρά την πολύ καλή του οργάνωση. Επιπλέον, αναφέρθηκε πως η οργάνωσή του σε ευρύτερα Θεματικά Πεδία κρίνεται ουδέτερη καθώς η επιτυχία της εξαρτάται από το ακροατήριο ενώ υπήρξε και ο ισχυρισμός πως η οργάνωση αυτή δεν είναι καινοτόμα.

Η πλειονότητα των συμμετεχόντων εστίασε στον μεγάλο όγκο της ύλης που περιέχει το νέο ΠΣ και πως είναι αδύνατο να καλυφθούν όλα στον συγκεκριμένο χρόνο που

διατίθεται μέσα στο ωρολόγιο πρόγραμμα του σχολείου. Το εύρημα αυτό συμφωνεί με εύρημα αντίστοιχης έρευνας που διεξήχθη στην Ινδονησία (Nur & Madkur, 2014). Προτάθηκε η αναπροσαρμογή στον αριθμό των δραστηριοτήτων, η μείωση της ύλης, η προσαρμογή των θεματικών, η ένταξη προσθήκης θεματικών ψυχικής υγείας και η ανάγκη αφιέρωσης περισσότερου χρόνου. Επίσης, θεωρήθηκε έλλειψη και προτάθηκε να εισαχθεί ή ενσωμάτωση της αυτό-αξιολόγησης και ετερο-αξιολόγησης, η διασύνδεση με άλλα αντικείμενα όπως η γεωγραφία και η ιστορία, η συνεχής ανανέωση του αυθεντικού υλικού και να δοθεί περισσότερο υλικό προς επιλογή. Επιπλέον, υπήρξε διαφωνία με την προτεινόμενη παιδαγωγική προσέγγιση λόγω της μη εφαρμογής της από τις χαμηλότερες βαθμίδες εκπαίδευσης.

Μεγάλο πρόβλημα και ανασταλτικός παράγοντας αναφέρθηκε πως είναι και η τράπεζα θεμάτων καθώς δημιουργεί άγχος τόσο στους εκπαιδευτικούς όσο και στους μαθητές με αποτέλεσμα η βαρύτητα να δίνεται εκεί και να μην παραμένει χρόνος για εφαρμογή του νέου ΠΣ.

Μια άλλη αδυναμία που εντοπίζεται είναι πως οι εκπαιδευτικοί έχουν επιμορφωθεί θεωρητικά και έχουν ένα θεωρητικό υπόβαθρο αλλά δεν νιώθουν έτοιμοι να αντιμετωπίσουν τη νέα πραγματικότητα στην πράξη (Nur & Madkur, 2014). Δεν υπάρχει, κατά την άποψή τους, πρακτική καθοδήγηση και οδηγός που να τους υποδεικνύει βήμα-βήμα πώς θα πρέπει να διδάξουν την κάθε ενότητα με αποτέλεσμα να βιώνουν την όλη εμπειρία χαοτικά. Σύμφωνα με τη διεθνή βιβλιογραφία, το χάσμα μεταξύ του προβλεπόμενου και του εφαρμοσμένου ΠΣ είναι πιο πιθανό να συμβεί εάν το ΠΣ δεν είναι σαφές στους εκπαιδευτικούς και αυτό συμβαίνει επειδή οι εκπαιδευτικοί τείνουν να ερμηνεύουν το ΠΣ με τρόπο που συμμορφώνεται με το δικό τους στυλ διδασκαλίας και τις πεποιθήσεις τους (Rahman, 2014).

Επιπλέον, έντονα αναφέρθηκε η έλλειψη υλικοτεχνικής υποδομής στα σχολεία καθώς ακόμα και τα πρότυπα και πειραματικά σχολεία δεν διαθέτουν τον κατάλληλο εξοπλισμό με αποτέλεσμα να μην μπορούν να εφαρμοστούν οι ψηφιακές δραστηριότητες που είναι βασική καινοτομία στο νέο ΠΣ. Έτσι, οι εκπαιδευτικοί αναγκάζονται να επιστρέψουν στις παραδοσιακές μεθόδους και τεχνικές που γνωρίζουν καλά έως τώρα καθώς πρέπει να ολοκληρώσουν το μάθημά τους παρά τις δυσκολίες. Τέλος, αναφέρθηκε πως οι εκπαιδευτικοί δεν είναι στην πλειοψηφία τους κατάλληλα εκπαιδευμένοι και επιμορφωμένοι ώστε να μπορούν να ανταποκριθούν στη νέα πραγματικότητα και αυτό δεν επιτρέπει τη σωστή εφαρμογή του νέου ΠΣ.

λειτουργικά πλεονεκτήματα του νέου ΠΣ

Αρχικά, στα πλεονεκτήματα εντάσσεται το γεγονός ότι αφετηρία είναι τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα και βάσει αυτών επιτυγχάνεται ο σχεδιασμός του μαθήματος και τελικά, η διδασκαλία συγκεκριμένων πραγμάτων. Αυτή είναι μια καινοτομία η οποία κρίθηκε θετικά από τους συμμετέχοντες στην έρευνα και έδωσε μια άλλη οπτική βοηθώντας τους να έχουν καλύτερα αποτελέσματα όσον αφορά στην γνώση που επιθυμούν να αποκτήσουν οι μαθητές τους. Η διατύπωσή τους θεωρήθηκε καλή, σαφής και κατατοπιστική. Τονίστηκε η σωστή καθοδήγηση που παρέχουν αλλά και η διευκόλυνση της στοχοθεσίας. Το περιεχόμενο του προγράμματος κρίθηκε ευέλικτο, κατάλληλο, σύγχρονο, επίκαιρο και σχετικό με τα ενδιαφέροντα των μαθητών και η οργάνωσή του σε ευρύτερα Θεματικά Πεδία που εξελίσσονται από τάξη σε τάξη χαρακτηρίστηκε ως θετική, καλή και ρεαλιστική εξέλιξη της θεματολογίας και προτάθηκε η ύλη να διατηρηθεί ως έχει.

Βασικό πλεονέκτημα αποτελεί και η ποικίλη θεματολογία καθώς πλησιάζει τα θέματα που αφορούν τους σύγχρονους νέους με αποτέλεσμα να κάνουν το μάθημα πιο ελκυστικό και να δίνουν κίνητρο στους μαθητές να συμμετέχουν ενεργά συζητώντας για επίκαιρα θέματα τα οποία απαντούν στην προσωπική ζωή και στην καθημερινότητά τους. Επίσης, διαπιστώθηκε θετική στάση ως προς την προώθηση της πολυπολιτισμικότητας γεγονός που συμβαδίζει με την ανάλογη προσδοκία που εκφράζεται στο προτεινόμενο «Ευρωπαϊκό Προφίλ για την κατάρτιση των εκπαιδευτικών γλωσσών» (Kelly et al., 2004: 4, 30).

Επιπλέον, εξίσου σημαντική θεωρήθηκε και η προοδευτική-μαθητοκεντρική λογική που διαπνέει το νέο ΠΣ κατά την οποία ο/η μαθητής/τρια βρίσκεται στο κέντρο και ο εκπαιδευτικός λειτουργεί επικουρικά και υποστηρικτικά. Πλέον, ο μαθητής δεν είναι ο δέκτης που απορροφά έτοιμες γνώσεις που προέρχονται από τον εκπαιδευτικό αλλά καθίσταται ικανός να αναζητά τη γνώση με κάθε πρόσφορο μέσο, να συνεργάζεται για να την αποκτήσει και να μαθαίνει τον τρόπο για να μαθαίνει ο ίδιος, χωρίς την υποστήριξη κάποιου τρίτου προσώπου (Schraw & Dennison, 1994). Υπάρχει συμφωνία με τον προτεινόμενο παιδαγωγικό προσανατολισμό καθώς ανταποκρίνεται στους στόχους και διαπνέεται από τις αρχές της προοδευτικής-μαθητοκεντρικής λογικής μέσω των περιγραφητών του CEFR και αυτό διαφαίνεται από τις κατευθυντήριες γραμμές κάθε θεματικής, εργασίες, πρότζεκτ και συζητήσεις στην

τάξη. Επίσης, επιτυγχάνεται η αξιοποίηση του διαλόγου, του διαδικτύου, της συνεργασίας και της χρήσης στρατηγικών (Συμβούλιο της Ευρώπης, 2020).

Επίσης, σε συμφωνία με την βιβλιογραφία (Κουτσογιάννης, 2000), η ενσωμάτωση των ΤΠΕ και η χρήση των τεχνολογικών μέσων σε κάθε πτυχή του νέου ΠΣ θεωρήθηκε ως κάτι θετικό μιας και η τεχνολογία είναι πλέον αναπόσπαστο κομμάτι της ζωής των νέων και είναι κάτι το οποίο μπορεί να τους κινήσει το ενδιαφέρον. Εάν ξεπεραστούν οι τεχνικές δυσκολίες, οι εκπαιδευτικοί θεωρούν ότι η χρήση των ΤΠΕ όπως προσφέρεται στο νέο ΠΣ μπορεί να συνεισφέρει στην εκπαιδευτική διαδικασία σε πολύ μεγάλο βαθμό.

δυσκολίες που αναμένονται πως θα αντιμετωπίσουν οι εκπαιδευτικοί κατά την εφαρμογή του νέου ΠΣ και διατύπωση προτάσεων για την επιτυχή εφαρμογή του

Οι δυσκολίες που αναμένονται είναι κυρίως λόγω των υλικοτεχνικών υποδομών των σχολείων καθώς στην πράξη τα σχολεία δεν μπορούν να υποστηρίξουν τις νέες τεχνολογίες λόγω έλλειψης επαρκούς τεχνολογικού εξοπλισμού και υλικού όπως επίσης και αδυναμία σύνδεσης στο διαδίκτυο. Αυτό το πρόβλημα αναφέρθηκε ως πολύ σημαντικό και αποθαρρυντικό για την εφαρμογή του νέου ΠΣ. Δυσκολία πιστεύεται πως θα είναι και ο διαθέσιμος διδακτικός χρόνος καθώς η ύλη που περιλαμβάνεται είναι πολύ μεγάλη και απαιτητική για να εφαρμοστεί στις ώρες που διατίθενται αλλά και η μη πρακτική επιμόρφωση των εκπαιδευτικών ή η απροθυμία τους σε ζητήματα που αφορούν τον τρόπο διδασκαλίας εφαρμόζοντας το νέο ΠΣ (Nur & Madkur, 2014). Επιπλέον, δυσκολία μπορεί να επιφέρει και ο μεγάλος πληθυσμός των παιδιών ανά τάξη, το χαμηλό επίπεδο των παιδιών σε κάποια σχολεία, η υποτίμηση της ξένης γλώσσας αλλά και οι γραφειοκρατικές διαδικασίες.

Κάποιες προτάσεις για βελτίωση που διατυπώθηκαν από τους συμμετέχοντες και θα μπορούσαν να καταστήσουν την εφαρμογή του νέου ΠΣ επιτυχή θα ήταν αρχικά, να βελτιωθεί ο τεχνολογικός εξοπλισμός στα σχολεία και να διασφαλιστεί η χρήση των νέων τεχνολογιών σε όλη τη χώρα. Επιπλέον, ζητήθηκαν περισσότερες ώρες διδασκαλίας του μαθήματος ώστε να γίνει μέριμνα και για το νέο ΠΣ αλλά και για την τράπεζα θεμάτων ή εάν δεν μπορεί να γίνει αυτό, να μειωθεί κατά κάποιο βαθμό η ύλη, να δίνεται προαιρετικό υλικό, να συμπληρωθεί με βοηθητικό υλικό, να αναπροσαρμοστεί ώστε να καλύπτεται ρεαλιστικά από τους εκπαιδευτικούς και υπάρχει μια σαφής μεθοδολογική λογική, συνέχεια και συνέπεια σε όλες τις βαθμίδες

και να ληφθούν υπόψιν οι ανάγκες όλων των μαθητικών πληθυσμών στα σχολεία της χώρας (Nur & Madkur, 2014).

Τέλος, η σωστή και σε βάθος επιμόρφωση και εκπαίδευση των εκπαιδευτικών κρίθηκε απαραίτητη καθώς η επιμόρφωση που πραγματοποιήθηκε σε κάποιους φάνηκε αποτελεσματική και την αποτίμησαν θετικά, σε άλλους όμως φάνηκε κουραστική, πολύ πυκνή σε όγκο δουλειάς και ελλιπής όσον αφορά στον σχεδιασμό και στη συνέπεια της αρχικής ενημέρωσης. Προτάθηκε, περισσότερη εφαρμογή στην πράξη, Περισσότερη εφαρμογή στην πράξη, πιο διαδραστική επιμόρφωση, παροχή υλικού προς μελέτη, να γίνει λιγότερο πυκνή χρονικά, να πραγματοποιηθούν λιγότερα πράγματα ώστε να είναι πιο συνεκτική και πιο αποτελεσματική η επιμόρφωση.

Η διαδικασία αυτή αναφέρθηκε πως χρειάζεται χρόνο για να ολοκληρωθεί καθώς είναι ένα εγχείρημα δύσκολο αλλά αναγκαίο.

6.2. Υποθέσεις και Περιορισμοί της Έρευνας

Η δημιουργία της έρευνας αυτής προϋποθέτει την κατάλληλη επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στο νέο ΠΣ για τις Ξένες Γλώσσες στο Λύκειο και την επαρκή έκθεσή και ενασχόλησή τους με το νέο ΠΣ έτσι ώστε να έχουν σχηματίσει σχετική άποψη (Barrot, 2018).

Σαφώς υπάρχουν περιορισμοί ως προς την έρευνα καθώς το δείγμα προέρχεται αποκλειστικά από πρότυπα και πειραματικά σχολεία της Επικράτειας όπου οι συνθήκες διδασκαλίας μπορεί να είναι πολύ διαφορετικές από τα υπόλοιπα γενικά Λύκεια της χώρας και είναι περιορισμένο ως προς την ποσότητα και τις περιοχές τις οποίες εκπροσωπεί.. Το επίπεδο των μαθητών που φοιτούν σε αυτά τα σχολεία ενδέχεται να είναι διαφορετικό αλλά επίσης και οι ποικιλομορφία της τάξης όσον αφορά στον αριθμό αλλά και στην καταγωγή των μαθητών.

Παράρτημα 1

Πίνακας με τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα ανά επίπεδο γλωσσομάθειας, όλη η γνώση, δηλαδή, που απαιτείται ώστε ο χρήστης μιας γλώσσας να θεωρείται επαρκής στο αντίστοιχο επίπεδο γλωσσομάθειας σύμφωνα με το Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Ξένες Γλώσσες (Συμβούλιο της Ευρώπης, 2020):

Επίπεδο B2
Οι μαθητές/τριες μπορούν να:
Κατανόηση Γραπτού Λόγου
<ul style="list-style-type: none">• Να κάνουν, σχετικά ανεξάρτητα, ανάγνωση σε διαφορετικά κειμενικά είδη, έχοντας την ευχέρεια να προσαρμόζουν το ύψος και την ταχύτητα ανάγνωσης σύμφωνα με το είδος του κειμένου και τον σκοπό ανάγνωσης, παραθέτοντας τις αντίστοιχες πηγές αναφοράς όπου χρειάζεται (ίσως προκύπτουν μικρές δυσκολίες κατανόησης ιδιωματισμών και λεξιλογίου που δεν χρησιμοποιείται συχνά)
Κατανόηση Προφορικού Λόγου
<ul style="list-style-type: none">• Να κατανοούν τις βασικές ιδέες, σημασιολογικά και γλωσσικά, σύνθετης ομιλίας σε γενική αλλά και πιο ειδική θεματολογία, οικείας ή και επίσημης γλώσσας• Να κατανοούν μακράς διάρκειας και με επιχειρηματολογία λόγο εφόσον η θεματολογία τους είναι οικεία και ο λόγος διέπεται από μια δομημένη ροή επιχειρηματολογίας.
Παραγωγή Γραπτού Λόγου
<ul style="list-style-type: none">• Να παράγουν κείμενα, σε διάφορα θέματα που άπτονται των ενδιαφερόντων τους, με σαφήνεια και λεπτομέρεια, λαμβάνοντας και χρησιμοποιώντας κατάλληλα πληροφορίες από ποικίλες πηγές.
Παραγωγή Προφορικού Λόγου
<ul style="list-style-type: none">• Να κάνουν περιγραφές, σε διάφορα θέματα που άπτονται των ενδιαφερόντων τους, με σαφήνεια και λεπτομέρεια, προωθώντας και αναλύοντας τις ιδέες τους ενσωματώνοντας συμπληρωματικά και σαφή παραδείγματα.

Γραπτή Διάδραση
<ul style="list-style-type: none"> • Να μεταφέρουν επαρκώς πληροφορίες και να εκφράζουν γνώμες γραπτώς, λαμβάνοντας υπ' όψιν και έτερες απόψεις.
Προφορική Διάδραση
<ul style="list-style-type: none"> • Να χρησιμοποιούν την ξένη γλώσσα με ευκολία για αυθόρμητη και με ευχέρεια επικοινωνία με χρήστες της γλώσσας αυτής. • Να δίνουν έμφαση σε εμπειρίες που περιγράφουν και να μπορούν να παρουσιάσουν τη γνώμη τους δικαιολογώντας την σαφώς και στηρίζοντάς την επιχειρηματολογώντας.
Προφορική και Γραπτή Διαμεσολάβηση
<ul style="list-style-type: none"> • Να συνεργάζονται με διαφορετικών περιβαλλόντων προέλευσης ανθρώπους παρέχοντας υποστήριξη , εντοπίζοντας κοινούς στόχους και προσπαθώντας για την επίτευξη των στόχων προτείνοντας πιθανές μελλοντικές λύσεις σε προβλήματα και δυσκολίες. • Να μεταφέρουν πληροφορίες και επιχειρήματα με έγκυρο και αξιόπιστο τρόπο.
Διαδικτυακή Επικοινωνία
<ul style="list-style-type: none"> • Να είναι ενεργοί συνομιλητές σε διαδικτυακές συζητήσεις, παρουσιάζοντας σε σαφήνεια τις ιδέες και απόψεις τους και σχολιάζοντας τις έτερες απόψεις, σχετικές με θέματα που άπτονται των ενδιαφερόντων τους υπό την προϋπόθεση ότι δε χρησιμοποιείται λεξιλόγιο ασυνήθιστο ή πολύπλοκο και δίνεται μια σχετική άνεση χρόνου για απόκριση. • Να συμμετέχουν σε διαδικτυακές ομιλίες με αρκετούς συνομιλητές κάνοντας σύνδεση των ιδεών που εκφράζουν με εκείνες των έτερων συνομιλητών, υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχει κάποιος συντονιστής της συνομιλίας. • Να εντοπίσουν λάθη-παρανοήσεις και δυσκολίες που εκτυλίσσονται κατά τη διάρκεια της συνομιλίας.

Επίπεδο B2+
Οι μαθητές/τριες μπορούν να:
Κατανόηση Γραπτού Λόγου
<ul style="list-style-type: none"> • Να κάνουν, σχετικά ανεξάρτητα, ανάγνωση σε διαφορετικά κειμενικά είδη, έχοντας την ευχέρεια να προσαρμόζουν το ύφος και την ταχύτητα ανάγνωσης σύμφωνα με το είδος του κειμένου και τον σκοπό ανάγνωσης, παραθέτοντας τις αντίστοιχες πηγές αναφοράς όπου χρειάζεται (ίσως προκύπτουν μικρές δυσκολίες κατανόησης ιδιωματισμών και λεξιλογίου που δεν χρησιμοποιείται συχνά)
Κατανόηση Προφορικού Λόγου
<ul style="list-style-type: none"> • Να κατανοούν λόγο, σε πραγματικό χρόνο ή σε αναμετάδοση, σχετικό με οικεία ή μη θεματολογία της προσωπικής, κοινωνικής, ακαδημαϊκής ή επαγγελματικής ζωής. Ανασταλτικοί παράγοντες της πλήρους κατανόησης μπορεί να είναι ο υπερβολικός θόρυβος κατά τη διάρκεια της ομιλίας, ο μη δομημένος λόγος που μπορεί να χρησιμοποιείται αλλά και η χρήση ασυνήθιστης ή ιδιαίτσας γλώσσας.
Παραγωγή Γραπτού Λόγου
<ul style="list-style-type: none"> • Να παράγουν κείμενα, σε διάφορα θέματα που άπτονται των ενδιαφερόντων τους, με σαφήνεια και λεπτομέρεια, λαμβάνοντας και χρησιμοποιώντας κατάλληλα πληροφορίες από ποικίλες πηγές. • Να συνδέουν επαρκώς τις ιδέες τους κάνοντας χρήση των κατάλληλων συνδετικών λέξεων ή φράσεων και να παρουσιάζουν σαφώς την επιχειρηματολογία τους δίνοντας λεπτομέρειες έμφαση στα σημαντικά σημεία.
Παραγωγή Προφορικού Λόγου
<ul style="list-style-type: none"> • Να κάνουν αναλυτικές περιγραφές, σε ποικίλα θέματα που άπτονται των ενδιαφερόντων τους, με σαφήνεια και λεπτομέρεια, προωθώντας και αναλύοντας τις ιδέες τους ενσωματώνοντας συμπληρωματικές και σαφείς λεπτομέρειες.
Γραπτή Διάδραση

- Να μεταφέρουν επαρκώς πληροφορίες και να εκφράζουν τη γνώμη τους γραπτώς επιχειρηματολογώντας, λαμβάνοντας υπ' όψιν και έτερες απόψεις.

Προφορική Διάδραση

- Να εκφράζονται αποτελεσματικά, με ακρίβεια και ευχέρεια σε ευρεία θεματολογία, συσχετίζοντας πλήρως τις ιδέες τους.
- Να χρησιμοποιούν τη γλώσσα με ευκολία για αυθόρμητη και με ευχέρεια επικοινωνία με χρήστες της γλώσσας αυτής ελέγχοντας καλά τη γραμματική που χρησιμοποιούν αλλά και το ύφος τους ανάλογα με την περίσταση..
- Να κάνουν χρήση στρατηγικών συνεργασίας ανατροφοδοτώντας σε απόψεις ετέρων και να μπορούν να παρουσιάσουν τη γνώμη τους δικαιολογώντας την σαφώς και στηρίζοντάς την επιχειρηματολογώντας.

Προφορική και Γραπτή Διαμεσολάβηση

- Να επικοινωνούν δημιουργώντας ένα κατάλληλο περιβάλλον που να υποστηρίζει την ανταλλαγή ιδεών και τη συζήτηση «ευαίσθητων» θεμάτων, παρακινώντας και άλλα άτομα να εμπλακούν στην επικοινωνία και να προσαρμόζουν τον τρόπο έκφρασης των ιδεών τους ανάλογα με την περίσταση.
- Να δρουν συμπληρωματικά στις ιδέες άλλων ανθρώπων συμβάλλοντας στην εξέλιξή τους.
- Να μεταφέρουν την κύρια ιδέα σύνθετων αλλά καλά δομημένων κειμένων σχετικά με θέματα προσωπικού, κοινωνικού αλλά και γενικού ενδιαφέροντος επεξηγώντας τις ιδέες και τους σκοπούς των δημιουργών.

Διαδικτυακή Επικοινωνία

- Να είναι ενεργοί συνομιλητές σε διαδικτυακές συζητήσεις, παρουσιάζοντας σε σαφήνεια τις ιδέες και απόψεις τους και σχολιάζοντας τις έτερες απόψεις, ενώ παράλληλα αντιλαμβάνονται τα πολιτισμικά υπονοούμενα και αντιδρούν ανάλογα.

Επίπεδο Γ1
Οι μαθητές/τριες μπορούν να:
Κατανόηση Γραπτού Λόγου
<ul style="list-style-type: none"> • Να κατανοούν εις βάθος διαφορετικά κειμενικά είδη, παραδείγματος χάριν, λογοτεχνικά κείμενα, άρθρα σε εφημερίδες και περιοδικά, ακαδημαϊκά κείμενα και δημοσιεύσεις υπό την προϋπόθεση ότι έχουν τη δυνατότητα δεύτερης ανάγνωσης κειμένων μεγαλύτερης δυσκολίας.
Κατανόηση Προφορικού Λόγου
<ul style="list-style-type: none"> • Να κατανοούν λεπτομερή λόγο σε διάφορα ζητήματα οποιασδήποτε δυσκολίας, ακόμα και εάν δεν τους είναι οικεία, ιδιαίτερα όταν γίνεται χρήση συγκεκριμένης οικεία γλωσσικής ποικιλίας. • Να εντοπίζουν και να κατανοούν ποικίλες ιδιοματικές εκφράσεις και οποιεσδήποτε αλλαγές στο γλωσσικό ύφος. • Να κατανοούν λεπτομερή και μεγάλη σε διάρκεια ομιλία ακόμα και εάν δεν είναι καλά δομημένη ή οι σχέσεις σε νοήματα και ιδέες δεν διατυπώνονται ρητά αλλά υπονοούνται.
Παραγωγή Γραπτού Λόγου
<ul style="list-style-type: none"> • Να παράγουν κείμενα, σε διάφορα σύνθετα θέματα με σαφήνεια και λεπτομέρεια, δίνοντας έμφαση στις βασικές ιδέες, χρησιμοποιώντας κατάλληλα πληροφορίες και παραδείγματα για την επιχειρηματολογία τους, κλείνοντας με ένα επαρκές συμπέρασμα. • Να χρησιμοποιούν το κατάλληλο ύφος λαμβάνοντας υπ' όψιν τον αναγνώστη αλλά και το θέμα για το οποίο γράφουν.
Παραγωγή Προφορικού Λόγου
<ul style="list-style-type: none"> • Να κάνουν αναλυτικές περιγραφές, σε ποικίλα και σύνθετα θέματα δημιουργώντας υποθέματα για την ανάπτυξη συγκεκριμένων πτυχών του θέματος και να συνοψίζουν με ένα σαφές συμπέρασμα.

Γραπτή Διάδραση
<ul style="list-style-type: none"> • Να απευθύνονται στον αναγνώστη χρησιμοποιώντας, με ευελιξία και αποτελεσματικότητα, σαφή και ακριβή γραπτό λόγο
Προφορική Διάδραση
<ul style="list-style-type: none"> • Να εκφράζονται αποτελεσματικά, με ακρίβεια και ευχέρεια σε ευρεία θεματολογία. • Να κατέχουν ευρύ φάσμα λεξιλογίου ώστε να μπορούν να καλύπτουν τυχόν λεξιλογικές εκφράσεις με περιφράσεις. • Να χρησιμοποιούν ελάχιστα εκφράσεις ή στρατηγικές για να αποφύγουν ένα θέμα.
Προφορική και Γραπτή Διαμεσολάβηση
<ul style="list-style-type: none"> • Να διαμεσολαβούν για τη θετική αλληλεπίδραση παρουσιάζοντας τις ποικίλες οπτικές ενός ζητήματος διαχειριζόμενοι τις όποιες ασάφειες ή παρερμηνεύσεις προκύπτουν και να παρεμβαίνουν διπλωματικά για την ομαλή έκβαση της συζήτησης. • Να προωθούν τις διαφορετικές απόψεις πάνω σε ένα θέμα μιας συζήτησης διατυπώνοντας σχετικές ερωτήσεις. • Να μεταφέρουν αποτελεσματικά και επαρκώς την κύρια ιδέα σύνθετων και μεγάλης έκτασης κειμένων σχετικά με θέματα προσωπικού τους ενδιαφέροντος αξιολογώντας αλλά και διαφοροποιώντας ελάχιστα τα νοήματα.
Διαδικτυακή Επικοινωνία
<ul style="list-style-type: none"> • Να είναι ενεργοί συνομιλητές σε διαδικτυακές συζητήσεις πραγματικού χρόνου με πολλούς συνομιλητές, αντιλαμβανόμενοι τις επικοινωνιακές συνθήκες αλλά και τα πολιτισμικά υπονοούμενα των συμμετεχόντων. • Να είναι ενεργοί συμμετέχοντες σε επαγγελματική ή ακαδημαϊκή διαδικτυακή συζήτηση όπου ζητούν ή δίνουν τις απαραίτητες διευκρινίσεις όπου καταστεί αναγκαίο σε πολύπλοκα ζητήματα.

- Να υιοθετούν το κατάλληλο γλωσσικό ύφος ανάλογα με το εκάστοτε διαδικτυακό επικοινωνιακό περιβάλλον και να εναλλάσσουν γλωσσικό ύφος όπου χρειαστεί.
- Να κρίνουν, να αναθεωρούν αλλά και να αμφισβητούν επιχειρηματολογία σε ζωντανές διαδικτυακές συζητήσεις επαγγελματικής ή ακαδημαϊκής φύσεως.

Παράρτημα 2

Οδηγός Συνέντευξης

Εισαγωγικό Κείμενο

Η παρούσα συνέντευξη έχει ως στόχο την καταγραφή των απόψεών σας για το νέο πρόγραμμα σπουδών όπως το μελετήσατε και το εφαρμόσατε κατά τη φάση της πιλοτικής εφαρμογής του στο σχολείο σας.

Οι απόψεις σας θα αξιοποιηθούν για τη βελτίωση των νέου προγράμματος σε συνδυασμό με όλα τα άλλα συμπεράσματα της πιλοτικής φάσης εφαρμογής του.

Εισαγωγικές ερωτήσεις

Στοιχεία συνεντευξιζόμενου

- Φύλο
- Ειδικότητα
- Σπουδές
- Χρόνια Υπηρεσίας
- Χρόνια Υπηρεσίας στο σχολείο πιλοτικής εφαρμογής του νέου προγράμματος
- Χρόνος πιλοτικής εφαρμογής του νέου προγράμματος
- Πως οργανώνεις το καθημερινό σου μάθημα; Σε ποια στοιχεία-υλικά στηρίζεσαι για αυτό;

Γενικές ερωτήσεις για το νέο πρόγραμμα σπουδών

- Ποια είναι η γενική γνώμη σας για το νέο πρόγραμμα σπουδών; (γενική εκτίμηση, τοποθέτηση για το νέο πρόγραμμα σπουδών, σύντομη τεκμηρίωση αυτής της γενικής γνώμης)
- Ως προς ποια στοιχεία θεωρείτε ότι διαφοροποιείται το νέο πρόγραμμα σπουδών από το υφιστάμενο; Πως κρίνετε (αξιολογείτε) αυτή τη διαφοροποίηση; (αναγνώριση πιθανών στοιχείων διαφοροποίησης και αξιολογική σύγκριση μεταξύ του νέου και του υφιστάμενου Π.Σ.)

- Εάν σας ζητούσαν να αναφέρετε ορισμένα **στοιχεία που καθορίζουν τη φυσιогνωμία του μαθήματος** όπως αυτή καθορίζεται από το νέο πρόγραμμα σπουδών ποια θα λέγατε ότι είναι αυτά; Που εντοπίζετε αυτά τα στοιχεία στο νέο Π.Σ; (αναγνώριση των βασικών στοιχείων που καθορίζουν τη φυσιогνωμία του μαθήματος σύμφωνα με το νέο Π.Σ και τεκμηρίωση των σχετικών απαντήσεων)
- Ποια θέση ανάμεσα στις εξής δυο περιγράφει καλύτερα κατά τη γνώμη σας για το νέο Π.Σ. Δικαιολογήστε την απάντησή σας. (διάκριση ανάμεσα **σε Π.Σ. ακαδημαϊκού χαρακτήρα** ή **σε Π.Σ. για τον Πολίτη και το λειτουργικό του εγγραμματισμό**)

Θέση Α: «Το νέο Π.Σ. προετοιμάζει καλύτερα τους μαθητές να αποκτήσουν γερές βάσεις για να ακολουθήσουν μετέπειτα εξειδικευμένες ακαδημαϊκές σπουδές»

Θέση Β: «Το νέο Π.Σ. προετοιμάζει καλύτερα τους μαθητές ώστε να μπορούν να αξιοποιήσουν τις γνώσεις που απέκτησαν από το μάθημα στην καθημερινή τους ζωή ως αυριανοί ενήλικοι Πολίτες»

- Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι το νέο Π.Σ. έχει **οργανικά ενσωματώσει τη χρήση των ΤΠΕ**; Δώστε παραδείγματα (αξιολόγηση του βαθμού ενσωμάτωσης των ΤΠΕ)
- Οι κατασκευαστές του Π.Σ. ισχυρίζονται πως έχουν επιχειρήσει το νέο αυτό Π.Σ. να είναι **αρκετά ανοικτό** ώστε να επιτρέψει τη μεγαλύτερη αυτενέργεια του εκπαιδευτικού να το προσαρμόζει στις συνθήκες της τάξης του, **προσαρμόσιμο στις ιδιαίτερες ανάγκες μαθητών με διαφορετικές ικανότητες και συμπεριληπτικό** ώστε να μπορεί να δουλέψει καλά και με μαθητές από διαφορετικά πολιτισμικά περιβάλλοντα. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι έχει επιτευχθεί καθένας από τους παραπάνω τρεις στόχους; Δώστε παραδείγματα (αξιολόγηση του Π.Σ ως προς καθένα από τους τρεις στόχους και σχετική τεκμηρίωση).

- Οι κατασκευαστές του ισχυρίζονται ότι με το νέο Π.Σ το μάθημα αποκτάει τα εξής ειδικά χαρακτηριστικά:..... (αναφορά στα συγκεκριμένα χαρακτηριστικά που θα μας υποδείξουν ανά μάθημα οι συντονιστές). Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι είναι ορατά αυτά τα χαρακτηριστικά στο νέο Π.Σ. (Δώστε παραδείγματα). Κατά πόσο συμφωνείτε εσείς προσωπικά με τις συγκεκριμένες επιλογές;
- Κατά πόσο θεωρείτε ότι το νέο Π.Σ. θα σας βοηθήσει να οργανώσετε καλύτερα τη διδασκαλία σας; Πως σκοπεύετε να το αξιοποιείτε για το σκοπό αυτό;

Ειδικότερες ερωτήσεις για επιμέρους στοιχεία του νέου προγράμματος σπουδών

- Πόσο καλά διατυπωμένα θεωρείτε ότι είναι ως τέτοια τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα στο νέο Π.Σ και πόσο βοηθητικά είναι στην οργάνωση της διδασκαλίας του μαθήματος; (αξιολόγηση του βαθμού σαφήνειας, αξιολόγηση της σαφήνειας ως προς τη διάκριση σε Γνώσεις-Δεξιότητες-Στάσεις και Αξίες, του βαθμού καθοδήγησης της εκπαιδευτικής διαδικασίας, του βαθμού σύνδεσής τους με το περιεχόμενο και τις προτεινόμενες δραστηριότητες, το βαθμό κάλυψης των δεξιοτήτων του 21ου αιώνα)
- Πως κρίνετε το περιεχόμενο (ύλη) που έχει συμπεριληφθεί στο νέο πρόγραμμα σπουδών; (αξιολόγηση του περιεχομένου ως προς την καταλληλότητα με βάση την ηλικία των μαθητών και τις προγενέστερες γνώσεις τους, ως προς την επιστημονική του εγκυρότητα)
- Ποια είναι η γνώμη σας για την οργάνωση του περιεχομένου του Π.Σ. σε ευρύτερα θεματικά πεδία τα οποία εξελίσσονται από τάξη σε τάξη; Πως πιστεύετε πως θα λειτουργήσει αυτή η καινοτομία;
- Κατά πόσο το περιεχόμενο του νέου Π.Σ. απαντά στις σύγχρονες κοινωνικές προκλήσεις και συνθήκες (περιβαλλοντικές προκλήσεις,

πολυπολιτισμικότητα, παγκοσμιοποίηση, συμπερίληψη, κλπ); Δώστε παραδείγματα; (αξιολόγηση της κοινωνικο-πολιτιστικής εγκυρότητας του περιεχομένου του νέου Π.Σ.)

- Πως κρίνετε **το περιεχόμενο του νέου Π.Σ. σε σχέση με το χρόνο που διατίθεται** για τη διδασκαλία του μαθήματος; Τι θα αλλάζατε ως προς την ύλη για να είναι επαρκέστερος ο διαθέσιμος διδακτικός χρόνος; (αξιολόγηση της επάρκειας του διαθέσιμου διδακτικού χρόνου για την κάλυψη της ύλης και διατύπωση βελτιωτικών προτάσεων)
- Θα αλλάζατε κάτι και τι θα ήταν αυτό ως προς τη **διάταξη ή την προσθήκη/αφαίρεση επιμέρους ενοτήτων**; (προτάσεις για αλλαγή στη διάταξη ή για προσθήκη/αφαίρεση ενοτήτων στο Π.Σ.)
- Ως παιδαγωγική φιλοσοφία οι κατασκευαστές του νέου Π.Σ. διακηρύσσουν μια **προοδευτική-μαθητοκεντρική λογική** ισχυριζόμενοι ότι: *«Τα ΠΣ προωθούν την ενεργό συμμετοχή και συνεργασία όλων των μαθητών/τριών, μέσω της δημιουργίας περιβαλλόντων καθοδηγούμενης μάθησης, αυτενέργειας, συνεργατικής δράσης σε ομάδες, διερευνητικής μάθησης, βιωματικής προσέγγισης, συνεργατικής επίλυσης προβλήματος, επικοινωνιακής προσέγγισης, και μετασχηματιστικής λογικής»*. Κατά πόσο θεωρείτε ότι το νέο Π.Σ πράγματι διαπνέεται από **αυτή την παιδαγωγική προσέγγιση**; Δώστε ενδεικτικά παραδείγματα (αναγνώριση του παιδαγωγικού προσανατολισμού του νέου Π.Σ. και τεκμηρίωση);
- Κατά πόσο συμφωνείτε ότι η παραπάνω προοδευτική-μαθητοκεντρική λογική είναι κατάλληλη για τη διδασκαλία του μαθήματός σας; (βαθμός συμφωνίας με την προτεινόμενη παιδαγωγική προσέγγιση)

Ερωτήσεις για την εφαρμοσιμότητα του Π.Σ./Προτάσεις

- Πώς δέχτηκαν γενικά οι εκπαιδευτικοί της ειδικότητάς σας το νέο ΠΣ;

- Λαμβάνοντας υπόψη την **επαγγελματική ετοιμότητα των διδασκόντων**, τις **υλικές συνθήκες και την κουλτούρα των ελληνικών σχολείων** θεωρείτε πως θα μπορούσαν να ανακύψουν κάποιες δυσκολίες στην εφαρμογή του νέου Π.Σ. και ποιες; (αξιολόγηση της εφαρμοσιμότητας του νέου Π.Σ. με βάση τα τρία κριτήρια, αναφορά σε πιθανές δυσκολίες στο πεδίο της εφαρμογής)
- Με βάση την εμπειρία σας από την πιλοτική εφαρμογή του νέου Π.Σ. ποιες ήταν οι **σημαντικότερες δυσκολίες/αδυναμίες** του που εντοπίσατε; Ποια ήταν τα **σημαντικότερα θετικά στοιχεία** του που διαπιστώσατε στην πράξη; (αναφορά στις σημαντικότερες δυσκολίες και πλεονεκτήματα από την πιλοτική εφαρμογή των Π.Σ.)
- Κλείνοντας τη συζήτησή μας ποιες **συγκεκριμένες προτάσεις** θα είχατε να κάνετε για πιθανή βελτίωση του νέου Π.Σ.; (συνοπτική διατύπωση συγκεκριμένων βελτιωτικών προτάσεων)
- Η επιμόρφωση ήταν αποτελεσματική στο να γίνουν σαφή και να προωθηθούν τα νέα στοιχεία του ΠΣ; Τι θα θέλατε να γίνει περισσότερο;

Παράρτημα 3

Κωδικοποίηση

Θέματα	Υποθέματα
1. Γενική εκτίμηση	<ul style="list-style-type: none">•Θετική•Αρνητική•Ουδέτερη-αδυναμία εντοπισμού καινοτομίας•Αδυναμία σχηματισμού γνώμης• Εύστοχη θεματολογία•Χρειάζεται να γίνει πιο βοηθητικό για τον καθηγητή• Έλλειψη ολοκληρωμένου εγχειριδίου•Σωστή οργάνωση υλικού•Αρνητική άποψη ως προς τις συνθήκες επιμόρφωσης•Υπερφιλόδοξο ΠΣ•Ανάγκη τροποποίησης νέου ΠΣ•Έλλειψη υλικοτεχνικής υποδομής• Προάγεται η αυτονομία και οι δεξιότητες του μαθητή• Ελλιπής επιμόρφωσης ως προς το εγχειρίδιο• Αρκετά θεωρητικό, ελλιπής πρακτική επιμόρφωση

<p>2. Στοιχεία διαφοροποίησης</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Αφετηρία τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα-πρακτική που άτυπα εφαρμόζεται και στο τρέχον ΠΣ • Πιο σύγχρονη-ευρύτερη θεματολογία • Ενίσχυση αυτοπεποίθησης μαθητή • Επίκεντρο η διδακτική διαδικασία, το αποτέλεσμα, η ενεργός δράση του μαθητή • Εναλλακτική αξιολόγηση • Ψηφιακός εγγραμματισμός • Μαθητοκεντρική προσέγγιση • Ήδη παλαιωμένο το νέο ΠΣ
<p>3. Στοιχεία καθορισμού φυσιογνωμίας μαθήματος</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Αυτονομία, επικοινωνία, συνεργασία, αυτενέργεια μαθητή και καθηγητή, δημιουργικότητα, φαντασία, ομαδικότητα, ρόλοι ηγεσίας μέσω της φύσης των εργασιών • Εμπλοκή, συμμετοχή, συνεργατικότητα, πρωτοτυπία, φαντασία μέσω κατάλληλης θεματικής • Πρωτοπορία, ελαστικότητα • Εφαρμογή των περιγραφητών του CEFR, ενσωμάτωση ΤΠΕ, ταξινόμια του Bloom • Διάφορες μέθοδοι : διαφοροποιημένη, ανεστραμμένη τάξη, project-based learning, την ιστοεξερεύνηση

	<ul style="list-style-type: none"> •Ανάπτυξη ποικίλων διαφορετικών δεξιοτήτων (πχ με ασκήσεις διαμεσολάβησης) •Η θεματική υπηρετεί τη δομή •Διάδραση, διαμεσολάβηση, διαδικτυακή επικοινωνία •καλλιέργεια 7 δεξιοτήτων
<p>4. ΠΣ ακαδημαϊκού χαρακτήρα ή ΠΣ για τον Πολίτη</p>	<ul style="list-style-type: none"> •Προετοιμασία για τον Πολίτη • Θεματική της πολιτειότητας, υπευθυνότητας απέναντι και στους θεσμούς, στην κοινωνία, στα κοινωνικά θέματα. •Χρησιμότητα στην ενήλικη ζωή •Αυτενέργεια, δημιουργική και κριτική σκέψη •Ακαδημαϊκού χαρακτήρα και προετοιμασία για τον Πολίτη-Ανάπτυξη συγκεκριμένων δεξιοτήτων και για τους δυο σκοπούς •Αδυναμία σχηματισμού γνώμης λόγω μη ικανού δείγματος •προσπαθεί για προετοιμασία για τον Πολίτη αλλά δεν επιτυγχάνεται λόγω μη κοινωνικής οργάνωσης των μαθητών •Ολιστικές γνώσεις

<p>γ. γνωριμία με το πολιτιστικό και πολιτισμικό περιβάλλον των διαφόρων χωρών</p>	<p>εκπαιδευτικού, ίσως όχι ενδιαφέρουσα από την οπτική των παιδιών</p> <ul style="list-style-type: none"> • Κατάλληλα και σχετικά κείμενα • Δυνατότητα παρουσίασης στοιχείων διαφορετικών χωρών • Ανάλογη θεματολογία • Αδυναμία εντοπισμού αναφοράς σε διαφορετικούς πολιτισμούς
<p>8. Συμβολή στην καλύτερη οργάνωση διδασκαλίας</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Προσθήκη πιο πρακτικών συμπληρωματικών στοιχείων (διδασκαλία γραμματικής με συστηματικό τρόπο) • Σαφέστερες οδηγίες και αναφορές στο CEFR, διευκόλυνση στοχοθεσίας, σωστή οργάνωση • Ενδιαφέρον και προσιτό μάθημα • Ενσωμάτωση εναλλακτικής αξιολόγησης και ψηφιακών εργαλείων • Χαοτικό υλικό, δυσκολία οργάνωσης • Δυσκολία λόγω λειτουργικών προβλημάτων σχολικού περιβάλλοντος
<p>9. Αξιολόγηση της σαφήνειας των προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Καλή διατύπωση αλλά μη βοηθητικά και πολύ το υλικό • Σωστή καθοδήγηση

	<ul style="list-style-type: none"> •Κατατοπιστικά προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα •Σαφήνεια •Διευκόλυνση στοχοθεσίας •Χαοτική διατύπωση •Επεξήγηση βημάτων αλλά όχι του τεχνικού μέρους
10. Αξιολόγηση του περιεχομένου	<ul style="list-style-type: none"> •Κατάλληλο περιεχόμενο, σχετικό με τα ενδιαφέροντα των μαθητών •Πιθανώς δύσκολο περιεχόμενο ως προς τις προγενέστερες γνώσεις των μαθητών •Σύγχρονο, επίκαιρο περιεχόμενο
11. Οργάνωση περιεχομένου σε ευρύτερα θεματικά πεδία	<ul style="list-style-type: none"> •Θετική γνώμη, ρεαλιστική εξέλιξη θεματολογίας •Εξαρτάται από το ακροατήριο •Το ίδιο ισχύει και στο παρόν ΠΣ •Οι μαθητές δεν το βρίσκουν τόσο ενδιαφέρον •Πολύ καλή οργάνωση αλλά δεν υπάρχει αναλογία μεταξύ των ενοτήτων
12. Σχέση περιεχομένου με σύγχρονες κοινωνικές προκλήσεις και συνθήκες	<ul style="list-style-type: none"> •Σε μεγάλο βαθμό •Σύγχρονες θεματικές, πχ. προσωπική εξέλιξη, ζωή, πολυπολιτισμικότητα, πολιτειότητα, ελεύθερος χρόνος.

<p>13. Αξιολόγηση της επάρκειας του διαθέσιμου διδακτικού χρόνου</p>	<ul style="list-style-type: none"> •Αναπροσαρμογή στον αριθμό δραστηριοτήτων •Μείωση ύλης, δραστηριοτήτων •Ευέλικτο περιεχόμενο •Ανάγκη για περισσότερο χρόνο
<p>14. Προτάσεις για αλλαγή στη διάταξη ή για προσθήκη/αφαίρεση ενοτήτων</p>	<ul style="list-style-type: none"> •Προσθήκη θεματικών ψυχικής υγείας •Μείωση έκτασης ύλης •Προσαρμογή θεματικών •Διατήρηση ύλης ως έχει •Ενσωμάτωση αυτοαξιολόγησης ή ετεροαξιολόγησης •Διασύνδεση με άλλα αντικείμενα πχ ιστορία, γεωγραφία •Συνεχής ανανέωση αυθεντικού υλικού •Περισσότερο εκπαιδευτικό υλικό προς επιλογή
<p>15. Αναγνώριση του παιδαγωγικού προσανατολισμού</p>	<ul style="list-style-type: none"> •Ανταποκρίνεται στους στόχους και διαπνέεται από τις αρχές της προοδευτικής-μαθητοκεντρικής λογικής μέσω των περιγραφητών του CEFR •Διαφαίνεται από τις κατευθυντήριες γραμμές κάθε θεματικής, εργασίες, πρότζεκτ, συζητήσει στην τάξη. •Αξιοποίηση του μεταξύ τους διαλόγου, του διαδικτύου, της συνεργασίας, τη χρήση στρατηγικών

<p>16. Βαθμός συμφωνίας με την προτεινόμενη παιδαγωγική προσέγγιση</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Απόλυτα • Σε μεγάλο βαθμό • Διαφωνία
<p>17. Στάση των εκπαιδευτικών ως προς το νέο ΠΣ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Θετικά • Με ενθουσιασμό • Με επιφύλαξη • Με άγχος • Με σκεπτικισμό • Λίγο κουραστική η διαδικασία επιμόρφωσης • Δεν βρίσκουν το ΠΣ καινοτόμο • Πιστικός χρόνος • Γραφειοκρατικό τέχνασμα • Δυσκολία ως προς το καινούριο • Δυσκολία ως προς την επιμόρφωση
<p>18. Αξιολόγηση της εφαρμοσιμότητας βάσει</p> <p>α. της επαγγελματικής ετοιμότητας των διδασκόντων</p> <p>β. των υλικών συνθηκών</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υπάρχει ετοιμότητα καθηγητών • Χρειάζεται επιμόρφωση καθηγητών • Απρόθυμοι εκπαιδευτικοί • Ζητήματα υλικοτεχνικής υποδομής

<p>γ. της κουλτούρας των ελληνικών σχολείων</p>	<ul style="list-style-type: none"> •Ζητήματα πληθυσμού παιδιών ανά τάξη •Ζητήματα χαμηλού επιπέδου παιδιών •Ετοιμοι ως προς την κουλτούρα •Ανάλογα το κάθε σχολείο •Παραδοσιακός τρόπος που σταδιακά αλλάζει •Δυσκολίες λόγω υποτίμησης της ξένης γλώσσας •Ετοιμοι μαθητές, εξαρτάται από τους εκπαιδευτικούς •Χρειάζεται συνεργασία όλων των ειδικοτήτων •Δεκτικότητα των μαθητών •Γραφειοκρατικές δυσκολίες
<p>19. Δυσκολίες και πλεονεκτήματα από την εφαρμογή</p>	<p>Δυσκολίες:</p> <ul style="list-style-type: none"> •Έλλειψη υλικοτεχνικής υποδομής •Πίεση χρόνου •Πυκνό, απαιτητικό ΠΣ σε σχέση με το χρόνο <p>Πλεονεκτήματα</p>

	<ul style="list-style-type: none"> •Ενδιαφέρουσα θεματολογία και η φύση των δραστηριοτήτων • Πρωτοτυπία θεμάτων, περιεχόμενο, νέες ιδέες •Συμμετοχή μαθητών •Εναλλακτικές ως προς τον τρόπο εργασίας των εκπαιδευτικών •Ομαδοσυνεργατική διαδικασία, έρευνα •Λειτουργήσε καλά •Σύγχρονο, επίκαιρο, μαθητοκεντρικό, κοινωνικό ΠΣ • Θεματολογία και ελευθερία •Τίποτα ιδιαίτερο, καμία διαφορά
<p>20. Διατύπωση συγκεκριμένων βελτιωτικών προτάσεων</p>	<ul style="list-style-type: none"> •Συμπλήρωση με βοηθητικό υλικό και αναμόρφωση, σαφής μεθοδολογική λογική •Καμία αλλαγή •Προαιρετικό υλικό •Επιμόρφωση όλων των εκπαιδευτικών •Λιγότερο υλικό •Συνέχεια και συνέπεια σε όλες τις βαθμίδες

	<ul style="list-style-type: none"> • Να ληφθούν υπ' όψιν οι ανάγκες όλων των μαθητικών πληθυσμών σχολείων της χώρας. •Ρεαλιστική εφαρμογή του ΠΣ
<p>21. Αξιολόγηση επιμόρφωσης</p> <p>Προτάσεις βελτίωσης</p>	<ul style="list-style-type: none"> •Αποτελεσματική επιμόρφωση •Κουραστική επιμόρφωση •Ελλιπής επιμόρφωση όσον αφορά στον σχεδιασμό και στη συνέπεια της αρχικής ενημέρωσης •πολύς όγκος δημιουργίας υλικού •Περισσότερη εφαρμογή στην πράξη •Πιο διαδραστική επιμόρφωση •Παροχή υλικού προς μελέτη •Λιγότερο πυκνή χρονικά • Λιγότερα πράγματα, πιο συνεκτικό και πιο αποτελεσματικό •Περισσότερη επιμόρφωση σε πιο πρακτικά ζητήματα

Παράρτημα 4

Απομαγνητοφώνηση Συνεντεύξεων

Συνέντευξη 1, 20/10/22

E: Η παρούσα συνέντευξη έχει ως στόχο την καταγραφή των απόψεών σας για το νέο ΠΣ όπως το μελετήσατε και το εφαρμόσατε κατά τη φάση της πιλοτικής εφαρμογής του στο σχολείο σας. Οι απόψεις σας θα αξιοποιηθούν για τη βελτίωση του νέου προγράμματος σε συνδυασμό με όλα τα άλλα συμπεράσματα της πιλοτικής φάσης εφαρμογής του.

E: Συνεπώς, κάποια στοιχεία για εσάς. Το φύλο σας;

Σ1: Γυναίκα.

E: Η ειδικότητά σας;

Σ1: Αγγλικής γλώσσας και φιλολογίας.

E: Οι σπουδές που έχετε κάνει;

Σ1: Προπτυχιακό στην Αγγλική φιλολογία στη Θεσσαλονίκη, στο τμήμα Αγγλικής γλώσσας και φιλολογίας στο Αριστοτέλειο.

E: Τα χρόνια υπηρεσίας σας;

Σ1: Είναι γύρω στα 23.

E: Τα χρόνια υπηρεσίας στο σχολείο πιλοτικής εφαρμογής του νέου Π.Σ.;

Σ1: Φέτος είναι η 3η χρονιά, έχω 2 χρόνια, δηλαδή, γεμάτα και τώρα μπήκα στην 3^η χρονιά.

E: Ο χρόνος πιλοτικής εφαρμογής του νέου Π.Σ.;

Σ1: Εννοείτε αυτό που κάναμε μέσα στο πλαίσιο της επιμόρφωσης;

E: Η προηγούμενη ερώτηση ήταν για τα χρόνια υπηρεσίας στο σχολείο και αυτή η ερώτηση για το πόσο εφαρμόζετε αυτό το νέο πρόγραμμα.

Σ1: Από πέρσι, βασικά.

E: Πώς οργανώνετε καθημερινά το μάθημά σας και σε ποια στοιχεία ή υλικά στηρίζεστε για αυτό;

Σ1: Μπορείτε λίγο να με διευκολύνετε, να μου το διευκρινίσετε, δηλαδή τι εννοείτε;

E: Κάνετε κάποια προεργασία σχετικά; Χρησιμοποιείτε κάποια συγκεκριμένα στοιχεία ή υλικά μέσα στην τάξη;

Σ1: A, μάλιστα! Ναι, ναι. Εννοείται ότι υπάρχει κάθε φορά προετοιμασία, κρατάω δικό μου αρχείο κάθε φορά, ημερολόγιο δηλαδή, σε κάθε τμήμα τι έχω καλύψει, τι έχω κάνει σε κάθε τμήμα και τα λοιπά, πέρα απ' το βιβλίο ύλης που υπάρχει στο σχολείο, έχω και δικό μου αρχείο και με βάση αυτό προετοιμάζω το μάθημά μου για κάθε τμήμα που έχω καθημερινά. Τώρα, στο λύκειο, ας πούμε, υλικά δεν χρησιμοποιώ, καταλάβατε δηλαδή, όπως ας πούμε στο δημοτικό, ίσως, μπορείς να χρησιμοποιήσεις flashcards. Κυρίως, εδώ θα χρησιμοποιήσουμε ηλεκτρονικό υπολογιστή ή κάποιον βιντεοπρωτζέκτορα, όχι πάντα βέβαια, κάποιες φορές για να δούμε κάποιο βίντεο σχετικό με το κείμενο το οποίο θα δούμε ή με την ύλη που θα καλύψουμε ή να ακούσουμε κάτι σχετικό, κάποιο podcast ίσως, κάτι τέτοιο. Δεν ξέρω αν σας κάλυψα.

E: Τώρα κάποιες γενικές ερωτήσεις για το νέο Π.Σ. Ποια είναι η γενική σας γνώμη για το νέο Π.Σ.;

Σ1: Ναι, η γενική μου γνώμη είναι ότι γενικά είναι σε καλό δρόμο αλλά χρειάζεται ακόμη περισσότερη δουλειά και προετοιμασία και προεργασία σε πιο συγκεκριμένα, νομίζω, σημεία έτσι ώστε να βοηθάει τον καθηγητή στην καθημερινότητά του. Δηλαδή, στη λογική του και στον γενικό προγραμματισμό και κυρίως, στις θεματικές-οι θεματικές που καλύπτει θεωρώ ότι είναι πάρα πολύ εύστοχες και πάρα πολύ ενδιαφέρουσες για τους νέους και για τα παιδιά και για εμάς που θα τα αξιοποιήσουμε μέσα στην τάξη αλλά θεωρώ ότι χρειάζονται περισσότερα πράγματα, πιο συγκεκριμένα και που θα είναι πιο βοηθητικά για τον καθηγητή. Για παράδειγμα, βέβαια ξέρω ότι είναι εκτός της λογικής του νέου Π.Σ., αλλά στην πραγματικότητα και στην πράξη μας διευκολύνει, είναι να υπάρχει ένα εγχειρίδιο, ένα ολοκληρωμένο εγχειρίδιο όπου να υπάρχουν και το λεξιλόγιο συγκεντρωμένο και ασκήσεις συγκεντρωμένες και βεβαίως, επιπλέον πράγματα που μπορεί να κάνει ο καθηγητής.

E: Ως προς ποια στοιχεία θεωρείτε ότι διαφοροποιείται το νέο πρόγραμμα σπουδών από το υφιστάμενο; Πως αξιολογείτε εσείς αυτή τη διαφοροποίηση;

Σ1: Νομίζω ότι υπάρχει μια διαφοροποίηση, ίσως στη θεματολογία που πιάνει, είναι πιο σύγχρονη ίσως τώρα. Βέβαια και τα υφιστάμενα βιβλία που έχουμε έχουν ενδιαφέρουσα θεματολογία. Ίσως η θεματολογία θα έλεγα, ότι έχει ευρύτερη θεματολογία και έναν πιο ελεύθερο τρόπο προσέγγισης, δηλαδή, όπου επιτρέπει και απαιτεί, ίσως, και την αυτονομία και την αυτενέργεια του καθηγητή, το οποίο μπορεί να είναι μεν θετικό, σίγουρα είναι θετικό ως έναν βαθμό αλλά όπως σας είπα, και κάποιες φορές ο καθηγητής πελαγοδρομεί ή χρειάζεται πιο πρακτική βοήθεια. Απαιτεί από τον καθηγητή να δημιουργήσει δικό του υλικό, εποπτικό και αυτό πολλές φορές είναι ένα στοίχημα που δεν μπορούμε να το καταφέρουμε και από άποψη ποιότητας και από άποψη χρόνου και καθημερινώς απαιτήσεων αλλά κυρίως, εμένα δηλαδή μου δημιουργεί ανασφάλεια το κατά πόσο θα μπορέσω να έχω ένα ποιοτικό υλικό μέσα στην τάξη όταν δεν είναι κάτι συγκεκριμένο, δοσμένο από ένα βιβλίο το οποίο να αποτελεί και να ακολουθεί μια συγκεκριμένη θεματολογία.

E: Εάν σας ζητούσαν να αναφέρετε ορισμένα στοιχεία που καθορίζουν τη φυσιογνωμία του μαθήματος όπως αυτή καθορίζεται από το νέο πρόγραμμα σπουδών ποια θα λέγατε ότι είναι αυτά; Που εντοπίζετε αυτά τα στοιχεία στο νέο Π.Σ.;

Σ1: Νομίζω, αυτονομία. [...] Εννοείτε δηλαδή σαν λέξεις να αναφέρω κάτι;

E: Οτιδήποτε θεωρείτε ότι καθορίζει τη φυσιογνωμία του μαθήματος.

Σ1: Ναι, νομίζω η φυσιογνωμία του μαθήματος όπως έχει διαμορφωθεί τα τελευταία χρόνια και με το νέο Π.Σ. είναι αυτό, να είναι επικοινωνιακή, να βασίζεται στην επικοινωνία, στην συνεργασία, στην αυτενέργεια του μαθητή, στην αυτενέργεια του καθηγητή, στη δημιουργικότητα, στη φαντασία του μαθητή, στην ομαδικότητα αλλά και σε ρόλους ηγεσίας κάποιες φορές που μπορεί να χρειάζεται να πάρει ο μαθητής.

E: Πού τα εντοπίζετε αυτά τα στοιχεία στο νέο Π.Σ.;

Σ1: Νομίζω στη φύση των εργασιών που προβλέπονται.

E: Ποια θέση ανάμεσα στις εξής δυο περιγράφει καλύτερα κατά τη γνώμη σας για το νέο Π.Σ. Θέση Α: «Το νέο Π.Σ. προετοιμάζει καλύτερα τους μαθητές να αποκτήσουν γερές βάσεις για να ακολουθήσουν μετέπειτα εξειδικευμένες ακαδημαϊκές σπουδές»

και η θέση Β: «Το νέο Π.Σ. προετοιμάζει καλύτερα τους μαθητές ώστε να μπορούν να αξιοποιήσουν τις γνώσεις που απέκτησαν από το μάθημα στην καθημερινή τους ζωή ως αυριανοί ενήλικοι Πολίτες».

Σ1: Νομίζω το Β πιο πολύ, νομίζω. Δε νομίζω ότι στοχεύει το νέο Π.Σ. αυστηρά στις ακαδημαϊκές δεξιότητες, στο ακαδημαϊκό αύριο των μαθητών. Σίγουρα και αυτό είναι αλλά νομίζω, είναι επιμέρους στόχος. Περισσότερο νομίζω ότι το Β χωρίς να αναιρεί εξ ολοκλήρου όμως και το Α.

Ε: Θα μπορούσατε να το αιτιολογήσετε αυτό; Για ποιο λόγο προετοιμάζει καλύτερα για τον πολίτη και τον λειτουργικό του εγγραμματισμό;

Σ1: Γιατί νομίζω ότι λαμβάνεται αυτή η θεματική της πολιτειότητας, υπευθυνότητας απέναντι και στους θεσμούς, στην κοινωνία, στα κοινωνικά θέματα. Δηλαδή, η θεματολογία του νέου προγράμματος όσο μπόρεσα να δω, περιλαμβάνει θεματολογία η οποία είναι σχετική και που ενισχύει αυτό το προφίλ του νέου προγράμματος.

Ε: Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι το νέο Π.Σ. έχει οργανικά ενσωματώσει τη χρήση των ΤΠΕ; Και εάν μπορείτε να δώσετε παραδείγματα.

Σ1: Σε μεγάλο βαθμό θεωρώ αλλά το πρόβλημα είναι η πράξη τι γίνεται, πόσο δηλαδή στην πράξη μπορεί ένας καθηγητής να έχει πρόσβαση σε ένα εργαστήριο, να έχει πρόσβαση σε διαδραστικό πίνακα ή να έχει πρόσβαση σε βιντεοπρωτόζεκτορα και πόσο εύκολο είναι αυτό. Παρόλα αυτά όμως έχω δει ότι έχει δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στο να υπάρχει και η εναλλακτική. Δηλαδή, ακόμη κι αν δεν μπορείς να χρησιμοποιήσεις νέες τεχνολογίες να μπορείς να κάνεις κάποιες δραστηριότητες ή το σύνολο των δραστηριοτήτων και χωρίς μέσα τεχνολογικά.

Ε: Πώς έχει ενσωματωθεί αυτό μέσα στο νέο Π.Σ.;

Σ1: Με θετικό και δημιουργικό τρόπο κατά τη γνώμη μου.

Ε: Ανεξαρτήτως δυσκολιών, πώς αυτό εισάγεται, πώς εισάγονται οι τεχνολογίες;

Σ1: Νομίζω μέσα από δραστηριότητες που προϋποθέτουν την χρήση των δεξιοτήτων αυτών είτε όταν πρέπει να ακούσουν ή να παρακολουθήσουν κάποιο βίντεο που προτείνεται είτε όταν πρέπει να γράψουν κάτι και να χρησιμοποιήσουν κάποιες εφαρμογές ή πολυμεσικά, να χρησιμοποιήσουν διάφορα ψηφιακά εργαλεία, γενικά

νομίζω με δημιουργικό τρόπο προσπαθούν να ενσωματώσουν στις δραστηριότητες τη χρήση των ψηφιακών εργαλείων.

E: Οι κατασκευαστές του Π.Σ. ισχυρίζονται πως έχουν επιχειρήσει το νέο αυτό Π.Σ. να είναι αρκετά ανοικτό ώστε να επιτρέψει τη μεγαλύτερη αυτενέργεια του εκπαιδευτικού να το προσαρμόζει στις συνθήκες της τάξης του, προσαρμόσιμο στις ιδιαίτερες ανάγκες μαθητών με διαφορετικές ικανότητες και συμπεριληπτικό ώστε να μπορεί να δουλέψει καλά και με μαθητές από διαφορετικά πολιτισμικά περιβάλλοντα. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι έχει επιτευχθεί καθένας από τους παραπάνω τρεις στόχους και εάν μπορείτε να δώσετε και κάποια παραδείγματα.

Σ1: Ότι είναι αρκετά ανοικτό θεωρούμε ότι πιάνει πολλά θεματικά πεδία;

E: Ότι επιτρέπει σε εσάς να έχετε τη μεγαλύτερη αυτενέργεια που γίνεται ώστε να προσαρμόζετε στις συνθήκες της εκάστοτε τάξης σας.

Σ1: Ναι, είναι ανοικτό. Νομίζω ότι και αυτό που είναι μεν ένα προτέρημα και είναι κάτι θετικό πολλές φορές όμως μπορεί να μας δημιουργήσει και άγχος και δυσκολία στην καθημερινότητά μας. Είναι δηλαδή μια πρόκληση. Είναι μεν ανοικτό και είναι βέβαια ζητούμενο να έχει την ελευθερία ο εκπαιδευτικός να διαμορφώσει και να μπορεί να προσαρμόσει το μάθημά του στις πραγματικές συνθήκες που έχει αλλά θα θέλαμε και μια πρακτική βοήθεια σε αυτό το κομμάτι νομίζω.

E: Θεωρείτε πως είναι προσαρμόσιμο στις ιδιαίτερες ανάγκες μαθητών;

Σ1: Ναι, κάποιες φορές μπορεί να παραείναι προσαρμόσιμο.

E: Υπάρχει κάποια διαβάθμιση για μαθητές με διαφορετικές ικανότητες, για παράδειγμα στις ασκήσεις, στον τρόπο που δίνεται σε εσάς;

Σ1: Νομίζω ότι υπάρχει μια διαβάθμιση και εν πάσει περιπτώσει σου αφήνει τα περιθώρια κι ο εκπαιδευτικός να μπορέσει να διαμορφώσει και να αλλάξει μια εργασία ή μια δραστηριότητα και να βάλει ο εκπαιδευτικός αυτή τη διαβάθμιση σε μια δραστηριότητα ακόμη κι όταν δεν υπάρχει.

E: Και συμπεριληπτικό;

Σ1: Είναι. Νομίζω ότι γενικά απ' όσο πρόλαβα και είδα τις θεματικές δηλαδή, είναι στο χαρακτήρα του προγράμματος και στις θεματικές του η συμπεριληπτικότητα, βεβαίως και είναι. Είναι πολύ θετικό αυτό, ναι.

E: Οι κατασκευαστές του ισχυρίζονται ότι με το νέο Π.Σ το μάθημα αποκτάει τα εξής ειδικά χαρακτηριστικά: 1. Αξιοποιεί τις πιο πρόσφατα επικαιροποιημένες αναφορές στο Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες του Συμβουλίου της Ευρώπης (Common European Framework of Reference for Languages, 2020) καθώς και τις πρόσφατες προσθήκες του για τις δεξιότητες πολυγραμματισμού και ψηφιακού γραμματισμού. θεματικά πεδία που σχετίζονται άμεσα με την καθημερινότητα των σύγχρονων εφήβων, τις ανάγκες αλλά και τις επιθυμίες τους

Σ1: Απ' ό, τι καταλαβαίνω εννοούμε για την ενσωμάτωση και ψηφιακών δραστηριοτήτων δηλαδή, άλλων δραστηριοτήτων που γίνονται με ψηφιακά μέσα.

E: Θεωρείτε ότι είναι ορατό;

Σ1: Ναι, ναι σε μεγάλο βαθμό. Υπάρχουν και άλλα βέβαια που μπορούν να προστεθούν, φαντάζομαι θα προστεθούν αργότερα αλλά σε μεγάλο βαθμό, ναι. Είναι πολύ κοντά στα ενδιαφέροντα και στην καθημερινότητα των μαθητών.

E: Και ένα τρίτο χαρακτηριστικό είναι ότι στοχεύει στη γνωριμία των μαθητών/μαθητριών τόσο με το γλωσσικό όσο και με το πολιτισμικό και πολιτιστικό περιβάλλον των διαφόρων χωρών. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι είναι ορατά αυτά τα χαρακτηριστικά στο νέο Π.Σ. (Δώστε παραδείγματα).

Σ1: Ναι, ναι νομίζω ότι αναφέρεται αυτό το πράγμα αρκετές φορές. Δηλαδή, υπάρχει αυτό το πνεύμα στα κείμενα που επιλέγονται, ίσως και στην επιλογή των κειμένων.

E: Εσείς κατά πόσο συμφωνείτε προσωπικά με τις συγκεκριμένες επιλογές;

Σ1: Σε πολύ μεγάλο βαθμό. Θεωρώ πως είναι προς τη σωστή κατεύθυνση.

E: Κατά πόσο θεωρείτε ότι το νέο Π.Σ. θα σας βοηθήσει να οργανώσετε καλύτερα τη διδασκαλία σας; Πως σκοπεύετε να το αξιοποιείτε για το σκοπό αυτό;

Σ1: Θα επανέλθω τώρα και σε αυτό που είπα και στην αρχή, ότι θα ήθελα προσωπικά να γίνει λίγο μεγαλύτερη δουλειά σε αυτό το κομμάτι. Δηλαδή, να προστεθούν ίσως και κάποια συμπληρωματικά στοιχεία που να είναι πιο πρακτικά, να μας διευκολύνουν.

Μπορώ να σκεφτώ ένα παράδειγμα, γραμματική. Μια διδασκαλία της γραμματικής με συστηματικό τρόπο και ακολουθώντας μια συγκεκριμένη μεθοδολογία ή διδασκαλία του λεξιλογίου για κάθε ενότητα που επιλέγεται ή για οποιοδήποτε κείμενο και αυτό να υπάρχει με οργανωμένο τρόπο και με συστηματικό τρόπο ακολουθώντας συγκεκριμένη μεθοδολογία. Αυτά ας πούμε μπορώ να σκεφτώ.

Ε: Κάποιες ειδικότερες ερωτήσεις για επιμέρους στοιχεία του νέου ΠΣ. Πόσο καλά διατυπωμένα θεωρείτε ότι είναι ως τέτοια τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα στο νέο Π.Σ και πόσο βοηθητικά είναι στην οργάνωση της διδασκαλίας του μαθήματος;

Σ1: Καλά διατυπωμένα είναι αλλά εγώ προσωπικά δεν τα βρήκα ιδιαίτερα βοηθητικά στην οργάνωση του μαθήματος λόγω του ότι είναι, πρακτικά, άλλες οι ανάγκες στο μάθημα. Βοηθάνε ως ένα βαθμό στη στοχοθέτηση αλλά ως ένα βαθμό είναι η βοήθεια που προσφέρουν, κατά τη γνώμη μου.

Ε: Πως κρίνετε το περιεχόμενο (ύλη) που έχει συμπεριληφθεί στο νέο πρόγραμμα σπουδών;

Σ1: Ύλη εννοείτε κυρίως από ποια άποψη, θεματολογία;

Ε: Το περιεχόμενο ως προς την καταλληλότητα με βάση την ηλικία των μαθητών, προγενέστερες γνώσεις επιστημονική εγκυρότητα.

Σ1: Είναι μια χαρά κατά τη γνώμη μου, είναι πολύ καλά.

Ε: Ποια είναι η γνώμη σας για την οργάνωση του περιεχομένου του Π.Σ. σε ευρύτερα θεματικά πεδία τα οποία εξελίσσονται από τάξη σε τάξη; Πως πιστεύετε πως θα λειτουργήσει αυτή η καινοτομία;

Σ1: Νομίζω ότι είναι ρεαλιστική η εξέλιξη της θεματολογίας και εύστοχη και θεωρώ ότι είναι θετική. Είναι δηλαδή κάτι που αποτιμάται θετικά.

Ε: Κατά πόσο το περιεχόμενο του νέου Π.Σ. απαντά στις σύγχρονες κοινωνικές προκλήσεις και συνθήκες (περιβαλλοντικές προκλήσεις, πολυπολιτισμικότητα, παγκοσμιοποίηση, συμπερίληψη, κλπ); Δώστε παραδείγματα.

Σ1: Απαντά κατά τη γνώμη μου σε πολύ μεγάλο βαθμό. Υπάρχουν κι άλλες θεματικές που μπορούν να προστεθούν βέβαια αλλά σε πολύ μεγάλο βαθμό. Θεωρώ, ας πούμε,

πολύ ενδιαφέρουσες και τα θέματα της προσωπικής εξέλιξης, ζωής ενός παιδιού που αναφέρονται σαν θεματικές και σαν περιεχόμενο όπως η πολυπολιτισμικότητα, η πολιτειότητα, ο ελεύθερος χρόνος. Όλα αυτά που αγγίζουν σαν θεματικές νομίζω ότι είναι πάρα πολύ χρήσιμα και εύστοχα.

E: Πως κρίνετε το περιεχόμενο του νέου Π.Σ. σε σχέση με το χρόνο που διατίθεται για τη διδασκαλία του μαθήματος; Τι θα αλλάζατε ως προς την ύλη για να είναι επαρκέστερος ο διαθέσιμος διδακτικός χρόνος;

Σ1: Θεωρώ ότι δεν μπορούν να καλυφθούν ίσως... Μάλλον όχι.. Ως ένα βαθμό μπορούν να καλυφθούν σχεδόν όλες οι θεματικές ενότητες αλλά όχι φαντάζομαι όλα τα αντικείμενα. Δηλαδή δεν είμαι σίγουρη ότι κατάλαβα αυτή την ερώτηση. Μπορείτε λίγο να διευκρινίσετε;

E: Βεβαίως. Το περιεχόμενο σε σχέση με το χρόνο που διατίθεται είναι αρκετό, είναι όσο θα έπρεπε, είναι περισσότερο; Θα αλλάζατε κάτι; Για το χρονικό περιθώριο που έχετε μέσα στην τάξη...Θα αλλάζατε κάτι ως προς την ύλη για να είναι επαρκέστερος ο χρόνος;

Σ1: Ίσως ναι, μια αναπροσαρμογή όσον αφορά στον αριθμό των δραστηριοτήτων που μπορεί να κάνει κάποιος στο χρόνο που έχει.

E:Μάλιστα, είναι αρκετά περισσότερες;

Σ1: Ναι ίσως.

E: Θα αλλάζατε κάτι και τι θα ήταν αυτό ως προς τη διάταξη ή την προσθήκη/αφαίρεση επιμέρους ενοτήτων;

Σ1: Όχι, νομίζω, δε μπορώ να σκεφτώ κάτι που θα άλλαζα, που θα αφαιρούσα. Δε μπορώ να σκεφτώ κάτι τέτοιο.

E: Κάτι που θα μπορούσε να υπάρχει ως προσθήκη;

Σ1: Ναι. Αν και αυτό νομίζω ότι το προσεγγίζουν σε μεγάλο βαθμό, δεν είμαι σίγουρη αν υπάρχει ήδη τέτοια αλλά θεωρώ ίσως θέματα ψυχικής υγείας, σαν θεματική δηλαδή. Υπάρχουν βέβαια κάτι παρεμφερή νομίζω αλλά ίσως θέματα κάποια τέτοια.

E: Ως παιδαγωγική φιλοσοφία οι κατασκευαστές του νέου Π.Σ. διακηρύσσουν μια προοδευτική-μαθητοκεντρική λογική ισχυριζόμενοι ότι: «*Τα ΠΣ προωθούν την ενεργό συμμετοχή και συνεργασία όλων των μαθητών/τριών, μέσω της δημιουργίας περιβαλλόντων καθοδηγούμενης μάθησης, αυτενέργειας, συνεργατικής δράσης σε ομάδες, διερευνητικής μάθησης, βιωματικής προσέγγισης, συνεργατικής επίλυσης προβλήματος, επικοινωνιακής προσέγγισης, και μετασχηματιστικής λογικής*». Κατά πόσο θεωρείτε ότι το νέο Π.Σ πράγματι διαπνέεται από αυτή την παιδαγωγική προσέγγιση; Δώστε ενδεικτικά παραδείγματα. Μου αναφέρατε κάποια από αυτά πριν.

Σ1: Ναι, είναι σε μεγάλο βαθμό, διαπνέεται από όλα αυτά που αναφέρατε.

E: Υπάρχει κάτι ενδεικτικό που θα θέλατε να αναφέρετε;

Σ1: Δε μπορώ να σκεφτώ τώρα αλλά νομίζω ότι όλες, όσες ενότητες έχω δει, δείγματα δηλαδή του νέου ΠΣ έχω δει, πράγματι ανταποκρίνονται σε διαφορετικό βαθμό κάθε φορά, αλλά ανταποκρίνονται σε αυτούς τους στόχους και διαπνέονται από αυτές τις αρχές.

E: Κατά πόσο συμφωνείτε ότι η παραπάνω προοδευτική-μαθητοκεντρική λογική είναι κατάλληλη για τη διδασκαλία του μαθήματός σας;

Σ1: Ναι είναι. Αυτή είναι η λογική, η σύγχρονη λογική που μπορείς.. Ναι, εγώ συμφωνώ. Τώρα κατά πόσο πολλές φορές οι καθηγητές επιστρέφουμε πάλι σε δασκαλοκεντρικές προσεγγίσεις μες στην τάξη είναι ένα άλλο θέμα αλλά σήμερα πλέον είναι οι μαθητές, ειδικά τα μεγάλα παιδιά του Λυκείου θέλουν, η εποχή επιτάσσει, νομίζω ότι πρέπει να κινηθούμε πλέον σε αυτό το μοντέλο.

E: Πώς δέχτηκαν γενικά οι εκπαιδευτικοί της ειδικότητας σας το νέο ΠΣ;

Σ1: Με μια επιφύλαξη αλλά και με θετική ματιά νομίζω και με θετικό πνεύμα. Αλλά υπάρχει πάντα η επιφύλαξη στο καινούριο και κατά πόσο, ας πούμε, θα ανταποκριθεί πραγματικά στις ανάγκες τους και θα τους βοηθήσει να ξεπεράσουν και να λύσουν προβλήματα που προκύπτουν στη διδασκαλία των ξένων γλωσσών. Εγώ αυτό που εντοπίζω περισσότερο ίσως είναι ότι δεν υπάρχει μια σαφής μεθοδολογία που να το διαπνέει. Οι αρχές αυτές όλες είναι πολύ ωραίες αλλά νομίζω ότι υστερεί λίγο σε μια

σαφή μεθοδολογική προσέγγιση που να καλύπτει όλα τα skills που παλεύουμε, προσπαθούμε μες στην τάξη.

E: Λαμβάνοντας υπόψη την επαγγελματική ετοιμότητα των διδασκόντων, τις υλικές συνθήκες και την κουλτούρα των ελληνικών σχολείων θεωρείτε πως θα μπορούσαν να ανακύψουν κάποιες δυσκολίες στην εφαρμογή του νέου Π.Σ. και ποιες;

Σ1: Ναι, προκύπτουν συνήθως. Οι δυσκολίες που προκύπτουν καταρχάς είναι ζητήματα υποδομής, υλικοτεχνικής υποδομής, κατά πόσο υπάρχουν δηλαδή τα τεχνολογικά μέσα που μπορείς να αξιοποιήσεις και πόσο εύκολα προσβάσιμα είναι αυτά για όλα σου τα μαθήματα και σε όλα σου τα τμήματα αν μπορείς να τα αξιοποιήσεις. Η ετοιμότητα των καθηγητών θεωρώ ότι υπάρχει δηλαδή και η διάθεση ανάλογα ο κάθε ένας με το πόσο επιθυμεί αλλά σίγουρα όμως εγώ θεωρώ ότι οι συνάδελφοι θέλουν να το στηρίξουν και μπορούν και έχουν τις δυνατότητες να το στηρίξουν. Τώρα, το θέμα της κουλτούρας του σχολείου είναι καθαρά θέμα που αφορά σε κάθε σχολείο και στον τρόπο που οι μαθητές θα αντιμετωπίσουν αυτού του είδους τη διδασκαλία δηλαδή, αυτού του είδους τη λογική διδασκαλία που φεύγουμε πλέον απ' το δασκαλοκεντρικό και είμαστε στο μαθητοκεντρικό. Πολλές φορές δεν υπάρχει ετοιμότητα κι απ' τη μεριά των μαθητών υπεύθυνα να αντιμετωπίσουν τη μαθητοκεντρική προσέγγιση της διδασκαλίας και το παρεξηγούν, δηλαδή, το αντιλαμβάνονται λίγο διαφορετικά. Γενικά όμως νομίζω ότι όσο περνάνε τα χρόνια και ειδικά, τα τελευταία χρόνια αρχίζει να διευκολύνεται, να αλλάζει η λογική και να διευκολύνεται αυτή η προσέγγιση στο μάθημα.

E: Με βάση την εμπειρία σας από την πιλοτική εφαρμογή του νέου Π.Σ. ποιες ήταν οι σημαντικότερες δυσκολίες/αδυναμίες του που εντοπίσατε; Ποια ήταν τα σημαντικότερα θετικά στοιχεία του που διαπιστώσατε στην πράξη;

Σ1: Το θετικό στοιχείο ήταν η ενδιαφέρουσα θεματολογία και η φύση των δραστηριοτήτων που το συνόδευαν στην πιλοτική εφαρμογή., Η δυσκολία ίσως ήταν στην υλικοτεχνική υποδομή που χρειάστηκα.

E: Και κλείνοντας ποιες συγκεκριμένες προτάσεις θα είχατε να κάνετε για πιθανή βελτίωση του νέου Π.Σ.;

Σ1: Νομίζω ίσως το να συμπληρωθεί και να είναι σαφές. Να συμπληρωθεί με βοηθητικό υλικό και να αναμορφωθεί, να υπάρχει μια σαφής μεθοδολογική λογική που

να διέπει τη διδασκαλία των διαφόρων skills και του λεξιλογίου και της γραμματικής. Θεωρώ ότι είναι έλλειψη το ότι δεν διδάσκεται συστηματικά η γραμματική και το λεξιλόγιο σε αυτό το κομμάτι. Όλα τα άλλα είναι μια χαρά αλλά αυτά τα δύο, η γραμματική και το λεξιλόγιο, θεωρώ ότι θα έπρεπε να είναι και αυτά κομμάτι και να διδάσκονται με συστηματικό τρόπο μέσα στο πρόγραμμα αυτό.

E: Η επιμόρφωση ήταν αποτελεσματική στο να γίνουν σαφή και να προωθηθούν τα νέα στοιχεία του ΠΣ; Τι θα θέλατε να γίνει περισσότερο;

Σ1: Όχι, εγώ έμεινα πολύ ευχαριστημένη και από την επιμορφώτρια που είχα και από την επιμόρφωση όπως ήταν μέχρι τώρα γιατί συνεχίζει και φέτος η δική μας επιμόρφωση, είμαι πολύ ευχαριστημένη.

E: Σας ευχαριστώ πάρα πολύ για το χρόνο σας.

Σ1: Κι εγώ σας ευχαριστώ πολύ.

Συνέντευξη 2, 21/10

E: Η παρούσα συνέντευξη έχει ως στόχο την καταγραφή των απόψεών σας για το νέο ΠΣ όπως το μελετήσατε και το εφαρμόσατε κατά τη φάση της πιλοτικής εφαρμογής του στο σχολείο σας. Οι απόψεις σας θα αξιοποιηθούν για τη βελτίωση του νέου προγράμματος σε συνδυασμό με όλα τα άλλα συμπεράσματα της πιλοτικής φάσης εφαρμογής του.

E: Αρχικά, λοιπόν, κάποια στοιχεία για εσάς. Το φύλο σας;

Σ2: Θηλυκό.

E: Η ειδικότητά σας;

Σ2: ΠΕ06, Αγγλικών.

E: Οι σπουδές που έχετε κάνει;

Σ2: Έχω πτυχίο Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας από το ΕΚΠΑ.

E: Τα χρόνια υπηρεσίας σας συνολικά;

Σ2: Είμαι διορισμένη από το 2005, άρα διανύω το 17^ο έτος.

E: Τα χρόνια υπηρεσίας στο σχολείο πιλοτικής εφαρμογής του νέου Π.Σ.;

Σ2: Πέρσι, ένας χρόνος και φέτος, το τρέχον έτος δηλαδή.

E: Ο χρόνος πιλοτικής εφαρμογής του νέου Π.Σ.;

Σ2: Μια διδακτική ώρα.

E: Και η φετινή χρονιά που έχετε ξεκινήσει;

Σ2: Όχι, στη φετινή χρονιά δεν έχω ξεκινήσει εφαρμογή.

E: Πώς οργανώνετε καθημερινά το μάθημά σας και σε ποια στοιχεία ή υλικά στηρίζεστε για αυτό;

Σ2: Τι μέσα χρησιμοποιώ εννοείτε;

E: Ναι και ποια οργάνωση υπάρχει, αν κάνετε κάποια προετοιμασία και εκείνη τη στιγμή...

Σ2: Ναι, εννοείται ότι γίνεται ένα lesson plan, στέκομαι πολύ στο λεξιλόγιο, τους έχω προετοιμάσει από πριν κάποιες ερωτήσεις και πολλές φορές χρειάζομαι και τη βοήθεια του υπολογιστή και του βιντεοπροβολέα, κυρίως αυτό.

E: Κάποιες γενικές ερωτήσεις για το νέο Π.Σ. Ποια είναι η γενική γνώμη σας για το νέο Π.Σ.;

Σ2: Είναι θετική γενικά η γνώμη μου, γίνεται κάποια προσπάθεια να εμπλακούν οι μαθητές πιο ενεργά στη μάθηση, στη διαδικασία όλη αυτή. Έχω δει και πολύ ωραίο υλικό ότι υπάρχει, από την επιμόρφωση είδαμε κάποια πολύ ωραία οργανωμένα lesson plans. Νομίζω ότι είναι θετική η προσπάθεια.

E: Ως προς ποια στοιχεία θεωρείτε ότι διαφοροποιείται το νέο πρόγραμμα σπουδών από το υφιστάμενο; Πως αξιολογείτε εσείς αυτή τη διαφοροποίηση;

Σ2: Νομίζω ότι τα θέματα είναι περισσότερο διανθισμένα στο νέο ΠΣ ώστε οι μαθητές, ας πούμε, να τα αντιμετωπίζουν ως πιο ενδιαφέροντα και να είναι πιο άμεσα συνδεδεμένα με την καθημερινότητά τους και τα ενδιαφέροντά τους.

E: Εάν σας ζητούσαν να αναφέρετε ορισμένα στοιχεία που καθορίζουν τη φυσιογνωμία του μαθήματος όπως αυτή καθορίζεται από το νέο πρόγραμμα σπουδών ποια θα λέγατε ότι είναι αυτά; Που εντοπίζετε αυτά τα στοιχεία στο νέο Π.Σ.;

Σ2: Θα έλεγα εμπλοκή, συμμετοχή, συνεργατικότητα, πρωτοτυπία, φαντασία.

E: Θα τα εντοπίζατε κάπου συγκεκριμένα δίνοντας κάποιο παράδειγμα;

Σ2: Κυρίως στη θεματική τους αλλά δεν μπορώ να σκεφτώ και κάτι άλλο πιο συγκεκριμένο.

E: Ποια θέση ανάμεσα στις εξής δυο περιγράφει καλύτερα κατά τη γνώμη σας για το νέο Π.Σ. Θέση Α: «Το νέο Π.Σ. προετοιμάζει καλύτερα τους μαθητές να αποκτήσουν γερές βάσεις για να ακολουθήσουν μετέπειτα εξειδικευμένες ακαδημαϊκές σπουδές» και η θέση Β: «Το νέο Π.Σ. προετοιμάζει καλύτερα τους μαθητές ώστε να μπορούν να αξιοποιήσουν τις γνώσεις που απέκτησαν από το μάθημα στην καθημερινή τους ζωή ως αυριανοί ενήλικοι Πολίτες».

Σ2: Νομίζω η 2^η θέση είναι πιο αντιπροσωπευτική.

E: Ότι προετοιμάζουν για τον πολίτη και τον λειτουργικό του εγγραμματισμό, ουσιαστικά.

Σ2: Και όχι τόσο εξειδικευμένη γνώση.

E: Έχετε κάποιο παράδειγμα που το εντοπίζετε αυτό;

Σ2: Δε μπορώ να σκεφτώ συγγνώμη. Είμαι και λίγο ζαλισμένη, κάτι πιο συγκεκριμένο δεν ξέρω να σας πω.

E: Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι το νέο Π.Σ. έχει οργανικά ενσωματώσει τη χρήση των ΤΠΕ; Και εάν μπορείτε να δώσετε παραδείγματα.

Σ2: Απ' ό, τι είδα είναι απόλυτα βασισμένα και συνυφασμένα και τα μαθήματα και το περιεχόμενό τους με τις νέες τεχνολογίες οπότε σε μεγάλο βαθμό θα έλεγα. Το πρόβλημα, βέβαια, είναι ότι θεωρητικά είναι πολύ ωραία αυτά αλλά στην καθημερινότητά μας στα σχολεία αντιμετωπίζουμε μια άλλη πραγματικότητα. Δηλαδή, για να σας δώσω να καταλάβετε, όλες οι τάξεις στο σχολείο το δικό μου έχουν προτζέκτορες αλλά δεν υπάρχουν υπολογιστές στο σχολείο που να μπορείς να χρησιμοποιήσεις, κοινόχρηστοι, παρά αυτοί που είναι στο εργαστήριο πληροφορικής και κανένα-δυο στο γραφείο. Οπότε πρέπει ο κάθε εκπαιδευτικός να μεριμνά από μόνος του για να μπορέσει να διεκπεραιώσει το μάθημα. Είναι ένα πρόβλημα αυτό, δηλαδή, να μην το στηρίζω απόλυτα και το μάθημα αποκτά άλλη διάσταση, γίνεται πιο ενδιαφέρον, μπορείς να δεις πάρα πολλά πράγματα, να το απογειώσεις με τους υπολογιστές, με το ίντερνετ κι όλα αυτά αλλά να το δούμε και λίγο πρακτικά, μην το θεωρούμε δηλαδή δεδομένο ότι όλοι έχουν την πρόσβαση.

E: Όσον αφορά στις ΤΠΕ, υπάρχει κάποιο παράδειγμα για την ενσωμάτωση αυτή, κάπου το εντοπίζετε συγκεκριμένα, τη χρήση των τεχνολογιών;

Σ2: Δηλαδή;

E: Πώς στο ΠΣ αναφέρεται η χρήση αυτή, δίνει κάποιες οδηγίες;

Σ2: Νομίζω ναι, υπάρχουν προτάσεις για τη χρήση τους και στο περιεχόμενο προτείνονται κάποια βίντεο ή ξεκινάει από μια αφορμή, ας πούμε ενός βίντεο, ενός ηχητικού ντοκουμέντου όλο το μάθημα, σαν αφορμή ας πούμε, σαν έναυσμα. Δεν ξέρω αν σας κάλυψα.

E: Σαφώς, βεβαίως. Οι κατασκευαστές του Π.Σ. ισχυρίζονται πως έχουν επιχειρήσει το νέο αυτό Π.Σ. να είναι αρκετά ανοικτό ώστε να επιτρέψει τη μεγαλύτερη αυτενέργεια του εκπαιδευτικού να το προσαρμόζει στις συνθήκες της τάξης του, προσαρμόσιμο στις ιδιαίτερες ανάγκες μαθητών με διαφορετικές ικανότητες και συμπεριληπτικό ώστε να μπορεί να δουλέψει καλά και με μαθητές από διαφορετικά πολιτισμικά περιβάλλοντα. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι έχει επιτευχθεί καθένας από τους παραπάνω τρεις στόχους; Δηλαδή, αρχικά το ότι είναι αρκετά ανοικτό για να σας δίνει μεγαλύτερη αυτενέργεια, θεωρείτε ότι έχει επιτευχθεί αυτό;

Σ2: Κοιτάζτε τώρα, δεν μπορώ να το αιτιολογήσω στο 100% γιατί είναι μικρή η δική μου η προσωπική πείρα πάνω σ' αυτό και στην εφαρμογή και στην προϋπηρεσία μου στη Δευτεροβάθμια οπότε τώρα νομίζω ότι θα πραγματοποιηθεί σε μεγάλο βαθμό η αυτενέργεια αλλά είναι εικασία, δεν μπορώ να το βασίσω, ας πούμε, αν δεν το έχω δει έτσι πιο πολύ, πιο πρακτικά, αυτό.

E: Ως προς το ότι είναι προσαρμόσιμο στις ανάγκες των μαθητών με διαφορετικές ικανότητες, απ' όσο έχετε δει;

Σ2: Ναι, νομίζω να εντάξει, αρκετά.

E: Και συμπεριληπτικό;

Σ2: Ναι.

E: Ωραία, υπάρχει κάποιο παράδειγμα γι' αυτά, στη θεματολογία ίσως;

Σ2: Δεν μπορώ να σκεφτώ. Θέλετε πιο συγκεκριμένα να μου πείτε για να βοηθήσετε λίγο;

E: Ναι, βεβαίως. Ως προς το συμπεριληπτικό, ότι μπορεί να δουλέψει καλά και με μαθητές από διαφορετικά πολιτισμικά περιβάλλοντα, αν ίσως κάπου στη θεματολογία, στη γενικότερη δομή εντοπίζετε στοιχεία, απ' όσο έχετε δει, ότι μπορεί να δουλέψει καλά με ένα σύνολο διαφορετικών μαθητών με διαφορετικά πολιτισμικά υπόβαθρα. Έχετε εντοπίσει κάτι τέτοιο;

Σ2: Ναι, δεν μπορώ να σας πω κάτι πιο συγκεκριμένο.

E: Το κατανοώ. Οι κατασκευαστές του ισχυρίζονται ότι με το νέο Π.Σ το μάθημα αποκτάει τα εξής ειδικά χαρακτηριστικά: 1. Αξιοποιεί τις πιο πρόσφατα

επικαιροποιημένες αναφορές στο Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες του Συμβουλίου της Ευρώπης (Common European Framework of Reference for Languages, 2020) καθώς και τις πρόσφατες προσθήκες του για τις δεξιότητες πολυγραμματισμού και ψηφιακού γραμματισμού. Θεωρείτε ότι είναι ορατό αυτό το χαρακτηριστικό, ότι έχει αξιοποιησει, δηλαδή, αυτές τις αναφορές;

Σ2: Ναι, υπάρχει σε κάθε κίνηση που κάνει ο εκπαιδευτικός στην τάξη πρέπει αυτό το Common European Framework να έχουμε στο μυαλό μας και νομίζω είναι πιο σαφής η σύνδεση τώρα με το καινούριο πρόγραμμα. Κάνουμε αυτό, όπως ας πούμε, μας επιτάσσει το τάδε κομμάτι του CEFRL, είναι πιο συγκεκριμένο για να βρουν αυτές οι αρχές εφαρμογή, νομίζω είναι πιο ξεκάθαρο πλέον.

Ε: Ωραία, ένα άλλο χαρακτηριστικό είναι ότι προκρίνει θεματικά πεδία που σχετίζονται άμεσα με την καθημερινότητα των σύγχρονων εφήβων, τις ανάγκες αλλά και τις επιθυμίες τους. Θεωρείτε ότι είναι ορατό αυτό το χαρακτηριστικό;

Σ2: Ναι, η θεματική του είναι βγαλμένη, το είπαμε και πριν, από την καθημερινότητα, τα ενδιαφέροντά τους, είναι σίγουρα θέματα που απασχολούν πιο άμεσα τα παιδιά.

Ε: Και ένα άλλο χαρακτηριστικό είναι ότι στοχεύει στη γνωριμία των μαθητών/μαθητριών τόσο με το γλωσσικό όσο και με το πολιτισμικό και πολιτιστικό περιβάλλον των διαφόρων χωρών. Το εντοπίζετε εσείς κάπου αυτό;

Σ2: Συγκεκριμένα κάπου όχι αλλά ούτως ή άλλως το μάθημά μας έχει αυτό το στοιχείο.

Ε: Ωραία, κατά πόσο, λοιπόν, συμφωνείτε εσείς προσωπικά με τις συγκεκριμένες επιλογές, να υπάρχουν αυτά τα χαρακτηριστικά;

Σ2: Απόλυτα.

Ε: Κατά πόσο θεωρείτε ότι το νέο Π.Σ. θα σας βοηθήσει να οργανώσετε καλύτερα τη διδασκαλία σας; Πως σκοπεύετε να το αξιοποιείτε για το σκοπό αυτό;

Σ2: Νομίζω ότι θα βοηθήσει στο ότι είναι πιο σαφείς, ας πούμε, οι οδηγίες και οι αναφορές στο CEFRL και τις δεξιότητες που πρέπει να αποκτήσουν οι μαθητές και αυτό βοηθάει αρκετά και στην οργάνωση του μαθήματος από πλευράς μας γιατί θέτουμε στόχους και πρέπει να δούμε στο τέλος άμεσα να κάνουμε και μια αξιολόγηση του μαθήματος. Πετύχαμε αυτό το στόχο; Είναι πιο εύκολο με πιο σαφείς οδηγίες και αναφορές. Έτσι δεν είναι; Νομίζω ότι διευκολύνεται αυτός ο σκοπός.

E: Ναι, καλύτερα οργανωμένο ίσως, πιο δομημένο.

Σ2: Ακριβώς.

E: Τώρα, κάποιες ειδικότερες ερωτήσεις για επιμέρους στοιχεία του νέου ΠΣ. Πόσο καλά διατυπωμένα θεωρείτε ότι είναι ως τέτοια τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα στο νέο Π.Σ και πόσο βοηθητικά είναι στην οργάνωση της διδασκαλίας του μαθήματος; Νομίζω αναφερθήκατε σε αυτά και πριν, για τα μαθησιακά αποτελέσματα.

Σ2: Αναφερθήκαμε ναι, ξεκινάμε με αυτό αρχικά, τι προσδοκίες έχουμε από τους μαθητές, αυτός είναι ο βασικός άξονας από τον οποίο γύρω αναπτύσσεται όλο το μάθημα. Οπότε ναι, είναι αρκετά καλά διατυπωμένα..

E: Σας διευκολύνει εσάς, σας καθοδηγεί για να συνεχίσετε την εκπαιδευτική διαδικασία;

Σ2: Ναι, σίγουρα.

E: Ωραία, πώς κρίνετε το περιεχόμενο (ύλη) που έχει συμπεριληφθεί στο νέο πρόγραμμα σπουδών; Δηλαδή είναι κατάλληλη για την ηλικία των μαθητών, προγενέστερες γνώσεις, ή είναι επιστημονικά έγκυρη;

Σ2: Ναι, ναι. Και είναι και πιο κοντά στα ενδιαφέροντά τους, το ξαναλέω αυτό, είναι κάτι που τους κεντρίζει το ενδιαφέρον περισσότερο από το υπάρχον υλικό που διδάσκεται.

E: Πολύ ωραία, ποια είναι η γνώμη σας για την οργάνωση του περιεχομένου του Π.Σ. σε ευρύτερα θεματικά πεδία τα οποία εξελίσσονται από τάξη σε τάξη; Πως πιστεύετε πως θα λειτουργήσει αυτή η καινοτομία;

Σ2: Είμαι αισιόδοξη ότι θα λειτουργήσει καλά, δεν ξέρω να σας πω κάτι παραπάνω.

E: Ωραία, γιατί πλέον οργανώνεται σε θεματικά πεδία που από τη μια τάξη στην άλλη υπάρχει μια εξέλιξη, δεν σταματάει κάτι και ξεκινάει κάτι άλλο, αυτό το θεωρείτε θετικό, αρνητικό;

Σ2: Η συνέχεια είναι κάτι θετικό οπότε ναι, νομίζω είναι καλό.

E: Κατά πόσο το περιεχόμενο του νέου Π.Σ. απαντά στις σύγχρονες κοινωνικές προκλήσεις και συνθήκες (περιβαλλοντικές προκλήσεις, πολυπολιτισμικότητα, παγκοσμιοποίηση, συμπερίληψη, κλπ); Δώστε παραδείγματα.

Σ2: Νομίζω τα έχει αυτά τα θέματα συμπεριλάβει οπότε ναι, το έχει επιτύχει.

E: Πως κρίνετε το περιεχόμενο του νέου Π.Σ. σε σχέση με το χρόνο που διατίθεται για τη διδασκαλία του μαθήματος; Τι θα αλλάζατε ως προς την ύλη για να είναι επαρκέστερος ο διαθέσιμος διδακτικός χρόνος;

Σ2: Εκεί τώρα ίσως έχουμε κάποιο θέμα γιατί από την πολύ μικρή μου εμπειρία που το προσπάθησα βγαίνει λίγο δύσκολα. Είναι αρκετά, δηλαδή, πυκνό ένα μάθημα. Τώρα νομίζω ότι είναι στην ευχέρεια του κάθε εκπαιδευτικού να το προσαρμόσει λίγο το κάθε lesson plan στην τάξη του, να κάνει κάποιες παραλείψεις, να σταθεί περισσότερο κάπου αλλού. Αλλά ότι είναι αρκετά πλούσια, είναι νομίζω.

E: Θα αλλάζατε κάτι ως προς την ύλη;

Σ2: Ίσως θα τη μείωνα για να είμαι πιο ρεαλίστρια αν θα βγει, για να μην υπάρχει τόση πίεση που ούτως ή άλλως επιβάλλεται με την τράπεζα των θεμάτων και τις τελικές εξετάσεις. Αυτό, ίσως θα τη μείωνα.

E: Ωραία, θα αλλάζατε κάτι και τι θα ήταν αυτό ως προς τη διάταξη ή την προσθήκη/αφαίρεση επιμέρους ενοτήτων;

Σ2: Δεν ξέρω αν θα άλλαζα κάτι άλλο εκτός από την έκταση της ύλης, δεν ξέρω.

E: Ως παιδαγωγική φιλοσοφία οι κατασκευαστές του νέου Π.Σ. διακηρύσσουν μια προοδευτική-μαθητοκεντρική λογική ισχυριζόμενοι ότι: *«Τα ΠΣ προωθούν την ενεργό συμμετοχή και συνεργασία όλων των μαθητών/τριών, μέσω της δημιουργίας περιβαλλόντων καθοδηγούμενης μάθησης, αυτενέργειας, συνεργατικής δράσης σε ομάδες, διερευνητικής μάθησης, βιωματικής προσέγγισης, συνεργατικής επίλυσης προβλήματος, επικοινωνιακής προσέγγισης, και μετασχηματιστικής λογικής»*. Κατά πόσο θεωρείτε ότι το νέο Π.Σ πράγματι διαπνέεται από αυτή την παιδαγωγική προσέγγιση; Δώστε ενδεικτικά παραδείγματα. Μου αναφέρατε κάποια από αυτά πριν.

Σ2: Δεν ξέρω αυτή τη στιγμή, δεν μπορώ να σκεφτώ κάτι, συγγνώμη.

E: Η όλη ιδέα είναι η προοδευτική-μαθητοκεντρική λογική, ότι έχουμε ξεφύγει πλέον από τη δασκαλοκεντρική και έχουμε πάει ένα βήμα παρακάτω για να έχουμε αυτενέργεια, συνεργατική δράση, πλέον ο μαθητής είναι στο κέντρο. Θεωρείτε ότι υπάρχει αυτό;

Σ2: Υπάρχει ναι, σίγουρα.

E: Κατά πόσο συμφωνείτε ότι η παραπάνω προοδευτική-μαθητοκεντρική λογική είναι κατάλληλη για τη διδασκαλία του μαθήματός σας;

Σ2: Είναι πολύ κατάλληλη, εννοείται συμφωνώ. Γιατί ξέρετε ότι είναι κάποιοι πιο αδύναμοι, ας πούμε, μαθητές, μπορεί να πέφτουμε κι εμείς στην παγίδα και να τους αφήσουμε απ' έξω, αν αδιαφορούν απλά ενώ μέσω ομάδας μπορούν να βρουν κι αυτοί κάποιο κίνητρο για να νιώσουν την αυτοπεποίθηση που πρέπει να νιώσουν για να συμμετέχουν πιο ενεργά.

E: Μάλιστα, το κατανοώ απόλυτα και είναι και το παράδειγμα, ουσιαστικά. Τώρα, πώς δέχτηκαν γενικά οι εκπαιδευτικοί της ειδικότητας σας το νέο ΠΣ;

Σ2: Σαν κάτι καινούριο, εντάξει, νομίζω ότι είμαστε θετικοί στο να υπάρξουν οι αλλαγές. Εγώ προσωπικά έχω πειστεί ότι είναι για καλό, για το καλό μας η αλλαγή και η όλη προσπάθεια που γίνεται. Εντάξει, δεν ξέρω τώρα. Κάποιοι ίσως είναι επιφυλακτικοί όπως είναι και με το οτιδήποτε που είναι καινούριο και αδοκίμαστο, ας πούμε, μέχρι να εφαρμοστεί στην ουσία δεν θα μπορούμε να είμαστε σίγουροι. Νομίζω όμως ότι είναι ελπιδοφόρα η προσπάθεια που έγινε, είναι θετική.

E: Λαμβάνοντας υπόψη την επαγγελματική ετοιμότητα των διδασκόντων, τις υλικές συνθήκες και την κουλτούρα των ελληνικών σχολείων θεωρείτε πως θα μπορούσαν να ανακύψουν κάποιες δυσκολίες στην εφαρμογή του νέου Π.Σ. και ποιες;

Σ2: Νομίζω ανέφερα πριν τις υποδομές του κάθε σχολείου που είναι ένα μεγάλο πρόβλημα, ίσως χρειάζεται επιμόρφωση, σίγουρα εξοικειώνει και βοηθάει σε κάποια πράγματα να τα εφαρμόζεις στην πράξη πριν μπεις στην τάξη και τα δοκιμάσεις, εννοείται.

E: Και ως προς την κουλτούρα των ελληνικών σχολείων;

Σ2: Ως προς την κουλτούρα των ελληνικών σχολείων ναι, νομίζω έχουμε κάνει βήματα τα τελευταία χρόνια, είμαστε πιο ανοιχτοί σε πράγματα. Πιστεύω όλοι είμαστε έτοιμοι, δεν νομίζω ότι υπάρχει πρόβλημα σ' αυτό.

E: Με βάση την εμπειρία σας από την πιλοτική εφαρμογή του νέου Π.Σ. ποιες ήταν οι σημαντικότερες δυσκολίες/αδυναμίες του που εντοπίσατε; Ποια ήταν τα σημαντικότερα θετικά στοιχεία του που διαπιστώσατε στην πράξη;

Σ2: Να ξεκινήσω από τα θετικά, η πρωτοτυπία ίσως των θεμάτων, ότι συμμετείχαν αρκετά τα παιδιά, το βρήκαν ενδιαφέρον. Τώρα αδυναμίες, πάλι εγώ, τώρα μιλάω για μένα μόνο, επειδή η εφαρμογή έγινε μόνο για μια διδακτική ώρα και ήταν στο τέλος της χρονιάς δεν μπορώ να κρίνω 100%, ήταν λίγο πιεσμένος ο χρόνος και ήμασταν, ας πούμε, με το ένα πόδι στις τελικές εξετάσεις και εντάξει, έγινε κάπως βεβιασμένα η εφαρμογή για να σας το θέσω καλύτερα. Εντάξει, δεν μπορώ να έχω 100% πλήρη εικόνα, έχω πάρει μια ελάχιστη γεύση. Μου άφησε κάποια θετικά στοιχεία σε αυτά που σας είπα, ότι συμμετείχαν τα παιδιά, τους άρεσε το θέμα, το βρήκαν ενδιαφέρον, πρωτότυπο αλλά πέρα απ' αυτό τώρα, έγινε και κάπως αγχωτικά, να το θέσω έτσι.

E: Κλείνοντας ποιες συγκεκριμένες προτάσεις θα είχατε να κάνετε για πιθανή βελτίωση του νέου Π.Σ.;

Σ2: Δεν ξέρω, δεν μπορώ να σκεφτώ κάτι. Ίσως...

E: Είστε ευχαριστημένη από το νέο ΠΣ ως έχει;

Σ2: Ναι.

E: Η επιμόρφωση ήταν αποτελεσματική στο να γίνουν σαφή και να προωθηθούν τα νέα στοιχεία του ΠΣ;

Σ2: Ναι.

E: Θα θέλατε να γίνει κάτι περισσότερο και τι θα ήταν αυτό;

Σ2: Θα μπορούσε να συνεχιστεί με περισσότερες, ας πούμε, ευκαιρίες για εφαρμογή, πρακτική στην τάξη.

E: Βεβαίως, σας ευχαριστώ πάρα πολύ για τις απαντήσεις σας.

Συνέντευξη 3, 22/10/22

E: Η παρούσα συνέντευξη έχει ως στόχο την καταγραφή των απόψεών σας για το νέο ΠΣ όπως το μελετήσατε και το εφαρμόσατε κατά τη φάση της πιλοτικής εφαρμογής του στο σχολείο σας. Οι απόψεις σας θα αξιοποιηθούν για τη βελτίωση του νέου προγράμματος σε συνδυασμό με όλα τα άλλα συμπεράσματα της πιλοτικής φάσης εφαρμογής του.

Σ3: Να σας ενημερώσω όμως το εξής, δεν ξέρω, αναφέρεται στην κυρία Αρναούτη, ότι εγώ πέρσι δε δούλευα σε Λύκειο, ήμουν σε Νηπιαγωγείο γιατί είμαι αναπληρώτρια και δεν είμαι κάθε χρόνο στο ίδιο σχολείο. Πρόπερσι ήμουν σε ένα ΕΠΑΛ το οποίο μετέπειτα έγινε πρότυπο οπότε ουσιαστικά σε σχολείο που εφαρμόζεται το πρόγραμμα αυτό δεν έχω δουλέψει γι' αυτό δεν ξέρω κατά πόσο μπορώ να είμαι χρήσιμη.

E: Δεν έχετε εφαρμόσει δηλαδή καθόλου το πρόγραμμα αυτό;

Σ3: Όχι, εγώ σε θεωρητικό επίπεδο, ό, τι δηλαδή πήρα από το σεμινάριο γιατί ανά πάσα στιγμή μπορεί να βρεθώ σε τέτοιο σχολείο αλλά δεν το 'χω δουλέψει μέσα σε τάξη και το 'χα αναφέρει αυτό στην κυρία Αρναούτη και μου είχε πει ότι δεν υπάρχει πρόβλημα. Δεν ξέρω, ίσως υπάρχουν ερωτήσεις που απαιτούν επαφή με τους μαθητές.

E: Κάποιες ερωτήσεις ναι, κάποιες άλλες είναι ίσως πιο γενικές. Συνεπώς, να προχωρήσουμε σε αυτές τις ερωτήσεις και απαντάτε.. Αρχικά λοιπόν κάποια στοιχεία για εσάς. Το φύλο σας;

Σ3: Γυναίκα.

E: Η ειδικότητά σας;

Σ3: ΠΕ06, Αγγλική Φιλολογία.

E: Οι σπουδές που έχετε κάνει;

Σ3: ΑΠΘ.

E: Τα χρόνια υπηρεσίας σας συνολικά;

Σ3: Σαν μήνες όπως το ορίζει δηλαδή ή γενικά;

E: Σε έτη, χρονιές.

Σ3: Εγώ δουλεύω τώρα από το 2000 αλλά σε σχολεία δεν είμαι κάθε χρόνο οπότε αυτό είναι γύρω στα 6 έτη συνολικά, κάπου εκεί.

E: Τα χρόνια υπηρεσίας στο σχολείο πιλοτικής εφαρμογής του νέου Π.Σ.;

Σ3: Δεν έχω, σας είπα.

E: Πρόπερσι;

Σ3: Έγινε αφού έφυγα, εκείνη τη χρονιά ψηφίστηκε αλλά δεν το έζησα σαν πρότυπο εγώ, δεν πρόλαβα να το ζήσω.

E: Συνεπώς και χρόνος πιλοτικής εφαρμογής δεν υπάρχει.

Σ3: Όχι, όχι.

E: Πώς οργανώνετε καθημερινά το μάθημά σας και σε ποια στοιχεία ή υλικά στηρίζεστε για αυτό;

Σ3: Χρησιμοποιώ οπτικοακουστικά μέσα γιατί όπως σας είπα διδάσκω σε νηπιαγωγείο πέρσι καις φέτος, που σημαίνει ότι τα παιδιά τους αρέσει πολύ περισσότερο και το οτιδήποτε και βλέπουν και οτιδήποτε ακούν και οτιδήποτε έχει να κάνει με κίνηση. Οπότε εστιάζω σε αυτό πολύ και αυτό, ναι.

E: Τώρα κάποιες γενικές ερωτήσεις για το νέο Π.Σ. όπως έχετε επιμορφωθεί γι' αυτό. Ποια είναι η γενική σας γνώμη για το νέο Π.Σ.;

Σ3: Θεωρώ ότι είναι κάτι πάρα πολύ ενδιαφέρον και γενικά, νομίζω ότι θα κάνει πιο ενδιαφέρον το μάθημα και για τους καθηγητές, για να ξεφύγουν από τον συνηθισμένο τρόπο διδασκαλίας και φυσικά για τους μαθητές που δεν θα βαριούνται. Δηλαδή, θα τους φαίνεται πολύ πιο ενδιαφέρον και πιο κοντά στα δικά τους ενδιαφέροντα.

E: Ως προς ποια στοιχεία θεωρείτε ότι διαφοροποιείται το νέο πρόγραμμα σπουδών από το υφιστάμενο; Πως αξιολογείτε εσείς αυτή τη διαφοροποίηση;

Σ3.: Κυρίως έχει να κάνει με το ότι επίκεντρο είναι ο μαθητής και ότι αυτός ουσιαστικά, όχι διεκπεραιώνει όλη τη διαδικασία, μέσω του μαθητή επιτυγχάνεται καλύτερα η εξέλιξη του μαθήματος. Ότι αυτό κυρίως, ότι ο μαθητής είναι το επίκεντρο και ο καθηγητής λειτουργεί επικουρικός και καθοδηγητικός.

E: Πώς κρίνετε αυτή τη διαφοροποίηση;

Σ3: Θεωρώ ότι είναι πολύ ενδιαφέρουσα προσέγγιση γιατί ο μαθητής θεωρεί ότι μπορεί να προσφέρει στο μάθημα και έτσι ανεβαίνει, όχι ψυχολογικά, θεωρεί ότι η συμβολή του είναι σημαντική.

E: Εάν σας ζητούσαν να αναφέρετε ορισμένα στοιχεία που καθορίζουν τη φυσιογνωμία του μαθήματος όπως αυτή καθορίζεται από το νέο πρόγραμμα σπουδών ποια θα λέγατε ότι είναι αυτά; Που εντοπίζετε αυτά τα στοιχεία στο νέο Π.Σ;

Σ3: Όσον αφορά στο πώς γίνεται το μάθημα;

E: Όσον αφορά στα στοιχεία που προκύπτουν από το Π.Σ. Δηλαδή, πριν μου αναφέρατε για την μαθητοκεντρική προσέγγιση, τι άλλο εντοπίζετε εκτός από αυτό; Υπάρχει κάτι άλλο, κάτι που δίνεται στους μαθητές, που καλλιεργείται μέσα από αυτό;

Σ3: Αρκετά, και πάλι επαναλαμβάνω δεν το έχω δουλέψει αλλά θα προσπαθούσα να εμπλέξω με θετική έννοια εννοείται τους μαθητές σε εργασίες που να μπορούν να κάνουν έρευνα, να συνεργάζονται εννοείται με τους συμμαθητές τους και με τον καθηγητή φυσικά, και να μπορούν να συνδυάζουν θέματα από δυο μαθήματα. Όχι δηλαδή αποκλειστικά, να μπορούν να κάνουν συνδυαστικά τις εργασίες τους, αυτό.

E: Ποια θέση ανάμεσα στις εξής δυο περιγράφει καλύτερα κατά τη γνώμη σας για το νέο Π.Σ. Θέση A: «Το νέο Π.Σ. προετοιμάζει καλύτερα τους μαθητές να αποκτήσουν γερές βάσεις για να ακολουθήσουν μετέπειτα εξειδικευμένες ακαδημαϊκές σπουδές» και η θέση B: «Το νέο Π.Σ. προετοιμάζει καλύτερα τους μαθητές ώστε να μπορούν να αξιοποιήσουν τις γνώσεις που απέκτησαν από το μάθημα στην καθημερινή τους ζωή ως αυριανοί ενήλικοι Πολίτες».

Σ3: Νομίζω το B.

E: Υπάρχει κάποιος λόγος γι' αυτό;

Σ3: Γιατί εκεί εστιάζει το καινούριο πρόγραμμα ώστε οτιδήποτε μαθαίνουν τα παιδιά στο σχολείο να μπορεί να φανεί χρήσιμο αργότερα γενικότερα στη ζωή τους και όχι μόνο για να βρουν μια δουλειά.

E: Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι το νέο Π.Σ. έχει οργανικά ενσωματώσει τη χρήση των ΤΠΕ; Και εάν μπορείτε να δώσετε παραδείγματα.

Σ3: Σε μεγάλο βαθμό θεωρώ, βασίζεται αρκετά σε αυτό αρκεί να το υποστηρίξουν και τα σχολεία που νομίζω σιγά-σιγά αρκετά σχολεία είναι εξοπλισμένα.

E: Την έχετε εντοπίσει κάπου αυτή τη χρήση, προωθείται με συγκεκριμένο τρόπο;

Σ3: Σίγουρα με τον προτζέκτορα, το οποίο είναι και το πιο συνηθισμένο, με φορητό ηλεκτρονικό υπολογιστή, σίγουρα το ακουστικό που μπορούν να ακούσουν κάποια κομμάτια με πολύ εύκολους τρόπους πλέον, αυτό, από το κασετόφωνο εννοώ που γινόταν παλιά.

E: Οι κατασκευαστές του Π.Σ. ισχυρίζονται πως έχουν επιχειρήσει το νέο αυτό Π.Σ. να είναι αρκετά ανοικτό ώστε να επιτρέψει τη μεγαλύτερη αυτενέργεια του εκπαιδευτικού να το προσαρμόζει στις συνθήκες της τάξης του, προσαρμόσιμο στις ιδιαίτερες ανάγκες μαθητών με διαφορετικές ικανότητες και συμπεριληπτικό ώστε να μπορεί να δουλέψει καλά και με μαθητές από διαφορετικά πολιτισμικά περιβάλλοντα. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι έχει επιτευχθεί καθένας από τους παραπάνω τρεις στόχους και εάν μπορείτε να δώσετε και κάποια παραδείγματα. Αρχικά, ότι είναι ανοικτό έτσι ώστε να σας δίνει αυτενέργεια.

Σ3: Ναι, το ότι είναι ανοικτό μετά έγκειται στη θέληση του καθηγητή, πόσο θέλει να είναι κι αυτός ανοικτός σε τέτοια θέματα. Κατά πόσο έχει εφαρμοστεί, κρίνοντας από την εμπειρία μου στο σχολείο που έχω δουλέψει τα τελευταία σίγουρα 3 χρόνια, η συμπερίληψη διαφορετικών ομάδων και αυτό που λέμε ότι είμαστε διαφορετικοί αλλά μπορεί να δουλέψουμε μαζί, νομίζω ότι το δουλεύουν πάρα πολύ και πλέον και οι μαθητές συνεχίζουν το σχολείο θεωρώντας το δεδομένο ότι θα υπάρχουν και άτομα διαφορετικά από αυτούς.

E: Προσαρμόσιμο θεωρείτε ότι είναι ανάλογα με τις ιδιαίτερες ανάγκες των μαθητών;

Σ3: Ναι, θα πρέπει να προσαρμόζεται γιατί κάθε ιδιαιτερότητα που έχει ο κάθε μαθητής μπορεί να είναι τελείως διαφορετική από κάποια άλλη είτε είναι μαθησιακή είτε είναι όσον αφορά στην εμφάνιση, όσον αφορά στην καταγωγή, υπάρχουν πάρα πολλών ειδών διαφοροποιήσεις, οπότε δεν ακολουθείς ένα συγκεκριμένο μοτίβο.

E: Το εντοπίζετε αυτό κάπου μέσα στο ΠΣ;

Σ3: Τη συμπερίληψη;

E: Κάπου συγκεκριμένα τη συμπερίληψη, την προσαρμοσιμότητα.

Σ3: Και μόνο που τα παιδιά μπαίνουν σε ομάδες, να δουλέψουν όλα μαζί ή και τα θέματα με τα οποία ασχολούνται, τους βάζουν στη διαδικασία να σκέφτονται ότι δε γίνεται να είμαστε όλοι ίδιοι.

E: Οι κατασκευαστές του ισχυρίζονται ότι με το νέο Π.Σ το μάθημα αποκτάει τα εξής ειδικά χαρακτηριστικά: 1. Αξιοποιεί τις πιο πρόσφατα επικαιροποιημένες αναφορές στο Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες του Συμβουλίου της Ευρώπης (Common European Framework of Reference for Languages, 2020) καθώς και τις πρόσφατες προσθήκες του για τις δεξιότητες πολυγραμματισμού και ψηφιακού γραμματισμού. Θεωρείτε ότι αυτό το χαρακτηριστικό είναι ορατό στο νέο ΠΣ;

Σ3: Δε μπορώ να απαντήσω με βεβαιότητα, να είμαι ειλικρινής.

E: Ότι προκρίνει θεματικά πεδία που σχετίζονται άμεσα με την καθημερινότητα των σύγχρονων εφήβων, τις ανάγκες αλλά και τις επιθυμίες τους. Θεωρείτε ότι αυτό το χαρακτηριστικό είναι ορατό στο νέο ΠΣ;

Σ3: Ναι, αυτό συμβαίνει. Τα θέματα γίνονται όλο και πιο ρεαλιστικά για να μπορέσει να προσελκύσει το ενδιαφέρον των μαθητών και να έχει και κάποια εφαρμογή, τα πορίσματα από τα project που κάνουν ή τα θέματα με τα οποία ασχολούνται να μπορούν να είναι απτά στην καθημερινότητά τους.

E: Και ότι στοχεύει στη γνωριμία των μαθητών/μαθητριών τόσο με το γλωσσικό όσο και με το πολιτισμικό και πολιτιστικό περιβάλλον των διαφόρων χωρών;

Σ3: Ναι, δίνεται η ευκαιρία σε μαθητές από άλλες χώρες να παρουσιάσουν κι αυτοί στοιχεία της πατρίδας τους και πλέον θεωρώ ότι οι νεότερες γενιές έχουν ξεφύγει από το ταμπού ότι αφήνω στο περιθώριο παιδιά από άλλες χώρες γιατί είναι πολύ συχνό πλέον το φαινόμενο μέσα σε μια τάξη να υπάρχει τουλάχιστον ένας μαθητής από άλλη χώρα.

E: Συμφωνείτε εσείς προσωπικά με τις συγκεκριμένες επιλογές;

Σ3: Ναι, συμφωνώ, βεβαίως, θα ήθελα να είναι πιο εύκολα εφαρμόσιμες γιατί δεν διαθέτουν όλα τα σχολεία τα ίδια μέσα, αυτό μόνο. Να είναι έτοιμα τα σχολεία να εφαρμόσουν αυτό το καινούριο πρόγραμμα γιατί πολλές φορές ερχόμαστε αντιμέτωποι με πολλή προσωπική δουλειά έτσι ώστε αυτά τα προγράμματα να εφαρμοστούν.

E: Κατά πόσο θεωρείτε ότι το νέο Π.Σ. θα σας βοηθήσει να οργανώσετε καλύτερα τη διδασκαλία σας; Πως σκοπεύετε να το αξιοποιείτε για το σκοπό αυτό;

Σ3: Επειδή εξηγεί βήμα-βήμα και πολύ αναλυτικά τους στόχους του προγράμματος και πώς αυτά μπορεί να υλοποιηθούν, θεωρώ ότι είναι αρκετά βοηθητικά προς τον καθηγητή και χωρίς να αφήνουν πολλά ερωτηματικά, δεν είναι δηλαδή πολύ θεωρητικά, είναι πιο πρακτικά οπότε αυτό σίγουρα βοηθάει. Προσαρμόζονται ανάλογα εννοείται πάντα το ακροατήριο που έχεις, δεν είναι πάντα όλες οι τάξεις ίδιες, οπότε κρίνεις σε κάθε τάξη τι μπορεί να λειτουργήσει καλύτερα.

E: Τώρα, κάποιες ειδικότερες ερωτήσεις για επιμέρους στοιχεία του νέου ΠΣ. Πόσο καλά διατυπωμένα θεωρείτε ότι είναι ως τέτοια τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα στο νέο Π.Σ και πόσο βοηθητικά είναι στην οργάνωση της διδασκαλίας του μαθήματος;

Σ3: Σε μεγάλο βαθμό, θεωρώ ότι είναι κατατοπιστικά.

E: Πως κρίνετε το περιεχόμενο (ύλη) που έχει συμπεριληφθεί στο νέο πρόγραμμα σπουδών;

Σ3: Αυτό δεν το γνωρίζω, να είμαι ειλικρινής. Δε γνωρίζω καθόλου σχετικά με αυτό. Γιατί άκουγα από το σεμινάριο τις συναδέλφους που δουλεύουν σε σχολεία και είχαν ένα άγχος σχετικά με την ύλη πώς θα βγει, δε γνωρίζω καθόλου.

E: Ουσιαστικά, η ύλη είναι οι θεματικές που υπάρχουν μέσα στο βιβλίο και στο ΠΣ γενικότερα. Ποια είναι η γνώμη σας για την οργάνωση του περιεχομένου του Π.Σ. σε ευρύτερα θεματικά πεδία τα οποία εξελίσσονται από τάξη σε τάξη; Πως πιστεύετε πως θα λειτουργήσει αυτή η καινοτομία; Αυτή η συνέχεια δηλαδή της ύλης, των θεματικών πεδίων.

Σ3: Ότι είναι πιο ρευστή;

E: Κάπως έτσι, ναι.

Σ3: Θεωρώ ότι και πάλι εξαρτάται από το ακροατήριο, δεν είναι όλοι οι μαθητές, δεν είναι εύκολο να εφαρμοστεί σε όλες τις τάξεις και σε όλα τα επίπεδα. Θα πρέπει δηλαδή ο καθηγητής να έχει αρκετή ευελιξία.

E: Κατά πόσο το περιεχόμενο του νέου Π.Σ. απαντά στις σύγχρονες κοινωνικές προκλήσεις και συνθήκες (περιβαλλοντικές προκλήσεις, πολυπολιτισμικότητα, παγκοσμιοποίηση, συμπερίληψη, κλπ); Δώστε παραδείγματα.

Σ3: Ναι, αρκετά, σε μεγάλο βαθμό.

E: Θα μπορούσατε να δώσετε κάποιο παράδειγμα; Πού το εντοπίζετε;

Σ3: Από συγκεκριμένες θεματικές;

E: Ναι, εάν είναι δυνατό.

Σ3: Όχι, δεν το έχω δουλέψει το βιβλίο το συγκεκριμένο.

E: Πως κρίνετε το περιεχόμενο του νέου Π.Σ. σε σχέση με το χρόνο που διατίθεται για τη διδασκαλία του μαθήματος; Τι θα αλλάζατε ως προς την ύλη για να είναι επαρκέστερος ο διαθέσιμος διδακτικός χρόνος;

Σ3: Ναι, σίγουρα, επειδή είναι αρκετά, όχι απαιτητικό, αυτά που χρειάζεται να γίνουν, μπορεί να υπολογίζεις κάποιον Α χρόνο κι αυτός τελικά να μην είναι τόσοσ οπότε όσο καλά και να είναι οργανωμένος ο καθηγητής, ίσως θα έπρεπε να είναι λιγότερο έτσι πυκνό αυτό που πρέπει να γίνει. Να είναι λιγότερες οι εργασίες που πρέπει να γίνουν, τα θέματα με τα οποία, τα υποθέματα με τα οποία πρέπει να ασχοληθεί. Οι θεματικές είναι οκ, αλλά ίσως θα έπρεπε να υπάρχουν λιγότερα πράγματα που πρέπει να ολοκληρώσει ο καθηγητής για να μπορεί να δουλεύει πιο άνετα και χαρούμενα από το να τον κυνηγάει ο χρόνος.

E: Συνεπώς, θα αλλάζατε κάτι και τι θα ήταν αυτό ως προς τη διάταξη ή την προσθήκη/αφαίρεση επιμέρους ενοτήτων;

Σ3: Θα αφαιρούσα ίσως κάποιες ενότητες.

E: Ως παιδαγωγική φιλοσοφία οι κατασκευαστές του νέου Π.Σ. διακηρύσσουν μια προοδευτική-μαθητοκεντρική λογική ισχυριζόμενοι ότι: *«Τα ΠΣ προωθούν την ενεργό συμμετοχή και συνεργασία όλων των μαθητών/τριών, μέσω της δημιουργίας περιβαλλόντων καθοδηγούμενης μάθησης, αυτενέργειας, συνεργατικής δράσης σε ομάδες, διερευνητικής μάθησης, βιωματικής προσέγγισης, συνεργατικής επίλυσης προβλήματος, επικοινωνιακής προσέγγισης, και μετασχηματιστικής λογικής»*. Κατά πόσο θεωρείτε ότι το νέο Π.Σ πράγματι διαπνέεται από αυτή την παιδαγωγική

προσέγγιση; Δώστε ενδεικτικά παραδείγματα. Μου αναφέρατε κάποια από αυτά πριν.

Σ3: Σε μεγάλο βαθμό, νομίζω ότι είναι και το βασικό κριτήριό του.

E: Το εντοπίζετε αυτό κάπου συγκεκριμένα, σε δραστηριότητες;

Σ3: Στις γραμμές που δίνει για το πώς να ολοκληρωθεί κάθε θεματική, μέσα από τις εργασίες, τα project, τις συζητήσεις που γίνονται δηλαδή μέσα στην τάξη. Θεωρώ ότι εκεί στοχεύουν.

E: Κατά πόσο συμφωνείτε ότι η παραπάνω προοδευτική-μαθητοκεντρική λογική είναι κατάλληλη για τη διδασκαλία του μαθήματός σας;

Σ3: Σε μεγάλο βαθμό.

E: Τώρα, κάποιες τελευταίες ερωτήσεις για την εφαρμοσιμότητα. Πώς δέχτηκαν γενικά οι εκπαιδευτικοί της ειδικότητάς σας το νέο ΠΣ;

Σ3: Δεν έχω έρθει σε επαφή με καθηγητές που έχουν τρέξει το πρόγραμμα οπότε δεν μπορώ να ξέρω. Μόνο από την εικόνα που είχα από το σεμινάριο, που ήταν αγχωμένοι.

E: Λαμβάνοντας υπόψη την επαγγελματική ετοιμότητα των διδασκόντων, τις υλικές συνθήκες και την κουλτούρα των ελληνικών σχολείων θεωρείτε πως θα μπορούσαν να ανακύψουν κάποιες δυσκολίες στην εφαρμογή του νέου Π.Σ. και ποιες;

Σ3: Ναι, σε σχολεία που δεν έχουν τον κατάλληλο εξοπλισμό, σε σχολεία που ίσως έχει πάρα πολλά παιδιά μια τάξη ή πολύ λίγα ή το επίπεδο των μαθητών είναι αρκετά χαμηλό, αυτά τα θέματα που προκύπτουν άσχετα με το ποιο πρόγραμμα πρέπει να εφαρμόσεις.

E: Με την επαγγελματική ετοιμότητα των διδασκόντων;

Σ3: Σίγουρα δεν είναι 100% έτοιμοι. Θα πρέπει να υπάρξει περισσότερη ενημέρωση σε πρακτικό επίπεδο.

E: Και ως προς την κουλτούρα των ελληνικών σχολείων, κάποιες δυσκολίες που θα μπορούσαν να προκύψουν;

Σ3: Ναι, υπάρχουν κάποιοι πιο παραδοσιακοί στον τρόπο σκέψης τους που ίσως να τους φαινόταν όχι τόσο χρήσιμο αυτό γιατί επιμένουν στον παραδοσιακό τρόπο διδασκαλίας αλλά θεωρώ ότι αυτό σιγά-σιγά αλλάζει.

E: Με βάση την εμπειρία σας από την πιλοτική εφαρμογή του νέου Π.Σ., ουσιαστικά την παρακολούθηση της επιμόρφωσης, ποιες ήταν οι σημαντικότερες δυσκολίες/αδυναμίες του που εντοπίσατε; Ποια ήταν τα σημαντικότερα θετικά στοιχεία;

Σ3: Όσον αφορά στο σεμινάριο;

E: Όσον αφορά στο νέο ΠΣ γενικά. Τι θα θεωρούσατε δυσκολία;

Σ3: Η βασικότερη δυσκολία είναι ότι είναι αρκετά πυκνό, δηλαδή απαιτητικό σε σχέση με το χρόνο που έχει διαθέσιμο ένας εκπαιδευτικός γιατί μπορεί να λέμε ότι οι ώρες είναι τόσες, αλλά χάνονται πάρα πολλές ώρες για διάφορους λόγους. Αυτό θεωρώ ότι είναι το κυριότερο αρνητικό στοιχείο. Το θετικό είναι ότι δίνει πολλές εναλλακτικές στους καθηγητές είτε εάν θέλουν να δουλέψουν πολύ ή λίγο, τους δίνει αυτή την εναλλακτική.

E: Κλείνοντας ποιες συγκεκριμένες προτάσεις θα είχατε να κάνετε για πιθανή βελτίωση του νέου Π.Σ.;

Σ3: Κάποιες βελτιώσεις μόνο σχετικά με αυτό. Δηλαδή να υπάρχουν τα στάνταρ που πρέπει να δουλεύουν και εναλλακτικά, ανάλογα με τις δυνατότητες που έχει κάθε καθηγητής, κάποια να είναι στα προαιρετικά θα έλεγα. Δηλαδή να δουλεύουν όλοι κάποια βασικά κομμάτια και να υπάρχουν και αναλογικά κάποια που μπορούν και να μη γίνουν, αυτό.

E: Και τέλος, η επιμόρφωση ήταν αποτελεσματική στο να γίνουν σαφή και να προωθηθούν τα νέα στοιχεία του ΠΣ; Τι θα θέλατε να γίνει περισσότερο;

Σ3: Είχαμε πολύ καλή εισηγήτρια που ήταν πάρα πολύ βοηθητική και υποστηρικτική σε οτιδήποτε είχαμε ανάγκη. Νομίζω ότι ήταν καλά, ήταν πολύ καλά όλα, δεν έχω κάτι να παρατηρήσω.

E: Σας ευχαριστώ πάρα πολύ για το χρόνο σας.

Συνέντευξη 4, 23/10/22

E: Η παρούσα συνέντευξη έχει ως στόχο την καταγραφή των απόψεών σας για το νέο ΠΣ όπως το μελετήσατε και το εφαρμόσατε κατά τη φάση της πιλοτικής εφαρμογής του στο σχολείο σας. Οι απόψεις σας θα αξιοποιηθούν για τη βελτίωση του νέου προγράμματος σε συνδυασμό με όλα τα άλλα συμπεράσματα της πιλοτικής φάσης εφαρμογής του.

E: Συνεπώς, κάποια στοιχεία για εσάς. Το φύλο σας;

Σ4: Γυναίκα.

E: Η ειδικότητά σας;

Σ4: Αγγλικής γλώσσας και φιλολογίας, ΠΕ06.

E: Οι σπουδές που έχετε κάνει;

Σ4: Μέχρι μεταπτυχιακό.

E: Σε κάποιο συγκεκριμένο αντικείμενο το μεταπτυχιακό;

Σ4: Αγγλική λογοτεχνία.

E: Τα χρόνια υπηρεσίας σας;

-Το 2023 κλείνω 20.

E: Τα χρόνια υπηρεσίας στο σχολείο πιλοτικής εφαρμογής του νέου Π.Σ.;

Σ4: 11 νομίζω.

E: Ο χρόνος πιλοτικής εφαρμογής του νέου Π.Σ.;

Σ4: Πόσο το εφάρμοσα;

E: Ναι, ακριβώς.

Σ4: Λοιπόν, εμείς ξεκινήσαμε πολύ αργά την επιμόρφωση οπότε είχαμε χρόνο, μετά το Πάσχα, για 1 ώρα εφαρμογής των σεναρίων, εγώ 1 ώρα έκανα. Τώρα έχω ξεκινήσει και τα κάνω από την αρχή.

E: Πώς οργανώνετε καθημερινά το μάθημά σας και σε ποια στοιχεία ή υλικά στηρίζετε για αυτό;

Σ4: Έχω κάποια δικά μου σενάρια τα οποία εφαρμόζω στην τάξη, τα τροποποιώ κάθε χρόνο ανάλογα με τους μαθητές και το επίπεδό τους και εφαρμόζω βάσει του αναλυτικού προγράμματος ελαφριά στηρίζομαι στο βιβλίο του υπουργείου για τις θεματικές, αυτό.

Ε: Τώρα, κάποιες γενικές ερωτήσεις για το νέο πρόγραμμα σπουδών. Ποια είναι η γενική γνώμη σας για το νέο πρόγραμμα σπουδών;

Σ4: Προσπαθούσα να καταλάβω ποια ήταν η χρησιμότητα της δικής μας επιμόρφωσης. Απ' όσο κατάλαβα οι επιμορφωτές είχαν φτιάξει τα δικά τους σενάρια, είχαν δουλέψει πάρα πολύ και είχαν φτιάξει αυτά που είχαν φτιάξει για όλα τα επίπεδα γλωσσομάθειας για το λύκειο και μετά εμείς εφαρμόσαμε τη θεωρία και φτιάξαμε τα δικά μας σενάρια με πάρα πολύ πιεστικές συνθήκες. Δηλαδή ήταν πολύ αγχωτικό να κάνουμε όλη τη θεωρία, λες και γυρίσαμε στο πανεπιστήμιο, το οποίο για 'μένα ήταν πάρα πολύ περιττό. Πρώτον, γιατί ήταν απλά χρονοβόρο για' μας. Δεν είναι δική μας δουλειά θεωρώ, δεν είναι δουλειά των καθηγητών. Όταν φτιάχνουμε σενάρια, τα φτιάχνουμε για δική μας προσωπική χρήση. Αν θέλουμε να τα μοιραστούμε, τα μοιραζόμαστε. Και δε φτιάχνεται έτσι ένα σενάριο. Δηλαδή πρέπει πρώτα να δοκιμαστεί πιλοτικά, επειδή έχω δουλέψει και αρκετά χρόνια στην παραγωγή ξενόγλωσσων βιβλίων και στη συγγραφή, ξέρω ότι αν δε δοκιμαστεί το υλικό δε μπορείς ποτέ να είσαι σίγουρος γι' αυτό που έχεις φανταστεί ή φτιάξει και δε φτιάχνεται κι από έναν άνθρωπο κιόλας.

Ε: Αυτό ως προς τα σενάρια, γενικότερα για το νέο ΠΣ, γι' αυτά που πρεσβεύει;

Σ4: Ευχάριστο είναι αυτό που γίνεται, καλό είναι να υπάρχει μια ανανέωση, ωστόσο είναι, για τα αγγλικά συγκεκριμένα, λίγο υπερφιλόδοξα αυτά που έχουν δημιουργηθεί. Το δικό μας σχολείο μπορεί να τα υποστηρίξει άνετα κιόλας, δεν έχουμε θέμα υλικοτεχνικών υποδομών. Ώρα, ακούω διάφορα από άλλους ανθρώπους

Ε: Ως προς ποια στοιχεία θεωρείτε ότι διαφοροποιείται το νέο πρόγραμμα σπουδών από το υφιστάμενο; Πως κρίνετε αυτή τη διαφοροποίηση;

Σ4: Να σου πω την αλήθεια, εγώ είμαι σε γυμνάσιο και το έκανα τελείως εθελοντικά κι επειδή έχω επίπεδο μαθητών που μπορούν να στηρίξουν την εφαρμογή του πιλοτικού οπότε δεν έχω άποψη γιατί δεν έχω διδάξει σε λύκειο και έχω 11 χρόνια που είμαι σε γυμνάσιο. Ξέρω τα καινούρια βιβλία, τα έχω δει, έχω ρίξει μια ματιά αλλά δεν τα έχω δουλέψει. Οπότε δεν μπορώ να σου απαντήσω.

E: Εάν σας ζητούσαν να αναφέρετε ορισμένα στοιχεία που καθορίζουν τη φυσιογνωμία του μαθήματος όπως αυτή καθορίζεται από το νέο πρόγραμμα σπουδών ποια θα λέγατε ότι είναι αυτά; Που εντοπίζετε αυτά τα στοιχεία στο νέο Π.Σ;

Σ4: Δεν ξέρω αν κατάλαβα την ερώτηση.

E: Κάποια στοιχεία που καθορίζουν τη φυσιογνωμία του μαθήματος.

Σ4: Είναι πρωτοποριακό, βέβαια, να σου πω την αλήθεια για τα αγγλικά δεν είναι και τόσο πρωτοποριακό γιατί έχουμε άπειρο υλικό εμείς, υπάρχει πληθώρα υλικού την οποία μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε. Αλλά είναι για τα ελληνικά δεδομένα. Έχει αρκετή τεχνολογία, χρησιμοποιείται μέσα. Έχει μια ελαστικότητα, μπορείς να κάνεις πράγματα, θέλει όμως και εμπειρία νομίζω, να μπορέσεις να το φέρεις στα μέτρα σου και να το χρησιμοποιήσεις.

E: Εντοπίζετε αυτά τα στοιχεία κάπου συγκεκριμένα;

Σ4: Όχι, σε γενικές γραμμές.

E: Ποια θέση ανάμεσα στις εξής δυο περιγράφει καλύτερα κατά τη γνώμη σας για το νέο Π.Σ. Δικαιολογήστε την απάντησή σας.

Θέση Α: «Το νέο Π.Σ. προετοιμάζει καλύτερα τους μαθητές να αποκτήσουν γερές βάσεις για να ακολουθήσουν μετέπειτα εξειδικευμένες ακαδημαϊκές σπουδές»

Θέση Β: «Το νέο Π.Σ. προετοιμάζει καλύτερα τους μαθητές ώστε να μπορούν να αξιοποιήσουν τις γνώσεις που απέκτησαν από το μάθημα στην καθημερινή τους ζωή ως αυριανοί ενήλικοι Πολίτες»

Σ4: Νομίζω το δεύτερο.

E: Το εντοπίζετε κάπου;

Σ4: Ίσως να βοηθάει στην αυτενέργεια των μαθητών και στο να σκέφτονται πιο δημιουργικά και κριτικά.

E: Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι το νέο Π.Σ. έχει οργανικά ενσωματώσει τη χρήση των ΤΠΕ; Δώστε παραδείγματα

Σ4: Αρκετά, έχει ενσωματώσει σαφέστατα το οποίο είναι και το βασικό του πρόβλημα. Ότι δεν είναι όλα τα σχολεία εξοπλισμένα, δεν ξέρω κατά πόσο θα μπορέσουν να τα εφαρμόσουν αυτά.

E: Με ποιο τρόπο έχετε εντοπίσει εσείς ότι εφαρμόζει τις νέες τεχνολογίες;

Σ4: Κατ' αρχάς στην επιμόρφωση ή στα σενάρια που χρησιμοποιούμε;

E: Στο συνολικότερο ΠΣ.

Σ4: Σε κάθε σενάριο που εφαρμόζουμε υπάρχει και χρήση τεχνολογιών, είναι ενσωματωμένη άμεσα.

E: Με κάποιο συγκεκριμένο μέσο;

Σ4: Κυρίως ίντερνετ, ας πούμε χρήση του ίντερνετ αλλά και διαφόρων εργαλείων.

E: Οι κατασκευαστές του Π.Σ. ισχυρίζονται πως έχουν επιχειρήσει το νέο αυτό Π.Σ. να είναι αρκετά ανοικτό ώστε να επιτρέψει τη μεγαλύτερη αυτενέργεια του εκπαιδευτικού να το προσαρμόζει στις συνθήκες της τάξης του, προσαρμόσιμο στις ιδιαίτερες ανάγκες μαθητών με διαφορετικές ικανότητες και συμπεριληπτικό ώστε να μπορεί να δουλέψει καλά και με μαθητές από διαφορετικά πολιτισμικά περιβάλλοντα. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι έχει επιτευχθεί καθένας από τους παραπάνω τρεις στόχους; Δώστε παραδείγματα

Σ4: Νομίζω ότι το έχουν καταφέρει αρκετά. Κάθε μάθημα, οποιοδήποτε μάθημα, είτε είναι το νέο πιλοτικό είτε το παλιό σύστημα, νομίζω ότι ένας καθηγητής το προσαρμόζει εκ των πραγμάτων στη δική του πραγματικότητα, στους μαθητές του. Αυτό σου δίνει περισσότερες επιλογές, έχεις μια μεγαλύτερη ποικιλία και να χρησιμοποιήσεις περισσότερα πράγματα, αυτά.

E: Έχετε εντοπίσει κάτι στο νέο ΠΣ που φαίνεται να είναι πιο ανοικτό, πιο προσαρμόσιμο, πιο συμπεριληπτικό από το προηγούμενο;

Σ4: Ακόμα δεν έχω άποψη. Δηλαδή τώρα, μέχρι το Δεκέμβρη θα μπορούσα να σου απαντήσω πιο εμπειρισταωμένα, τώρα, αυτή τη στιγμή δε μπορώ.

E: Οι κατασκευαστές του ισχυρίζονται ότι με το νέο Π.Σ το μάθημα αποκτάει τα εξής ειδικά χαρακτηριστικά: 1. Αξιοποιεί τις πιο πρόσφατα επικαιροποιημένες αναφορές

στο Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες του Συμβουλίου της Ευρώπης (Common European Framework of Reference for Languages, 2020) καθώς και τις πρόσφατες προσθήκες του για τις δεξιότητες πολυγραμματισμού και ψηφιακού γραμματισμού. Θεωρείτε ότι είναι ορατό αυτό το χαρακτηριστικό και σε ποιο βαθμό;

Σ4: Ναι, σε αρκετά μεγάλο βαθμό. Όντως το χρησιμοποιεί. Έχουν καταφέρει να φαίνονται τα επίπεδα γλωσσομάθειας, για τα αγγλικά θα μιλήσω, σε κάθε κομμάτι και έχουν πετύχει τον ψηφιακό γραμματισμό δηλαδή, να τον ενσωματώσουν.

E: Ένα άλλο χαρακτηριστικό είναι ότι προκρίνει θεματικά πεδία που σχετίζονται άμεσα με την καθημερινότητα των σύγχρονων εφήβων, τις ανάγκες αλλά και τις επιθυμίες τους. Θεωρείτε ότι είναι ορατό αυτό το χαρακτηριστικό και σε ποιο βαθμό;

Σ4: Θα δείξει, τώρα εγώ αυτά που κάνω, ας πούμε ότι ενδιαφέρουν τους μαθητές, δεν ξέρω ακόμα, αναλόγως τι feedback θα πάρω από τους μαθητές μου, οι οποίοι είναι πολύ πρόθυμοι αυτή τη στιγμή να δώσουν και feedback παρεμπιπτόντως. Μπορώ να πω κάτι ,on the record ή off the record. Ήταν τόσο περιττό να γίνει νέο ΠΣ για τα αγγλικά αλλά εν πάσει περιπτώσει, μπράβο σε όλους που δούλεψαν τόσο σκληρά. Γιατί υπάρχουν άπειρα βιβλία που κάνουν ακριβώς όλα αυτά που προσπάθησαν να κάνουν αυτοί οι άνθρωποι. Δηλαδή, ήταν ένας περιττός κόπος αλλά τέλος πάντων, αυτός είναι ο σχολιασμός μου, άπειρα και καλά βιβλία.

E: Ένα τρίτο ειδικό χαρακτηριστικό, ότι στοχεύει στη γνωριμία των μαθητών/μαθητριών τόσο με το γλωσσικό όσο και με το πολιτισμικό και πολιτιστικό περιβάλλον των διαφόρων χωρών. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι είναι ορατά αυτά τα χαρακτηριστικά στο νέο Π.Σ.

Σ4: Δεν το έχω εντοπίσει ακόμα, είναι πάρα πολλά τα κομμάτια οπότε δεν ξέρω, δεν μου 'χει τύχει . Σίγουρα θα υπάρχει μέσα πολυπολιτισμικότητα, δεν την έχω δει ακόμα σ' αυτά που έχω κάνει.

E: Συμφωνείτε εσείς προσωπικά με τις συγκεκριμένες επιλογές, με αυτά τα χαρακτηριστικά;

Σ4: Εννοείται.

E: Κατά πόσο θεωρείτε ότι το νέο Π.Σ. θα σας βοηθήσει να οργανώσετε καλύτερα τη διδασκαλία σας; Πως σκοπεύετε να το αξιοποιείτε για το σκοπό αυτό;

Σ4: Εγώ όπως σου είπα είμαι σε γυμνάσιο οπότε η εφαρμογή του μας έχουν ζητήσει να γίνεται στην Γ' γυμνασίου και θα δω τα δοκιμαστικά σεμινάρια, τώρα τα πιλοτικά που κάνω, ποια θα δουλέψουν και θα τα χρησιμοποιώ και στο μέλλον. Δηλαδή, κάποια μπορεί να δουλέψουν για 'μένα, κάποια όχι, θα δω και θα αποφασίσω. Αλλά αυτό θα το κάνω από επιλογή δεν είμαι και υποχρεωμένη κιόλας.

E: Εμπίπτει και στην κατηγορία του ότι είναι αρκετά ανοιχτό. Ως προς το λύκειο, θα σας βοηθούσε να οργανώσετε καλύτερα τη διδασκαλία σας;

Σ4: Ναι, νομίζω, θα το 'βλεπα.

E: Τώρα κάποιες ειδικότερες ερωτήσεις. Πόσο καλά διατυπωμένα θεωρείτε ότι είναι ως τέτοια τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα στο νέο Π.Σ και πόσο βοηθητικά είναι στην οργάνωση της διδασκαλίας του μαθήματος;

Σ4: Καλά διατυπωμένα είναι, δε μπορώ να πω, τα θεωρώ άχρηστα, για εμένα προσωπικά, γιατί δεν ξέρω ποιος θα καθόταν να τα διαβάσει όλα αυτά ως προετοιμασία για το μάθημά του ειλικρινά. Αυτή είναι η ειλικρινής μου απάντηση. Επειδή το έζησα στα πιλοτικά μας σενάρια το ίδιο πράγμα, το θεωρώ άχρηστο κόπο, ειλικρινά. Έπρεπε να γίνει κάπως αλλιώς, δεν ξέρω πώς. Ήταν πολύ κακό για το τίποτα.

E: Πως κρίνετε το περιεχόμενο (ύλη) που έχει συμπεριληφθεί στο νέο πρόγραμμα σπουδών; Όσο μπορέσατε να δείτε.

Σ4: Μια χαρά, είναι ολοκληρωμένη η πρώτη εικόνα που έχω.

E: Ως προς την καταλληλότητά της με βάση την ηλικία των μαθητών, άλλες γνώσεις που ίσως έχουν;

Σ4: Πολύ καλά, όλα πολύ ωραία.

E: Ποια είναι η γνώμη σας για την οργάνωση του περιεχομένου του Π.Σ. σε ευρύτερα θεματικά πεδία τα οποία εξελίσσονται από τάξη σε τάξη; Πως πιστεύετε πως θα λειτουργήσει αυτή η καινοτομία;

Σ4: Δεν διαφέρει και πολύ από το μάθημα που κάναμε. Δηλαδή πάντα οι θεματικές που επιλέγουμε βασίζονται στις γνώσεις των παιδιών και σε αυτά που έχουν κάνει σε προηγούμενες τάξεις, έχει γίνει πιο οργανωμένα ίσως.

E: Κατά πόσο το περιεχόμενο του νέου Π.Σ. απαντά στις σύγχρονες κοινωνικές προκλήσεις και συνθήκες δηλαδή περιβαλλοντικές προκλήσεις, πολυπολιτισμικότητα, παγκοσμιοποίηση, συμπερίληψη και εάν υπάρχει και κάποιο παράδειγμα.

Σ4: Είναι όλες οι θεματικές, είναι σύγχρονες.

E: Πως κρίνετε το περιεχόμενο του νέου Π.Σ. σε σχέση με το χρόνο που διατίθεται για τη διδασκαλία του μαθήματος; Τι θα αλλάζατε ως προς την ύλη για να είναι επαρκέστερος ο διαθέσιμος διδακτικός χρόνος;

Σ4: Έχει μια ελευθερία κινήσεων, δίνει στον καθηγητή θεωρώ το κάθε κομμάτι του νέου προγράμματος οπότε έχει μια ελευθερία και αυτενέργεια ο καθηγητής να αποφασίσει τι θα συμπεριλάβει στο μάθημά του και τι όχι.

E: Θα αλλάζατε κάτι ως προς την ύλη για να είναι επαρκέστερος ο χρόνος;

Σ4: Δεν ξέρω.

E: Θα αλλάζατε κάτι και τι θα ήταν αυτό ως προς τη διάταξη ή την προσθήκη/αφαίρεση επιμέρους ενοτήτων;

Σ4: Ολοκληρωμένα δεν το 'χω δει οπότε δεν μπορώ να ξέρω, έχω πάρει μια γενική ιδέα. Σίγουρα θα το προσάρμοζα ανάλογα με το τι μαθητές είχα μπροστά μου και θα κινούσα από 'δω κι από 'κει τις θεματικές.

E: Ως παιδαγωγική φιλοσοφία οι κατασκευαστές του νέου Π.Σ. διακηρύσσουν μια προοδευτική-μαθητοκεντρική λογική ισχυριζόμενοι ότι: *«Τα ΠΣ προωθούν την ενεργό συμμετοχή και συνεργασία όλων των μαθητών/τριών, μέσω της δημιουργίας περιβαλλόντων καθοδηγούμενης μάθησης, αυτενέργειας, συνεργατικής δράσης σε ομάδες, διερευνητικής μάθησης, βιωματικής προσέγγισης, συνεργατικής επίλυσης προβλήματος, επικοινωνιακής προσέγγισης, και μετασχηματιστικής λογικής»*. Κατά πόσο θεωρείτε ότι το νέο Π.Σ πράγματι διαπνέεται από αυτή την παιδαγωγική προσέγγιση; Δώστε ενδεικτικά παραδείγματα;

Σ4: Αυτή η παιδαγωγική προσέγγιση υπάρχει εδώ και πάρα πολλά χρόνια και όποιος σέβεται τον εαυτό του το εφαρμόζει. Ειδικά θέλω να πω στις ξένες γλώσσες, είμαστε κάπως μπροστά στη διδασκαλία και στην εφαρμογή αυτών των μεθόδων. Όντως διαπνέεται από αυτή τη λογική. Αλλά δε μαθαίνεται και αλλιώς η ξένη γλώσσα.

E: Το έχετε εντοπίσει αυτό κάπου συγκεκριμένα μέσα στο ΠΣ;

Σ4: Όχι, παντού υπάρχει, υπάρχουν όλα αυτά τα στοιχεία νομίζω, σε ό, τι έχω δει μέχρι τώρα.

E: Κατά πόσο συμφωνείτε ότι η παραπάνω προοδευτική-μαθητοκεντρική λογική είναι κατάλληλη για τη διδασκαλία του μαθήματός σας;

Σ4: Για' μένα είναι 100% κατάλληλη γιατί είναι ο τρόπος και που κάνω μάθημα εδώ και πάρα πολλά χρόνια, από την αρχή δηλαδή. Αλλά για το πόσο κατάλληλο είναι... Έχω μαθητές, βέβαια, που σηκώνουν, που μπορούν να ανταποκριθούν. Για άλλα σχολεία δεν ξέρω πώς θα μπορούσε να εφαρμοστεί και τι δυσκολίες μπορεί να αντιμετωπίζουν οι συνάδελφοι. Εγώ έχω ιδανικές τάξεις, σε εισαγωγικά. Παιδιά έχω αλλά είναι ιδανικές οι συνθήκες.

E: Και τέλος, κάποιες γενικές ερωτήσεις για την εφαρμοσιμότητα. Πώς δέχτηκαν γενικά οι εκπαιδευτικοί της ειδικότητάς σας το νέο ΠΣ;

Σ4: Τι να σου πω, δεν έχω συζητήσει, δεν ξέρω. [...] Με τη συνάδελφό μου στο γυμνάσιο νιώσαμε κάπως περίεργα καθώς ήμασταν οι μόνοι από τους γνωστούς μας που ολοκληρώσαμε τελικά αυτό που έπρεπε να ολοκληρώσουμε πέρσι τέλος πάντων και δεν ήμασταν και υποχρεωμένοι. Αλλά όλοι είχαν θέμα χρόνου και τώρα αρχίζουμε ουσιαστικά να δίνουμε feedback, τώρα εφαρμόζουμε επί της ουσίας. Πέρσι δεν προλάβαμε, δηλαδή, οριακά προλάβαμε να κάνουμε 1 ώρα μαθήματος εφαρμογής, τώρα θα συμπληρωθούν τα ημερολόγιο οπότε δεν έχω κάποια άποψη.

E: Λαμβάνοντας υπόψη την επαγγελματική ετοιμότητα των διδασκόντων, τις υλικές συνθήκες και την κουλτούρα των ελληνικών σχολείων θεωρείτε πως θα μπορούσαν να ανακύψουν κάποιες δυσκολίες στην εφαρμογή του νέου Π.Σ. και ποιες;

Σ4: Ναι, αυτό που είπα και πριν. Δεν ξέρω κατά πόσο μπορούν να ανταποκριθούν όλα τα σχολεία από άποψη υλικοτεχνικής υποδομής, δεν έχουν όλοι. Εμείς έχουμε πίνακες διαδραστικούς σε όλες τις τάξεις, έχουμε τη δυνατότητα, μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε και τα εργαστήρια πληροφορικής ενώ δεν είναι κάτι εύκολο να γίνει σε όλα τα σχολεία, είμαι σίγουρη γι' αυτό. Όχι είμαι σίγουρη, το 'χω ακούσει και από συναδέλφους δηλαδή. Υπάρχουν σχολεία που δεν έχουν καν ίντερνετ ως σύνολο. Οπότε μάλλον τι να πω..

E: Ως προς την επαγγελματική ετοιμότητα των διδασκόντων;

Σ4: Νομίζω στον κλάδο μας είμαστε αρκετά προετοιμασμένοι γιατί είναι τέτοια η φύση του μαθήματος. Γενικά, οι ξενόγλωσσοι νομίζω ότι μπορούν να ανταποκριθούν, πιστεύω, δεν ξέρω.

E: Και ως προς την κουλτούρα των ελληνικών σχολείων, πιστεύετε ότι α μπορούσαν να υπάρξουν δυσκολίες;

Σ4: Ναι. Σε πολλά σχολεία, το έχουμε δει όλοι οι ξενόγλωσσοι καθηγητές, υποτιμάται το μάθημα ως δευτερεύον, όπως όλα τα δευτερεύοντα μαθήματα πίσω μάλλον στο λύκειο που τα παιδιά δεν ασχολούνται πλέον, ασχολούνται με της ειδικότητας κλπ και είναι λίγο δύσκολο. Η κουλτούρα του σχολείου μας είναι βαθιά νυχτωμένη νομίζω σε γενικές γραμμές.

E: Με βάση την εμπειρία σας από την πιλοτική εφαρμογή του νέου Π.Σ. ποιες ήταν οι σημαντικότερες δυσκολίες/αδυναμίες του που εντοπίσατε; Ποια ήταν τα σημαντικότερα θετικά στοιχεία του που διαπιστώσατε στην πράξη;

Σ4: Δεν έχω εντοπίσει ακόμα, έχω κάνει πέρσι 1 ώρα μαθήματος. Έφυγε το τμήμα και τώρα το αρχίζω από την αρχή με καινούρια τμήματα και έχουμε εφαρμόσει 1 ώρα πάλι. Αυτή τη βδομάδα θα κάνω και τη 2^η, προς το παρόν κυλάει το μάθημα αλλά δεν έχω να σχολιάσω κάτι.

E: Κλείνοντας ποιες συγκεκριμένες προτάσεις θα είχατε να κάνετε για πιθανή βελτίωση του νέου Π.Σ.;

Σ4: Δεν ξέρω, θα έπρεπε να λάβει υπ' όψιν αυτές τις αδυναμίες των ελληνικών σχολείων, αυτό.

E: Ως προς τα υλικά εννοείται;

Σ4: Ναι και δεν ξέρω αν χρειάζονται επιμόρφωση και οι συνάδελφοι πέρα από εμάς που κάνουμε την επιμόρφωση.

E: Μια γενικότερη δηλαδή επιμόρφωση όλων;

Σ4: Ενημέρωση- επιμόρφωση, ναι.

E: Η επιμόρφωση ήταν αποτελεσματική στο να γίνουν σαφή και να προωθηθούν τα νέα στοιχεία του ΠΣ; Τι θα θέλατε να γίνει περισσότερο;

Σ4: Περισσότερο δεν ήθελα τίποτα. Ήταν πάρα πολύ κουραστική, ήμασταν σε σχολεία που είναι αρκετά απαιτητικά ως προς τον φόρτο εργασίας. Για' μένα ήταν ένα βάρος. Είχε ενδιαφέρον σαν διαδικασία αλλά όχι, δεν θέλω κάτι, δεν θα ήθελα κάτι περισσότερο. Θα ήθελα να είναι πιο διαδραστικό ίσως και όχι τόσο θεωρητικό. Καταλαβαίνω την ανάγκη να υπάρχει ένα θεωρητικό υπόβαθρο αλλά ένιωσα σαν να κάνω παιδαγωγικά στο πανεπιστήμιο.

Ε: Ήταν όμως αποτελεσματική στο να γίνουν σαφή τα νέα χαρακτηριστικά.

Σ4: Σαφέστατα, ναι. Νομίζω ναι, τα καταφέραν οι άνθρωποι, δηλαδή κάναν ό, τι μπορούσαν. Δεν μέμφομαι του επιμορφωτές σε καμία περίπτωση.

Ε: Σας ευχαριστώ πολύ.

Συνέντευξη 5, 23/10/22

E: Η παρούσα συνέντευξη έχει ως στόχο την καταγραφή των απόψεών σας για το νέο ΠΣ όπως το μελετήσατε και το εφαρμόσατε κατά τη φάση της πιλοτικής εφαρμογής του στο σχολείο σας. Οι απόψεις σας θα αξιοποιηθούν για τη βελτίωση του νέου προγράμματος σε συνδυασμό με όλα τα άλλα συμπεράσματα της πιλοτικής φάσης εφαρμογής του.

E: Συνεπώς, κάποια στοιχεία για εσάς. Το φύλο σας;

Σ5: Θηλυκό.

E: Η ειδικότητά σας;

Σ5: ΠΕ06, Αγγλικής.

E: Οι σπουδές που έχετε κάνει;

Σ5: Στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και μεταπτυχιακό στο Ανοιχτό Πανεπιστήμιο.

E: Τα χρόνια υπηρεσίας σας;

Σ5: Περίπου 30.

E: Τα χρόνια υπηρεσίας στο σχολείο πιλοτικής εφαρμογής του νέου Π.Σ.;

Σ5: Από το 2009.

E: Ο χρόνος πιλοτικής εφαρμογής του νέου Π.Σ.;

Σ5: Πέρσι, το διάστημα από Ιανουάριο μέχρι Μάιο.

E: Πώς οργανώνετε καθημερινά το μάθημά σας και σε ποια στοιχεία ή υλικά στηρίζεστε για αυτό;

Σ5: Χρησιμοποιώ βεβαίως το βιβλίο του υπουργείου και από εκεί και πέρα, ανάλογα με το υλικό βρίσκω και από το ίντερνετ, είτε κείμενα είτε ταινίες, έχουμε για κάθε κεφάλαιο του βιβλίου μια σχετική ταινία που παρακολουθούν τα παιδιά και μετά δουλεύουμε πάνω σ' αυτή, αυτά κυρίως.

E: Τώρα, κάποιες γενικές ερωτήσεις για το νέο πρόγραμμα σπουδών. Ποια είναι η γενική γνώμη σας για το νέο πρόγραμμα σπουδών;

Σ5: Όσον αφορά το περιεχόμενο του προγράμματος, το βρήκα πάρα πολύ ενδιαφέρον.

E: Ως προς ποια στοιχεία θεωρείτε ότι διαφοροποιείται το νέο πρόγραμμα σπουδών από το υφιστάμενο; Πως κρίνετε αυτή τη διαφοροποίηση;

Σ5: Νομίζω ότι η βασική διαφορά το ότι ξεκινάνε από τα αποτελέσματα που θέλουμε να πετύχουμε, είναι όλο το θέμα. Τώρα, από εκεί και πέρα η αλήθεια είναι ότι στο μάθημα των ξένων γλωσσών λίγο πολύ λειτουργούσαμε πάντα με αυτό τον τρόπο. Οπότε νομίζω τώρα επισημοποιείται.

E: Πως κρίνετε εσείς αυτή τη διαφοροποίηση;

Σ5: Συμφωνώ.

E: Εάν σας ζητούσαν να αναφέρετε ορισμένα στοιχεία που καθορίζουν τη φυσιογνωμία του μαθήματος όπως αυτή καθορίζεται από το νέο πρόγραμμα σπουδών ποια θα λέγατε ότι είναι αυτά; Που εντοπίζετε αυτά τα στοιχεία στο νέο Π.Σ;

Σ5: Αυτό δεν το κατάλαβα ακριβώς.

E: Κάποια χαρακτηριστικά που ίσως έχει το μάθημα σύμφωνα με το νέο Π.Σ.

Σ5: Νομίζω ότι κάτι ανάλογο με αυτό που είπα πριν. Δηλαδή σε σχέση με άλλα μαθήματα νομίζω ότι η διδασκαλία των ξένων γλωσσών ήταν πάντα πιο κοντά σε αυτό το πρότυπο.

E: Κάτι επιπλέον που έχει, κάτι που προσδίδει ίσως στο μάθημα ή που διευκολύνει εσάς για να κάνετε το μάθημά σας;

Σ5: Όχι, δε νομίζω κάτι.

E: Ποια θέση ανάμεσα στις εξής δυο περιγράφει καλύτερα κατά τη γνώμη σας για το νέο Π.Σ. Δικαιολογήστε την απάντησή σας.

Θέση Α: «Το νέο Π.Σ. προετοιμάζει καλύτερα τους μαθητές να αποκτήσουν γερές βάσεις για να ακολουθήσουν μετέπειτα εξειδικευμένες ακαδημαϊκές σπουδές»

Θέση Β: «Το νέο Π.Σ. προετοιμάζει καλύτερα τους μαθητές ώστε να μπορούν να αξιοποιήσουν τις γνώσεις που απέκτησαν από το μάθημα στην καθημερινή τους ζωή ως αυριανοί ενήλικοι Πολίτες»

Σ5: Για τον πολίτη νομίζω περισσότερο.

Ε: Το εντοπίζετε κάπου συγκεκριμένα;

Σ5: Στις δραστηριότητες που χρησιμοποιεί, δηλαδή είναι προετοιμασία για τη ζωή περισσότερο, όχι μόνο για σπουδές.

Ε: Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι το νέο Π.Σ. έχει οργανικά ενσωματώσει τη χρήση των ΤΠΕ; Δώστε παραδείγματα

Σ5: Ναι, νομίζω σε μεγάλο βαθμό γιατί χρησιμοποιούμε σε πολλές περιπτώσεις την τεχνολογία.

Ε: Κάτι συγκεκριμένο, κάποια συγκεκριμένη ενσωμάτωση που έχετε δει;

Σ5: Και από έρευνα στο διαδίκτυο και από βίντεο ή ηχητικά κομμάτια που χρησιμοποιούμε, από δημιουργία σελίδων και χρήση προγραμμάτων.

Ε: Οι κατασκευαστές του Π.Σ. ισχυρίζονται πως έχουν επιχειρήσει το νέο αυτό Π.Σ. να είναι αρκετά ανοικτό ώστε να επιτρέψει τη μεγαλύτερη αυτενέργεια του εκπαιδευτικού να το προσαρμόζει στις συνθήκες της τάξης του, προσαρμόσιμο στις ιδιαίτερες ανάγκες μαθητών με διαφορετικές ικανότητες και συμπεριληπτικό ώστε να μπορεί να δουλέψει καλά και με μαθητές από διαφορετικά πολιτισμικά περιβάλλοντα. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι έχει επιτευχθεί καθένας από τους παραπάνω τρεις στόχους; Αρχικά ότι είναι ανοικτό ώστε να μπορείτε να το προσαρμόσετε εσείς.

Σ5: Αυτό νομίζω σε μεγάλο βαθμό. Βέβαια, αυτό προσωπικά το βλέπω περισσότερο όταν θα εφαρμοστεί και όχι στο υλικό που έχουμε αυτή τη στιγμή.

Ε: Αυτή τη στιγμή το εντοπίζετε κάπου αυτό, το έχετε δει;

Σ5: Αυτή τη στιγμή, για παράδειγμα, αν μιλήσω για τα σενάρια που καλούμαστε να εφαρμόσουμε, είναι υπερβολικά μεγάλος ο όγκος. Δηλαδή αυτά που προβλέπει το σενάριο σε μία ώρα, θα χρειαστούν στο σχολείο τουλάχιστον 2 έως και 4.

Ε: Εσάς, σας δίνεται η εντύπωση ότι είναι ανοικτό αυτό ώστε να μπορείτε να είστε ευέλικτη και να προσαρμόσετε;

Σ5: Αν χρειαστεί για το σενάριο να εφαρμόσουμε τα πάντα που έχει μέσα, θα χρειαστεί πολύ περισσότερος χρόνος απ' ό, τι προβλέπεται, πράγμα βέβαιο που έρχεται άμεσα σε σύγκρουση με την τράπεζα θεμάτων. Αν έχουμε τη δυνατότητα να επιλέξουμε, γι' αυτό λέω στο μέλλον όταν εφαρμοστεί, εκεί σίγουρα μπορεί ο καθένας να προσαρμόσει αυτά που θεωρεί ότι εξυπηρετούν την τάξη του.

E: Προσαρμόσιμο ως προς τις ιδιαίτερες ανάγκες των μαθητών;

Σ5: Ναι, σίγουρα.

E: Σε ποιο βαθμό, έχετε εντοπίσει κάτι συγκεκριμένο;

Σ5: Δεν έχει χρειαστεί να το κάνω μέχρι στιγμής αλλά απ' τη στιγμή που υπάρχει ευελιξία στο τι θα χρησιμοποιήσουμε, πάντα μπορεί να προσαρμοστεί προς όποια κατεύθυνση χρειάζεται.

E: Και συμπεριληπτικό, ώστε να μπορεί να δουλεύει καλά και με μαθητές από διάφορα πολιτισμικά περιβάλλοντα;

Σ5: Εκεί δε θα έλεγα σε πολύ μεγάλο βαθμό αλλά εκεί θα έλεγα ότι παίζει ρόλο και παιδιά που πολλές φορές έρχονται και δεν ξέρουν, δεν έχουν διδαχθεί αγγλικά αρκετά χρόνια, έχουν ούτως ή άλλως πρόβλημα. Αυτό πηγαίνει περισσότερο στο μόνιμο πρόβλημα με την ανομοιομορφία στην τάξη.

E: Οι κατασκευαστές του ισχυρίζονται ότι με το νέο Π.Σ το μάθημα αποκτάει τα εξής ειδικά χαρακτηριστικά: 1. Αξιοποιεί τις πιο πρόσφατα επικαιροποιημένες αναφορές στο Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες του Συμβουλίου της Ευρώπης (Common European Framework of Reference for Languages, 2020) καθώς και τις πρόσφατες προσθήκες του για τις δεξιότητες πολυγραμματισμού και ψηφιακού γραμματισμού. Θεωρείτε ότι είναι ορατό αυτό το χαρακτηριστικό και σε ποιο βαθμό;

Σ5: Όσον αφορά την επιμόρφωση που κάναμε, εφόσον είχαμε πάντα να συσχετίσουμε με το πλαίσιο, ναι, εκεί ήταν ορατό. Τώρα, στο ΠΣ φαντάζομαι θα φανεί όταν θα εφαρμοστεί.

E: Δεύτερο χαρακτηριστικό είναι ότι προκρίνει θεματικά πεδία που σχετίζονται άμεσα με την καθημερινότητα των σύγχρονων εφήβων, τις ανάγκες αλλά και τις επιθυμίες τους.

Σ5: Αυτό, ναι, νομίζω σε μεγάλο βαθμό. Είπα και πριν ότι το περιεχόμενο του προγράμματος, το υλικό δηλαδή, θεωρώ ότι είναι εξαιρετικό.

E: Και ότι στοχεύει στη γνωριμία των μαθητών/μαθητριών τόσο με το γλωσσικό όσο και με το πολιτισμικό και πολιτιστικό περιβάλλον των διαφόρων χωρών. Αυτό το εντοπίζετε κάπου;

Σ5: Δεν το έχω συναντήσει αλλά θεωρώ ναι, πιθανότατα υπάρχει. Βλέπω δηλαδή το εύρος των αντικειμένων των θεματικών και σίγουρα υπάρχει κάπου. Απλά δεν έχει τύχει μέχρι στιγμής να το χρησιμοποιήσω εγώ.

E: Κατά πόσο συμφωνείτε εσείς προσωπικά με τις συγκεκριμένες επιλογές, με αυτά τα χαρακτηριστικά;

Σ5: Γενικά, εγώ συμφωνώ ότι πρέπει να υπάρχει ένας μεγάλος αριθμός επιλογών. Όσο περισσότερα τόσο καλύτερα.

E: Κατά πόσο θεωρείτε ότι το νέο Π.Σ. θα σας βοηθήσει να οργανώσετε καλύτερα τη διδασκαλία σας; Πως σκοπεύετε να το αξιοποιείτε για το σκοπό αυτό;

Σ5: Και πάλι θα πω ότι θα περιμένω να εφαρμοστεί για να το δω αυτό. Γιατί αυτή τη στιγμή, που έχουμε να υλοποιήσουμε όχι ένα, όπως αρχικά είχε ειπωθεί, αλλά 4 σενάρια, είναι ένας τεράστιος όγκος που θα δημιουργήσει μεγάλο πρόβλημα και με τα θέματα της τράπεζας θεμάτων. Δηλαδή, απ' τη μια έχουμε να καλύψουμε μια συγκεκριμένη ύλη για την τράπεζα θεμάτων που θα εξεταστούν τα παιδιά και απ' την άλλη έχουμε έναν πολύ μεγάλο όγκο για 4 σενάρια που πρέπει κι αυτά να μούνε στη μέση κι ακόμα δεν ξέρω πώς θα το χειριστούμε.

E: Κάποιες πιο συγκεκριμένες ερωτήσεις για επιμέρους στοιχεία του προγράμματος. Πόσο καλά διατυπωμένα θεωρείτε ότι είναι ως τέτοια τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα στο νέο Π.Σ και πόσο βοηθητικά είναι στην οργάνωση της διδασκαλίας του μαθήματος;

Σ5: Νομίζω ότι είναι ξεκάθαρα.

E: Σας βοηθάνε στο να οργανώσετε το μάθημά σας;

Σ5: Ναι, σε αρκετό βαθμό.

E: Πως κρίνετε το περιεχόμενο (ύλη) που έχει συμπεριληφθεί στο νέο πρόγραμμα σπουδών;

Σ5: Είναι πολύ ενδιαφέροντα θέματα και νομίζω ανταποκρίνονται σε αυτά που ζουν τα παιδιά.

E: Ποια είναι η γνώμη σας για την οργάνωση του περιεχομένου του Π.Σ. σε ευρύτερα θεματικά πεδία τα οποία εξελίσσονται από τάξη σε τάξη; Πως πιστεύετε πως θα λειτουργήσει αυτή η καινοτομία;

Σ5: Το βρίσκω ενδιαφέρον και πάλι θα πω πιστεύω θα ανταποκριθούν τα παιδιά.

E: Κατά πόσο το περιεχόμενο του νέου Π.Σ. απαντά στις σύγχρονες κοινωνικές προκλήσεις και συνθήκες δηλαδή περιβαλλοντικές προκλήσεις, πολυπολιτισμικότητα, παγκοσμιοποίηση, συμπερίληψη και εάν υπάρχει και κάποιο παράδειγμα.

Σ5: Έχει θέματα τέτοια μέσα, νομίζω ότι ανταποκρίνεται, ότι είναι στο πνεύμα της εποχής.

E: Λόγω θεματολογίας λοιπόν;

Σ5: Ναι.

E: Πως κρίνετε το περιεχόμενο του νέου Π.Σ. σε σχέση με το χρόνο που διατίθεται για τη διδασκαλία του μαθήματος; Τι θα αλλάζατε ως προς την ύλη για να είναι επαρκέστερος ο διαθέσιμος διδακτικός χρόνος;

Σ5: Πάντα ζητάμε περισσότερες ώρες για το μάθημα των ξένων γλωσσών. Προφανώς το νέο πρόγραμμα έχει πάρα πολύ υλικό και θέματα, δεν μπορούν να καλυφθούν όλα, κάποια επιλογή θα πρέπει να γίνει σίγουρα. Οι ώρες του σχολείου για τα αγγλικά είναι σίγουρα λίγες, λιγότερες από ότι θα έπρεπε.

E: Θα αλλάζατε κάτι ως προς την ύλη για να είναι επαρκέστερος ο χρόνος;

Σ5: Εξαρτάται πώς θα δοθεί, ακόμα δεν έχουμε εικόνα. Θα υπάρχει κάποιο βιβλίο; Δεν ξέρω πώς ακριβώς προβλέπεται να γίνει. Αυτή τη στιγμή στο πιλοτικό που κάνουμε, ξαναλέω, είναι πάρα πολύ μεγάλος ο όγκος για τις ώρες που δίνονται.

E: Θα αλλάζατε κάτι και τι θα ήταν αυτό ως προς τη διάταξη ή την προσθήκη/αφαίρεση επιμέρους ενοτήτων;

Σ5: Όχι, δε νομίζω ότι θα άλλαζα κάτι.

E: Ως παιδαγωγική φιλοσοφία οι κατασκευαστές του νέου Π.Σ. διακηρύσσουν μια προοδευτική-μαθητοκεντρική λογική ισχυριζόμενοι ότι: *«Τα ΠΣ προωθούν την ενεργό συμμετοχή και συνεργασία όλων των μαθητών/τριών, μέσω της δημιουργίας περιβαλλόντων καθοδηγούμενης μάθησης, αυτενέργειας, συνεργατικής δράσης σε ομάδες, διερευνητικής μάθησης, βιωματικής προσέγγισης, συνεργατικής επίλυσης προβλήματος, επικοινωνιακής προσέγγισης, και μετασχηματιστικής λογικής»*. Κατά πόσο θεωρείτε ότι το νέο Π.Σ πράγματι διαπνέεται από αυτή την παιδαγωγική προσέγγιση; Δώστε ενδεικτικά παραδείγματα;

Σ5: Ναι, νομίζω πως ναι γιατί δίνει αρκετό περιθώριο στα παιδιά να δουλέψουνε μόνα τους, να αλληλοβοηθηθούν, να αυτοσχεδιάσουν, υπάρχει και αυτή η ποικιλία που λέγαμε και πριν. Γενικά, ναι, είναι νομίζω ξεκάθαρα μαθητοκεντρικό.

E: Κατά πόσο συμφωνείτε ότι η παραπάνω προοδευτική-μαθητοκεντρική λογική είναι κατάλληλη για τη διδασκαλία του μαθήματός σας;

Σ5: Θα έλεγα και για κάθε μάθημα

E: Και τώρα, κάποιες γενικές ερωτήσεις για την εφαρμοσιμότητα. Πώς δέχτηκαν γενικά οι εκπαιδευτικοί της ειδικότητάς σας το νέο ΠΣ;

Σ5: Θα μιλήσω για τον εαυτό μου, αυτό που είπα και πριν. Το βρίσκω πολύ ενδιαφέρον, το υλικό το βρίσκω εξαιρετικό. Εντάξει, η επιμόρφωση δεν ήταν ίσως αυτό που θα περιμέναμε αλλά ως υλικό και ως περιεχόμενο πολύ καλό.

E: Υπήρξε κάποια αντίδραση ίσως από την κοινότητα που είδατε στην επιμόρφωση, θετική, αρνητική, ουδέτερη;

Σ5: Και πάλι θα μιλήσω για τον εαυτό μου, θα προτιμούσα να μου έχει δοθεί το υλικό, να το μελετήσω και πιθανώς να κάνω κάτι πάνω σ' αυτό ή στο τέλος να γίνει κάποια συνάντηση ή δεν ξέρω τι άλλο. Αυτό το υποχρεωτικό, το 2ωρο, που δουλεύαμε μια βδομάδα, κάναμε κάποιες δραστηριότητες και μετά ακούγαμε να μας διαβάζουν το ppt, νομίζω ήταν για όλους λίγο κουραστικό.

E: Λαμβάνοντας υπόψη την επαγγελματική ετοιμότητα των διδασκόντων, τις υλικές συνθήκες και την κουλτούρα των ελληνικών σχολείων θεωρείτε πως θα μπορούσαν να ανακύψουν κάποιες δυσκολίες στην εφαρμογή του νέου Π.Σ. και ποιες;

Σ5: Ναι, εγώ έχω την τύχη να είμαι σε ένα πρότυπο σχολείο που υπάρχει η υλικοτεχνική υποδομή να υποστηρίξει τέτοιου είδους διαδικασίες. Τώρα, σχολεία άλλα απ' ό, τι ακούω από συναδέλφους που δεν έχουν πρόσβαση σε υπολογιστές, η τεχνολογία είναι πολύ περιορισμένη και δεν διατίθεται για όλες τις ειδικότητες φαντάζομαι θα υπήρχαν προβλήματα.

E: Ως προς την επαγγελματική ετοιμότητα των διδασκόντων;

Σ5: Νομίζω ότι οι νεότεροι συναδέλφοι είναι έτοιμοι. Τώρα, αν υπάρχουν και κάποιοι παλαιότεροι που δυσκολεύονται δεν έχω εικόνα. Και πάλι θα πω ότι είμαι σε ένα σχολείο που είμαστε όλοι σε ένα καλό επίπεδο όσον αφορά τις γνώσεις για την τεχνολογία και είμαι και πολλά χρόνια σε αυτό το σχολείο. Λίγο δεν έχω εικόνα για τα άλλα σχολεία.

E: Και ως προς την γενικότερη κουλτούρα των ελληνικών σχολείων, πιστεύετε ότι θα μπορούσαν να υπάρξουν δυσκολίες;

Σ5: Νομίζω ότι και τα παιδιά είναι έτοιμα να δεχτούν την τεχνολογία στο μάθημα οπότε εναπόκειται καθαρά στους συναδέλφους το πόσο είναι προετοιμασμένοι, πόσο θέλουν να ασχοληθούν με την τεχνολογία.

E: Με βάση την εμπειρία σας από την πιλοτική εφαρμογή του νέου Π.Σ. ποιες ήταν οι σημαντικότερες δυσκολίες/αδυναμίες του που εντοπίσατε; Ποια ήταν τα σημαντικότερα θετικά στοιχεία του που διαπιστώσατε στην πράξη;

Σ5: Θετικά στοιχεία θα έλεγα το περιεχόμενο και τις νέες ιδέες και όλα αυτά που συζητήσαμε και πριν. Τώρα, αρνητικά στοιχεία θα επανέλθω σε αυτόν τον τρόπο επιβολής όλου αυτού του όγκου που είναι δύσκολο να το χειριστούμε.

E: Κλείνοντας τη συζήτησή μας, ποιες συγκεκριμένες προτάσεις θα είχατε να κάνετε για πιθανή βελτίωση του νέου Π.Σ.;

Σ5: Θα ήθελα να δω το τελικό υλικό πώς θα οργανωθεί και πώς θα δοθεί γιατί αυτή τη στιγμή, θα επαναλάβω ότι θα ήθελα λιγότερο όγκο.

E: Η επιμόρφωση ήταν αποτελεσματική στο να γίνουν σαφή και να προωθηθούν τα νέα στοιχεία του ΠΣ; Τι θα θέλατε να γίνει περισσότερο;

Σ5: Εγώ θα προτιμούσα να έχω το υλικό, να το μελετήσω και να μου ζητηθεί στο τέλος να κάνω κάποια εφαρμογή ή κάτι τέτοιο παρά δηλαδή από το υποχρεωτικό 2ωρο κάθε τόσο.

E: Σας ευχαριστώ πολύ για το χρόνο σας.

Συνέντευξη 6, 24/10/22

E: Η παρούσα συνέντευξη έχει ως στόχο την καταγραφή των απόψεών σας για το νέο ΠΣ όπως το μελετήσατε και το εφαρμόσατε κατά τη φάση της πιλοτικής εφαρμογής του στο σχολείο σας. Οι απόψεις σας θα αξιοποιηθούν για τη βελτίωση του νέου προγράμματος σε συνδυασμό με όλα τα άλλα συμπεράσματα της πιλοτικής φάσης εφαρμογής του. Συνεπώς, κάποια στοιχεία για εσάς. Το φύλο σας;

Σ6: Γυναίκα.

E: Η ειδικότητά σας;

Σ6: Αγγλικής γλώσσας και φιλολογίας, ΠΕ06.

E: Οι σπουδές που έχετε κάνει;

Σ6: Αγγλική Γλώσσα και Φιλολογία στο Αριστοτέλειο, ΒΑ και διπλό master, άσχετα εάν δεν αναγνωρίστηκε ποτέ διπλό στη Θεωρητική και Εφαρμοσμένη Γλωσσολογία.

E: Τα χρόνια υπηρεσίας σας συνολικά;

Σ6: 21,5.

E: Τα χρόνια υπηρεσίας στο σχολείο πιλοτικής εφαρμογής του νέου Π.Σ.;

Σ6: Ναι, είναι ο 2^{ος} που είμαι με θητεία.

E: Ο χρόνος πιλοτικής εφαρμογής του νέου Π.Σ.;

Σ6: Επειδή εμείς ξεκινήσαμε πολύ αργά πέρσι, οι ξενόγλωσσοι, προλάβουμε να κάνουμε πιλοτική εφαρμογή μόνο μιας ώρας μετά το Πάσχα πέρσι και πρόκειται να ξεκινήσω την επόμενη βδομάδα, μετά τις 28 δηλαδή, τις αργίες, σε 2 τμήματα τα 2 σενάρια που μου έχουν ανατεθεί για τις υπόλοιπες ώρες.

E: Πώς οργανώνετε καθημερινά το μάθημά σας και σε ποια στοιχεία ή υλικά στηρίζετε για αυτό;

Σ6: Λοιπόν, γενικότερα, είμαι πολύ οργανωτική ως προς το κομμάτι του ότι στην Α' και στη Β' υπάρχει τράπεζα θεμάτων και συγκεκριμένη ύλη η οποία πρέπει να καλυφθεί. Συνεπώς, φροντίζω να κατανείμω έτσι το μάθημά μου, βάσει του ωρολογίου προγράμματος, το οποίο μου προσφέρεται έτσι ώστε να καλύψω την ύλη που πρέπει

να καλύψω διανθίζοντάς την φυσικά με το απαραίτητο υλικό, το εξωδιδακτικό το οποίο τις περισσότερες φορές το δημιουργώ εγώ ή ανατρέχω στο διαδίκτυο για αυτό. Δυστυχώς, παρά το γεγονός ότι το σχολείο έχει μετονομαστεί σε πρότυπο από την περσινή χρονιά, είναι ένα σχολείο το οποίο είναι πολύ παλιό κτηριακά, είναι από τα πιο παλιά και δυστυχώς, δεν έχει τα τεχνολογικά μέσα για να κάνω το μάθημα το οποίο θα ήθελα, εννοώ με διαδραστικούς, με υπολογιστή και διαδίκτυο σε κάθε αίθουσα και ούτω καθεξής. Επομένως, το να δεσμεύσω το ένα και μοναδικό εργαστήριο πληροφορικής που υπάρχει, αντιλαμβάνεστε ότι είναι πάρα πολύ δύσκολο. Για το λόγο αυτό κάνω χρήση της ανεστραμμένης τάξης, χρησιμοποιώ πάρα πολύ το e-class για πράγματα τα οποία θα ήθελα να κάνω πράξη στην τάξη αλλά δε μπορώ λόγω της έλλειψης τεχνολογίας. Και εννοείται ότι ακολουθώ καθημερινό, αυστηρό diary ως προς τι κάνω σε κάθε τάξη, τι σκοπεύω να κάνω, τι homework κάνω σαν assignment και ούτω καθεξής.

E: Κάποιες γενικές ερωτήσεις για το νέο πρόγραμμα σπουδών. Ποια είναι η γενική γνώμη σας για το νέο πρόγραμμα σπουδών;

Σ6: Κοιτάζετε, ως προς το νέο ΠΣ ήταν αυτό που λέμε εμείς στα αγγλικά long-awaited, έπρεπε να γίνει, δηλαδή δε γινόταν πλέον να είμαστε με παρωχημένα ΠΣ και βιβλία επίσης μιας άλλης εποχής, τα πράγματα τρέχουν. Γενικά, είμαι πάρα πολύ θετική και πολύ ενθουσιασμένη μ' αυτό το οποίο έχω λάβει στα χέρια μου αυτή τη στιγμή και έχω μελετήσει, τουλάχιστον ως προς τα σενάρια τα οποία περάσαν από τα χέρια μου και το δικό μου το σενάριο ακόμα κι αν δεν επιμορφωνόμουν, κάπου εκεί θα κινούνταν αλλά το πρόβλημα είναι ότι δημιουργήθηκαν όλα αυτά τα σενάρια με βάση ένα ιδεατό περιβάλλον από όλες τις απόψεις. Συνεπώς, πρέπει όλο αυτό το πράγμα λίγο να καλιμπραριστεί, να αναπροσαρμοστεί κατά το δυνατόν, για να μπορέσουν να καταγράψουν σωστά τις απόψεις μας και τελικώς, κατά πόσο μπορούν να εφαρμοστούν αυτά. Δηλαδή, θεωρώ ότι κάποια μπορούν να εφαρμοστούν, κάποια είναι μη εφαρμόσιμα και κάποια θα είναι εφαρμόσιμα αφότου τροποποιηθούν.

E: Έχετε κάποιο συγκεκριμένο παράδειγμα;

Σ6: Θα σας πω συγκεκριμένα αυτή τη στιγμή γιατί είναι ένα σενάριο το οποίο πρόκειται να τρέξω με τη Β' Λυκείου την επόμενη εβδομάδα και το οποίο το μελέτησα προτού φτάσω εκεί. Κάποια στιγμή λέει ότι τα παιδιά πρέπει να είναι, ή την 3^η ή την 4^η

διδασκτική ώρα, θα σας γελάσω, θα πρέπει να φτιάξουν με ένα ψηφιακό εργαλείο, το Pixton, ένα κόμικ. Εγώ επειδή γενικότερα έχω μια πολύ μεγάλη αγάπη με τα ψηφιακά εργαλεία και έχω μια σχετική εξειδίκευση από τις Βρυξέλλες και το Teacher Academy και γενικά τα αγαπώ πάρα πολύ, αυτή τη στιγμή δε μπορείτε να φανταστείτε πόσο πολύ στεναχωριέμαι που έχω επιμορφωθεί σε όλα αυτά και διαρκώς επιμορφώνομαι και δεν μπορώ να κάνω trainingτους μαθητές μου πάνω σε αυτό. Και το συζητήσαμε με την υποστηρίκτριά μου και είπαμε πώς είναι δυνατόν, θέλουμε τουλάχιστον 1 με 2 ώρες και μ' ένα διαθέσιμο τεχνολογικό μέσο ή εργαστήριο να δείξουμε στα παιδιά πώς λειτουργεί το Pixton για τη δημιουργία του κόμικ. Πώς μπορώ ξαφνικά σε 1 διδασκτική ώρα και το Pixton ως εργαλείο να διδάξω αλλά και να κάνουν τα παιδιά ένα κόμικ ένα κομμάτι του κόμικ τέλος πάντων. Οπότε θα αναγκαστώ εκεί να κάνω αναπροσαρμογή. Τι θέλω να πω, δηλαδή, επειδή δεν θέλω να το ακυρώσω και μου αρέσει πάρα πολύ σαν δραστηριότητα, θα ζητήσω από τους μαθητές μου, γιατί τυγχάνει να έχουμε και καλλιτεχνικό πνεύμα μέσα στην τάξη, να ζωγραφίσουν, να φτιάξουν το κόμικ οι ίδιοι και να βάλουν τα λόγια αλλά δε θα είναι το ίδιο, θα έχουν χάσει τη χαρά του να διδαχθούν το Pixton. Δεν ξέρω αν σας βοήθησα με αυτό.

Ε: Σαφώς και νομίζω ότι απαντήσατε και σε μετέπειτα ερωτήσεις. Ως προς ποια στοιχεία θεωρείτε ότι διαφοροποιείται το νέο πρόγραμμα σπουδών από το υφιστάμενο; Πως κρίνετε αυτή τη διαφοροποίηση;

Σ6: Καταρχάς, το πρώτο και βασικότερο ότι ξεκινάμε με τον ανάστροφο σχεδιασμό και τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα. Καλώς ή κακώς μέχρι τώρα λειτουργούσαμε λιγάκι στον αυτόματο πιλότο, δηλαδή, όχι ότι δεν είχαμε προς Θεού, εμείς οι εκπαιδευτικοί ανεξαρτήτως ειδικότητας ως στόχο το τι θέλουμε ο μαθητής μας να έχει καταφέρει, να κατακτήσει μετά το πέρας μια συγκεκριμένης δραστηριότητας αλλά δεν ξεκινούσαμε από αυτό. Ξεκινούσαμε ότι θέλω να κάνω μια συγκεκριμένη δραστηριότητα και ναι, στο τέλος θα πετύχω και αυτό. Μπορεί όμως και να μην το είχα πετύχει. Ενώ τώρα, με τον ανάστροφο σχεδιασμό, με το backward design, είμαστε τρόπον τινά υποχρεωμένοι, με την καλή έννοια το υποχρεωμένοι, να ξεκινάμε από το τι θέλουμε να έχει κατακτήσει ο μαθητής οπότε εμένα προσωπικά όσο και αν με αγχώνει μέχρι να εξοικειωθώ στην ιδέα του, αυτό με βοηθάει στο να ξέρω τελικά, στο πέρας μιας διδασκτικής ώρας ποιες στρατηγικές, ποιες δεξιότητες θέλω να έχω καταφέρει να εμφυσήσω στον μαθητή μου. Ένα είναι αυτό, με τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα και θεωρώ την πολυτέλεια αν και θέλουμε χρόνο σ' αυτό,

στο κομμάτι της αξιολόγησης. Δηλαδή, ότι ξεφεύγουμε πλέον από την τυπική αξιολόγηση και ότι θα ενσωματωθεί πλέον και η εναλλακτική αξιολόγηση πιο συστηματικά, με το portfolio, με το diary, γενικότερα, με όλο αυτό το κομμάτι και επίσης, περιμένω να δω πώς θα μπορέσει να υλοποιηθεί η περιγραφική αξιολόγηση που είναι κομμάτι της εναλλακτικής. Γιατί αν σκεφτείτε ότι εγώ είμαι καθηγήτρια αγγλικής που έχω τα $\frac{3}{4}$ του σχολείου, πώς θα κάνω περιγραφική αξιολόγηση στους μαθητές;

Ε: Το καταλαβαίνω, είναι πρόβλημα τεράστιο με τους πάρα πολλούς μαθητές, είναι πάρα πολλά τα προβλήματα που προκύπτουν.

Σ6: Θέλω πάρα πολύ να το κάνω γιατί επειδή έχω βρεθεί και στην Αγγλία, στα μαθητικά μου τα χρόνια πήγα να ως εσωτερική σε κολλέγιο τα καλοκαίρια κι επειδή εκεί η περιγραφική αξιολόγηση είναι εκ των ων ουκ άνευ, σας μιλάω τώρα για το 1990 και έπειτα, θα ήθελα πάρα πολύ να το κάνω και επειδή έχω περάσει και από την ιδιωτική εκπαίδευση, από το κολλέγιο Δελασάλ που το κάναμε στους μαθητές μας αυτό, βέβαια σε μικρότερες ηλικίες, είμαι εξοικειωμένη με την ιδέα αλλά θέλω να μου δοθεί ο τρόπος, ο χρόνος να μπορέσω να το κάνω ορθά. Γιατί δε θέλω απλώς να πετάξω καλός, πολύ καλός ή καλός εκεί. Θα ήθελα πραγματικά να γράψω 2-3 κουβέντες στην περιγραφική αξιολόγηση που να συνοδεύει το βαθμό μου και να εξηγεί κατ' επέκταση το βαθμό μου.

Ε: Αυτό προϋποθέτει πολλά πράγματα που πρέπει να γίνουν, σαφώς.

Σ6: Δεν το συζητώ, γι' αυτό σας το λέω σαν, δεν ξέρω αν προτρέχω και λέω κι άλλα πράγματα που δεν πρέπει απλά σας λέω τις σκέψεις μου φωναχτά.

Ε: Πάρα πολύ σωστά τα λέτε και τώρα με βάζετε κι εμένα να σκεφτώ κι άλλα πράγματα, πώς θα μπορούσα να κάνω εγώ κάτι τέτοιο που μου έχει τύχει να αλλάξω και 7 σχολεία σε μια χρονιά. Καταλαβαίνω απόλυτα όσα λέτε. Εάν σας ζητούσαν να αναφέρετε ορισμένα στοιχεία που καθορίζουν τη φυσιογνωμία του μαθήματος όπως αυτή καθορίζεται από το νέο πρόγραμμα σπουδών ποια θα λέγατε ότι είναι αυτά; Που εντοπίζετε αυτά τα στοιχεία στο νέο Π.Σ;

Σ6: Τι εννοείτε ως προς τα στοιχεία του νέου Π.Σ;

Ε: Κάτι το οποίο εντοπίζετε στο νέο Π.Σ, κάποια χαρακτηριστικά που δίνει στα μαθήματα;

Σ6: Τα χαρακτηριστικά είναι ότι έχουμε την εφαρμογή των περιγραφητών, για 'μας θα πω, τους ξενόγλωσσους, σύμφωνα με το καινούριο, του 2020 CEFR, στο οποίο με πολλή χαρά διαπίστωσα ότι ενσωματώθηκε πέραν του mediation το οποίο υπήρχε, γιατί είμαι και αξιολογήτρια στο ΚΠΓ οπότε το είχα ζήσει πολύ έντονα αυτό, το internet communication, το οποίο είναι αναγκαία συνθήκη νομίζω. Πραγματικά ενθουσιάστηκα όταν είδα στο καινούριο CEFR να ενσωματώνεται, το θεωρώ πάρα πάρα πολύ σημαντικό αυτό το new entry. Επίσης, θεωρώ πάρα πολύ σημαντικό το ότι αξιοποιούμε στο καινούριο ΠΣ το taxonomy του Bloom, πάρα πάρα πολύ σημαντικό με όλα τα γλωσσολογικά του Bloom, είναι δύσκολος. Ακόμα και για 'μένα που είμαι γλωσσολόγος τα κατανόησα πλήρως στους συναδέλφους όταν έπρεπε να ενσωματώσουν τις διεργασίες του Bloom στα σενάρια τους. Δηλαδή, αν δεν το ήξερα κι αν δεν το είχα μελετήσει σας πληροφορώ ότι κι εγώ ακόμα χρειάστηκε να το ξαναμελετήσω ενδελεχώς. Το ένα πολύ καινούριο βασικό στοιχείο, βέβαια, τι να σας πω, με τους υπόλοιπους συναδέλφους όταν θα έρθει η ώρα να γίνει, να περάσει όλο αυτό στην υπόλοιπη εκπαίδευση δεν ξέρω κατά πόσο όλοι θα μπορέσουν να κατανοήσουν. Δηλαδή, θέλει πολλή εκπαίδευση στους συναδέλφους αυτό το πράγμα γιατί αν εμείς θεωρητικά έχουμε αξιολογηθεί, έχουμε περάσει μια διεργασία, έχουμε κάποια προσόντα να πω παραπάνω, οι υπόλοιποι συνάδελφοι που είναι και λίγο πριν το τέλος της καριέρας τους, που έχουν μάθει σε ένα-πώς όλα αυτά θα μπορέσουν να τα ενσωματώσουν, να τα κατανοήσουν για να τα εφαρμόσουν. Αυτό σαν 2^ο στοιχείο. Επίσης, το ότι έχουμε την πολυτέλεια στο νέο ΠΣ να αξιοποιήσουμε διάφορες μεθόδους διδασκαλίας, δεν περιοριζόμαστε πλέον σε μία, δηλαδή την communicative, post-communicative, έχουμε τη διαφοροποιημένη, έχουμε το flipped classroom, έχουμε το content-based instruction βάσει περιεχομένου, το project-based learning, δεν ξέρω πώς μπορεί να εφαρμοστεί αυτό στο ελληνικό σχολείο αλλά θα ήταν πολύ ενδιαφέρον, την ιστοεξερεύνηση, επίσης, το θεωρώ πάρα πολύ σημαντικό το ότι τα παιδιά θα αρχίσουν να εξοικειώνονται με αυτά, δεν ξέρω σας καλύπτω με αυτά που λέω;

Ε: Βεβαίως, με καλύπτετε και παραπάνω, έχετε απαντήσει και αρκετές από τις επόμενες ερωτήσεις.

Σ6: Θεωρώ ότι αυτά είναι τα στοιχεία του καινούριου ΠΣ που εγώ προσωπικά έχω εντοπίσει ότι αποτελούν, και βάσει της ειδικότητάς μου πάντα, κάποια στοιχεία τα οποία πρώτον, δηλαδή, η πολυτέλεια και το variety που προσφέρεται στις

μεθοδολογίες, η ταξινόμια του Bloom ως προς τις γνωστικές διεργασίες τις οποίες καλύπτουμε και το γεγονός ότι στις υπάρχουσες δεξιότητες που υπήρχαν στο αρχικό CEFR, προστέθηκε το internet communication, αυτό μπορώ να σκεφτώ αυτή τη στιγμή.

E: Ποια θέση ανάμεσα στις εξής δυο περιγράφει καλύτερα κατά τη γνώμη σας για το νέο Π.Σ. Δικαιολογήστε την απάντησή σας.

Θέση A: «Το νέο Π.Σ. προετοιμάζει καλύτερα τους μαθητές να αποκτήσουν γερές βάσεις για να ακολουθήσουν μετέπειτα εξειδικευμένες ακαδημαϊκές σπουδές»

Θέση B: «Το νέο Π.Σ. προετοιμάζει καλύτερα τους μαθητές ώστε να μπορούν να αξιοποιήσουν τις γνώσεις που απέκτησαν από το μάθημα στην καθημερινή τους ζωή ως αυριανοί ενήλικοι Πολίτες»

Σ6: Εγώ θα σας πω και τις δύο. Έχει να κάνει με το perspective που το βλέπει ο καθένας και αυτό που θα θέλει να οδηγήσει τους μαθητές του. Δηλαδή, δεν είναι either or για μένα. Είναι both αν με ρωτήσετε. Δηλαδή, σαφώς κάνει για 'μένα και τα δύο. Δηλαδή, όταν αυτή τη στιγμή προσπαθείς να κάνει equip έναν μαθητή με κάποιες συγκεκριμένες δεξιότητες, να τον εκθέσεις σε κάποια καινούρια δεδομένα εννοείται ότι θα πρέπει να αξιοποιήσει την προϋπάρχουσα γνώση την οποία έχει και να μπορέσει πλέον αυτή τη γνώση να την αξιοποιήσει με έναν συγκεκριμένο τρόπο, το οποίο σε πρώτο χρόνο θα την αξιοποιήσει για να μπορέσει να ανταπεξέλθει στις μετέπειτα ακαδημαϊκές του υποχρεώσεις γιατί κακά τα ψέματα, αυτά θα τα δει στο πανεπιστήμιο, εμείς τα είδαμε στο πανεπιστήμιο και δεν ήμασταν διόλου προετοιμασμένοι, πέσαμε στα βαθιά, και επίσης, μετά την ακαδημαϊκή του πορεία και παράλληλα με την ακαδημαϊκή του πορεία, όλα αυτά τα strategies, οι δεξιότητες με τις οποίες πρέπει να έχει γίνει equipped, εννοείται ότι χρειάζονται για την καθημερινή του ζωή και πορεία. Δηλαδή, δεν είναι ξεκομμένο το ένα από το άλλο, για 'μένα θεωρώ ότι είναι αλληλένδετα και τα δύο. Εγώ προσωπικά, επειδή τυγχάνει η διδακτορική μου διατριβή να είναι σε στρατηγικές επικοινωνίας και γλωσσικής εκμάθησης, το learning how to learn, αντιλαμβάνεστε ότι πρόκειται για χαρά μου με το νέο ΠΣ γιατί το πρώτο που κάνω είναι να μαθαίνω στους μαθητές μου στρατηγικές του πώς να μαθαίνουν, γιατί αυτές

τις στρατηγικές πέρα του να τις αξιοποιήσουν στο δικό μου μάθημα, θα τις αξιοποιήσουν μετέπειτα σε ένα άλλο ακαδημαϊκά και φυσικά στην ίδια τους τη ζωή.

E: Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι το νέο Π.Σ. έχει οργανικά ενσωματώσει τη χρήση των ΤΠΕ; Δώστε παραδείγματα

Σ6: Νομίζω ότι σας το απάντησα. Υπάρχει παντού το κομμάτι των ψηφιακών εργαλείων, πολύ όμορφα ενσωματωμένο για 'μένα, ειδικά ως προς το κλείσιμο ενός διδακτικού σεναρίου. Το πρόβλημα είναι όμως είναι και παραμένει ότι αν πραγματικά θέλουμε να κάνουμε σωστή δουλειά, πραγματικά να το εφαρμόσουμε και να έχουμε τα αποτελέσματα που θέλουμε, πρέπει να εξοπλιστούμε τα σχολεία, τα πρότυπα πειραματικά πρώτα και μετέπειτα τα υπόλοιπα σχολεία με όλη αυτή την τεχνογνωσία και εννοείται ότι θα πρέπει να εκπαιδευτούν όλοι οι συνάδελφοι ανεξαιρέτως και να εκπαιδεύονται, όχι μόνο να εκπαιδευτούν, να εκπαιδεύονται συστηματικά σε ό,τι καινούριο ψηφιακό εργαλείο προκύπτει, δεν γίνεται διαφορετικά. Η τεχνολογία είναι αναπόσπαστο κομμάτι της διδασκαλίας, δε χρειάζεται ούτε να την αποκλείουμε αλλά ούτε να τη δαιμονοποιούμε, όλα τα χρειαζόμαστε με μέτρο αλλά πρέπει να μάθουμε και πρέπει φυσικά, η πολιτεία να φροντίσει να εξοπλιστούμε με όλα αυτά τα μέσα. Εγώ είμαι απολύτως σύμφωνη, απολύτως σύμφωνη στο να υπάρχουν τα ψηφιακά εργαλεία στο βαθμό τον οποίο εγώ εντόπισα ότι υπάρχουν το τόσο όσο σε αυτή τη φάση αλλά πώς; Εγώ σας λέω ότι αυτή τη στιγμή και σας ανέφερα ένα παράδειγμα, δε θα μπορέσω να το κάνω.

E: Ναι, το καταλαβαίνω, είναι τα ζητήματα που προκύπτουν στην πορεία αυτά. Οι κατασκευαστές του Π.Σ. ισχυρίζονται πως έχουν επιχειρήσει το νέο αυτό Π.Σ. να είναι αρκετά ανοικτό ώστε να επιτρέψει τη μεγαλύτερη αυτενέργεια του εκπαιδευτικού να το προσαρμόζει στις συνθήκες της τάξης του, προσαρμόσιμο στις ιδιαίτερες ανάγκες μαθητών με διαφορετικές ικανότητες και συμπεριληπτικό ώστε να μπορεί να δουλέψει καλά και με μαθητές από διαφορετικά πολιτισμικά περιβάλλοντα. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι έχει επιτευχθεί καθένας από τους παραπάνω τρεις στόχους; Δώστε παραδείγματα

Σ6: Συγκεκριμένο παράδειγμα δε μπορώ να θυμηθώ αυτή τη στιγμή. Συγκεκριμένα, πάει να πει ότι έχω μελετήσει όλα τα προγράμματα, τα διδακτικά τα οποία υπάρχουν αυτή τη στιγμή. Εννοείται ότι έχουν φροντίσει οι άνθρωποι να ενσωματώσουν. Καταρχάς και μόνο το γεγονός ότι υπάρχει κομμάτι που έχει να κάνει με τους

πρόσφυγες και τη διαφορετικότητα, δείχνει αυτό το συμπεριληπτικό, δεν το συζητάμε αυτό. Το άλλο που μου αναφέρατε κατά πόσο είναι ανοιχτό εννοείτε ότι μας αφήνει περιθώριο να ελιχθούμε, είναι ένας μπούσουλας, γι' αυτό και σε κάποια μας δίνει νομίζω και επιλογές είτε έτσι είτε αλλιώς αλλά εγώ προσωπικά κι είναι κάτι το οποίο θέλω να σημειώσω εδώ πέρα, θα ήθελα στο κομμάτι του differentiated learning και του differentiation και της διαφοροποιημένης διδασκαλίας, θα ήθελα να είναι λίγο πιο ξεκάθαρα αυτά τα οποία μου προσφέρονται. Προς Θεού, δε σημαίνει ότι εγώ δεν μπορώ μια συγκεκριμένη δραστηριότητα να την προσαρμόσω για να καλύψω στην τάξη μου και τους αρίστους μαθητές αλλά κι αυτούς που, να κάνω ένα calibration, κι αυτούς που δεν είναι τόσο δυνατοί αλλά θα ήθελα να μου προσφέρεται αυτή τη στιγμή σαν ποτεότι αυτό ξέρετε σε περίπτωση που έχετε μια τάξη η οποία είναι αρκούντως διαφοροποιημένη ως προς το language level, η επιλογή θα είναι ή από αυτές τις δραστηριότητες, μια σειρά, ή από αυτές τις δραστηριότητες, αυτό μου λείπει. Μπορεί να μου το αφήνετε ανοιχτό και να μου δίνετε εμένα το περιθώριο να το σχεδιάσω και να με εμπιστεύεστε να το σχεδιάσω αλλά είμαστε τόσο σίγουροι σε αυτή τη φάση, που πιλοτάρονται κάποια πράγματα, ότι εγώ θα ενσωματώσω στο παρόν σενάριο μια διαφοροποιημένη δραστηριότητα έτσι όπως πρέπει να την ενσωματώσω; Εννοείται ότι θα ακολουθήσω τα δεδομένα που μου δίνετε αλλά πώς θα το εφαρμόσω; Δηλαδή θα ήθελα να έχω ένα παράδειγμα, έναν μπούσουλα σε αυτό το κομμάτι. Δηλαδή θέλω πραγματικά στο κομμάτι του διαφοροποιημένου να συγκεκριμενοποιηθεί, να γίνει πιο συγκεκριμένο διαφορετικά θα πρέπει να περάσουμε απαρέγκλιτα όλοι από το σεμινάριο της διαφοροποιημένης διδασκαλίας για να είμαστε απολύτως σίγουροι, αν με ρωτάτε.

Ε: Οι κατασκευαστές του ισχυρίζονται ότι με το νέο Π.Σ το μάθημα αποκτάει τα εξής ειδικά χαρακτηριστικά: 1. Αξιοποιεί τις πιο πρόσφατα επικαιροποιημένες αναφορές στο Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες του Συμβουλίου της Ευρώπης (Common European Framework of Reference for Languages, 2020) καθώς και τις πρόσφατες προσθήκες του για τις δεξιότητες πολυγραμματισμού και ψηφιακού γραμματισμού. Θεωρείτε ότι είναι ορατό αυτό το χαρακτηριστικό και σε ποιο βαθμό;

Σ6: Εγώ προσωπικά θα σας πω και τη δραστηριότητα την οποία ανέθεσα μόλις χθες στους μαθητές της Α' τάξης, τελειώνοντας το 2^ο κεφάλαιο, ουσιαστικά είναι το 1^ο του

βιβλίου της Α' Λυκείου, δεν υπάρχει κάποιο συγκεκριμένο essay path απλά επειδή ο τίτλος του κεφαλαίου είναι refugees dreamland και επειδή αναφέρεται στο κομμάτι της συμπεριληπτικότητας που λέγαμε, για το προσφυγικό και επειδή ήθελα σε πρώτη φάση να δω μια πρώτη τους γραφή σύντομη χωρίς να δώσω το κλασικό πλάνο opinion essay, ενός argumentative essay το οποίο θα γίνει μελλοντικά, πριν τους βάλω να γράψουν, τους είπα λοιπόν να στείλουν ο ένας στον άλλον, σε έναν συμμαθητή τους αν θέλουν ή σε εμένα μέσω e-class ένα email στο οποίο να μου λένε, αν υποθέσουμε ότι είναι immigrant σε μια καινούρια χώρα ποιες είναι οι αλλαγές και πώς προσαρμόζονται στη νέα χώρα, πώς βρίσκουν τις συνθήκες στη νέα χώρα, ένα σύντομο email. Οπότε με αυτόν τον τρόπο ουσιαστικά έχω αξιοποιήσει το internet communication.

Ε: Ένα άλλο χαρακτηριστικό είναι ότι προκρίνει θεματικά πεδία που σχετίζονται άμεσα με την καθημερινότητα των σύγχρονων εφήβων, τις ανάγκες αλλά και τις επιθυμίες τους. Θεωρείτε ότι είναι ορατό αυτό το χαρακτηριστικό και σε ποιο βαθμό;

Σ6: Είναι ορατό με τη λογική ότι πραγματικά θα ενδιαφέρει τα παιδιά αλλά θέλω να δω τα καινούρια βιβλία που θα γραφτούν. Δηλαδή, ok θα έχουμε όλα αυτά τα σενάρια τα οποία θα είναι αναρτημένα και στα οποία θα μπορούμε να στραφούμε. Το σίγουρο που μπορώ να σας πω είναι ότι αυτά θα μπορέσουν να δουλευτούν με την Α' και τη Β' Λυκείου, όχι με τη Γ' Λυκείου. Στη Γ' Λυκείου αντιμετωπίζουμε μια απαξίωση κι εκεί που πραγματικά τα παιδιά έχουν μια ωριμότητα να χειριστούν συγκεκριμένα ζητήματα γιατί τα χειρίζονται και στα ελληνικά τους δοκίμια, είναι παντελώς απαξιωμένο το δικό μου το μάθημα, δεν μπορώ να τους κινητροποιήσω με τίποτα. Και τόσο που τους κρατώ δηλαδή να ασχοληθούν με κάτι είναι πολύ. Δηλαδή, τώρα θα ασχοληθώ με το κομμάτι του citizenship που προβλέπεται και πρέπει να γράψουν μια έκθεση, το οποίο υπάρχει σαν θέμα, σαν θεματική και στα καινούρια σενάρια, δεν ξέρω κατά πόσο θα τους αγγίξει, ειλικρινά σας μιλάω, το κομμάτι της ιθαγένειας, της πολιτειότητας, how to be a good citizen, τις προϋποθέσεις, τα χαρακτηριστικά κι όλα αυτά, το οποίο προβλέπεται και στα καινούρια ΠΣ, δε νομίζω ότι τους αφορά. Ενώ θα μπορούσε, γιατί πλέον είναι σε μια ηλικία που θα μπορούν να το χειριστούν αυτό, έχω την αμφιβολία μου, πραγματικά, εκεί που έχει πάει το μάθημα το δικό μας, το ξενόγλωσσο, κατά πόσο θα μπορέσουν κάποια από αυτά τα πάρα πολύ ενδιαφέροντα πραγματικά να υλοποιηθούν. Είναι τελείως διεκπεραιωτικό δυστυχώς και πραγματικά τα σενάρια τα Γ1 που

υπάρχουν σε εμάς είναι τόσο ωραία δηλαδή, πραγματικά, εγώ ενθουσιάζομαι με την ιδέα των θεματικών περιοχών που καλύπτουν αρκεί να σας πω ότι σε ένα τμήμα μου πραγματικά, έχω 2 τμήματα στη Γ', το οποίο είναι πάρα πολύ δυνατό, έχει πολύ αξιόλογα μυαλά αλλά είναι ένα πάρα πολύ ζωνηρό τμήμα, το οποίο ιδανικά θα ήθελα να εφαρμόσω το σενάριο το ένα το Γ1 και τους λέω σήμερα να ξέρε ότι ήθελα πάρα πολύ να δουλέψω μαζί σας αυτό το σενάριο αλλά θα αναγκαστώ να πάω με το άλλο τμήμα επειδή είναι πιο ήσυχο και μου απαντάνε: Δεν πειράζει, υγεία! Απογοήτευση. Καθαρά διεκπεραιωτικό, θα μπορούσα να κάνω πολλά πράγματα μαζί τους αλλά δεν θέλουν. Δηλαδή εφικτό και ορατό πάντα εξαρτώμενο από το υλικό που έχεις απέναντί σου, το έμπνηχο αλλά σίγουρα σε καμία περίπτωση για 'μένα στην Γ' Λυκείου.

E: Ένα τρίτο ειδικό χαρακτηριστικό, ότι στοχεύει στη γνωριμία των μαθητών/μαθητριών τόσο με το γλωσσικό όσο και με το πολιτισμικό και πολιτιστικό περιβάλλον των διαφόρων χωρών. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι είναι ορατά αυτά τα χαρακτηριστικά στο νέο Π.Σ.

Σ6: Καταρχάς να πάρουμε και μόνο τα festivities, να ξεκινήσουμε. Και μόνο το γεγονός ότι παρεισφρέουν και ενσωματώνονται δραστηριότητες οι οποίες έχουν να κάνουν με το St.Patrick's Day, το Halloween το οποίο πλησιάζει, για 'μένα είναι πάρα πολύ σημαντικό τα παιδιά να εξοικειώνονται με τον πολιτισμό της γλώσσας, της χώρας της οποίας τη γλώσσα μαθαίνουν, δεν το συζητάω. Συνηθίζω να λέω πάρα πολλές φορές, το άκουσα από κάποια καθηγήτριά μου και το έχω ενστερνιστεί, είναι ότι η λειτουργία μιας γλώσσας είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τον πολιτισμό που παράγει και τον οποίο αυτή αναπαράγει. Είναι άρρηκτα συνδεδεμένα, πέσατε και στην περίπτωση του να είμαι γλωσσολόγος οπότε τα λέω ίσως και λίγο πιο τεχνικά γιατί έχει να κάνει με την ειδικότητά μου αλλά πραγματικά η λειτουργία μιας γλώσσας είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τον πολιτισμό που την παράγει και τον οποίο η ίδια η γλώσσα καλείται να αναπαράγει. Θεωρώ ότι υπάρχει αυτό και μόνο η απλή εξοικείωση μέσω των δραστηριοτήτων του listening, speaking, με το tedEx, με British, με BBC, με όλα αυτά εξοικειώνονται με τα mediaάλλων χωρών κι αυτό πολιτισμικό στοιχείο είναι, είναι culture specific element.

E: Το εντοπίζετε εσείς κάπου συγκεκριμένα στο ΠΣ; Σε κάποιο στοιχείο που έχει μέσα του;

Σ6: Είναι διάχυτο νομίζω. Άλλοτε μπορεί να είναι στο reading, άλλοτε μπορεί να είναι στο speaking, άλλοτε μπορεί να είναι στο listening, θεωρώ όμως ότι είναι πιο εύκολο για τους ξενόγλωσσους και για τα δικά μας πιλοτικά προγράμματα να είναι διάχυτο στο listening και στο speaking, στην παραγωγή προφορικού λόγου και στην κατανόηση, εκεί είναι περισσότερο διάχυτο το πολιτισμικό στοιχείο και η σύνδεσή του με τη γλώσσα την οποία διδάσκουμε.

E: Συμφωνείτε εσείς προσωπικά με τις συγκεκριμένες επιλογές, με αυτά τα χαρακτηριστικά;

Σ6: Ναι, προς το παρόν, σας λέω, σε όσα έχω μπορέσει να εκτεθώ δεν βρίσκω κάτι το οποίο αυτή τη στιγμή να με δυσαρεστεί. Θεωρώ ότι έγινε αρκετά προσεκτική δουλειά κατά την ενσωμάτωση και προσπάθεια σύνδεσης, ούτως ή άλλως οι άνθρωποι οι οποίοι ασχολήθηκαν είναι νέοι άνθρωποι οπότε έχουν αφουγκραστεί πάρα πολύ καλά όλο αυτό το πράγμα και το έχουν ψάξει κι έχουν επενδύσει πολύ προσωπικό χρόνο, το γνωρίζω προσωπικά αυτό, οπότε θεωρώ ότι έχει γίνει μια πρώτη πάρα πολύ καλή προσπάθεια σε αυτό το κομμάτι. Αυτό δε σημαίνει ότι ο εχθρός του καλού δεν είναι πάντα το καλύτερο.

E: Κατά πόσο θεωρείτε ότι το νέο Π.Σ. θα σας βοηθήσει να οργανώσετε καλύτερα τη διδασκαλία σας; Πως σκοπεύετε να το αξιοποιείτε για το σκοπό αυτό;

Σ6: Εμένα προσωπικά θα με βοηθήσει πάρα πολύ, νομίζω ότι ήδη το έχω προαναγγείλει, στο κομμάτι της ενσωμάτωσης ενός διαφορετικού τύπου αξιολόγησης γιατί μέχρι τώρα υπήρχε θεωρητικά ενώ τώρα πρακτικά μέσω και των καινούριων πρακτικών εγχειριδίων που περιμένουμε πώς και πώς να έρθουν, αυτό δεν θα αφήνεται απλώς στην διακριτική ευχέρεια του εκπαιδευτικού αλλά θα προβλέπεται επίσημα. Δε θα ασχολούμαστε δηλαδή μόνο με prognostic assessment και summative assessment, θα έχουμε πραγματικά και το formative assessment και περισσότερο με ενδιαφέρει το κομμάτι της εναλλακτικής αξιολόγησης απ' ό, τι έχετε αντιληφθεί γιατί κακά τα ψέματα την τυπική αξιολόγηση την ξέρουμε όλοι, αυτή μάθαμε, σε αυτήν εκπαιδευτήκαμε, από αυτήν περάσαμε και οι ίδιοι ως μαθητές. Σκοπός είναι πλέον να πάμε ένα βήμα παραπέρα. Σ' αυτό το κομμάτι πραγματικά προσμένω ότι θα με βοηθήσει γιατί αυτή τη στιγμή εγώ το κάνω άτυπα, αν με ρωτάτε. Δηλαδή, εγώ προσωπικά στους μαθητές μου έχω portfolio. Τι εννοώ.. Τους έχω βάλει, τους αφήνω φυσικά την επιλογή, να έχουν έναν φάκελο με κουμπάκια, έναν φάκελο με διαφάνειες

που ό,τι υλικό παίρνουν, ό,τι γράφουν να τοποθετείται εκεί. Αυτό το κάνω χρόνια. Ακόμα και στην οργανική μου, που είναι σε επαγγελματικό λύκειο και ξέρετε ότι σε επαγγελματικό λύκειο είναι πολύ πιο δύσκολο αυτό. Άρα λοιπόν στο κομμάτι της αξιολόγησης θα με βοηθήσει πολύ, θα με βοηθήσει πολύ στο κομμάτι των ψηφιακών εργαλείων, με την προϋπόθεση ότι θα μου δοθούν τα τεχνολογικά μέσα και ο χρόνος να μπορέσω να κάνω σωστά τη δουλειά μου γιατί αυτή τη στιγμή δεν μπορώ, με την τράπεζα θεμάτων που πρέπει να καλύψω στην Α' και στη Β' Λυκείου, με την ύλη που πρέπει να καλύψω δεν μπορώ να το κάνω, θα πρέπει να το κάνω με το μαχαίρι στο λαιμό, με το να πνίγομαι. Δηλαδή, στο κομμάτι ψηφιακών εργαλείων και αξιολόγησης εμένα θα με βοηθήσει πάρα πολύ να οργανώσω καλύτερα το ήδη οργανωμένο πρόγραμμα που έχω στα μαθήματά μου και που αυτά ήδη τα έχω ενσωματώσει άτυπα. Αν κάτι δεν απαντώ όπως θα αναμένετε να μου το πείτε να γίνω πιο ξεκάθαρη.

E: Με καλύπτετε απόλυτα, έχετε απαντήσει κι άλλες ερωτήσεις και με πολύ περισσότερα πράγματα οπότε χαίρομαι να το ακούω. Τώρα κάποιες ειδικότερες ερωτήσεις. Πόσο καλά διατυπωμένα θεωρείτε ότι είναι ως τέτοια τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα στο νέο Π.Σ και πόσο βοηθητικά είναι στην οργάνωση της διδασκαλίας του μαθήματος;

Σ6: Μα εγώ, προσωπικά, αν με ρωτάτε θεωρώ ότι είναι εξαιρετικά αναλυτικά δοσμένα, πολύ ωραία κατηγοριοποιημένα, τόσο στο CEFR όσο και στο Digital Common European Framework for Reference. Εγώ, προσωπικά, αν δεν έχει αυτή την τόσο αναλυτική καθοδήγηση από τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα δε θα μπορούσα να στήσω το περσινό μου σενάριο που θα έπρεπε να καταθέσω. Δηλαδή, εμένα προσωπικά, με βοήθησαν πάρα πολύ. Θεωρώ δηλαδή ότι δεν υπάρχει κάτι άλλο, που να λείπει.

E: Πως κρίνετε το περιεχόμενο (ύλη) που έχει συμπεριληφθεί στο νέο πρόγραμμα σπουδών με βάση την καταλληλότητα για την ηλικία των μαθητών, προγενέστερες γνώσεις που έχουν, ως προς την επιστημονική εγκυρότητα;

Σ6: Θεωρώ ότι ως προς το επίπεδο των μαθητών παίζει να είναι και λίγο πιο δύσκολο γιατί δεν ξέρουμε πάντα, κινούμαστε με ένα δεδομένο ότι τα παιδιά έχουν διδαχθεί τις γλώσσες εκτός. Γιατί κακά τα ψέματα με το υπάρχον αναλυτικό πρόγραμμα το οποίο υπάρχει από το δημοτικό μέχρι το λύκειο, το γυμνάσιο θα πω εγώ, τα παιδιά δε θα μπορούσαν να φτάσουν στο B2 για την Α' λυκείου, B2+ και Γ1 για τη Γ' λυκείου, ας

μη γελιόμαστε, μην αιθεροβατούμε αυτή τη στιγμή, δε θα μπορούσαμε. Αυτή τη στιγμή στηρίζομαστε σε ένα εξωτερικό παράγοντα που λέγεται φροντιστήριο ξένων γλωσσών και με αυτό το δεδομένο πορευόμαστε. Υπάρχουν όμως και παιδιά, γιατί εγώ κάθε φορά που αναλαμβάνω μια τάξη κάνω καταγραφή του τι γνωρίζουν οι μαθητές και κρατώ αρχείο για να ξέρω ποιο είναι το επίπεδο των μαθητών στο οποίο έχουν φτάσει στη γλώσσα. Σας πληροφορώ ότι στην φετινή μου Α', τα περισσότερα παιδιά έχουν ένα επίπεδο γύρω στο Β2, ενώ στην περσινή υπήρχε και Γ2, πολύ Γ2, επομένως εξαρτάται από τις φουρνιές. Δηλαδή για την φετινή φουρνιά κάποια πράγματα θα γίνουν λίγο πιο απλοποιημένα, πιο καλιμπραρισμένα. Για την περσινή φουρνιά που τώρα είναι Β' λυκείου, πετάνε, δηλαδή μπορούσα στο τμήμα που θα πιλοτάρω το Β2+ πάρα πολύ άνετα να πιλοτάρω και το Γ1 σενάριο. Αλλά για 'μένα δεν είναι δεδομένο αυτή τη στιγμή, ίσως είναι κατάτι πιο δύσκολο από το μέσο παιδί το οποίο μαθαίνει μια ξένη γλώσσα αν λάβουμε υπ' όψιν μας ότι θα τη μάθει αποκλειστικά στο σχολείο. Είναι λίγο πιο δύσκολο, είναι αρκετά πυκνό και σίγουρα, δεν είναι εφικτό να υλοποιηθεί στις 4, στις 5 ακόμα και στις 6 ώρες που μας έχει δοθεί. Μπορεί κάποια για να γίνουν σωστά, ανάλογα με το επίπεδο που έχουμε απέναντί μας, να χρειαστούν και 10 ώρες. Τώρα απλώς πρέπει να το εφαρμόσουμε σε ένα συγκεκριμένο χρονικό πλαίσιο και να δώσουμε συγκεκριμένα αποτελέσματα. Εγώ, αν με ρωτάτε, ακολουθείται η θεωρία του Vygotsky, του scaffolding, ότι πρέπει να είμαστε ένα κλικ παραπάνω από το πραγματικό επίπεδο των παιδιών, σε αυτό με βρίσκετε σύμφωνη ως προς το νέο ΠΣ αλλά θεωρώ ότι πρέπει να αλλάξει από τη βάση το ΠΣ, εννοώντας από το δημοτικό για να μπορούμε να πούμε μετά βεβαιότητας ότι ναι, έχουμε αυτό το πραγματικό επίπεδο. Αυτή τη στιγμή δεν είναι πραγματικό το επίπεδο. Κινούμαστε με τη λογική του τι περιμένουμε να ξέρουν τα παιδιά από εξωγενείς παράγοντες, το φροντιστήριο και μέχρι κάποια ηλικία.

Ε: Ποια είναι η γνώμη σας για την οργάνωση του περιεχομένου του Π.Σ. σε ευρύτερα θεματικά πεδία τα οποία εξελίσσονται από τάξη σε τάξη; Πως πιστεύετε πως θα λειτουργήσει αυτή η καινοτομία;

Σ6: Εμένα προσωπικά με βρίσκει σύμφωνη. Δηλαδή ακόμα και στο υπάρχον βιβλίο, το παλιό το οποίο έχουμε, το κομμάτι των refugees, υπάρχει στο 1^ο κεφάλαιο της Α λυκείου, υπάρχει και στο αντίστοιχο 1^ο κεφάλαιο της Β' λυκείου. Θεωρώ ότι υπάρχει μια συνέχεια. Αρκεί να υπάρχει το scaffolding, δηλαδή άλλα πράγματα να θεωρείς δεδομένο στο Β2 επίπεδο ότι θα πρέπει, ήταν τα προσδοκώμενα μαθησιακά

αποτελέσματα να κάνουν οι μαθητές στο Β2 επίπεδο και άλλα πράγματα συν κάτι το οποίο εμένα δε με βρίσκει αρνητική. Το μόνο που θα πρέπει να διασφαλίσουμε εδώ είναι ότι πρέπει να δοθεί η ίδια θεματική με έναν άλλο τρόπο γιατί μου είπαν τα παιδιά φέτος στη Β' λυκείου «πάλι με refugees^{1ο} κεφάλαιο;». Και οι έφηβοι βαριούνται κατάφορα.

Ε: Υπάρχει βέβαια διαφοροποίηση της τάξης αλλά η αλήθεια είναι πως ναι, βαριούνται.

Σ6: Βαριούνται πάρα πολύ οπότε «πάλι με αυτό το θέμα θα ασχοληθούμε;» κι όταν τους λέω «θα το δούμε από μια άλλη οπτική». Γι' αυτό σας λέω δεν χρειάζεται να είναι όλες οι θεματικές, ας είναι κάποιες. Δεν μπορώ να ξέρω ποιο θα είναι το κριτήριο, να αφήνεται η επιλογή στον καθηγητή; Θεωρώ ότι το refugees είναι ένα issue το οποίο μπορεί να εξελιχθεί και να πάει και λίγο παραπάνω και να ασχοληθείς με άλλα πράγματα, με άλλες δεξιότητες, να ανακαλύψεις άλλο κομμάτι αλλά με ένα ερωτηματικό εδώ, ναι μεν αλλά.. Είναι καινοτομία σαφώς αλλά θέλει και πάρα πολύ προσοχή στο πώς θα δοθεί αυτή η καινοτομία λαμβάνοντας υπ' όψιν την ηλικία των μαθητών και το επίπεδο.

Ε: Κατά πόσο το περιεχόμενο του νέου Π.Σ. απαντά στις σύγχρονες κοινωνικές προκλήσεις και συνθήκες δηλαδή περιβαλλοντικές προκλήσεις, πολυπολιτισμικότητα, παγκοσμιοποίηση, συμπερίληψη και εάν υπάρχει και κάποιο παράδειγμα.

Σ6: Δεν το συζητάω, νομίζω ότι είναι ξεκάθαρο. Έχει μέσα για το περιβάλλον, έχει μέσα για την ανακύκλωση, έχει μέσα για την αξιοποίηση των φυσικών πόρων, έχει για το citizenship, έχει για τους πρόσφυγες, τι να πρωτοθυμηθώ αυτή τη στιγμή. Έχει για τις ανταλλαγές μαθητών, το οποίο τα παιδιά το ζουν γιατί εμείς κάνουμε διαρκώς Erasmus και τα περισσότερα σχολεία εμπλέκονται, τι μπορούν να κερδίσουν από αυτή την ανταλλαγή των ευρωπαϊκών προγραμμάτων, έχει επίσης το κομμάτι των μουσείων, αν θυμάμαι καλά, το οποίο βάζει τα παιδιά και πολύ μέσα στον πολιτισμό και σε ένα κομμάτι το οποίο, τα παιδιά νιώθουν κάπως ξέρετε στα μουσεία και μάλιστα, μουσεία τα οποία δεν είναι τα κλασικά ας μουσεία, το αρχαιολογικό ή οτιδήποτε άλλο, μπορεί να είναι και ένα virtual tour που ενσωματώνονται σε αυτά τα σενάρια. Ναι, θεωρώ ότι καλύπτονται, πραγματικά είναι πάρα πολύ ενδιαφέρον. Θεωρώ ότι καλύπτουν πάρα πολλά κομμάτια και όχι απλώς σαν γενικότερη θεματική, και επιμέρους κομμάτια της πολιτισμικότητας, της συμπερίληψης, της πολιτειότητας, του περιβάλλοντος, των

εφηβικών σχέσεων μεταξύ τους, ακόμα και του εκφοβισμού υπάρχει μέσα, το οποίο μας καίει. Είναι αδύνατο να τα θυμηθώ όλα, σας λέω ό, τι μπορώ να θυμηθώ.

E: Πως κρίνετε το περιεχόμενο του νέου Π.Σ. σε σχέση με το χρόνο που διατίθεται για τη διδασκαλία του μαθήματος; Τι θα αλλάζατε ως προς την ύλη για να είναι επαρκέστερος ο διαθέσιμος διδακτικός χρόνος;

Σ6: Σας το είπα ήδη. Ότι οι προβλεπόμενες ώρες των σεναρίων σε μια πραγματική τάξη θέλουν αν όχι 2-3 ώρες παραπάνω για να πεις ότι θα το κάνεις σωστά, ίσως θα χρειαστούν ανάλογα με το υλικό που έχεις απέναντί σου και περισσότερες. Τι θα μπορούσα να κάνω; Η θα αναθέσω κάποιες δραστηριότητες για homework σε πρώτη φάση ή την προετοιμασία κάποιου speaking, ενόψει ενός debate ας πούμε, το οποίο είναι να γίνει, να αναθέσω να γίνει κάτι μέσω e-class αφού θα οργανώσω τις ομάδες, το οποίο βέβαια θα έχω διασφαλίσει ότι οι μαθητές θα έχουν τη διάθεση να το κάνουν δεν ξέρω πώς θα μπορέσω να το κάνω αυτό, έτσι ώστε να μου έρθουν έτοιμοι. Δηλαδή, θα ασχοληθώ πολύ με homework, πολύ με το να αναθέσω πράγματα μέσω e-class και αν χρειαστεί, γιατί μπορεί να υπάρχουν και κάποια activities τα οποία μπορεί να είναι overlapping, μπορεί να τα παραλείψω. Κάποια να παραλειφθούν, ειδικά στο speaking, ειδικά ενόψει ενός writing κλπ, μπορεί να χρειάζεται, ας πούμε, να κατηγοριοποιήσεις κάτι και να ξαναδοθεί σε δεύτερο χρόνο, δε χρειάζεται, μια φορά, δε χρειάζεται να κάνουμε 3 δραστηριότητες για να καταλήξουμε στο writing, να κάνουμε τη μία εκ των τριών για να καταλήξουμε στο writing.

E: Αναλόγως πώς κρίνετε εσείς ότι μπορεί να δουλέψει.

Σ6: Ναι, δε γίνεται διαφορετικά. Ή θα πρέπει να δοθεί περισσότερος χρόνος ή ας πούμε, στο κομμάτι των ψηφιακών εργαλείων, αν δεν έχεις μέσα στην τάξη υπολογιστή, ίντερνετ και διαδραστικό απευθείας βγαίνει εκτός.

E: Βγαίνει εκτός και πάει σαν δραστηριότητα στο σπίτι ή...

Σ6: Και με άλλη μορφή. Αυτό που σας πρότεινα κι εγώ, πριν από λίγο, ότι πρόκειται να κάνω.

E: Θα αλλάζατε κάτι και τι θα ήταν αυτό ως προς τη διάταξη ή την προσθήκη/αφαίρεση επιμέρους ενοτήτων;

Σ6: Θα ήθελα να είναι πιο ξεκάθαρο, θα ήθελα να ενσωματωθεί στο πέρας ενός διδακτικού σεναρίου κι όχι απλά, θεωρητικά, να ειπωθεί το self evaluation ή το peer evaluation, θα το ήθελα αυτό με την προϋπόθεση ότι έχουμε κάνει training τους μαθητές μας ως προς αυτό το κομμάτι. Δηλαδή, να σας πω χαρακτηριστικά τι κάνω εγώ σήμερα. Τους έχω δώσει ένα φυλλάδιο γραμματικής κάνοντας επανάληψη τους present tenses, τους το είναι κάνει assignment for homework, είχαν κάνει την 1^η σελίδα και ξέρουν πλέον, έχουν μάθει τη λογική του self evaluation, ότι την ώρα που κάνουμε checking, έχουμε έναν κόκκινο, ενός άλλου χρώματος στιλό κι όταν λοιπόν αυτό το οποίο λέμε και επιβεβαιώνουμε είναι σωστό βάζουμε ένα tick, αν είναι λάθος βάζουμε ένα x, δε σβήνουμε ποτέ με γόμα, απλώς τραβάμε μια γραμμή και γράφουμε το σωστό γιατί μόνο έτσι θα μάθουμε πλέον το λάθος όταν θα ξαναανατρέξουμε. Αυτό το εφαρμόζω. Κι όταν λοιπόν αυτό θα προχωρήσει θα το κάνω και peer evaluation, όταν θα διασφαλίσω ότι έχει υπάρξει η ωριμότητα και η εξοικείωση των παιδιών μεταξύ τους σε επίπεδο pair στο ίδιο το θρανίο ή μπρος πίσω, τέλος πάντων. Άρα, επομένως, θα ήθελα στο πέρας να ενσωματωθεί ή ένα self evaluation για να δει ο μαθητής βάσει ρουμπρίκας τι έχει καταφέρει μέχρι τώρα σε αυτό το οποίο διεκπεραιώθηκε σε αυτό το σενάριο, τι δεν έχει καταφέρει και επίσης, ένα peer evaluation. Και επίσης, θα ήθελα πάρα πολύ στο τέλος να υπάρχει και ένα teacher evaluation. Δηλαδή, σε πρώτη φάση αυτό μπορώ να σκεφτώ σαν ενσωμάτωση, ότι στο κομμάτι του evaluation, θα ήθελα αυτό το κομμάτι σαν προσθήκη.

E: Ως παιδαγωγική φιλοσοφία οι κατασκευαστές του νέου Π.Σ. διακηρύσσουν μια προοδευτική-μαθητοκεντρική λογική ισχυριζόμενοι ότι: *«Τα ΠΣ προωθούν την ενεργό συμμετοχή και συνεργασία όλων των μαθητών/τριών, μέσω της δημιουργίας περιβαλλόντων καθοδηγούμενης μάθησης, αυτενέργειας, συνεργατικής δράσης σε ομάδες, διερευνητικής μάθησης, βιωματικής προσέγγισης, συνεργατικής επίλυσης προβλήματος, επικοινωνιακής προσέγγισης, και μετασχηματιστικής λογικής»*. Κατά πόσο θεωρείτε ότι το νέο Π.Σ πράγματι διαπνέεται από αυτή την παιδαγωγική προσέγγιση; Δώστε ενδεικτικά παραδείγματα;

Σ6: Βέβαια, δεν το συζητώ ότι είναι student centered το συγκεκριμένο, τουλάχιστον σε πολύ μεγαλύτερο βαθμό από ότι ήταν τα περισσότερα. Και μόνο το γεγονός, σας

ανέφερα το debate, τι ποιο ξεκάθαρο παράδειγμα από αυτό; Ότι τα παιδιά πρέπει να μπουν σε μια διαδικασία, να αξιοποιήσουν, αν τους ειπωθεί μια θεματική ας πούμε, να αξιοποιήσουν το διαδίκτυο, να κάνουν ένα web quest, αφού πρώτα χωριστούν σε ομάδες, ανατεθεί σε κάθε ομάδα ο ρόλος της αλλά το ρόλο αυτό δεν θα τον αναθέσει ο καθηγητής, θα αποφασίσει η ομάδα μεταξύ της άρα, θα υπάρχει collaboration, θα υπάρχει conversation, θα πρέπει να υπάρχει reaching a conclusion, reaching a consensus και από εκεί και πέρα, ύστερα, ότι θα αξιοποιήσουν όλη την πρότερη γνώση, βιωματικά γιατί θα έχουν οι ίδιοι ψάξει να κάνουν τη διερεύνηση ή μπορεί να είναι από προσωπική εμπειρία οπότε θα είναι ακόμα πιο βιωματικό όλο αυτό και θα μπουν στη διαδικασία να κάνουν αυτό το debate, να χρησιμοποιήσουν στρατηγικές, να μάθουν να παίρνουν τη σειρά τους, να μάθουν turn taking στρατηγικές και όλα τα σχετικά. Αν αυτό δεν είναι student centered, τι είναι;

E: Κατά πόσο συμφωνείτε ότι η παραπάνω προοδευτική-μαθητοκεντρική λογική είναι κατάλληλη για τη διδασκαλία του μαθήματός σας;

Σ6: Θα σας πω, ναι, θέλω να δίνω το initiative στους μαθητές μου, θέλω να, πρέπει κάποια πράγματα να είναι student centered δεν το συζητάμε. Απλώς, κακά τα ψέματα, ο μαθητής θέλει να έχει και το, να αισθάνεται και τη σιγουριά, δε μου αρέσει ο όρος αλλά θα τον πω για να γίνω κατανοητή, της αυθεντίας. Δηλαδή, ότι υπάρχει ο καθηγητής, υπάρχει η σταθερά του, υπάρχει το pillar αυτό, το copper stone, το οποίο ό,τι και να συμβεί θα είναι εκεί για αυτό και ο ρόλος μας παύει να είναι της αυθεντίας, όπως δε μας αρέσει να το λέμε, αλλά με τη λογική της καθοδήγησης, με την λογική του «συνεπικουρώ», «δίνω κατευθυντήριες γραμμές» κλπ, ο μαθητής χρειάζεται. Δηλαδή, εγώ, επειδή το μάθημά μου είναι ξενόγλωσσο, και επειδή κακά τα ψέματα όσο καλός και να είναι ο μαθητής στη χρήση μιας ξένης γλώσσας, είναι η ξένη γλώσσα, δεν είναι η μητρική του, θα υπάρχει πάντα το insecurity, ότι όσο καλά και να έχω κατακτήσει τη γλώσσα μπορεί κάπου να υπολείπομαι. Επομένως, σε αυτή την περίπτωση θεωρώ ότι καλό το student centered αλλά πρέπει να υπάρχει και ο teacher με διαφοροποιημένη ίσως την κλασική του θέση μέσα την τάξη, να δίνει όμως το παρόν, τουλάχιστον μιλάω για το δικό μου το μάθημα που είναι διδασκαλία ξένης γλώσσας. Γιατί τα παιδιά θέλουν να νιώθουν, επειδή δεν είναι η μητρική τους, ότι υπάρχει κάποιος που θα τους στηρίξει.

E: Και τέλος, κάποιες γενικές ερωτήσεις για την εφαρμοσιμότητα. Πώς δέχτηκαν γενικά οι εκπαιδευτικοί της ειδικότητας σας το νέο ΠΣ;

Σ6: Όσο μπορώ να ξέρω, εμείς οι ξενόγλωσσοι επειδή κακά τα ψέματα, είμαστε περισσότερο εξοικειωμένοι και με τις μεθόδους διδασκαλίας που ήδη ενσωματώθηκαν, εμείς τις χρησιμοποιούσαμε ήδη σε αυτό το κομμάτι και επειδή ήμασταν πλέον αγανακτισμένοι με τα εγχειρίδια και με τη λογική που υπήρχε μέχρι τώρα, θεωρώ ότι όχι απλώς την καλοδεχτήκαμε, είμαστε ενθουσιασμένοι. Έχουμε φυσικά τις ενστάσεις μας και τις ερωτήσεις μας και τις απορίες μας, τις έχω αναφέρει κι εγώ αλλά σε γενικές γραμμές το περιμέναμε πάρα πολύ αυτό, εμείς τουλάχιστον οι ξενόγλωσσοι.

E: Λαμβάνοντας υπόψη την επαγγελματική ετοιμότητα των διδασκόντων, τις υλικές συνθήκες και την κουλτούρα των ελληνικών σχολείων θεωρείτε πως θα μπορούσαν να ανακύψουν κάποιες δυσκολίες στην εφαρμογή του νέου Π.Σ. και ποιες;

Σ6: Ξεκάθαρα. Οι παλιότεροι συνάδελφοι είναι πολύ διστακτικοί και αρκούντως απρόθυμοι, όχι όλοι τους, δε θέλω να τους αδικήσω, σε όλη αυτή τη λογική. Ως ένα σημείο μπορώ να το κατανοήσω, η ηλικία, τα χρόνια στην εκπαίδευση, το ότι ξαφνικά και με αφορμή τον κόβιντ και την τηλεκπαίδευση κλήθηκαν να κάνουν πράγματα τα οποία ουδέποτε φαντάζονταν, μπήκαν σε αυτή τη διαδικασία αλλά την ίδια στιγμή, πρέπει κάποια στιγμή το ελληνικό σχολείο να καταλάβει ότι δεν είναι μια κλασική δημόσια υπηρεσία που όλα πάνε στον αυτόματο. “Ότι εξελισσόμαστε, ότι δεν μπορούν κάποια πράγματα να μείνουν με τον τρόπο που κάποτε τα διδάσκαμε, ότι πρέπει κι εμείς να αναπροσαρμόσουμε τη διδασκαλία μας. Ναι, υπάρχουν κάποιοι συνάδελφοι που τα βλέπουν με διστακτικότητα γιατί πάρα πολύ απλά στο ελληνικό σχολείο είναι πάρα πολλοί και όχι μόνο παλιοί και κάποιοι νέοι, που έχουν δυστυχώς τη δημοσιούπαλληλίστικη λογική, που δεν θέλουν να αλλάξουν. Λίγοι ευτυχώς, εμείς τουλάχιστον που πήγαμε σε αυτά τα σχολεία συνειδητά και αξιολογημένοι, πήγαμε και πραγματικά θέλουμε να το κάνουμε. Τους συναδέλφους που βρήκαμε σε αυτά τα σχολεία οι οποίοι, εγώ τουλάχιστον επειδή είμαι σε σχολείο κεντρικό του Βόλου, αρκεί να σας πω ότι είμαι 46 χρονών και είμαι η νεότερη στο σχολείο. Οι περισσότεροι συνάδελφοι είναι από 55 έως 66, είναι να βγουν στη σύνταξη, χάρια του ότι μας αντιμετώπισαν, ήμασταν οι εισβολείς. Ακόμα και τώρα το βιών επειδή είμαι και ενδοσχολική συντονίστρια εκπαιδευτικού έργου για την Α' τάξη και επειδή έχω μάθει

σε μια λογική ιδιωτικού σχολείου γιατί έτσι ξεκίνησα την καριέρα μου, αυτά εγώ τα έκανα ούτως ή άλλως, όταν κάνω τα αυτονόητα που λέει η εγκύκλιος που εγώ ούτως ή άλλως θα τα έκανα έχοντας μια τέτοια θέση, είναι σα να σπέρνω το καινό δαιμόνιο αυτή τη στιγμή. «Τι ήρθες εσύ να μας ανακατώσεις;».

E: Είναι μια λογική, που δυστυχώς επικρατεί σε αρκετά περιβάλλοντα.

Σ6: Θα έχουμε αντιδράσεις και θα έχουμε αντιδράσεις ειδικά στα μεγάλα αστικά κέντρα γιατί οι συνάδελφοι στα μεγάλα αστικά κέντρα έχουν τέτοια ηλικία και μια συγκεκριμένη διδακτική λογική την οποία δεν είναι διατεθειμένοι να αλλάξουν, θα έχουμε πρόβλημα στην εφαρμογή. Αλλά εντάξει, κάπως πρέπει να αλλάξει όλο αυτό, δε γίνεται.

E: Όσον αφορά στην κουλτούρα των ελληνικών σχολείων, θεωρείτε ότι θα προκύψουν δυσκολίες;

Σ6: Θέλει κι αυτό το χρόνο του. Δε μπορεί να γίνουν από τη μία στιγμή όλα στην άλλη, το ελληνικό σχολείο έμαθε να δουλεύει με μια συγκεκριμένη λογική, με απαρχαιωμένα βιβλία. Όλα εναπόκεινται στην καλή διάθεση των εκπαιδευτικών που θέλουν να αλλάξουν τα δεδομένα στη διδασκαλία τους, να διανθίσουν κάποια πράγματα στη διδασκαλία τους. Αλλά το σχολείο σαν σχολείο έχει μια πολύ παλιακή λογική, δυστυχώς. Βέβαια, το καλό είναι ότι τα τελευταία χρόνια με τις ανταλλαγές και με τα Erasmus και τα ευρωπαϊκά προγράμματα επειδή ακριβώς βγαίνουμε όλοι στο εξωτερικό, βλέπουμε τι συμβαίνει, όλο και κάτι μεταφέρουμε και προσπαθούμε να αλλάξουμε συνειδητά άρα, να αλλάξουμε την κουλτούρα που έχουμε πάνω γενικότερα, σε αυτό το κομμάτι της εξέλιξης και της προσαρμογής στα καινούρια δεδομένα αλλά θέλει χρόνο, θέλει πολύ χρόνο.

E: Με βάση την εμπειρία σας από την πιλοτική εφαρμογή του νέου Π.Σ. ποιες ήταν οι σημαντικότερες δυσκολίες/αδυναμίες του που εντοπίσατε; Ποια ήταν τα σημαντικότερα θετικά στοιχεία του που διαπιστώσατε στην πράξη;

Σ6: Λοιπόν, σε αυτή τη μία ώρα που πρόλαβα να κάνω πιλοτική, βέβαια η αλήθεια είναι, θα σας πω την αμαρτία μου, ότι διάλεξα και ένα πολύ καλό και συνεννοήσιμο τμήμα, λογικό είναι. Θα ήθελα να έχω την πολυτέλεια το ίδιο σενάριο να το δουλέψω

και σε ένα όχι τόσο καλό τμήμα κι όχι τόσο συνεργάσιμο τμήμα. Εκεί πραγματικά θα ήταν πολύ ενδιαφέρον να δω το compare and contrast κι εκεί θα φαινόταν και το differentiated learning που λέγαμε πριν. Κατά πόσο καλύπτουν ήδη χωρίς να έχουν κάτι πιο ευκρινές το κομμάτι της διαφοροποιημένης. Λοιπόν, το συγκεκριμένο τμήμα ήταν πραγματικά πολύ ωραία δομημένο, αυτό το βάζω στα θετικά, ήταν πολύ ωραία structured, δηλαδή η μετάβαση από τη μία δραστηριότητα στην άλλη ήταν πολύ φυσική, ήταν σαν φυσική συνέχεια. Γιατί, δυστυχώς, τα βιβλία είναι πολύ ξεκομμένα. Ήταν πολύ θετικό το ότι ήταν εξαιρετικά βοηθητικοί οι μαθητές μου και ότι βοηθούσαν στο να κυλήσει ακόμα πιο γρήγορα και πιο ουσιαστικά η δραστηριότητα. Δηλαδή, εκεί που αντιλαμβάνονταν ότι έπρεπε να επισπεύσουμε, επισπεύδαμε. Εκεί που καταλάβαιναν ότι χρειάζεται λίγο παραπάνω, μου λέγανε «χρειαζόμαστε λίγο παραπάνω χρόνο γιατί δε θα βγει σωστό». Δηλαδή, τα ίδια τα παιδιά μπήκαν στη λογική του αν θέλουμε να σας βοηθήσουμε να καταγράψετε κάτι ορθό θα πρέπει να καταγράψετε ότι εδώ θέλουμε παραπάνω χρόνο. Δηλαδή, τα παιδιά είχαν τα meta-linguistic strategies να μπορούν να κατανοήσουν ότι εκείνη την ώρα ναι μεν είναι μέσα στο κομμάτι αλλά την ίδια στιγμή εκτός του κομματιού βοηθώντας την καθηγήτριά τους, είχα τέτοια πολυτέλεια με αυτό το τμήμα. Ο χρόνος με προβλημάτισε, σας μιλάω ειλικρινά, το στομάχι μου πήγε στην πλάτη γιατί έπρεπε να γίνουν όλα με ακρίβεια δευτερολέπτου και σας μιλώ ειλικρινά ότι πήρα και το διάλειμμα για να το ολοκληρώσω ορθά και να μη βάλω homework, τα παιδιά το κατάλαβαν ότι αγχώθηκα γιατί έπρεπε να το διεκπεραιώσω σε μία ώρα και να γίνει σωστά αυτό, αυτό είναι το αρνητικό, ότι είναι πολύ περιορισμένο. Και επίσης, το αρνητικό, ότι αν τα παιδιά έρχονται από μια πρόβα παρέλασης, από μια γυμναστική, είναι τελευταία ώρα που συνήθως τους έχουμε τέτοιες ώρες και τα λοιπά, που είναι ακόμα μικρότερη η ώρα, πρέπει να φύγουν για να προλάβουν λεωφορείο γιατί έρχονται από διάφορες περιοχές κλπ. Καταλαβαίνετε πόσο συρρικνώνεται ο χρόνος. Άρα, στα πολύ θετικά είναι πολύ ωραία δομή και το φυσικό πέρασμα από τη μια δραστηριότητα στην άλλη και ότι στην 1^η ώρα πάμε να κάνουμε αυτό το icebreaking, δεν πεταγόμαστε ξαφνικά στο να κάνουμε reading comprehension, ότι υπάρχει ένα escalation και στην παρουσίαση των δραστηριοτήτων και του θέματος και του τι expectations έχουμε από κάθε δραστηριότητα.

E: Κλείνοντας τη συζήτησή μας, ποιες συγκεκριμένες προτάσεις θα είχατε να κάνετε για πιθανή βελτίωση του νέου Π.Σ.;

Σ6: Ότι θα πρέπει να γίνει training προτού αρχίσει να εφαρμόζεται το ΠΣ και στα υπόλοιπα σχολεία, θα πρέπει να γίνει training των συναδέλφων στην όλη θεωρία που διέπει το νέο ΠΣ. Γιατί αν τους βάλουμε να τρέξουν το νέο ΠΣ και την ίδια στιγμή να προσπαθήσουν να κατανοήσουν και τη θεωρία έχουμε αποτύχει, δε θα κάνουμε τίποτα. Σας το λέω ειλικρινά, δε θα κατανοήσουν, θέλουν πόσο χρόνο να κατανοήσουν τι σημαίνει προσδοκώμενο μαθησιακό αποτέλεσμα, τι σημαίνει ανάστροφος σχεδιασμός και να μελετήσουν το καινούριο CEFR και το DCEFRF.

E: Γιατί κάποια από αυτά είναι άγνωστα από τη βάση τους.

Σ6: Δεν το συζητάμε, δηλαδή, πάτε τώρα αυτά σε μια συνάδελφο 55,60 χρονών, σε ένα κεντρικό σχολείο του Βόλου να της τα πείτε αυτά, θα σας κοιτάει σαν να κατεβήκατε από το διάστημα. Δηλαδή, θα πρέπει να γίνει συστηματικό training, υποχρεωτική αν θέλετε εκπαίδευση των συναδέλφων των ξενόγλωσσων σε αυτά που σας προανέφερα, στην καινούρια λογική, τη θεωρία που διέπει το νέο ΠΣ κι όχι απλά ένα σεμινάριο. Σας μιλάω συστηματικά να γίνει εκπαίδευση, να γίνει ένα moodle, να γίνει ένα training ξεκάθαρο, με ασκήσεις, με τεστ, με self-test, με self-evaluation, να μπου οι συνάδελφοι στη λογική της θεωρίας, να κατανοήσουν,, να το αφομοιώσουν, για να μπορέσουν μετά να το εφαρμόσουν. Γιατί, σας το λέω ειλικρινά, θα το πασαλείψουν, ό, τι κατάλαβαν και θα πάνε να το εφαρμόσουν και δε θα τους βγαίνει και θα είναι μέσα στην αντίδραση ότι τι καινούριο μας φέρατε, που δεν μπορούμε να το εφαρμόσουμε.

E: Αντίδραση, άγχος, ανικανότητα ίσως που μπορεί να νιώσει κάποιος, πολλά.

Σ6: Ένα είναι αυτό. Δηλαδή, εγώ για το καινούριο ΠΣ θα ήθελα να γίνει ένας χρόνος για 'μένα. Μπορεί να είμαι υπερβολική, ένας χρόνος πριν όποια εφαρμογή να γίνει training όλων των συναδέλφων υποχρεωτικό, μέσα σε ένα training σαν αυτά τα οποία κάνει το ΙΕΠ κάθε χρόνο με moodle και όλα τα σχετικά για να κατανοήσουν αυτά τα πράγματα, ψήγματα από το νέο ΠΣ να μπου σταδιακά έτσι ώστε να μην τους έρθει κόλπος, να τους ζητήσουν στο τέλος σαν εργασία να εφαρμοστεί δύο δραστηριότητες από την 1^η διδακτική ώρα θα σας πω εγώ, ενός σεναρίου για να αρχίσουν να παίρνουν ένα flavor του τι πάνε να κάνουν γιατί θα τους έρθει ταμπλάς, θα το παρατήσουν και θα αρχίσουν να το αξιοποιούν με την κλασική παραδοσιακή μέθοδο, θα το φέρουν στα

μέτρα τους και τι κερδίσαμε; Τίποτα. Εμένα η πρότασή μου είναι αυτή, είμαι υπέρ του training γενικότερα σε αυτό το κομμάτι. Ως προς το τι πρέπει να γίνει. Τώρα, από εκεί και πέρα, εγώ θεωρώ ότι θα πρέπει τα σενάρια τα διδακτικά τα οποία υπάρχουν αυτή τη στιγμή να γίνουν ένα corpusδιαδικτυακό, να γίνει διάχυση αυτού του corpus στους συναδέλφους για να το μελετήσουν και να καταθέσουν τις προτάσεις τους, τις αντιρρήσεις τους, να αντιπροτείνουν. Δηλαδή, εγώ θα έβαζα ακόμα και σε ένα συγκεκριμένο σενάριο που θα το ανέθετα αν ήμουν σχολική σύμβουλος σε ομάδα συναδέλφων και θα τους έλεγα «παίρνετε το συγκεκριμένο σενάριο και πείτε μου τι αντιπρόταση έχετε για τη συγκεκριμένη δραστηριότητα», σε φάση εμπλουτισμού.

E: Η επιμόρφωση ήταν αποτελεσματική στο να γίνουν σαφή και να προωθηθούν τα νέα στοιχεία του ΠΣ; Τι θα θέλατε να γίνει περισσότερο;

Σ6: Θα σας πω. Ήταν πάρα πολύ καλή η επιμόρφωση απλά ήταν πολύ dense, θα την ήθελα να απλωθεί χρονικά. Εμείς τουλάχιστον ήμασταν στη δυσμενή θέση να το κάνουμε μετά τις γιορτές οπότε ο χρόνος ήταν πάρα πολύ περιορισμένος, πιεστήκαμε πάρα πολύ και ως προς την μελέτη του υλικού και ως προς το να συντάξουμε το σενάριό μας και να το καταθέσουμε και να το κάνουμε ένα αξιοπρεπές σενάριο που να πληροί τις προϋποθέσεις. Εγώ προσωπικά, θα το ήθελα να απλωθεί χρονικά και επίσης, αυτό το οποίο ζητήσαμε από την επιμορφώτριά μας, πλέον υποστηρίκτριά μας στην πιλοτική εφαρμογή, γιατί σε κάθε σύγχρονη συνεδρία ουσιαστικά συζητούσαμε αυτά τα οποία γνωρίζαμε, δε συζητούσαμε το καινούριο υλικό που θα ακολουθούσε στην επόμενη. Προβλεπόταν δηλαδή ότι εμείς θα το διαβάσουμε από μόνοι μας, δηλαδή έπονταν το υλικό το καινούριο, δεν προηγούνταν της σύγχρονης συνεδρίας και αυτό που ζητήσαμε για να γίνει για τους φετινούς που θα εκπαιδευτούν ότι θα ήταν πολύ πιο χρήσιμο να προηγείται η μελέτη του υλικού. Να ανοίγει δηλαδή η κάθε διδακτική ενότητα στο moodle, πριν τη σύγχρονη συνεδρία να μην έπεται. Αυτό μας άγγωσε πάρα πολύ. Γενικώς, ήταν πάρα πολύ ικανοποιητική, έγινε πάρα πολύ καλή δουλειά. Απλώς, θα θέλαμε να έχουμε όλοι μας περισσότερο χρόνο να το αφομοιώσουμε. Εγώ θα ήθελα δηλαδή να απλωθεί σε ένα εξάμηνο, όχι σε 2 μήνες.

E: Να μην τρέχουν παράλληλα πάρα πολλές δραστηριότητες.

Σ6: Και να σκεφτείτε ότι εγώ την ίδια στιγμή έπρεπε να τελειώσω γιατί αν δεν τελείωνα έφευγα στη Λιθουανία κι οπότε; Με Erasmus;

Ε: Είναι αυτό που λέμε ότι πολλά πράγματα γίνονται παράλληλα και χρειάζεται περισσότερος χρόνος για το κάθε ένα.

Σ6: Δηλαδή αυτό το οποίο πραγματικά θα ήθελα να σημειώσω ως προς τη βελτίωση του κομματιού της επιμόρφωσης, αν και το έχουμε ήδη καταθέσει, είναι να προηγείται η μελέτη του υλικού της ενότητας που πρόκειται να συζητήσουμε στη σύγχρονη τηλεδιάσκεψη, όχι να έπεται.

Ε: Πολύ ωραία και σημειώνεται φυσικά. Σας ευχαριστώ πολύ για το χρόνο σας.

Συνέντευξη 7, 25/10/22

E: Η παρούσα συνέντευξη έχει ως στόχο την καταγραφή των απόψεών σας για το νέο ΠΣ όπως το μελετήσατε και το εφαρμόσατε κατά τη φάση της πιλοτικής εφαρμογής του στο σχολείο σας. Οι απόψεις σας θα αξιοποιηθούν για τη βελτίωση του νέου προγράμματος σε συνδυασμό με όλα τα άλλα συμπεράσματα της πιλοτικής φάσης εφαρμογής του. Συνεπώς, κάποια στοιχεία για εσάς. Το φύλο σας;

Σ7: Γυναίκα.

E: Η ειδικότητά σας;

Σ7: Αγγλικά.

E: Οι σπουδές που έχετε κάνει;

Σ7: Οι σπουδές μου είναι το πτυχίο μου στο πανεπιστήμιο, δεν έχω μεταπτυχιακά.

E: Τα χρόνια υπηρεσίας σας συνολικά;

Σ7: 18 στο δημόσιο σχολείο και 7 στον ιδιωτικό τομέα, πάλι στην ξενόγλωσση εκπαίδευση, δηλαδή σε φροντιστήρια.

E: Τα χρόνια υπηρεσίας στο σχολείο πιλοτικής εφαρμογής του νέου Π.Σ.;

Σ7: 2, φέτος είναι το 2^ο γιατί και το σχολείο μας είναι νεοσύστατο, δηλαδή πέρσι έγινε πρότυπο.

E: Ο χρόνος πιλοτικής εφαρμογής του νέου Π.Σ.;

Σ7: Εμείς οι ξενόγλωσσοι πέρσι κάναμε πάρα πολύ αργά την επιμόρφωση και η πιλοτική εφαρμογή ουσιαστικά ξεκινάει φέτος, γιατί μόνο 2 ώρες προλάβουμε πέρσι να κάνουμε. Τώρα έχουμε ξεκινήσει από αυτήν την εβδομάδα, οπότε είναι πολύ φρέσκο όλο αυτό.

E: Πώς οργανώνετε καθημερινά το μάθημά σας και σε ποια στοιχεία ή υλικά στηρίζεστε για αυτό;

Σ7: Αυτό είναι ένα επίπονο σημείο γιατί δυστυχώς το σχολείο στο οποίο εργάζομαι έχει μια μεγάλη έλλειψη σε ψηφιακά μέσα. Δηλαδή όλες οι αίθουσές μας δεν έχουν

διαδραστικούς πίνακες ή κάποια τέλος πάντως ψηφιακά εργαλεία τα οποία η αλήθεια είναι ότι είναι απαραίτητα για το τρέχον εγχειρίδιο που χρησιμοποιούμε. Παρ' όλα αυτά προσπαθώ να χρησιμοποιήσω ό, τι άλλο υπάρχει, ας πούμε κάποιο ηχείο που το συνδέω με το κινητό μου αν χρειάζομαι τέτοιο υλικό αλλιώς χρησιμοποιώ φύλλα εργασίας. Ακολουθώ το σχολικό εγχειρίδιο αλλά πολλές φορές κάνω διάφορες προσαρμογές. Δηλαδή, υπάρχουν κεφάλαια που θεωρώ ότι χρειάζεται επιπλέον υλικό στη γραμματική ή στο λεξιλόγιο ή σε κάποιες δραστηριότητες, τις μετατρέπω λίγο ανάλογα και με την τάξη που έχω. Είτε είναι speaking είτε μπορεί να κάνω παραπάνω pair work ή group work, σε δυάδες ή σε ομάδες τα παιδιά, κάπως έτσι. Και συνήθως οργανώνω το υλικό μου από την προηγούμενη εβδομάδα. Δηλαδή, προσπαθώ ας πούμε, την εβδομάδα αυτή την έχω προετοιμάσει από την προηγούμενη. Πάντα, αυτό το κάνω περισσότερο γιατί υπάρχουν και διάφορες ιδιαιτερότητες σε κάθε βδομάδα. Να, ας πούμε αυτή η βδομάδα έχει αργίες, οπότε θα χαθούν κάποια μαθήματα και πρέπει να δω πώς θα μπορέσω να εξοικονομήσω χρόνο στην πορεία. Γιατί έχουμε και τράπεζα θεμάτων στην Α' και στη Β' λυκείου πλέον στα αγγλικά οπότε ο χρόνος είναι πολύτιμος.

Ε: Τώρα κάποιες γενικές ερωτήσεις για το νέο Π.Σ. Ποια είναι η γενική σας γνώμη για το νέο Π.Σ.;

Σ7: Κοιτάζτε, από αυτά που μας παρουσίασαν, τι μελετήσαμε, το νέο ΠΣ έχει μεγάλο ενδιαφέρον για μένα γιατί κατάλαβα ότι προάγει την αυτονομία του μαθητή αλλά και ανάπτυξη κάποιων δεξιοτήτων του όπως και ψυχικών δεξιοτήτων που είναι πάρα πολύ σημαντικές νομίζω ειδικά στην εποχή που ζούμε. Αυτό όμως που δεν μου έχει γίνει σαφές και δεν το ήξεραν ούτε και οι επιμορφώτριες να μας το διευκρινίσουν είναι πώς ακριβώς θα εφαρμοστεί και αν το πολλαπλό βιβλίο ή πώς θα είναι το εγχειρίδιο. Αυτό είναι σημαντικό εφόσον θα υπάρχει ένα συγκεκριμένο εγχειρίδιο ή πολλαπλά στο ΠΣ. Ας πούμε μας είπαν ότι τα σενάρια που εφαρμόζουμε τώρα πιλοτικά δεν θα είναι μέσα στο επίσημο εγχειρίδιο, θα είναι συμπληρωματικό υλικό που θα δοθεί και ο καθηγητής θα μπορεί να το εφαρμόσει αν και εφόσον θέλει, με δική του βούληση. Οπότε δεν έχουμε σαφή εικόνα αυτού. Κατά τ' άλλα το ΠΣ όπως έχει παρουσιαστεί νομίζω ότι είναι πραγματικά βελτιωμένο και εξελιγμένο. Χρησιμοποιεί τις νέες τεχνολογίες και χρησιμοποιεί και πάρα πολλές καινούριες πρακτικές. Δηλαδή, εντάξει, εμάς βέβαια στα αγγλικά η ομαδοσυνεργατική είναι μια παλαιά τακτική, η καινούρια είναι η ανεστραμμένη τάξη, η διαφοροποιημένη μάθηση, αυτά έχουν πολύ ενδιαφέρον.

E: Ως προς ποια στοιχεία θεωρείτε ότι διαφοροποιείται το νέο πρόγραμμα σπουδών από το υφιστάμενο; Πως αξιολογείτε εσείς αυτή τη διαφοροποίηση;

Σ7: Αυτό που σας είπα. Δηλαδή, το παρόν ΠΣ επικεντρώνεται περισσότερο σε ένα μηχανικό κομμάτι στη διδακτική διαδικασία και στο αποτέλεσμα στη μάθηση. Το νέο ΠΣ νομίζω ότι βάζει πραγματικά στο επίκεντρο τον μαθητή, έχει ενεργή δράση μέσα στο μάθημα, ο καθηγητής λειτουργεί περισσότερο συντονιστικά και χρησιμοποιώντας αυτό που μου άρεσε πάρα πολύ και το θεωρώ πραγματική εξέλιξη ήταν ο τρόπος αξιολόγησης. Δηλαδή, υπάρχουν κομμάτια αυτό-αξιολόγησης όπως είναι τα learning logs ή τα portfolios, οι ατομικοί φάκελοι του μαθητή, ετεροπαρατήρηση, οπότε μπαίνει και ο μαθητής στη διαδικασία της αξιολόγησής του, το οποίο νομίζω είναι πάρα πολύ χρήσιμο γιατί τα παιδιά χρειάζεται να φύγουν λίγο από τη θέση του ότι υπάρχει κάποιος απέναντί τους που παρατηρεί κάθε τους κίνηση και τα βαθμολογεί γι' αυτό. Αλλά έτσι θα μπορούν κι αυτά να παρατηρούν τον εαυτό τους και θα έχει και μια πιο ουσιαστική σημασία η αξιολόγηση.

E: Εάν σας ζητούσαν να αναφέρετε ορισμένα στοιχεία που καθορίζουν τη φυσιογνωμία του μαθήματος όπως αυτή καθορίζεται από το νέο πρόγραμμα σπουδών ποια θα λέγατε ότι είναι αυτά; Που εντοπίζετε αυτά τα στοιχεία στο νέο Π.Σ;

Σ7: Δεν κατάλαβα να σας πω την αλήθεια ακριβώς την ερώτηση.

E: Κάποια χαρακτηριστικά του μαθήματος που ορίζονται από το νέο ΠΣ, κάτι καινούριο που χαρακτηρίζει ουσιαστικά το μάθημα; Μου αναφέρατε πριν για την αυτό-αξιολόγηση, η αυτονομία, το pair work.

Σ7: Κοιτάζτε, το pair work και το group work δεν είναι καινούρια για εμάς. Δηλαδή, εγώ από τότε που ξεκίνησα να δουλεύω που είναι πριν από 25 χρόνια, αυτά ήταν δεδομένα. Τα οποία βέβαια να σας πω την αλήθεια δεν είναι πάντα υλοποιήσιμα γιατί δεν υπάρχει πάντα και η συναίνεση του διευθυντή. Δηλαδή, pair work αλλά group work υπάρχουν και περιπτώσεις που δε μας επιτρέπεται να αλλάξουμε, ας πούμε, τη διάταξη της τάξης. Αυτό είναι ένα θέμα το οποίο θα ήθελα να σας μεταφέρω. Ότι ενώ κινούμαστε στα πλαίσια, δηλαδή νομίζω ότι πλέον είναι μόνο ομαδοσυνεργατική, έχουμε φύγει δηλαδή από την προηγούμενη κατάσταση και αυτό είναι όντως πάρα

πολύ ωφέλιμο στη διδακτική διαδικασία, δεν υπάρχει συνεργασία του συλλόγου ή κάποιες φορές του διευθυντή σε αυτό. Και εμένουμε σε παλιές τακτικές, κάποιες φορές όχι πάντα. Τώρα, αυτό που, να σας πω την αλήθεια, δεν έχω δοκιμάσει και θέλω να δοκιμάσω για να δω πώς θα δουλέψει όσον αφορά το νέο ΠΣ είναι η ανεστραμμένη τάξη που είναι κάτι τελείως καινούριο και για εμάς και για τους ξενόγλωσσους δηλαδή. Διατηρώ κάποιες επιφυλάξεις να σας πω την αλήθεια, γιατί δεν είναι πολύ απλό, δηλαδή και πάλι θα πρέπει να γίνει προετοιμασία του θέματος στην τάξη ώστε τα παιδιά να έχουν μια εξοικείωση για να μπορούν να δουλέψουν κάτι που θα τους αναθέσεις στο σπίτι. Δηλαδή εγώ έτσι σκέφτομαι να το υλοποιήσω και το είχαμε συζητήσει και με την επιμορφώτρια γιατί υπάρχουν και θέματα τα οποία είναι λίγο πιο άγνωστα στα παιδιά. Εγώ εκεί θα επιμείνω, δηλαδή πραγματικά αυτά βρήκα καινούρια. Αυτό και την αξιολόγηση, τον τρόπο αξιολόγησης.

E: Ποια θέση ανάμεσα στις εξής δυο περιγράφει καλύτερα κατά τη γνώμη σας για το νέο Π.Σ. Θέση A: «Το νέο Π.Σ. προετοιμάζει καλύτερα τους μαθητές να αποκτήσουν γερές βάσεις για να ακολουθήσουν μετέπειτα εξειδικευμένες ακαδημαϊκές σπουδές» και η θέση B: «Το νέο Π.Σ. προετοιμάζει καλύτερα τους μαθητές ώστε να μπορούν να αξιοποιήσουν τις γνώσεις που απέκτησαν από το μάθημα στην καθημερινή τους ζωή ως αυριανοί ενήλικοι Πολίτες».

Σ7: Νομίζω, η 2^η.

E: Το εντοπίζετε κάπου συγκεκριμένα;

Σ7: Ναι, στο ότι τα παιδιά, τουλάχιστον έτσι όπως παρουσιάζει το πρόγραμμα, θα έχουν τη δυνατότητα να έρθουν σε επαφή και με δεξιότητες που είτε έχουν και να τις αναπτύξουν περισσότερο ή που δεν έχουν και να τις καλλιεργήσουν σε έναν βαθμό και αυτό θα το χρησιμοποιήσουν και στην καθημερινή τους ζωή και στην επαγγελματική τους εξέλιξη βέβαια.

E: Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι το νέο Π.Σ. έχει οργανικά ενσωματώσει τη χρήση των ΤΠΕ; Και εάν μπορείτε να δώσετε παραδείγματα.

Σ7: Σε πολύ μεγάλο βαθμό γιατί και στα σενάρια που μας δειγμάτισαν και σε αυτά που κληθήκαμε εμείς να αναπτύξουμε η χρήση τεχνολογιών ήταν απαραίτητη με όλα τα σύγχρονα ψηφιακά εργαλεία. Δηλαδή, ακόμα και να δημιουργήσουν τα παιδιά escape rooms, που είναι κάτι πολύ καινούριο. Οπότε θεωρώ ότι όντως χρησιμοποιεί

δηλαδή και τα ψηφιακά εργαλεία και τις πλατφόρμες αλλά ακόμη και τις πιο καινούριες τεχνολογίες.

E: Οι κατασκευαστές του Π.Σ. ισχυρίζονται πως έχουν επιχειρήσει το νέο αυτό Π.Σ. να είναι αρκετά ανοικτό ώστε να επιτρέψει τη μεγαλύτερη αυτενέργεια του εκπαιδευτικού να το προσαρμόζει στις συνθήκες της τάξης του, προσαρμόσιμο στις ιδιαίτερες ανάγκες μαθητών με διαφορετικές ικανότητες και συμπεριληπτικό ώστε να μπορεί να δουλέψει καλά και με μαθητές από διαφορετικά πολιτισμικά περιβάλλοντα. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι έχει επιτευχθεί καθένας από τους παραπάνω τρεις στόχους και εάν μπορείτε να δώσετε και κάποια παραδείγματα.

Σ7: Να σας πω πώς το έχουμε δουλέψει. Είναι σε ένα θεωρητικό πλαίσιο που είναι ακριβώς έτσι όπως το λέτε. Σε πρακτικό πλαίσιο, από τα σενάρια που μας δειγμάτισαν, άρα αυτά που έχουν κάνει οι επιμορφωτριές μας, υπήρχε όλο αυτό που λέτε. Άρα, αν εφαρμοστεί κατ' αυτό τον τρόπο θα έχει και τα ανάλογα αποτελέσματα θεωρώ. Αλλά σας είπα ότι υπάρχει ένα θολό τοπίο στα εγχειρίδια που είναι πολύ σημαντικό αυτό. Δηλαδή, το πώς ακριβώς θα υλοποιηθεί αυτό όχι μόνο τα εγχειρίδια και το ωρολόγιο πρόγραμμα πώς θα διαμορφωθεί δηλαδή, υπάρχουν κάποια πρακτικά θέματα που θα πρέπει να μπου στο τραπέζι, να τα γνωρίζουμε, για να δούμε και πώς αυτά θα είναι εφαρμόσιμα στην τάξη.

E: Μέχρι στιγμής, στο ΠΣ όπως το έχετε δει, θεωρείτε ότι είναι ανοικτό ώστε να σας επιτρέπει να προσαρμόζετε εσείς στις συνθήκες της τάξης;

Σ7: Ναι, σε μεγάλο βαθμό.

E: Υπάρχει κάπου συγκεκριμένα που το έχετε εντοπίσει;

Σ7: Είναι η φιλοσοφία του νέο ΠΣ, δηλαδή αυτό ακριβώς θέλει. Ανάλογα με τις ανάγκες της τάξης μας προσαρμόζουμε το υλικό μας σε όλα. Δηλαδή, μπορώ να προσαρμόσω ακόμα και το κείμενο που έχω, μπορώ να προσαρμόσω τη δραστηριότητα, υπάρχουν δραστηριότητες που είπατε πριν ότι μπορεί, ας πούμε, να προάγουν την πολυπολιτισμικότητα ή την ενσωμάτωση της διαφορετικότητας, οπότε ναι, θεωρώ ότι αυτό θα συμβαίνει.

E: Οι κατασκευαστές του ισχυρίζονται ότι με το νέο Π.Σ το μάθημα αποκτάει τα εξής ειδικά χαρακτηριστικά: Το πρώτο είναι ότι αξιοποιεί τις πιο πρόσφατα επικαιροποιημένες αναφορές στο Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες του Συμβουλίου της Ευρώπης (Common European Framework of Reference for Languages, 2020) καθώς και τις πρόσφατες προσθήκες του για τις δεξιότητες πολυγλωσσισμού και ψηφιακού γραμματισμού. Θεωρείτε ότι αυτό είναι ορατό στο νέο ΠΣ και σε ποιο βαθμό;

Σ7: Θα σας πω πώς το βιώσαμε εμείς. Τα σενάρια που κληθήκαμε να παραδώσουμε ήταν με βάση ακριβώς το Common European Framework, αυτό που λέτε και έπρεπε να συμπεριλάβουμε όσο 4το δυνατόν περισσότερες από τις παραμέτρους που ορίζει το Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο. Οπότε, δηλαδή, αυτό είναι, έτσι θα λειτουργήσουμε εκ των πραγμάτων και αυτό συμβαίνει βέβαια και με τα σενάρια που μας δειγμάτισαν, αυτό ακριβώς είναι.

E: Ένα δεύτερο χαρακτηριστικό είναι ότι προκρίνει θεματικά πεδία που σχετίζονται άμεσα με την καθημερινότητα των σύγχρονων εφήβων, τις ανάγκες αλλά και τις επιθυμίες τους. Θεωρείτε ότι αυτό είναι ορατό στο νέο ΠΣ και σε ποιο βαθμό;

Σ7: Για ‘μας, δηλαδή εννοώ τους ξενόγλωσσους, ήταν ξεκάθαρο. Έχουμε πάρα πολλά θεματικά πεδία με υποενότητες, τα οποία άπτονται και των ενδιαφερόντων των παιδιών, των σύγχρονων ενδιαφερόντων αλλά και πάρα πολλών θεματικών πεδίων. Δηλαδή, υπάρχει μια τεράστια γκάμα ανάλογα και με το επίπεδο το γνωστικό και το θεωρώ πάρα πολύ πετυχημένο αυτό, δηλαδή, μπορώ να σας πω ότι με εντυπωσίασε.

E: Και ένα άλλο χαρακτηριστικό είναι ότι στοχεύει στη γνωριμία των μαθητών/μαθητριών τόσο με το γλωσσικό όσο και με το πολιτισμικό και πολιτιστικό περιβάλλον των διαφόρων χωρών. Αυτό το βλέπετε εσείς να είναι ορατό;

Σ7: Αυτό δεν το είδα και τόσο πολύ. Απλά μπορώ να το δω μέσα στο δικό μου μάθημα, εννοώ τα αγγλικά, γιατί αυτό συνέβαινε σχεδόν πάντα. Σε μια γλώσσα συνήθως αυτό συμβαίνει, δηλαδή, ερχόμαστε πολύ σε επαφή με τους άλλους πολιτισμούς γιατί παρουσιάζουμε στα παιδιά στοιχεία, οτιδήποτε μπορεί να είναι αυτό, είτε να είναι πολιτιστικό είτε γεωγραφικό είτε τεχνολογικό είτε τέχνη, έχουμε επαφή. Όμως δεν μπορώ να σας πω ότι το είδα τόσο πολύ κάπου συγκεκριμένα.

E: Κατά πόσο συμφωνείτε εσείς προσωπικά με τις συγκεκριμένες επιλογές, με αυτά τα 3 καινούρια χαρακτηριστικά;

Σ7: Απόλυτα.

E: Κατά πόσο θεωρείτε ότι το νέο Π.Σ. θα σας βοηθήσει να οργανώσετε καλύτερα τη διδασκαλία σας; Πως σκοπεύετε να το αξιοποιείτε για το σκοπό αυτό;

Σ7: Εάν όλα αυτά τα οποία είχαμε στη θεωρία του προγράμματος εφαρμοστούν και αν βέβαια βρισκόμαστε και σε σχολεία με τα ανάλογα ψηφιακά εργαλεία, αυτό μπορεί πραγματικά να αναμορφώσει το μάθημα.

E: Τώρα κάποιες ειδικότερες ερωτήσεις. Πόσο καλά διατυπωμένα θεωρείτε ότι είναι ως τέτοια τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα στο νέο Π.Σ και πόσο βοηθητικά είναι στην οργάνωση της διδασκαλίας του μαθήματος;

Σ7: Νομίζω ότι ήταν ξεκάθαρα τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα και σε κάθε περίπτωση αλλά και γενικότερα. Αυτό από μόνο του, δηλαδή, όταν υπάρχει σαφήνεια στη διατύπωση διευκολύνει και τη διδακτική διαδικασία και την προετοιμασία του μαθήματος αλλά και την διδακτική διαδικασία στην τάξη.

E: Πως κρίνετε το περιεχόμενο (ύλη) που έχει συμπεριληφθεί στο νέο πρόγραμμα σπουδών; Ως προς την καταλληλότητα με βάση την ηλικία των μαθητών και τις προγενέστερες γνώσεις τους, ως προς την επιστημονική του εγκυρότητα.

Σ7: Εδώ, στο κομμάτι των αγγλικών, έχουμε ένα θέμα. Δηλαδή, η προηγούμενη γνώση-εγώ είμαι σε λύκειο-που έρχεται λοιπόν από το γυμνάσιο δεν συνάδει, εννοώ μέσα από το σχολικό περιβάλλον, με αυτό το οποίο απαιτείται από το ΠΣ του λυκείου, το νέο ΠΣ γιατί ξεκινάμε με ένα επίπεδο B2 το οποίο δεν έχει απαραίτητα αποκτηθεί στις 3 προηγούμενες τάξεις του γυμνασίου. Βέβαια, στο σχολείο που εργάζομαι εγώ φέτος, θα σας μιλήσω τελείως βιωματικά πάνω σε αυτό το κομμάτι, υπάρχει αυτό αλλά υπάρχει μέσα στο σχολείο υπάρχει εξωσχολικά με τον τρόπο που γνωρίζουμε όλοι, δηλαδή, από τα φροντιστήρια ή οποιοδήποτε άλλο τρόπο έχει επιλέξει κάθε μαθητής. Γιατί δυστυχώς στο παρόν ΠΣ τα εγχειρίδια των αγγλικών στις 2 προηγούμενες

βαθμίδες δεν φτάνουν τον μαθητή στο επίπεδο του B2 και για αυτό πραγματικά έχω εναποθέσει όλες μου τις ελπίδες στο νέο ΠΣ και στα καινούρια εγχειρίδια πιστεύοντας ότι θα αναμορφωθεί όλο το σύστημα από το δημοτικό μέχρι το λύκειο για να υπάρχει το ανάλογο υλικό και άρα, γνώση, να δοθεί δηλαδή στους μαθητές μέσα από το σχολείο ώστε όταν φτάσουν πια στο λύκειο να είναι πράγματι στο επίπεδο B2 από το οποίο ξεκινάμε την Α' λυκείου.

E: Να υπάρχει μια συνέχεια δηλαδή.

Σ7: Ναι, να υπάρχει μια συνέχεια και της πραγματικότητας των παιδιών. Αυτό είναι πάρα πολύ σημαντικό.

E: Ποια είναι η γνώμη σας για την οργάνωση του περιεχομένου του Π.Σ. σε ευρύτερα θεματικά πεδία τα οποία εξελίσσονται από τάξη σε τάξη; Πως πιστεύετε πως θα λειτουργήσει αυτή η καινοτομία;

Σ7: Όπως σας είπα και πριν, τα θεματικά πεδία που υπάρχουν στις 3 τάξεις του λυκείου άπτονται κατά ένα τεράστιο βαθμό νομίζω στα ενδιαφέροντα των παιδιών και στις ανάγκες τους. Πραγματικά, δηλαδή, θεωρώ ότι είναι ένα από τα κομμάτια που είναι με πολύ λεπτομέρεια και συνέπεια οργανωμένο και μελετημένο. Νομίζω, θα βοηθήσει πάρα πολύ τα παιδιά γιατί έχουν τεράστια ανάγκη από πράγματα τα οποία είναι σύγχρονα και συμβαδίζουν με όλα αυτά που βιώνουν στην καθημερινότητά τους και στη σημερινή εποχή, το οποίο δεν προκύπτει απαραίτητα από τα προηγούμενα εγχειρίδια. Υπάρχουν κενά εκεί. Οπότε, ευελπιστώ ότι αν αυτά εφαρμοστούν και αναλόγως στην πράξη, θα έχουμε πολύ καλύτερα αποτελέσματα. Δηλαδή, στην τάξη είναι πάρα πολύ ορατό όταν δίνεις στα παιδιά κάτι το οποίο τα αφορά. Ας πούμε, τώρα κάνω πιλοτικά γενετικά τροποποιημένα τρόφιμα. Ακόμα και οι μαθητές της Γ' που συνήθως είναι αδιάφοροι για το μάθημα των αγγλικών, συμμετέχουν και έχουν τεράστια, δηλαδή, ανυπομονησία για να μάθουν και να δουν τι είναι όλο αυτό γιατί είναι κάτι που πραγματικά τους ενδιαφέρει. Οπότε θεωρώ ότι αυτό θα δουλέψει πάρα πολύ καλά.

E: Κατά πόσο το περιεχόμενο του νέου Π.Σ. απαντά στις σύγχρονες κοινωνικές προκλήσεις και συνθήκες δηλαδή περιβαλλοντικές προκλήσεις, πολυπολιτισμικότητα, παγκοσμιοποίηση, συμπερίληψη και αν μπορείτε να δώσετε κάποια παραδείγματα;

Σ7: Κοιτάζτε, επειδή έχουμε την ανάλογη θεματολογία στο νέο ΠΣ καλύπτει σε έναν πάρα πολύ μεγάλο βαθμό νομίζω, να μην πω απόλυτα. Από εκεί και πέρα, οι τεχνικές που μας δίνει, δηλαδή, ομαδοσυνεργατική, όλα αυτά τα καινούρια εργαλεία που έχουμε, τα παιχνίδια και όλα αυτά τέλος πάντων, προάγουν όλα αυτά που μου είπατε. Οπότε, να σας πω την αλήθεια εν ολίγοις, το νέο ΠΣ είναι πολύ καλοδουλεμένο, πολύ καλά στημένο, απλά περιμένουμε να εφαρμοστεί και στην πράξη. Δηλαδή και αυτό που θα μας δώσουν πιο συγκεκριμένα να είναι αυτό που μας επιμόρφωσαν.

E: Πως κρίνετε το περιεχόμενο του νέου Π.Σ. σε σχέση με το χρόνο που διατίθεται για τη διδασκαλία του μαθήματος; Τι θα αλλάζατε ως προς την ύλη για να είναι επαρκέστερος ο διαθέσιμος διδακτικός χρόνος;

Σ7: Κοιτάζτε, αυτό δεν μπορώ να σας το πω απόλυτα γιατί αυτό που σας είπα. Έχουμε το νέο ΠΣ θεωρητικά, δεν έχουμε όμως τα εγχειρίδια που θα πρέπει να εφαρμόσουμε. Αν θα είναι κάτι που μπορώ να το επιλέξω μόνη μου τότε μπορώ να το προσαρμόσω πραγματικά στις ανάγκες της τάξης μου. Αν όμως θα πρέπει, για παράδειγμα, να βγάλω μια ύλη σε κάποιες συγκεκριμένες διδακτικές ώρες αυτό δε συμβαίνει. Ας πούμε, τώρα έχω να εφαρμόσω πιλοτικά ένα σενάριο για 4 διδακτικές ώρες το οποίο θα απαιτήσει 8 ώρες τουλάχιστον σε πραγματική διαδικασία τάξης, εννοώ. Αυτό είναι μια μεγάλη απόκλιση αλλά δεν μπορώ να σας την απαντήσω τώρα. Και γι' αυτό κιόλας και οι επιμορφώτριές μας επιμένουν πολύ σε αυτό, δηλαδή να το λειτουργήσουμε όπως ακριβώς συμβαίνει πραγματικά και τα ημερολόγια που θα τους καταθέσουμε να είναι αντίστοιχα ώστε να μπορούν να κάνουν τις ανάλογες προσαρμογές για να είναι κάτι εφαρμόσιμο.

E: Θα αλλάζατε κάτι και τι θα ήταν αυτό ως προς τη διάταξη ή την προσθήκη/αφαίρεση επιμέρους ενοτήτων; Όσο έχετε δει.

Σ7: Όχι, ενότητες δε θα αφαιρούσα, ούτε θα προσέθετα γιατί σε αυτό το θέμα νομίζω ότι το ΠΣ καλύπτει τα πάντα. Αυτό είναι ένα από τα κομμάτια τα οποία είναι ευχής έργον να συμβεί έτσι όπως ακριβώς υπάρχει στη θεωρία του. Γιατί σας είπα, είναι τεράστια η γκάμα της θεματολογίας που έχουμε. Επειδή έχουμε και πολλές υποενότητες, αυτό μας δίνει και τεράστια ευελιξία γιατί αυτό που μας έχουν τουλάχιστον πει στην επιμόρφωση ήταν ότι δεν θα είμαστε υποχρεωμένοι να καλύψουμε όλα αυτά τα θέματα αλλά θα έχουμε την ευελιξία ανάλογα με το μαθητικό δυναμικό που θα έχουμε να επιλέξουμε ποιες υποενότητες θέλουμε να καλύψουμε. Αυτό είναι πολύ σημαντικό.

E: Το ότι είναι δηλαδή ανοικτό και μπορείτε εσείς να..

Σ7: Ακριβώς, ναι.

E: Ως παιδαγωγική φιλοσοφία οι κατασκευαστές του νέου Π.Σ. διακηρύσσουν μια προοδευτική-μαθητοκεντρική λογική ισχυριζόμενοι ότι: *«Τα ΠΣ προωθούν την ενεργό συμμετοχή και συνεργασία όλων των μαθητών/τριών, μέσω της δημιουργίας περιβαλλόντων καθοδηγούμενης μάθησης, αυτενέργειας, συνεργατικής δράσης σε ομάδες, διερευνητικής μάθησης, βιοματικής προσέγγισης, συνεργατικής επίλυσης προβλήματος, επικοινωνιακής προσέγγισης, και μετασχηματιστικής λογικής»*. Κατά πόσο θεωρείτε ότι το νέο Π.Σ πράγματι διαπνέεται από αυτή την παιδαγωγική προσέγγιση; Δώστε ενδεικτικά παραδείγματα

Σ7: Σε πολύ μεγάλο βαθμό. Όλα τα σενάρια που μας δειγμάτισαν έχουν ακριβώς αυτή τη φιλοσοφία σε κάθε διδακτική ώρα. Οπότε θα έλεγα ότι σε αυτό το κομμάτι είναι πολύ επιτυχημένο.

E: Υπάρχει κάποιο συγκεκριμένο παράδειγμα, κάτι που εντοπίζετε πολύ συγκεκριμένα στο πρόγραμμα και στη διαδικασία;

Σ7: Πέρα από αυτά που είπατε, δε νομίζω ότι υπάρχει κάτι πιο συγκεκριμένο γιατί όλα αυτά που λέτε όταν εφαρμόζονται δίνουν ακριβώς αυτό το αποτέλεσμα. Οπότε δεν έχω να προσθέσω κάτι.

E: Κατά πόσο συμφωνείτε ότι η παραπάνω προοδευτική-μαθητοκεντρική λογική είναι κατάλληλη για τη διδασκαλία του μαθήματός σας;

Σ7: Απόλυτα.

E: Νομίζω μου το απαντήσατε και προηγουμένως αυτό.

Σ7: ναι, είναι και η ξένη γλώσσα που ουσιαστικά είναι σαν να τα έχει ανάγκη όλα αυτά. Γιατί ο μαθητής ας πούμε νιώθει πολύ πιο ασφαλής σε ένα πλαίσιο ομάδας, όχι όλοι αλλά πολλοί μαθητές λειτουργούν με μεγαλύτερη ασφάλεια ή έστω κι όταν έχουν να λειτουργήσουν σε μια δυάδα. Επίσης, τα παιδιά λειτουργούν πολύ καλύτερα όταν ξέρουν ότι αυτό που θα κάνουν είναι ένα project γιατί θα κάνουν και μια μικρή έρευνα πάνω σε κάτι που θα τους ενδιαφέρει, όταν τους αφήνεις να δημιουργήσουν κάτι δικό τους και αυτό υπάρχει στο νέο ΠΣ και η ευελιξία και η αυτονομία του μαθητή είναι πολύ σημαντικά στοιχεία.

E: Κάποιες γενικές ερωτήσεις για την εφαρμοσιμότητα. Πώς δέχτηκαν γενικά οι εκπαιδευτικοί της ειδικότητας σας το νέο ΠΣ;

Σ7: Δυστυχώς, δεν έχω επαφή με άλλους γιατί εμείς εδώ, στη Χαλκίδα, είμαστε το μοναδικό πρότυπο σχολείο και δεν έχω επαφή με άλλους συναδέλφους που να κάνουν πιλοτική εφαρμογή, στο σχολείο ήμουν μόνο εγώ. Με τις υπόλοιπες ξενόγλωσσες που συζητούσαμε θεωρούσαμε ότι, ναι, είναι πάρα πολύ σημαντική και πραγματικά προοδευτική η θεωρία. Είμαστε, βέβαια, σε αναμονή της εξέλιξης. Πιλοτικά, σας είπα, δυστυχώς, οι ξενόγλωσσοι δεν προλάβουμε, τώρα κάνουμε την πιλοτική εφαρμογή, οπότε και κάποια πράγματα είναι να τα δούμε και στην πορεία.

E: Λαμβάνοντας υπόψη την επαγγελματική ετοιμότητα των διδασκόντων, τις υλικές συνθήκες και την κουλτούρα των ελληνικών σχολείων θεωρείτε πως θα μπορούσαν να ανακύψουν κάποιες δυσκολίες στην εφαρμογή του νέου Π.Σ. και ποιες;

Σ7: Θα πω πάλι αυτό που ξαναείπα πριν. Δηλαδή, το ένα σημαντικό θέμα είναι η υλικοτεχνική υποδομή που δεν υπάρχει σε όλα τα σχολεία, στο δικό μας δεν υπάρχει, δηλαδή, ας το πούμε έτσι χοντρικά, το μισό σχολείο καλύπτεται και το υπόλοιπο όχι. Αυτό είναι το ένα θέμα και το άλλο θα είναι ότι θα πρέπει και όλος ο σύλλογος των διδασκόντων να είναι ανοιχτός σ' αυτό. Άρα, θα πρέπει, λοιπόν, να υπάρχει και μια συνεργασία όλων των ειδικοτήτων. Βέβαια, εφόσον θα γίνει όλη αυτή η

επιμόρφωση και τα λοιπά, θεωρώ ότι θα ανοίξει αυτό το κομμάτι ώστε να μη αντιμετωπίζουμε τέτοιου είδους περιστατικά όπως το ότι «δεν επιτρέπω να χωρίσετε τις τάξεις σε ομάδες γιατί είναι πολύ βαβούρα και δε θέλω να αλλάξει η διάταξη των θρανίων». Δηλαδή, πρακτικά, δυστυχώς, προκύπτουν κάποια προβλήματα τα οποία όμως μπορεί να είναι πολύ ουσιαστικά γιατί δυσκολεύουν τη διδακτική διαδικασία. Εγώ σήμερα, ας πούμε, που είχα να κάνω εργασίες σε ομάδες, είπα στα παιδιά μου να γυρίσουν τα μπροστινά στο πίσω θρανίο, δεν είναι έτσι ακριβώς όμως για να δουλέψει μια ομάδα. Γιατί όταν δουλεύει μια ομάδα θα πρέπει να ορίσουμε την ομάδα με κάποια συγκεκριμένα κριτήρια, να έχουν και το τεχνικό κομμάτι, δηλαδή, και ο χώρος να είναι ανάλογος και κακά τα ψέματα, η ελληνική πραγματικότητα του σχολείου έχει και κάποια μειονεκτήματα από τη ρίζα της. Δηλαδή, χρειαζόμαστε αίθουσες, δηλαδή, χρειαζόμαστε εργαστήριο ξένων γλωσσών όπως έχουμε ας πούμε εργαστήριο πληροφορικής ώστε να μπορώ να παρέχω και όλα τα εργαλεία στα παιδιά που χρειάζονται. Δεν ξέρω, ελπίζω να γίνουν τροποποιήσεις και σε αυτό το επίπεδο.

Ε: Με βάση την εμπειρία σας από την πιλοτική εφαρμογή του νέου Π.Σ. ποιες ήταν οι σημαντικότερες δυσκολίες/αδυναμίες του που εντοπίσατε; Ποια ήταν τα σημαντικότερα θετικά στοιχεία του που διαπιστώσατε στην πράξη;

Σ7: Σας το έχω πει το ένα κομμάτι, δηλαδή, είναι αυτό της έλλειψης ψηφιακών εργαλείων, αυτό είναι πάρα πολύ σημαντικό γιατί σχεδόν το 95% των σεναρίων στηρίζεται στη χρήση ψηφιακών εργαλείων και είναι και πολύ καλό αυτό, θεωρώ. Οπότε, όταν αυτό δεν υπάρχει δημιουργεί πολύ σοβαρά προβλήματα. Ένα πολύ θετικό στοιχείο ας πούμε είναι ότι μέσω της ομαδοσυνεργατικής και των καινούριων όλων αυτών στοιχείων, δηλαδή, της έρευνας, της κατασκευής εκ νέου πρωτότυπου υλικού δικού τους που προκύπτει από το νέο ΠΣ και τα λοιπά και ο μαθητής έχει τεράστιο ενδιαφέρον αλλά και πραγματικά προκύπτουν πολύ ωραία αποτελέσματα. Δηλαδή, νομίζω ότι πραγματικά τα παιδιά διευρύνουν τους ορίζοντές τους και χρησιμοποιούν πολλές δεξιότητες που ίσως κι εκείνα να μην τις έχουν ανακαλύψει μέχρι τώρα, που το θεωρώ πολύ σημαντικό αυτό. Και επίσης, το γεγονός ότι δουλεύουν μέσα σε μια ομάδα και εκεί μαθαίνουν πάρα πολλά πράγματα και για τον εαυτό τους και για τους άλλους και το τι σημαίνει ομάδα και βλέπουν και τι μπορεί να παράγει μια ομάδα, αυτά είναι πολύ σημαντικά στοιχεία.

E: Και τώρα, κλείνοντας τη συζήτησή μας, ποιες συγκεκριμένες προτάσεις θα είχατε να κάνετε για πιθανή βελτίωση του νέου Π.Σ.;

Σ7: Εγώ αυτό που θα ήθελα να δω και είναι αυτό που σας είπα ήδη, δηλαδή, μια συνέχεια και συνέπεια, επειδή τα αγγλικά είναι μάθημα που διδάσκεται από το δημοτικό, από το δημοτικό, λοιπόν, έως και το λύκειο. Αυτό θα ήθελα να το δω στο νέο ΠΣ και νομίζω είναι το ζητούμενο όλων των ξενόγλωσσων καθηγητών. Γιατί και με συναδέλφους κι από άλλες γλώσσες που έχω συζητήσει έχουν ακριβώς το ίδιο πρόβλημα και επίσης, θα ήθελα κάποιος να ασχοληθεί επιτέλους με αυτή την Γ' λυκείου που της έχουν αγγλικά, με τον τρόπο που τα κάνουν, που τους είναι πραγματικά πολύ περιττά, να εκσυγχρονίσουμε λίγο, δηλαδή. Αν επιμένουμε σε ένα σύστημα πανελλαδικών εξετάσεων έτσι όπως το έχουμε θα πρέπει να οργανώσουμε όλο το ωρολόγιο πρόγραμμα ανάλογα ή εν πάσει περιπτώσει, να υπάρξουν κάποιες αλλαγές στην Γ' λυκείου που να είναι όμως γόνιμες και χρήσιμες βασικά για τα παιδιά και το σύστημα που θα ισχύσει στην εισαγωγή τους στο πανεπιστήμιο. Δεν ξέρω αν σας ενδιαφέρει να σας το αναφέρω αλλά από την προσωπική μου εμπειρία θα σας πω ότι βρίσκομαι στην Γ' λυκείου σε τάξεις οι οποίες δεν έχουν ούτε ίντερνετ. Αυτά τα παιδιά που διαβάζουν πανελλαδικές, λοιπόν, και πραγματικά σκοτώνονται στα φροντιστήρια και τα λοιπά, δεν έχουν καμία διάθεση να μπουν στην τάξη να κάνουν αγγλικά, θρησκευτικά και διάφορα τέτοια μαθήματα. Εκεί, λοιπόν, για να μπορέσουμε να κερδίσουμε τον μαθητή, έστω αυτά τα 45 λεπτά, θα πρέπει να του δώσουμε κάποιο άλλο ερέθισμα, είναι πολύ δύσκολο χωρίς ψηφιακά εργαλεία. Ανατρέχουμε, δηλαδή, και σε πρακτικές πολύ, πώς να το πω, παρωχημένες, ας το πούμε, προκειμένου όμως να έχουμε ένα άλλο αποτέλεσμα και όχι τη βαρεμάρα του μαθητή. Δηλαδή, κάπως να ενεργοποιηθεί μέσα στην τάξη. Το υπόλοιπο ΠΣ είναι πολύ ωραία δομημένο κατά την προσωπική μου άποψη και είναι πραγματικά ανοικτό και ευέλικτο και προχωρημένο. Μακάρι να συμπεριληφθούν όλα αυτά σε όλες τις βαθμίδες όμως.

E: Για να υπάρχει μια συνέχεια, το καταλαβαίνω.

Σ7: Ναι, να υπάρχει μια συνέχεια, είναι πολύ σημαντικό αυτό.

E: Η επιμόρφωση ήταν αποτελεσματική στο να γίνουν σαφή και να προωθηθούν τα νέα στοιχεία του ΠΣ; Τι θα θέλατε να γίνει περισσότερο;

Σ7: Η επιμόρφωση ήταν επαρκής. Θα ήθελα εμείς να είχαμε περισσότερο χρόνο γιατί ξεκινήσαμε μετά τα Χριστούγεννα και ήταν λίγο πιεσμένος ο χρόνος μας. Οπότε, θα ήθελα να είχαμε ξεκινήσει εξαρχής, οπότε, να είχαμε περισσότερο χρόνο και να μελετήσουμε και να προετοιμάσουμε το σενάριό μας και να εφαρμόσουμε κάποια πράγματα πιλοτικά. Αυτό, όχι κάτι άλλο. Οι επιμορφώτριές μας ήταν πολύ ενημερωμένες και πάρα πολύ συνεργάσιμες και θέλω να τονίσω και κάτι που μου 'κανε τρομερή εντύπωση, ότι ήταν άμεσα διαθέσιμες πάντα, δηλαδή, ακόμα και σε πιο δύσκολες μέρες και ώρες και πολύ ευέλικτες.

E: Πολύ ωραία, στα θετικά στοιχεία αυτό.

Σ7: Ναι.

E: Σας ευχαριστώ πάρα πολύ για το χρόνο σας.

Συνέντευξη 8, 25/10/22

E: Η παρούσα συνέντευξη έχει ως στόχο την καταγραφή των απόψεών σας για το νέο ΠΣ όπως το μελετήσατε και το εφαρμόσατε κατά τη φάση της πιλοτικής εφαρμογής του στο σχολείο σας. Οι απόψεις σας θα αξιοποιηθούν για τη βελτίωση του νέου προγράμματος σε συνδυασμό με όλα τα άλλα συμπεράσματα της πιλοτικής φάσης εφαρμογής του. Συνεπώς, κάποια στοιχεία για εσάς. Το φύλο σας;

Σ8: Άρρεν.

E: Η ειδικότητά σας;

Σ8: Αγγλικών.

E: Οι σπουδές που έχετε κάνει;

Σ8: Διδακτορικό δίπλωμα.

E: Αν θέλετε και το αντικείμενο;

Σ8: Το διδακτορικό μου είναι στη Διεθνή Εκπαίδευση.

E: Τα χρόνια υπηρεσίας σας γενικά;

Σ8: 20

E: Τα χρόνια υπηρεσίας στο σχολείο πιλοτικής εφαρμογής του νέου Π.Σ.;

Σ8: Αυτός είναι ο 2^{ος} χρόνος.

E: Ο χρόνος πιλοτικής εφαρμογής του νέου Π.Σ.;

Σ8: Μόνο πέρσι στην ουσία για ένα 2ωρο εφαρμόστηκε το πρόγραμμα στο σχολείο.

E: Φέτος έχετε ξεκινήσει;

Σ8: Θα ξεκινήσω τον επόμενο μήνα, τον Νοέμβρη.

E: Πώς οργανώνετε καθημερινά το μάθημά σας και σε ποια στοιχεία ή υλικά στηρίζεστε για αυτό;

Σ8: Όταν λέτε πώς το οργανώνω τι εννοείτε;

E: Ποια προετοιμασία ίσως κάνετε για το καθημερινό μάθημα και πού στηρίζετε την ώρα της διδασκαλίας;

Σ8: Αναγκαστικά πρέπει να χρησιμοποιώ το σχολικό εγχειρίδιο και λέω αναγκαστικά γιατί είμαστε υποχρεωμένοι λόγω της τράπεζας θεμάτων, υπάρχει συγκεκριμένη ύλη που πρέπει να καλυφθεί αλλά επειδή το σχολικό εγχειρίδιο είναι πολύ περιορισμένο όσον αφορά το εύρος του προετοιμάζω και δικό μου υλικό ανάλογα με τη θεματολογία και τις δραστηριότητες που θέλω να κάνω με τα παιδιά και ανάλογα και με το επίπεδο των παιδιών.

E: Τώρα κάποιες γενικές ερωτήσεις για το νέο Π.Σ. Ποια είναι η γενική σας γνώμη για το νέο Π.Σ.;

Σ8: Δεν μπορώ να εκφράσω γνώμη αυτή τη στιγμή γιατί μόνη έκθεση που είχα μέχρι στιγμής, πέρα από κάποιες γενικές αρχές οι οποίες μας μεταδόθηκαν στις ενημερώσεις της προηγούμενης χρονιάς, πέρα από αυτές τις γενικές αρχές, έχω δει μόνο ένα συγκεκριμένο σχέδιο μαθήματος το οποίο και εφάρμοσα στην τάξη μου την προηγούμενη χρονιά. Αν κρίνω μόνο από αυτό θα πω ότι ήταν κάτι ενδιαφέρον το οποίο είναι σε μια θεματική η οποία ταίριαζε και με το αντικείμενο των σπουδών των διδακτορικών μου συγκεκριμένα και το βρήκα ενδιαφέρον αλλά δεν μπορώ να κρίνω συνολικά το πρόγραμμα γιατί δεν το γνωρίζω.

E: Ως προς ποια στοιχεία θεωρείτε ότι διαφοροποιείται το νέο πρόγραμμα σπουδών από το υφιστάμενο; Πως αξιολογείτε εσείς αυτή τη διαφοροποίηση;

Σ8: Η διαφοροποίηση έγκειται από ό, τι κατάλαβα στη θεματολογία του αφενός και στον εμπλουτισμό του με πράγματα τα οποία δεν υπάρχουν στο τρέχον ΠΣ. Το ποια είναι αυτά συγκεκριμένα, πέρα από κάποιες θεωρητικές, ξανατονίζω, συζητήσεις και ενημερώσεις που έγιναν, δεν το γνωρίζω γιατί ΠΣ ακούμε και ΠΣ δεν βλέπουμε. Το μόνο που έχω δει σας λέω μέχρι στιγμής είναι ένα σχέδιο μαθήματος το οποίο μου δόθηκε να εφαρμόσω στην τάξη την προηγούμενη χρονιά και 2 σχέδια μαθήματος σε 2 νέες θεματικές ενότητες διαφορετικές από την περσινή που μου έχουν δοθεί για να εφαρμόσω στη φετινή χρονιά, δε γνωρίζω κάτι άλλον όσο αφορά το πρόγραμμα αυτό και δυστυχώς γιατί υποτίθεται ότι ύστερα και από τη φετινή χρονιά θα κλείνουμε 2 χρόνια ενημέρωσης, υποτίθεται ότι θα είμαστε έτοιμοι να το εφαρμόσουμε συνολικά σε όλα τα σχολεία της Ελλάδας, αυτός ήταν ο αρχικός σχεδιασμός. Και κάτι τέτοιο εγώ

δεν βλέπω να συμβαίνει και αν συμβεί, για να το θέσω αλλιώς, κάτι τέτοιο δεν θα ακολουθεί τις αρχικές προδιαγραφές που είχαν προεξαγγελθεί για το πρόγραμμα.

E: Ο λόγος που θα συμβεί αυτό;

Σ8: Εμείς πέρσι πληροφορηθήκαμε στο ξεκίνημα ότι τα 2 χρόνια αυτά, την περσινή και τη φετινή χρονιά, θα εφαρμόσουμε εμείς πιλοτικά το πρόγραμμα αυτό στα πρότυπα και πειραματικά σχολεία. Αν πιλοτική εφαρμογή εννοούμε 2 ώρες ή 4 ή 6 σε κάποια μαθήματα σε κάποια άλλα αντικείμενα που έγινε η περσινή χρονιά και άλλες 12 ή 14 ή 16 ώρες κατά περίπτωση στη φετινή, τότε δεν βλέπω για ποιο λόγο έγινε 2 χρόνων προετοιμασία για όλο αυτό. Θα μπορούσε να ολοκληρωθεί ένα πρόγραμμα, να πουν σε όλα τα σχολεία δοκιμάστε κάποια σχέδια μαθήματος για να πάρουμε ένα δείγμα διαφορετικών ειδών τάξεων και όχι μόνο σε πρότυπα και πειραματικά σχολεία έτσι ώστε τα δεδομένα να είναι και πιο αξιόπιστα. Εφόσον εμείς θέλουμε να δοκιμάσουμε πιλοτικά ένα ΠΣ το οποίο θα απευθύνεται συνολικά σε όλη την Ελλάδα δεν μπορούμε να κρίνουμε από τον μαθητικό πληθυσμό προτύπων και πειραματικών σχολείων ειδικά, προτύπων σχολείων στα οποία πλέον τα παιδιά μπαίνουν μέσα με εξετάσεις και να συγκρίνουμε τον πληθυσμό αυτό με παιδιά σε περιαστικές ή αγροτικές περιοχές, απομακρυσμένες από τα αστικά κέντρα, καμία σχέση δεν έχουν, ούτε όσον αφορά το επίπεδο ούτε όσον αφορά το πολιτιστικό τους κεφάλαιο ούτε όσον αφορά την κοινωνική και οικονομική συνθήκη των γονιών τους.

E: Εάν σας ζητούσαν να αναφέρετε ορισμένα στοιχεία που καθορίζουν τη φυσιογνωμία του μαθήματος όπως αυτή καθορίζεται από το νέο πρόγραμμα σπουδών ποια θα λέγατε ότι είναι αυτά; Που εντοπίζετε αυτά τα στοιχεία στο νέο Π.Σ;

Σ8: Είναι η ποικιλία των διαφορετικών δεξιοτήτων η οποία αναπτύσσεται και θέλει να προσελκύσει φαντάζομαι τα παιδιά με την ποικιλία της δηλαδή, πέρα από τις κλασικές ασκήσεις όσον αφορά τις 4 βασικές δεξιότητες, το speaking, tolistening, toreading και towriting, έχουμε ασκήσεις διαμεσολάβησης και υπάρχει μια γενικά ποικιλία δραστηριοτήτων η οποία απευθύνεται σε διαφορετικών ειδών μαθητές.

E: Ποια θέση ανάμεσα στις εξής δυο περιγράφει καλύτερα κατά τη γνώμη σας για το νέο Π.Σ. Θέση Α: «Το νέο Π.Σ. προετοιμάζει καλύτερα τους μαθητές να αποκτήσουν γερές βάσεις για να ακολουθήσουν μετέπειτα εξειδικευμένες ακαδημαϊκές σπουδές»

και η θέση Β: «Το νέο Π.Σ. προετοιμάζει καλύτερα τους μαθητές ώστε να μπορούν να αξιοποιήσουν τις γνώσεις που απέκτησαν από το μάθημα στην καθημερινή τους ζωή ως αυριανοί ενήλικοι Πολίτες».

Σ8: Σε αυτό δεν μπορώ να απαντήσω γιατί δεν έχω, σας λέω, ικανό δείγμα για να κρίνω. Δεν μπορώ να απαντήσω, δηλαδή, το δείγμα το θεωρώ ελάχιστο για να μπορώ να αξιολογήσω ένα ΠΣ από 1 ή 2 σχέδια μαθήματος που έχω δει πάνω σε συγκεκριμένες θεματικές ενότητες.

Ε: Ίσως από την επιμόρφωση η οποία έχει γίνει, θα καταλήγατε.

Σ8: Η επιμόρφωση που έγινε μας μιλούσε για αρχές του προγράμματος, το τι προεξαγγέλλω εγώ ως σχεδιαστής ή ως επιμορφωτής για την αρχή που διέπει ή τις αρχές που διέπει ένα πρόγραμμα, δε σημαίνει ότι και αυτές είναι στην ουσία οι οποίες έχουν εφαρμοστεί ή με τις οποίες έχει σχεδιαστεί το αντίστοιχο πρόγραμμα. Εγώ μπορεί να λέω ότι θέλω.

Ε: Άρα μένει και η πράξη για να το δούμε.

Σ8: Βεβαίως μένει και η πράξη, εφόσον δεν έχω δει συνολικά ένα υλικό δεν μπορώ να καταλάβω πώς αυτή τη στιγμή κρίνομαι στα πλαίσια και της έρευνας να το αξιολογήσω.

Ε: Σαφώς, αυτό είναι ένα πρώτο στάδιο ίσως το οποίο συμβαίνει ως αξιολόγηση. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι το νέο Π.Σ. έχει οργανικά ενσωματώσει τη χρήση των ΤΠΕ; Και εάν μπορείτε να δώσετε παραδείγματα.

Σ8: Οι ΤΠΕ είναι ήδη ενσωματωμένες στα ΠΣ των αγγλικών εδώ και αρκετά χρόνια. Είμαστε ίσως η μοναδική ειδικότητα που είναι πρωτοπόρα σε αυτό τον τομέα, φαντάζομαι το ίδιο θα γίνεται και με το νέο ΠΣ, με το πιλοτικό.

Ε: Έχετε εντοπίσει κάποια χρήση των τεχνολογιών;

Σ8: Υπάρχει ποικιλία και υλικού σε διαφορετικές μορφές, έντυπο υλικό σε μορφή βίντεο, σε μορφή οπτικοακουστικού αρχείου, ηχητικού αρχείου, υπάρχει ποικιλία κειμενικών ειδών, υπάρχει διαμόρφωση του υλικού που θα ζητήσουμε εμείς από τα παιδιά για να παράξουν, γραπτό υλικό, προφορικό υλικό, υπάρχει πολύ μεγάλη ποικιλία, πιστεύω ότι καλύπτεται όλη η γκάμα. Και εφαρμογών και ηλεκτρονικών και από δημιουργία ηλεκτρονικής αφίσας μέχρι τι να σας πω, ψηφιακή αφήγηση, τα πάντα,

δεν υπάρχει κάποιος περιορισμός και δεν υπήρχε περιορισμός, αυτή δεν είναι καινοτομία του προγράμματος δηλαδή.

E: Οι κατασκευαστές του Π.Σ. ισχυρίζονται πως έχουν επιχειρήσει το νέο αυτό Π.Σ. να είναι αρκετά ανοικτό ώστε να επιτρέψει τη μεγαλύτερη αυτενέργεια του εκπαιδευτικού να το προσαρμόζει στις συνθήκες της τάξης του, προσαρμόσιμο στις ιδιαίτερες ανάγκες μαθητών με διαφορετικές ικανότητες και συμπεριληπτικό ώστε να μπορεί να δουλέψει καλά και με μαθητές από διαφορετικά πολιτισμικά περιβάλλοντα. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι έχει επιτευχθεί καθένας από τους παραπάνω τρεις στόχους και εάν μπορείτε να δώσετε και κάποια παραδείγματα.

Σ8: Για να το λέτε εσείς έτσι θα γίνεται. Καταρχάς υπάρχει μια βασική συνθήκη η οποία καθιστά την ερώτηση μη απαντήσιμη. Η συνθήκη αυτή είναι η τράπεζα θεμάτων. Η τράπεζα θεμάτων και με την πιλοτική και μετά την πιλοτική εφαρμογή του νέου αυτού υλικού εγώ ως εκπαιδευτικός υποχρεούμαι στο οποιοδήποτε σχολείο και με το οποιοδήποτε μαθητικό δυναμικό να διδάξω τα ίδια ακριβώς πράγματα που θα δίδασκα και σε ένα πρότυπο σχολείο. Τα ίδια κείμενα, την ίδια ποικιλία ασκήσεων, την ίδια ποικιλία δεξιοτήτων, τα ίδια γραμματικά φαινόμενα, ακριβώς τα ίδια πράγματα, δεν μπορώ να παρεκκλίνω. Η μόνη παρέκκλιση που μπορώ να κάνω είναι αν το μαθητικό μου δυναμικό ανταποκρίνεται και έχει ένα αυξημένο επίπεδο να δώσω παραπάνω υλικό αλλά δεν μπορώ να δώσω λιγότερο υλικό, δεν μπορώ να απλοποιήσω πράγματα, για παράδειγμα.

E: Με το υλικό που ήδη προτείνεται και ήδη υπάρχει και σύμφωνα με το νέο ΠΣ θεωρείτε όμως ότι μπορείτε να αυτενεργήσετε, δηλαδή να προσαρμόσετε;

Σ8: Να προσθέσω πράγματα, να τροποποιήσω πράγματα που δίνονται αλλά δε μπορώ να παρεκκλίνω μην διδάσκοντας κάτι για παράδειγμα το οποίο θα θεωρήσω αυξημένης δυσκολίας για το συγκεκριμένο μαθητικό δυναμικό.

E: Όσον αφορά στην τράπεζα το κατανοώ. Ως προς το δικό σας κομμάτι και αυτό το οποίο δεν καθορίζεται άμεσα από την τράπεζα θεωρείτε ότι είναι προσαρμόσιμο σε ανάγκες μαθητών με διαφορετικές ικανότητες;

Σ8: Ναι, βεβαίως. Εννοείτε παιδιά που μαθαίνουν με διαφορετικούς τρόπους;

E: Ακριβώς.

Σ8: Ναι, βεβαίως.

E: Υπάρχει κάποιο παράδειγμα που έχετε εντοπίσει;

Σ8: Δε θυμάμαι να σας πω συγκεκριμένο παράδειγμα αλλά αυτό μάλλον δικαιολογείται και από την ποικιλία των δεξιοτήτων που εξετάζεται και αναπτύσσεται και καλλιεργείται και από την ποικιλία των μεθόδων που χρησιμοποιείται για να διδαχθούν τα συγκεκριμένα κομμάτια της ύλης.

E: Θεωρείτε ότι είναι συμπεριληπτικό έτσι ώστε να δουλεύει καλά και με μαθητές από διάφορα πολιτισμικά περιβάλλοντα;

Σ8: Όσον αφορά τη θεματολογία εννοείτε;

E: Ίσως και αυτό, ναι.

Σ8: Ναι, η θεματολογία, τουλάχιστον από ό, τι μάθαμε στην ενημέρωση θα είναι ευρεία, θα υπάρχουν πολλές θεματικές ενότητες οι οποίες καλύπτουν πολλά διαφορετικά ενδιαφέροντα μαθητών και διαφορετικών επιπέδων.

E: Οι κατασκευαστές του ισχυρίζονται ότι με το νέο Π.Σ το μάθημα αποκτάει τα εξής ειδικά χαρακτηριστικά: Το πρώτο είναι ότι αξιοποιεί τις πιο πρόσφατα επικαιροποιημένες αναφορές στο Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες του Συμβουλίου της Ευρώπης (Common European Framework of Reference for Languages, 2020) καθώς και τις πρόσφατες προσθήκες του για τις δεξιότητες πολυγραμματισμού και ψηφιακού γραμματισμού. Θεωρείτε ότι αυτό είναι ορατό στο νέο ΠΣ και σε ποιο βαθμό;

Σ8: Στην ενότητα που εφάρμοσα εγώ ναι. Σας είπα, χρησιμοποιούνται πολυτροπικά κείμενα, χρησιμοποιούνται διαφορετικές μορφές υλικού, η διασύνδεση με το Common European Framework είναι εμφανής, τα κείμενα είναι διαβαθμισμένων επιπέδων και διαβαθμισμένης δυσκολίας.

E: Ένα δεύτερο χαρακτηριστικό είναι ότι προκρίνει θεματικά πεδία που σχετίζονται άμεσα με την καθημερινότητα των σύγχρονων εφήβων, τις ανάγκες αλλά και τις επιθυμίες τους. Θεωρείτε ότι αυτό είναι ορατό στο νέο ΠΣ και σε ποιο βαθμό;

Σ8: Για παράδειγμα;

E: Με την θεματολογία έχει να κάνει αυτό. Ότι άπτεται της πραγματικότητας και της καθημερινότητας, των αναγκών των σύγχρονων εφήβων. Το έχετε εντοπίσει αυτό;

Σ8: Τι να σας πω, αυτό δείχνει αφενός ότι εγώ γνωρίζω ποιες είναι οι ανάγκες των σύγχρονων εφήβων, που δεν μπορώ να ισχυριστώ ότι το γνωρίζω γιατί αυτό θα έπρεπε να έχω κάνει εγώ κάποια μελέτη για να το έχω βρει. Εκτός αν αυτό το ισχυρίζονται οι σχεδιαστές έχοντας ήδη αυτοί μελετήσει, έχοντας ήδη κάποιο υλικό, κάποια βάση δεδομένων η οποία αντιστοιχίζει τις σύγχρονες ανάγκες των εφήβων οι οποίες καλύπτονται από το αναλυτικό πρόγραμμα που έχουν σχεδιάσει, εγώ δεν μπορώ αυτό να το ισχυριστώ, ούτε να το υιοθετήσω, ούτε να το αντικρούσω. Σαν εντύπωση μόνο μπορώ να πω, ναι υπάρχει ποικιλία θεμάτων που φαντάζομαι μπορεί να καλύπτει πολλά διαφορετικά γούστα, αλλά αυτό είναι η εντύπωσή μου.

E: Είναι υποκειμενικό απλά υπάρχει σαν ερώτηση λόγω της εμπειρίας, της εκπαίδευσης που ίσως έχετε γιατί είσθε μέσα στη διαδικασία αυτή οπότε σαφώς γνωρίζετε αρκετά πράγματα.

Σ8: Σαφώς, απλά σας λέω ότι και πάλι μιλάμε για εντυπώσεις. Δηλαδή όταν κάνουμε μια έρευνα έτσι όπως έχει σχεδιαστεί η δική σας φαντάζομαι δε στηρίζεστε μόνο σε εντυπώσεις,, θέλετε και κάποια δεδομένα. Γιατί η εντύπωση η δική μου είναι ένα ερευνητικό δεδομένο αλλά καταγράφεται ως εντύπωση. Ναι, η εντύπωσή μου είναι ότι θα μπορούσε να ταιριάζει με τις ανάγκες των εφήβων, αν εγώ όμως κάνω αύριο μεθαύριο μια ενότητα σε ένα σύνολο μαθητών μου και μου πουν «τι βλακείες είναι αυτές, εμείς θα περιμέναμε, ξέρω ‘γώ, να μας κάνετε κάτι χ ενώ εσείς μας κάνετε ψ» αυτό αμέσως αμέσως αντικρούει αυτόν τον ισχυρισμό και θα σας έλεγα το αντίθετο. Χωρίς να έχω κάνει κάτι όμως, η πολύ περιορισμένη εφαρμογή που έχω κάνει μπορώ να πω ναι, ότι το ενδιαφέρον είναι σχετικό και με την ηλικία των παιδιών και με τα ενδιαφέροντά τους γενικά.

E: Ένα άλλο χαρακτηριστικό είναι ότι στοχεύει στη γνωριμία των μαθητών/μαθητριών τόσο με το γλωσσικό όσο και με το πολιτισμικό και πολιτιστικό περιβάλλον των διαφόρων χωρών. Θεωρείτε ότι αυτό είναι ορατό;

Σ8: Στην ενότητα που έκανα εγώ ναι, εφόσον μιλούσε για διαπολιτισμική ικανότητα, μιλούσε για αν θυμάμαι καλά για διαφορετικά ήθη και έθιμα διαφορετικών περιοχών, ναι, θα έλεγα ναι.

Ε: Κατά πόσο συμφωνείτε εσείς προσωπικά με τις συγκεκριμένες επιλογές που έχουν γίνει; Με τα συγκεκριμένα ειδικά χαρακτηριστικά που έχουν εισαχθεί στο νέο ΠΣ; Το ότι αξιοποιεί το Common European Framework, το ότι προκρίνει θεματικά πεδία σύμφωνα με τις ανάγκες των μαθητών και ότι στοχεύει...;

Σ8: Ναι, βεβαίως και συμφωνώ.

Ε: Κατά πόσο θεωρείτε ότι το νέο Π.Σ. θα σας βοηθήσει να οργανώσετε καλύτερα τη διδασκαλία σας; Πως σκοπεύετε να το αξιοποιείτε για το σκοπό αυτό;

Σ8: Αν δεν το δω συνολικά δεν μπορώ να απαντήσω, τα δείγματα, τα λίγα δείγματα που έχω δει θεωρώ ότι είναι προς τη σωστή κατεύθυνση.

Ε: Τώρα κάποιες ειδικότερες ερωτήσεις. Πόσο καλά διατυπωμένα θεωρείτε ότι είναι ως τέτοια τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα στο νέο Π.Σ και πόσο βοηθητικά είναι στην οργάνωση της διδασκαλίας του μαθήματος;

Σ8: Κοιτάζτε, τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα επειδή βγαίνουν ανά ενότητα πλέον πολλές φορές και επειδή πρέπει αυτά τα μαθησιακά αποτελέσματα να ταιριάζουν με συγκεκριμένους δείκτες του Common European Framework πάρα πολλές φορές η διατύπωσή τους για 'μένα, σύμφωνα με τη δική μου προσωπική γνώμη, είναι λίγο χαοτική γιατί για να ταιριάξω έναν δείκτη του Common European Framework με κάτι που θα ήθελα εγώ να αποκτήσουν ως δεξιότητα οι μαθητές μου ή με ένα προσδοκώμενο μαθησιακό αποτέλεσμα πολλές φορές αυτό για τον εκπαιδευτικό είναι λίγο θολό από πλευράς διατύπωσης εννοώ. Αλλά όσον αφορά τα αποτελέσματα των ασκήσεων και τις δραστηριότητες που κάνουν τα παιδιά πιστεύω και τα ίδια τα παιδιά χωρίς να διατυπωθεί από τον εκπαιδευτικό πάντα ξεκάθαρα ποιος είναι ο στόχος, το αντιλαμβάνονται.

E: Πως κρίνετε το περιεχόμενο (ύλη) που έχει συμπεριληφθεί στο νέο πρόγραμμα σπουδών από όσο έχετε δει;

Σ8: Αυτά που έχω δει είναι θεωρώ ότι καλύπτουν όλα τα ενδιαφέροντα, αρκετά ενδιαφέροντα, να μην πω όλα, να πω αρκετά ενδιαφέροντα όσον αφορά τις θεματικές ενότητες. Φαντάζομαι ότι θα έχει δοθεί σημασία και σε επίκαιρα, σε χρήση επικαιροποιημένων αναφορών όσον αφορά τα κείμενα, τις πηγές, τα γεγονότα στα οποία γίνεται αναφορά, των δεδομένων, θεωρώ ότι δε θα υπάρχει πρόβλημα σε αυτόν τον τομέα, χωρίς να έχω δει επαναλαμβάνω αναλυτικά τα πάντα.

E: Ποια είναι η γνώμη σας για την οργάνωση του περιεχομένου του Π.Σ. σε ευρύτερα θεματικά πεδία τα οποία εξελίσσονται από τάξη σε τάξη; Πως πιστεύετε πως θα λειτουργήσει αυτή η καινοτομία;

Σ8: Θεματικά πεδία τα οποία εξελίσσονται από τάξη σε τάξη; Τι ακριβώς εννοείτε; Δεν κατάλαβα την ερώτηση.

E: Θεματολογία η οποία δεν περιορίζεται σε μία τάξη και στην επόμενη υπάρχει κάτι άλλο διαφορετικό αλλά ότι υπάρχει μια συνέχεια.

Σ8: Αυτό δεν το γνωρίζω, δεν το έχω δει.

E: Ίσως εδώ, κάνοντας εγώ έναν συσχετισμό με το προηγούμενο και την ύλη που έχουμε στο λύκειο, εννοεί για παράδειγμα, όπως στο βιβλίο της Α' λυκείου υπάρχει το κομμάτι με το refugeesto οποίο συνεχίζεται στη Β' λυκείου.

Σ8: Συνεχίζεται αλλά...

E: Διαφοροποιημένο σαφώς, αλλά σαν θεματολογία υπάρχει μια συνέχεια.

Σ8: Ναι, είναι από τις λίγες ενότητες που συνεχίζονται στο βιβλίο της Β' λυκείου αν όχι η μοναδική η οποία επαναλαμβάνεται ως θεματική ενότητα, αν θυμάμαι καλά. Αν το νέο πιλοτικό πρόγραμμα εφαρμόζει το ίδιο καθεστώς αλλά σε μεγαλύτερο αριθμό ενότητων, τότε ναι, αυτό θα ήταν προς τη θετική κατεύθυνση. Για παράδειγμα, να υπάρχει κάποια ενότητα με τα δικαιώματα των ζώων και στην Α' και στην Β' λυκείου ή και στην Α' και στην Γ' λυκείου, ναι. Ή με το να υπάρχει η έννοια του leadership στην

A' λυκείου όπως υπάρχει στο βιβλίο της B' και της Γ' λυκείου πάλι ναι. Αλλά δεν υπάρχει κάτι τέτοιο, δεν ξέρω αν υπάρχει στο τωρινό ΠΣ.

E: Ναι, είναι μια καινοτομία του νέου προγράμματος. Κατά πόσο το περιεχόμενο του νέου Π.Σ. απαντά στις σύγχρονες κοινωνικές προκλήσεις και συνθήκες δηλαδή περιβαλλοντικές προκλήσεις, πολυπολιτισμικότητα, παγκοσμιοποίηση, συμπερίληψη και αν μπορείτε να δώσετε κάποια παραδείγματα;

Σ8: Παραδείγματα δε μπορώ να δώσω αλλά φαντάζομαι ότι θα γίνεται αυτό. Αν κρίνω δηλαδή από προηγούμενες προσπάθειες και από το βιβλίο που ήδη έχουμε, φαντάζομαι ότι το νέο ΠΣ θα εμπλουτίζει και θα έχει μεγαλύτερο αριθμό αναφορών σε τέτοια ζητήματα. Αλλά φαντάζομαι, σας λέω δεν μπορώ να γνωρίζω, δεν έχω εκτεθεί ούτε εγώ ούτε οι συνάδελφοί μου σε μεγάλο αριθμό ενότητων, δεν ξέρουμε τι μορφή θα πάρει αυτό. Προς το παρόν βλέπουμε μεμονωμένες θεματικές ενότητες τις οποίες καλούμαστε να διδάξουμε, δεν υπάρχει μια σειρά, δεν ξέρουμε ποια θα είναι η σειρά δηλαδή, αν αυτό θα γίνει βιβλίο για παράδειγμα, σχολικό εγχειρίδιο, δεν ξέρουμε ποια θα είναι η σειρά με την οποία θα διδάσκεται. Θα είναι για παράδειγμα, επίπεδο B2 στην A' λυκείου και Γ1-Γ2 B' και Γ'; Θα είναι εξαρχής κείμενα διαφόρων επιπέδων απλά χωρισμένα ανά θεματικές ενότητες, αυτό δεν το γνωρίζουμε.

E: Πως κρίνετε το περιεχόμενο του νέου Π.Σ. σε σχέση με το χρόνο που διατίθεται για τη διδασκαλία του μαθήματος; Τι θα αλλάζατε ως προς την ύλη για να είναι επαρκέστερος ο διαθέσιμος διδακτικός χρόνος;

Σ8: Η ενότητα που κλήθηκα εγώ να εφαρμόσω πέρσι ήταν αρκετά μεγάλη και με μεγάλο αριθμό δραστηριοτήτων. Αν αυτό συνεχίζεται και στις υπόλοιπες ενότητες, να είναι τόσο πλούσιες όλες φαντάζομαι ότι θα πρέπει να δοθεί, να υπάρχουν οι αντίστοιχες ώρες διδασκαλίας για να καλυφθεί όλο αυτό σαν ύλη. Ειδικά αν ενταχθεί σε καθεστώς τράπεζας θεμάτων. Γιατί για παράδειγμα, αυτή τη στιγμή στη B' λυκείου οι ενότητες είναι 4 και στην Γ' λυκείου είναι 5, μάλλον αντίθετα το είπα, στη B' λυκείου είναι 5 και στην Γ' λυκείου είναι 4, αν αυτές οι ενότητες γίνουν 6 και 7 ή 6 και 6, αν μεγαλώσει δηλαδή ο όγκος της ύλης προφανώς θα χρειαστεί και αλλαγή ή τροποποίηση του ωραρίου. Δε γίνεται να καλύψω σε 2 ώρες πράγματα που είναι διπλάσια σε μέγεθος ή σε όγκο δουλειάς.

E: Εσείς θα αλλάζατε κάτι ως προς την ύλη για να είναι επαρκέστερος ο χρόνος;

Σ8: Εγώ θα προσπαθούσα να συνταιριάξω το μέγεθος και το υλικό των θεματικών ενοτήτων με το ΠΣ του λυκείου, δηλαδή με 3 ώρες την εβδομάδα στην Α' λυκείου και 2 ώρες της εβδομάδα στη Β' και στη Γ' λυκείου, θα προσπαθούσα να το συνταιριάξω. Δε γνωρίζω αν έχει ληφθεί υπ' όψιν αυτό στο σχεδιασμό γιατί όταν ανακοινώθηκε ο σχεδιασμός είχε ήδη γίνει η αλλαγή στα προγράμματά μας και από εκεί που η Γ' λυκείου ήταν μάθημα επιλογής έγινε υποχρεωτικό των αγγλικών, και από εκεί που στην Α' λυκείου ήταν 2 ώρες η ξένη γλώσσα έγινε 3. Αν υπάρξουν άλλες αλλαγές ή αν αυτές δεν έχουν ληφθεί υπ' όψιν ή αν δεν υπάρξουν αλλαγές και τηρηθεί το συγκεκριμένο καθεστώς σίγουρα πρέπει να ληφθεί υπ' όψιν το μέγεθος των ενοτήτων, της ύλης, εννοείται αυτό, το θεωρώ δεδομένο.

E: Θα αλλάζατε κάτι και τι θα ήταν αυτό ως προς τη διάταξη ή την προσθήκη/αφαίρεση επιμέρους ενοτήτων; Όσο έχετε δει.

Σ8: Δε γνωρίζω τίποτα για τη διάταξη ούτε για τη σειρά με τη σειρά με την οποία προτίθενται να ανακοινωθούν τα νέα ΠΣ με τη μορφή σχολικών εγχειριδίων, άρα δε μπορώ να σας απαντήσω.

E: Κάποια προσθήκη που ίσως εσείς θα θέλατε.

Σ8: Αυτό που θα ήθελα εγώ είναι να υπάρχει μεγαλύτερη διασύνδεση με κάποια αντικείμενα όπως για παράδειγμα, το μάθημα της ιστορίας, όπως για παράδειγμα το μάθημα της γεωγραφίας. Δηλαδή, με γενικότερες γνώσεις ιστορίας, γεωγραφίας, θέματα που άπτονται με τη βιολογία. Γενικά, με τις επιστήμες και όχι τόσο με κοινωνικά θέματα. Όσον αφορά κοινωνικά θέματα, κοινωνικά ζητήματα, με ανθρωπισμό νομίζω ήδη και το τωρινό εγχειρίδιο ασχολείται με αρκετά πράγματα. Θα ήθελα να δω μεγαλύτερη διασύνδεση σε θέματα επιστημών.

E: Ως παιδαγωγική φιλοσοφία οι κατασκευαστές του νέου Π.Σ. διακηρύσσουν μια προοδευτική-μαθητοκεντρική λογική ισχυριζόμενοι ότι: *«Τα ΠΣ προωθούν την ενεργό συμμετοχή και συνεργασία όλων των μαθητών/τριών, μέσω της δημιουργίας περιβαλλόντων καθοδηγούμενης μάθησης, αυτενέργειας, συνεργατικής δράσης σε ομάδες, διερευνητικής μάθησης, βιωματικής προσέγγισης, συνεργατικής επίλυσης προβλήματος, επικοινωνιακής προσέγγισης, και μετασχηματιστικής λογικής»*. Κατά

πόσο θεωρείτε ότι το νέο Π.Σ πράγματι διαπνέεται από αυτή την παιδαγωγική προσέγγιση; Και εάν υπάρχει κάποιο παράδειγμα που θα μπορούσατε να δώσετε.

Σ8: Παραδείγματα, σας λέω, δεν μπορώ να δώσω, έχω εφαρμόσει μόνο μια ενότητα. Είναι αστείο να μιλάμε για παραδείγματα με μία ενότητα. Από εκεί και πέρα, εφόσον πολλά από αυτά τα στοιχεία που αναφέρατε υπάρχουν ήδη και στο τωρινό ΠΣ φαντάζομαι και το καινούριο θα συνεχίζει στην ίδια πορεία.

Ε: Κατά πόσο συμφωνείτε ότι η παραπάνω προοδευτική-μαθητοκεντρική λογική είναι κατάλληλη για τη διδασκαλία του μαθήματός σας;

Σ8: Η μαθητοκεντρική λογική όσον αφορά τη διδασκαλία ξένων γλωσσών είναι η πιο διαδεδομένη θα έλεγα με πρόσφατες συνθήκες όσον αφορά θέματα διδακτικής. Το θέμα είναι όμως κατά πόσο αυτά όλα είναι απλά για να διδάσκονται και μετά θα έρθει ένα υπουργείο που θα μας πει ότι θα εξετάσουμε με συγκριμένη δομή ασκήσεων στις τελικές εξετάσεις το οποίο θα ακυρώνει την όλη φιλοσοφία του ΠΣ. Δεν αρκεί να έχω ένα ΠΣ το οποίο θα διαπνέεται είτε το δεχόμαστε είτε όχι από τις αρχές που είπατε και στο τέλος θα λέμε στα παιδιά «εσύ ό, τι και να είσαι, είτε μπορείς είτε δε μπορείς, είτε σ' αρέσει είτε δε σ' αρέσει, θα γράψεις μια έκθεση 180-200 λέξεων ή είτε σ' αρέσει είτε δε σ' αρέσει θα κάνεις μια άσκηση reading-comprehension ή μια άσκηση γραμματικής γραπτά», δεν έχει νόημα να το κάνουμε αυτό ενώ μέσα στη χρονιά θα ζητάμε digital stories και αφίσες ψηφιακές και ηχητικά αρχεία και δουλειά με podcast, αυτό δεν έχει κανένα νόημα. Είναι σα να αναιρούμε την ίδια μας τη δουλειά. Αν δεν αλλάξει η φιλοσοφία της εξέτασης, γιατί βασική αρχή της διδακτικής είναι αυτό που διδάσκω το ίδιο πρέπει να εξετάζω, αν εγώ σας διδάξω άλλα και σας εξετάσω σε άλλα αυτό και δε βοηθάει εσάς και αναιρεί και τη δική μου όλη τη λογική. Ή να το πω αλλιώς, εγώ μπορώ στο πρότυπο, στο πειραματικό που είμαι τώρα να μπορώ να ζητήσω από τους μαθητές μου τα πάντα και αυτοί να ανταποκριθούν, αν βρεθώ σε ένα οποιοδήποτε άλλο σχολείο δε σημαίνει ότι τα παιδιά είναι εξοικειωμένα με τις συγκεκριμένες μεθόδους, τις συγκεκριμένες πρακτικές και επίσης, δε σημαίνει ότι εγώ με το άγχος να μπορέσουν να ανταποκριθούν έστω και σε ένα βασικό επίπεδο οι μαθητές μου σε μια τράπεζα θεμάτων, θα συνεχίσω να τα κάνω αυτά, δε θα έχω το χρόνο να το κάνω. Θα τους δώσω 20 ασκήσεις, multiple choice ή reading, θα τους δώσω από την τράπεζα θεμάτων ότι υπάρχει σε θεματολογία με τις λύσεις για να τους εξοικειώσω έτσι ώστε να μπορέσω τουλάχιστον να γράψουν όλοι έναν αξιοπρεπή

βαθμό. Δε θα ασχοληθώ με καινοτομία όταν το ίδιο το υπουργείο μου ζητάει συγκεκριμένο τύπο εξέτασης.

E: Τώρα, κάποιες ερωτήσεις για την εφαρμοσιμότητα του προγράμματος. Πώς δέχτηκαν γενικά οι εκπαιδευτικοί της ειδικότητας σας το νέο ΠΣ;

Σ8: Όταν λέτε πώς νομίζω εγώ, ποια είναι η εντύπωση μου εννοείτε;

E: Ακριβώς.

Σ8: Θα έλεγα με σκεπτικισμό γιατί η ενημέρωση που θεωρώ ότι λάβαμε ήταν ελλιπέστατη. Ακόμα και σε ό, τι ανακοινώθηκε αρχικά πέρσι για το πώς θα εξελιχθεί η χρονιά, όλα αναιρέθηκαν στην πορεία, τα πάντα. Και όσον αφορά τα χρονοδιαγράμματα και όσον αφορά την τυπική διαδικασία της ενημέρωσης και όσον αφορά τα παραδοτέα, όλα ό, τι ειπώθηκε στην αρχή αναιρέθηκε στη συνέχεια. Άρα αυτό που μπορώ να πω είναι με σκεπτικισμό.

E: Λαμβάνοντας υπόψη την επαγγελματική ετοιμότητα των διδασκόντων, τις υλικές συνθήκες και την κουλτούρα των ελληνικών σχολείων θεωρείτε πως θα μπορούσαν να ανακύψουν κάποιες δυσκολίες στην εφαρμογή του νέου Π.Σ. και ποιες;

Σ8: Σαφέστατα. Η αναντιστοιχία καταρχάς, του επιπέδου εννοώ των ενοτήτων τις οποίες θα κληθούμε να διδάξουμε, με το επίπεδο των μαθητών μας, αυτό είναι το βασικό. Η έλλειψη υποδομών στα σχολεία που είναι σημαντικότατο. Δε γίνεται εγώ να ζητήσω podcast και digital stories και δουλειά σε εργαστήριο, τη στιγμή που αυτά δεν υπάρχουν, όχι απλά σε περιφερειακά σχολεία ούτε στο δικό μου το πρότυπο σχολείο που είναι σε κέντρο μεγάλου αστικού κέντρου. Κυρίως αυτά θεωρώ ότι είναι τα προβλήματα, η υλικοτεχνική υποδομή, εξοικείωση των μαθητών με τις νέες μεθόδους διδασκαλίας που προωθούνται στο πλαίσιο της μαθητοκεντρικής λογικής και τελευταίο θα έλεγα το χρόνο, αυτό που σας είπα για την τράπεζα θεμάτων.

E: Ως προς την επαγγελματική ετοιμότητα των διδασκόντων;

Σ8: Αυτό είναι ένα άλλο τεράστιο ζήτημα, αυτό έχει να κάνει με τις δεξιότητες του καθενός, δε νομίζω ότι υπήρξε προηγουμένως κάποιος έλεγχος ή κάποιο σκεπτικό να

επιμορφωθούν έστω και υποχρεωτικά κάποιοι συναδέλφοι και με την επιμόρφωση B1, B2 επιπέδου, με το μείζον πρόγραμμα επιμόρφωσης που είχε ξεκινήσει πιλοτικά το 2012 και υποτίθεται την επόμενη χρονιά θα γίνονταν αναγκαστική του εφαρμογή σε όλους τους συναδέλφους, αναγκαστική επιμόρφωση εννοώ, υποχρεωτική και δεν έγινε ποτέ. Εγώ έκανα και μείζον πρόγραμμα επιμόρφωσης, είμαι πιστοποιημένος στο B1, περιμένω εδώ και σχεδόν 1 χρόνο τα αποτελέσματά μου από το B2 που έδωσα πέρσι τον Φλεβάρη κι ακόμα δεν έχει ανακοινωθεί ποιος θα βαθμολογήσει τα σενάρια τα οποία κάναμε. Και ό, τι επιμόρφωση έκανα ακόμα και στην πιλοτική εφαρμογή το οποίο για μένα ήταν εξωφρενικά να το πω απλά, αστείο, μου ζητήθηκε να δημιουργήσω δικό μου υλικό. Εγώ αυτή τη λογική δεν την αντιλαμβάνομαι πού εδράζεται αφενός και το λέω και με την ιδιότητά μου του διδάκτορα, δεν καταλαβαίνω πώς ένας απλός εκπαιδευτικός θεωρείται έτοιμος σχεδιαστής εκπαιδευτικού υλικού, έστω και με την προαίρεση της μετέπειτα αξιολόγησής του από κάποια επιτροπή σοφών, ας το πω έτσι. Στο εξωτερικό αυτά τα πράγματα είναι λυμένα εδώ και πάρα πολλά χρόνια, για να γίνεις σχεδιαστής εκπαιδευτικού υλικού θέλει ειδικές γνώσεις, ειδικές δεξιότητες και ειδική εμπειρία. Το εμείς να επιμορφωνόμαστε στην Ελλάδα σε οτιδήποτε έχει να κάνει είτε με νέες τεχνολογίες, είτε με πληροφορική, είτε με διδακτικές μεθόδους και να μας ζητάτε μετά ως παραδοτέο να σχεδιάσουμε ή και να σχεδιάσουμε και να εφαρμόσουμε σχέδιο μαθήματος, αυτό δε γνωρίζω πού εδράζεται, σε ποια λογική.

E: Ως προς την κουλτούρα των ελληνικών σχολείων, θεωρείτε ότι εκεί θα μπορούσαν να υπάρξουν δυσκολίες;

Σ8: Τεράστιες δυσκολίες γιατί η ελληνική εκπαίδευση είναι δασκαλοκεντρική από γεννησιμιού, από καταβολής κόσμου. Το υπουργείο ενώ, ως πολιτική ηγεσία, η εκάστοτε πολιτική ηγεσία, ενώ κατά καιρούς φέρνει νέα ΠΣ, φέρνει πιλοτικές εφαρμογές, κάνει επιμορφώσεις, συνεχίζει η εξέταση να είναι όπως εξετάστηκε εγώ τελειώνοντας το λύκειο το '94, η εξέταση έχει ακριβώς την ίδια μορφή, με ασκήσεις κλειστού-ανοιχτού τύπου, γραπτές, προφορικά για παράδειγμα, ή ακουστικά δεν υπάρχουν σε μία ξένη γλώσσα, το οποίο είναι απαράδεκτο, είτε προφορική εξέταση είτε ακουστικό μέρος είτε κάποιου άλλου είδους εξέταση πέρα από τη γραπτή εξέταση και αυτό δημιουργεί πάρα πολλά προβλήματα. Η κουλτούρα του σχολείου είναι αυτή, δασκαλοκεντρική, όχι μαθητοκεντρική, ειδικά η κουλτούρα των συναδέλφων που είναι μεγαλύτεροι σε ηλικία από εμένα που πλέον η πλειονότητα του κλάδου, ο κλάδος

γερνάει ,δε μπορώ να φανταστώ πώς αυτό ξαφνικά με το πάτημα ενός κουμπιού ή έστω με μια πιλοτική επιμόρφωση αυτής της μορφής κιόλας, ξαφνικά ένας εκπαιδευτικός που δουλεύει 20-25-30 χρόνια και δεν έχει εκτεθεί σε κάτι άλλο θα γυρίσει εύκολα από δασκαλοκεντρική μάθηση σε μαθητοκεντρική μάθηση.

E: Θέλει χρόνο αυτό πολύ.

Σ8: Θέλει χρόνο, θέλει επιμόρφωση και θέλει αλλαγή όλης της φιλοσοφίας του σχολείου.

E: Με βάση την εμπειρία σας από την πιλοτική εφαρμογή του νέου Π.Σ. ποιες ήταν οι σημαντικότερες δυσκολίες/αδυναμίες του που εντοπίσατε; Ποια ήταν τα σημαντικότερα θετικά στοιχεία του που διαπιστώσατε στην πράξη;

Σ8: Δεν μπορώ να σας απαντήσω γιατί είναι πολύ περιορισμένο το δείγμα μου. Ό, τι και να σας πω, ψέματα θα πω. Εγώ εφάρμοσα μία ενότητα η οποία είχε συγκεκριμένες δραστηριότητες, την εφάρμοσα σε ένα τμήμα πρότυπου σχολείου στο οποίο τα παιδιά εξ ορισμού είχαν πάρα πολύ καλό επίπεδο. Δεν αντιμετώπισα κάποιο ιδιαίτερο πρόβλημα, να το πω έτσι.

E: Κάτι θετικό υπήρξε;

Σ8: Εννοείτε ως προς την ανταπόκριση των παιδιών θετικό;

E: Ως προς το συνολικότερο μάθημα και την ανταπόκριση των παιδιών, τη συνολικότερη διαδικασία.

Σ8: Δεν μπορώ να πω ότι είδα κάποια, πώς να το πω, κάποια ιδιαίτερη ανταπόκριση ή κάποιο ιδιαίτερο σχόλιο από πλευράς παιδιών. Ήταν σα να κάναμε μια οποιαδήποτε ενότητα, ναι. Αλλά αυτό ίσως οφείλεται στο γεγονός, αυτό δε σημαίνει ότι είναι κατακριτέο το νέο πρόγραμμα ή η θεματολογία του. Σας λέω ήδη τα δικά μας ΠΣ είναι πολύ πιο επικαιροποιημένα σε σχέση με άλλα μαθήματα, να το πω έτσι.

E: Κλείνοντας τη συζήτησή μας, ποιες συγκεκριμένες προτάσεις θα είχατε να κάνετε για πιθανή βελτίωση του νέου Π.Σ.;

Σ8: Η πρόταση που θα ήθελα να κάνω είναι ότι αν θεωρούμε ότι αυτό είναι ένα πιλοτικό πρόγραμμα που θα εφαρμοστεί κάποια στιγμή σε όλα τα λύκεια της χώρας, είναι να ληφθούν υπ' όψιν οι ανάγκες των συγκεκριμένων μαθητικών πληθυσμών και των συγκεκριμένων σχολείων. Δεν θεωρώ ότι η πιλοτική εφαρμογή ενός προγράμματος αξιολογείται και ελέγχεται από την εφαρμογή μόνο σε πρότυπα και πειραματικά σχολεία. Αυτά ίσως είναι τα μόνα μέρη που δεν θα έπρεπε να εφαρμοστούν, θα έπρεπε το πρόγραμμα αυτό να εφαρμοστεί, να το πω, σε mainstream σχολεία, για να χρησιμοποιήσω τον αγγλικό όρο ή παράλληλα, να εφαρμοστεί σε τμήματα προτύπων και πειραματικών σχολείων κατ' επιλογή. Το να εφαρμοστεί μόνο και καθ' ολοκληρία σε πρότυπα και πειραματικά σχολεία δεν θεωρώ ότι μας δίνει μια αντιπροσωπευτική εικόνα είτε των αντιλήψεων των εκπαιδευτικών είτε των αντιλήψεων των μαθητών και των αντιδράσεών τους ως προς το πρόγραμμα αυτό.

Ε: Η επιμόρφωση ήταν αποτελεσματική στο να γίνουν σαφή και να προωθηθούν τα νέα στοιχεία του ΠΣ; Τι θα θέλατε να γίνει περισσότερο;

Σ8: Όχι, η επιμόρφωση όπως σαν είπα και πριν ήταν ελλιπέστατη και όσον αφορά τον σχεδιασμό της και όσον αφορά την εφαρμογή αυτών για των οποίων ενημερωθήκαμε στην αρχή. Στην αρχή μας είπαν ότι θα εφαρμοστεί από την προηγούμενη χρονιά, θα κάνουμε κάποια σχέδια μαθήματος σε συγκεκριμένες ώρες, δεν μας αναφέρθηκε τίποτα για δημιουργία υλικού από πλευράς μας. Τουλάχιστον όχι στον βαθμό που καλούμασταν να σχεδιάσουμε ένα ολόκληρο σενάριο, δικό μας, συγκεκριμένων ωρών. Μας μίλησαν για κάποιες εφαρμογές, κάποιες δραστηριότητες ολιγόλεπτες και στο τέλος, ξαφνικά, μας ζήτησαν ένα σενάριο 4,6 ωρών κι εγώ δεν ξέρω πόσο. Δεν θεωρώ ότι αυτού του είδους η εφαρμογή ανταποκρίθηκε είτε στον αρχικό σχεδιασμό είτε και στο προσδοκώμενο αποτέλεσμα. Αλλά ό, τι και να σας πω δε γνωρίζω ποιος ήταν ο στόχος γιατί άλλα μας είπαν και άλλα έγιναν. Αυτά που άλλαξαν στην πορεία άλλαξαν λόγω αναγκών; Κι αν άλλαξαν λόγω αναγκών τι σημαίνει αυτό για τον αρχικό σχεδιασμό του προγράμματος ενδεχομένως; Αυτή είναι μια δική μου απορία, ας πούμε.

Ε: Εσείς θα είχατε να κάνετε κάποια πρόταση σχετικά; Κάτι το οποίο θα αλλάζατε ως προς την επιμόρφωση, ως προς την οργάνωση ίσως;

Σ8: Κάτι συγκεκριμένο όχι. Σας λέω γενικά ήταν αναντίστοιχα αυτά τα οποία λέγονταν, αυτά τα οποία γίνονταν με αυτά τα οποία εφαρμόζονταν. Υπήρχε μια γενική αναντιστοιχία.

Ε: Σας ευχαριστώ πάρα πολύ για το χρόνο σας.

Συνέντευξη 9, 1/11/22

E: Η παρούσα συνέντευξη έχει ως στόχο την καταγραφή των απόψεών σας για το νέο ΠΣ όπως το μελετήσατε και το εφαρμόσατε κατά τη φάση της πιλοτικής εφαρμογής του στο σχολείο σας. Οι απόψεις σας θα αξιοποιηθούν για τη βελτίωση του νέου προγράμματος σε συνδυασμό με όλα τα άλλα συμπεράσματα της πιλοτικής φάσης εφαρμογής του. Συνεπώς, κάποια στοιχεία για εσάς. Το φύλο σας;

Σ9: Γυναίκα.

E: Η ειδικότητά σας;

Σ9: ΠΕ06, Αγγλικής Φιλολογίας.

E: Οι σπουδές που έχετε κάνει;

Σ9: Προπτυχιακές σπουδές στο ΕΚΠΑ, στο τμήμα Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας και ένα μεταπτυχιακό στη Διδακτική της Αγγλικής από το Ανοικτό Πανεπιστήμιο.

E: Τα χρόνια υπηρεσίας σας συνολικά;

Σ9: Περίπου 19.

E: Τα χρόνια υπηρεσίας στο σχολείο πιλοτικής εφαρμογής του νέου Π.Σ.;

Σ9: Περίπου 10 είμαι στο πειραματικό.

E: Ο χρόνος πιλοτικής εφαρμογής του νέου Π.Σ.;

Σ9: Πέρσι μας έγινε η επιμόρφωση και για τους καθηγητές των ξένων γλωσσών προλάβαμε και εφαρμόσαμε μόνο 1-2 ώρες. Εγώ συγκεκριμένα το εφάρμοσα μόνο 1 ώρα και φέτος θα το ανοίξουμε πια, θα το εφαρμόσουμε καθ' όλη τη διάρκεια της χρονιάς. Αλλά 1 ώρα προς το παρόν έχω εφαρμόσει το πρόγραμμα.

E: Πώς οργανώνετε καθημερινά το μάθημά σας και σε ποια στοιχεία ή υλικά στηρίζετε για αυτό;

Σ9: Κοιτάζτε, αναφορικά με λύκειο μιας κι εκεί απευθύνονται τα νέα ΠΣ, κοιτάζω αυτό τον φάκελο υλικού που μας δίνει το υπουργείο και το προσαρμόζω και το κείμενο και τις δραστηριότητες ανάλογα με το τμήμα στο οποίο βρίσκομαι. Πολλές φορές

χρησιμοποιώ βίντεο, χρησιμοποιώ κάποιο listening, μπορεί να τους φέρω και κάποιο παρεμφερές υλικό δικό μου, κάποιο άρθρο που έχει πέσει στα χέρια μου και μπορεί να συμπληρώσει το μάθημα. Και αναφορικά με τη γραμματική, εάν έχει γραμματική το κεφάλαιο, θα τους φέρω περαιτέρω υλικό δικό μου για να συμπληρώσω αυτό που είναι. Ο φάκελος υλικού δεν καλύπτει τα πάντα ή υπερκαλύπτει κάποιους τομείς και κατά την άποψή μου υστερεί σε άλλα οπότε προσπαθώ να το φέρω σε μια ισορροπία για τα δικά μου δεδομένα.

Ε: Τώρα κάποιες γενικές ερωτήσεις για το νέο Π.Σ. Ποια είναι η γενική σας γνώμη για το νέο Π.Σ.;

Σ9: Κοιτάζετε, αυτό που κατάλαβα από την επιμόρφωση που είχαμε τους προηγούμενους μήνες, που ξεκίνησε από το 2022, αυτή η επιμόρφωση που κάναμε την ίδια ώρα που εφάρμοσα στην τάξη, ειλικρινά δε μου φαίνεται κάτι ρηξικέλευθο, κάτι που είναι καινοτόμο σε σχέση με αυτό που γνωρίζαμε. Είναι πιο εμπλουτισμένο, ήδη αυτές οι περιγραφητές είναι πιο εμπλουτισμένοι, πιο λεπτομερείς, υπάρχει ο ψηφιακός εγγραμματισμός οκ. Αλλά δεν παρατήρησα κάποια καινοτομία, κάτι πραγματικά ουσιώδες να αλλάζει. Και αυτό μου μας ανατέθηκε να καταθέσουμε ως εργασία που να βασίζεται στο πνεύμα, στη φιλοσοφία εν πάσει περιπτώσει του νέου ΠΣ είναι κάτι που εφαρμόζω καθημερινά στην τάξη. Δεν μου έδωσε κάτι παραπάνω, δηλαδή, αυτό το σχέδιο μαθήματος που κατήρτισα και κατέθεσα το οποίο βαθμολογήθηκε και με άριστα, είναι κάτι που κάνω στην τάξη τόσα χρόνια και χωρία δηλαδή, να έχω το καινούριο ΠΣ θα το είχα κάνει.

Ε: Ως προς ποια στοιχεία θεωρείτε ότι διαφοροποιείται το νέο πρόγραμμα σπουδών από το υφιστάμενο; Πως αξιολογείτε εσείς αυτή τη διαφοροποίηση;

Σ9: Το μόνο που έχω δει και μπορώ πια να υπογραμμίσω είναι μόνο ως προς τον ψηφιακό εγγραμματισμό και εκεί δίνει πολύ μεγάλη έμφαση. Έχουν γίνει λεπτομερείς οι περιγραφητές, οι στόχοι, οι σκοποί και δίνει πολλή έμφαση σε αυτό, στον ψηφιακό εγγραμματισμό. Δε με βρίσκει 100% σύμφωνη αλλά σίγουρα ο ψηφιακός εγγραμματισμός είναι αυτό που είναι πια καινούριο και πρέπει να το εντάξουμε στην τάξη μας όσο μπορούμε και όσο μας επιτρέπουν οι συνθήκες. Εκεί βρίσκω ουσιώδη διαφοροποίηση για να πω την αλήθεια.

E: Εάν σας ζητούσαν να αναφέρετε ορισμένα στοιχεία που καθορίζουν τη φυσιογνωμία του μαθήματος όπως αυτή καθορίζεται από το νέο πρόγραμμα σπουδών ποια θα λέγατε ότι είναι αυτά; Που εντοπίζετε αυτά τα στοιχεία στο νέο Π.Σ;

Σ9: Αυτό που βλέπω στο καινούριο ΠΣ είναι ότι ζητάει περισσότερη διάδραση με τους μαθητές, τα θέματα άπτονται των ενδιαφερόντων των μαθητών, είναι πάρα πολλά, χρησιμοποιούμε τη γλώσσα ως εργαλείο για να μάθουμε πράγματα, δεν είναι μαθαίνω τα αγγλικά μιας και μιλάμε για τα αγγλικά, μόνο ως προς τη γραμματική ή το λεξιλόγιο, τα μορφολογικά εν πάσει περιπτώσει στοιχεία της γλώσσας. Είναι ότι χρησιμοποιούμε τη γλώσσα ως εργαλείο για να μάθουμε, να ερευνήσουμε, να πάμε τη γνώση μας παραπέρα. Τουλάχιστον αυτό θεωρώ ότι προσπαθεί να περάσει. Και ξεκινάει περισσότερο από το στόχο, έχω στόχο να κάνω αυτό και βρίσκω μια θεματική που θα μου εξυπηρετήσει αυτό το στόχο.

E: Συνεπώς, εντοπίζετε αυτά τα στοιχεία στη θεματική ή στη δομή του προγράμματος;

Σ9: Η θεματική υπηρετεί τη δομή, δεν επιλέγω τη θεματική ότι θα κάνω για την τεχνολογία για παράδειγμα, ή θα κάνω την ιατρική και μέσα από αυτό κάπου θα καταλήξω. Θέλω να καταλήξω κάπου, ότι εγώ οι μαθητές μου στο τέλος να έχουν κατακτήσει αυτό, αυτό κι αυτό, να μπορούν να κάνουν ένα, δυο, τρία, πέντε πράγματα και θα βρω τη θεματική που θα με βοηθήσει σε αυτό.

E: Ποια θέση ανάμεσα στις εξής δυο περιγράφει καλύτερα κατά τη γνώμη σας για το νέο Π.Σ. Θέση Α: «Το νέο Π.Σ. προετοιμάζει καλύτερα τους μαθητές να αποκτήσουν γερές βάσεις για να ακολουθήσουν μετέπειτα εξειδικευμένες ακαδημαϊκές σπουδές» και η θέση Β: «Το νέο Π.Σ. προετοιμάζει καλύτερα τους μαθητές ώστε να μπορούν να αξιοποιήσουν τις γνώσεις που απέκτησαν από το μάθημα στην καθημερινή τους ζωή ως αυριανοί ενήλικοι Πολίτες».

Σ9: Θεωρώ ότι η 2^η θέση περιγράφει καλύτερα το νέο ΠΣ.

E: Υπάρχει κάποιος λόγος γι' αυτό, το βασίζετε κάπου;

Σ9: Βάσει αυτού που σας είπα πιο πριν. Ότι η γλώσσα πια, η ξένη γλώσσα είναι ένα εργαλείο στα χέρια μας. Δηλαδή, αυτό προσπαθεί να μάθει στον μαθητή. Όχι

απαραίτητα για ακαδημαϊκή γνώση αλλά καλύτερο προσανατολισμό του και ισορροπία του στην καθημερινότητα.

E: Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι το νέο Π.Σ. έχει οργανικά ενσωματώσει τη χρήση των ΤΠΕ; Και εάν μπορείτε να δώσετε παραδείγματα.

Σ9: Σε πολύ μεγάλο βαθμό. Τουλάχιστον, τα σχέδια μαθημάτων που μας έχουν δοθεί παροτρύνουν να χρησιμοποιούμε τις νέες τεχνολογίες. Βέβαια δεν είναι πάντοτε εφικτό, προτείνονται και εναλλακτικές σε περίπτωση που δεν έχουμε πρόσβαση στις νέες τεχνολογίες αλλά είναι κάτι το οποίο είναι συνυφασμένο τουλάχιστον σε όλα τα σχέδια μαθήματος που έχω δει προς το παρόν. Δεν τα έχω εφαρμόσει, τώρα θα ξεκινήσουμε να τα εφαρμόζουμε, την τρέχουσα σχολική χρονιά αλλά ναι, θεωρώ ότι αυτό και σας το είπα και στην αρχή, ότι ο ψηφιακός εγγραμματισμός είναι στη βάση του νέου ΠΣ, στην καρδιά του θα έλεγα.

E: Οι κατασκευαστές του Π.Σ. ισχυρίζονται πως έχουν επιχειρήσει το νέο αυτό Π.Σ. να είναι αρκετά ανοικτό ώστε να επιτρέψει τη μεγαλύτερη αυτενέργεια του εκπαιδευτικού να το προσαρμόζει στις συνθήκες της τάξης του, προσαρμόσιμο στις ιδιαίτερες ανάγκες μαθητών με διαφορετικές ικανότητες και συμπεριληπτικό ώστε να μπορεί να δουλέψει καλά και με μαθητές από διαφορετικά πολιτισμικά περιβάλλοντα. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι έχει επιτευχθεί καθένας από τους παραπάνω στόχους;

Σ9: Δεν μπορώ να το πω γιατί φέτος θα το εφαρμόσω. Είναι δύσκολο να απαντήσω σε αυτή την ερώτηση γιατί δεν το έχω δει στην εφαρμογή του και αυτό που μπορώ να καταλάβω και είναι κάτι που έχουμε πει στους επιμορφωτές μας είναι ότι αυτό που προτείνεται, τι μπορώ να πω για την πολιτισμικότητα, δεν μπορώ να το πω γιατί είμαι σε ένα σχολείο που δεν έχει τέτοια στοιχεία, δεν είμαστε ένα πολυπολιτισμικό σχολείο. Σχεδόν το 99% είναι Έλληνες μαθητές. Μπορεί να προσαρμοστεί σίγουρα, ακόμα κι ο φάκελος υλικού που έχουμε μπορεί να προσαρμοστεί και σας είπα ότι το κάνω. Αυτό που είπαμε στους επιμορφωτές μας είναι ότι το υλικό είναι τεράστιο για κάθε ενότητα, κάτι που μας αγχώνει πόσο μπορούμε να το αξιοποιήσουμε στην ολότητα του και στις ώρες που μας λένε ότι πρέπει να βγει, δεν βγαίνει. Δηλαδή, είναι όλα αυτά σε ένα ιδεατό περιβάλλον.

E: Θεωρείτε ότι εσείς μπορείτε να αυτενεργήσετε και να το προσαρμόσετε αναλόγως με το χρόνο, την τάξη;

Σ9: Κοιτάζετε, αυτό που μου δόθηκε πέρσι για 1 ώρα να κάνω, το υλικό που μου δόθηκε μου είπαν ότι πρέπει να βγει σε 1 ώρα, δεν βγήκε. Προφανώς και αυτενέργησα ώστε κάτι να γίνει και τουλάχιστον να μη χαθεί η ουσία αυτών που μου δώσανε αλλά δεν μπόρεσα να το ολοκληρώσω όπως έπρεπε. Το έγγραφο και στο ημερολόγιο, ότι δεν ολοκληρώθηκε. Είναι πολύ, θα έλεγα, πολύ φιλόδοξο αυτό που περιγράφουν, πάρα πολύ ωραία στημένα, εξαιρετικές δραστηριότητες, πολύ ενδιαφέροντα κείμενα, βίντεο αλλά σίγουρα θα πρέπει να επιλέξουμε κάποια λίγα που μπορούμε να εφαρμόσουμε σε ένα καθημερινό μάθημα. Έτσι δεν μπορούμε να το εφαρμόσουμε ολόκληρο αυτό που μας δίνεται. Ναι, θεωρώ ότι μπορεί να σου δίνει αυτή την ελευθερία, σε αφήνει ελεύθερο αλλά πολλές φορές αν δεν έχεις ολοκληρώσει ένα βήμα δεν μπορείς να πας στο επόμενο. Οπότε, κάπου χάνεις τη ροή. Γι' αυτό λέω ότι είναι πολύ φιλόδοξο. Μας είπαν ότι εν γνώσει τους δε θα βγει μέσα στις ώρες που μας λένε ότι πρέπει να βγει αλλά αφού είναι εν γνώσει τους, λίγο θα έπρεπε να μαζευτεί, εγώ θεωρώ για να βοηθηθούμε και εμείς. Ειλικρινά και τώρα εντάξει, ίσως σας βγάζω και από τη ροή της συνέντευξης, όταν υπάρχει και μια τράπεζα θεμάτων στο τέλος της Α' και της Β' λυκείου κι αν συνεχίσει να υπάρξει, τι από όλα αυτά τελικά θα εξετάσω στα παιδιά. Εγώ μπορεί να έχω κάνει κάποια πράγματα Α, κάποιος έχει κάνει κάποια πράγματα Β, αυτά που θα δοθούν....

Ε: Θα είναι κοινά.

Σ9: Ναι. Δεν ξέρω πώς μπορεί να δουλέψει όλο αυτό. Είναι απορίες και προβληματισμοί που έχουμε όλοι.

Ε: Σίγουρα, ναι και αυτό θα το δείτε φαντάζομαι και στην πράξη όσο περνάει ο καιρός θα έχετε όλο και πιο σαφή εικόνα. Από όσα έχετε δει, από τη δομή, από τη θεματολογία του θα μπορούσε να δουλέψει με μαθητές; από διαφορετικά πολιτισμικά περιβάλλοντα, απ' όσο κρίνετε εσείς κι απ' την εμπειρία σας;

Σ9: Δεν ξέρω εάν μπορεί να γίνει αυτό, φαντάζομαι ότι θα μπορούσε να γίνει αλλά εγώ δεν έχω μαθητές από διαφορετικά πολιτισμικά περιβάλλοντα και δεν έχω δει το ΠΣ, έχω δει μόνο κάποια σχέδια μαθήματος.

Ε: Οι κατασκευαστές του ισχυρίζονται ότι με το νέο Π.Σ το μάθημα αποκτάει τα εξής ειδικά χαρακτηριστικά: Το πρώτο είναι ότι αξιοποιεί τις πιο πρόσφατα επικαιροποιημένες αναφορές στο Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις

Γλώσσες του Συμβουλίου της Ευρώπης (Common European Framework of Reference for Languages, 2020) καθώς και τις πρόσφατες προσθήκες του για τις δεξιότητες πολυγραμματισμού και ψηφιακού γραμματισμού. Θεωρείτε ότι αυτό είναι ορατό; Νομίζω ότι μου απαντήσατε κάπως σχετικά, για τον ψηφιακό εγγραμματισμό.

Σ9: Σας είπα, ναι, σχετικά με τον ψηφιακό εγγραμματισμό. Τώρα, για όλα τα υπόλοιπα δεν μπορώ να απαντήσω, δεν το γνωρίζω γιατί δεν τα έχω εφαρμόσει ακόμα.

Ε: Επίσης, ότι προκρίνει θεματικά πεδία που σχετίζονται άμεσα με την καθημερινότητα των σύγχρονων εφήβων, τις ανάγκες αλλά και τις επιθυμίες τους.

Σ9: Οι θεματικές που έχω δει είναι πολύ ενδιαφέρουσες, κάποια κείμενα που έχουν έρθει στα χέρια μου επίσης, πάρα πολύ ενδιαφέροντα, κάποια βίντεο που έχω δει, ναι, θεωρώ ότι θα έχουν ενδιαφέρον για τα παιδιά, για τους εφήβους αλλά όπως και κάθε θεματική που επιλέγουμε να δείξουμε στα παιδιά μπορεί τελικά να μην είναι τόσο ενδιαφέρουσα όσο εμείς φανταζόμαστε. Αυτό που έδειξα στα παιδιά εγώ αυτή τη 1 ώρα που έκανα ενώ εμένα μου άρεσε πολύ και είχα ενθουσιαστεί, τα παιδιά, εντάξει, καλό το βρήκαν αλλά δεν ανταποκρίθηκαν με τον ενθουσιασμό που εγώ περίμενα. Δηλαδή, εγώ ως ενήλικας και ως άνθρωπος με μια πορεία και μια εμπειρία μου φάνηκε πάρα πολύ ωραίο αυτό αλλά για τους εφήβους δεν ήταν πια και τόσο ελκυστικό. Όχι, εντάξει, τα παιδιά ανταποκρίθηκαν, έψαξαν, έκαναν σε αυτή τη 1 ώρα αλλά στο τέλος, όταν τους ρώτησα «Πώς σας φάνηκε, παιδιά, πώς ήταν η θεματική;» μου είπαν «εντάξει, κυρία, καλό ήταν, όχι κάτι φοβερό». Εντάξει, αυτό όμως ήταν ένα θέμα. Μπορεί κάποια άλλα να κουμπώσουν καλύτερα στα παιδιά. Όπως το έχω δει, εμένα μου φαίνεται πολύ ενδιαφέροντα τα θέματα. Ναι, είναι κοντά στα ενδιαφέροντα των εφήβων αλλά απομένει να το δούμε τελικά αν είναι έτσι. Και πάλι, αυτό είναι σχετικό γιατί μπορεί μια τάξη να ανταποκριθεί σε κάποια θεματική με ενθουσιασμό και κάποια άλλη απλά να το περάσει με ουδετερότητα. Αλλά σε γενικές γραμμές εμένα τα θέματα μου φαίνονται ενδιαφέροντα αλλά για τα παιδιά δεν ξέρω ακόμα.

Ε: Επίσης, ένα άλλο χαρακτηριστικό είναι ότι στοχεύει στη γνωριμία των μαθητών/μαθητριών τόσο με το γλωσσικό όσο και με το πολιτισμικό και πολιτιστικό περιβάλλον των διαφόρων χωρών. Το έχετε εντοπίσει αυτό κάπου;

Σ9: Όχι, ξέρετε, τις ερωτήσεις που μου κάνετε δεν μπορώ να τις απαντήσω γιατί δεν το έχω εφαρμόσει.

E: Το καταλαβαίνω γιατί έχει διδαχθεί εν μέρει.

Σ9: Έχουμε επιμορφωθεί στο θεωρητικό υπόβαθρο όλου αυτού, έχουμε κάνει και 1 ώρα μάθημα πέρσι λίγο πριν κλείσουν τα σχολεία, εκεί κατά τον Μάιο, τώρα μας δόθηκαν τα σχέδια μαθήματος που θα εφαρμόσουμε. Εγώ δεν έχω ξεκινήσει, για να πω την αλήθεια, να τα εφαρμόζω ακόμη, οπότε.

E: Από όσο έχετε δει και από όσο έχετε επιμορφωθεί και από την γνώμη που έχετε σχηματίσει. Τώρα, με αυτά τα χαρακτηριστικά, τα προαναφερθέντα, συμφωνείτε εσείς προσωπικά, το ότι έχουν ενταχθεί;

Σ9: Σχετικά με ποια;

E: Τα χαρακτηριστικά του ότι ακολουθείται και εισάγεται ο ψηφιακός εγγραμματισμός, τα θεματικά πεδία που είναι σχετικά με τα ενδιαφέροντα των εφήβων;

Σ9: Σας είπα είναι πολύ ωραία δομημένα, έχει γίνει πολλή δουλειά, ουσιαστική δουλειά. Οι άνθρωποι που πραγματικά κατήρτισαν αυτά τα μαθήματα φαίνεται ότι έψαξαν πάρα πολύ, βρήκαν υλικό, πρόσφατο υλικό, επικαιροποιημένο υλικό αλλά είναι πάρα πολύ το υλικό και δεν ξέρω κατά πόσο θα βγει όπως σας είπα. Αλλά ναι, έχουν αξιοποιήσει τις ΤΠΕ ας πούμε, για παράδειγμα. Έχουν βρει θέματα που θεωρητικά είναι κοντά στους εφήβους, τώρα κατά πόσο αυτό ισχύει, θα το δούμε.

E: Κατά πόσο θεωρείτε ότι το νέο Π.Σ. θα σας βοηθήσει να οργανώσετε καλύτερα τη διδασκαλία σας; Πως σκοπεύετε να το αξιοποιείτε για το σκοπό αυτό;

Σ9: Κοιτάζτε, ένα χαοτικό υλικό δεν θα με βοηθήσει καθόλου. Και χαοτικό, εννοώ, να έχει πάρα πολλές δραστηριότητες, πάρα πολλά πράγματα που δεν μπορεί κανείς να εξαντλήσει, να διδάξει μέσα σε ορισμένο χρονικό διάστημα. Αυτό θα με κάνει να πελαγοδρομήσω, δε θα μου οργανώσει καθόλου τη δουλειά. Κάθε άλλο, θα με αποδιοργανώσει. Προσωπικά μιλώντας, χρειάζομαι κάτι πιο δομημένο, κάτι που να είναι πιο διαχειρίσιμο δεδομένων των ωρών που είναι διαθέσιμες για τα αγγλικά, το ότι βρισκόμαστε σε ένα δημόσιο σχολείο που χάνονται πολλές φορές μαθημάτων. Οπότε, ένα υλικό που έχει πληθώρα δραστηριοτήτων, κειμένων, πράγματα να κάνεις με τεχνολογία, ναι, είναι πλούσιο, ναι, σου δίνει πολλές επιλογές αλλά κάποια στιγμή χάνεις και τον μπούσουλα.

E: Καταλαβαίνω, λόγω του όγκου.

Σ9: Λόγω του όγκου, ναι. Θέλεις να κάνεις κι εκείνο, θέλεις να κάνεις και τ' άλλο. Τελικά, καταλήγεις να μην κάνεις τίποτε ή να κάνεις λίγο από όλα και να μη γίνεται δουλειά σε βάθος.

E: Τώρα κάποιες ειδικότερες ερωτήσεις. Πόσο καλά διατυπωμένα θεωρείτε ότι είναι ως τέτοια τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα στο νέο Π.Σ και πόσο βοηθητικά είναι στην οργάνωση της διδασκαλίας του μαθήματος;

Σ9: Από αυτό που είδα είναι πολύ καλά διατυπωμένα αλλά είναι κι αυτά τόσο πολλά που πραγματικά, δεν προλαβαίνουμε να τα αφομοιώσουμε κι εμείς όλα. Ξέρετε τι τώρα, αυτό ήταν ένα πολύ ογκώδες υλικό που μας δόθηκε. Προσπαθήσαμε να το διαβάσουμε και πάλι, συγκρατούμε ορισμένα πράγματα για να κάνουμε τη δουλειά μας, δεν μπορούμε όλα αυτά να τα έχουμε υπ' όψιν μας κάθε μια ώρα μαθήματος. Σίγουρα θα ανατρέξουμε, να φρεσκάρουμε, να ξαναθυμηθούμε πράγματα αλλά σας λέω, η πολλή λεπτομέρεια, η μεγάλη πληθώρα, ο όγκος όλων αυτών των περιγραφητών των μαθησιακών αποτελεσμάτων, μάλλον, κατ' εμένα λειτούργησε αρνητικά.

E: Πως κρίνετε το περιεχόμενο (ύλη) που έχει συμπεριληφθεί στο νέο ΠΣ από όσο έχετε δει, σχετικά με την καταλληλότητα για τους μαθητές, για την επιστημονική εγκυρότητα;

Σ9: Απ' όσο έχω δει, είναι πολύ καλό, είναι αξιόπιστο, ως εκεί. Αλλά και πάλι, είναι μια ερώτηση που δεν μπορώ να απαντήσω.

E: Ναι, δεν το έχετε δει όλο, το καταλαβαίνω. Ποια είναι η γνώμη σας για την οργάνωση του περιεχομένου του Π.Σ. σε ευρύτερα θεματικά πεδία τα οποία εξελίσσονται από τάξη σε τάξη; Πως πιστεύετε πως θα λειτουργήσει αυτή η καινοτομία;

Σ9: Και πάλι, δεν το γνωρίζω γιατί δεν είναι μόνο από τάξη σε τάξη, είναι και από επίπεδο σε επίπεδο. Εγώ αυτή τη στιγμή, ας πούμε, κάνω μόνο στην Α' λυκείου και θα κληθώ να τους κάνω ένα σχέδιο μαθήματος που είναι επίπεδο Γ1. Δεν ξέρω κατά πόσο θα λειτουργήσει αυτό. Τα παιδιά δεν είναι Γ1, είναι Β2-. Αν δεν πάρουμε τα βιβλία να

δούμε πώς θα οργανωθεί σαν ύλη, κατά πόσο θα ανταποκριθεί η κάθε τάξη δεν μπορούμε να ξέρουμε. Μπορούμε να μιλήσουμε μόνο θεωρητικά.

E: Εσείς πιστεύετε ότι είναι καλό, θετικό ή αρνητικό να υπάρχει θεματολογία η οποία δεν σταματάει σε μία τάξη αλλά εξελίσσεται στην επόμενη; Όπως είναι, για παράδειγμα, αυτή τη στιγμή το κεφάλαιο με τους refugees, που υπάρχει και στο βιβλίο της Α' και στο βιβλίο της Β' και σαν θεματολογία; Σαφώς, δεν είναι ακριβώς το ίδιο αλλά υπάρχει μια συνέχεια.

Σ9: Ξέρετε τι μου λένε οι μαθητές μου; «Πάλι το ίδιο, κυρία;»

E: Το εκλαμβάνουν δηλαδή σαν ίδιο κεφάλαιο.

Σ9: Ναι σαν να ακούνε πάλι το ίδιο. Ιδίως με το θέμα το προσφυγικό γιατί το ακούνε και σε άλλα μαθήματα. Δηλαδή, το να πρέπει στην Β' λυκείου να ξαναξεκινήσω πάλι μέσα από πιο λογοτεχνικά κείμενα αλλιώς πια ιδωμένο είναι κάτι που αυτά τα 2-3 χρόνια που το κάνω οι μαθητές λένε «Πάλι, κυρία, το ίδιο; Μ' αυτό θα ξεκινήσουμε πάλι;», αυτή είναι η αντίδρασή τους. Εμένα μπορεί αν μου φαίνεται θετικό, δεν έχουν την ίδια αντίληψη όμως οι μαθητές μου, δηλαδή, μπουχτίζουν κάποια στιγμή.

E: Κατά πόσο το περιεχόμενο του νέου Π.Σ. απαντά στις σύγχρονες κοινωνικές προκλήσεις και συνθήκες δηλαδή περιβαλλοντικές προκλήσεις, πολυπολιτισμικότητα, παγκοσμιοποίηση και αν μπορείτε να δώσετε κάποια παραδείγματα;

Σ9: Όχι, δε μπορώ να δώσω. Βλέπω ότι από τις θεματικές του έχει να κάνει με τέτοια αντικείμενα, μιλάει για τη δημοκρατία, μιλάει για τη συμμετοχή στη δημοκρατία, μιλάει για τη συμπερίληψη στην εκπαίδευση, για διαφορετικούς τύπους εκπαίδευσης όμως δεν ξέρω πώς θα... Δεν το έχω δει στην ολότητά του.

E: Πως κρίνετε το περιεχόμενο του νέου Π.Σ. σε σχέση με το χρόνο που διατίθεται για τη διδασκαλία του μαθήματος; Τι θα αλλάζατε ως προς την ύλη για να είναι επαρκέστερος ο διαθέσιμος διδακτικός χρόνος;

Σ9: Όπως σας είπα πριν, είναι μεγάλος ο όγκος των δραστηριοτήτων, δεν υπάρχει ο χρόνος για να βγουν. Αν εγώ άλλα, θα προσέθετα περισσότερες ώρες αγγλικών αλλά αυτό δεν μπορεί να γίνει. Οπότε μάλλον κάτι άλλο πρέπει να γίνει από την άλλη πλευρά, λίγο να το μαζέψουμε ως προς το υλικό που προσφέρουμε. Γιατί μπορεί να υπάρχει ύλη, πολύ καλή διάθεση από τους κατασκευαστές όλων αυτών των θεματικών,

των σχεδίων, να δώσουμε ποικιλία, ίσως ο καθένας μας να επιλέξει αυτό που του ταιριάζει αλλά δεν ξέρω κατά πόσο λειτουργεί έτσι. Ήταν η μόνιμη ερώτησή μας «Πώς θα τα καταφέρουμε να το βγάλουμε σε 4-6 ώρες αυτό που μας δίνετε; Δεν βγαίνει!», δεν γίνεται και τα αγγλικά στην Α' λυκείου είναι 3 ώρες, δεν μπορεί κανείς να δώσει παραπάνω. Κάποια στιγμή κι αυτές οι 3 ώρες θα κοπούν, δεν υπάρχει περίπτωση, είναι κι άλλες ειδικότητες που θέλουν κι αυτές να μουν στο παιχνίδι. Δηλαδή, πρέπει να βλέπουμε και λίγο την πραγματικότητα. Δεν μπορούμε να λειτουργούμε σε ένα ιδεατό περιβάλλον.

E: Θα αλλάζατε κάτι και τι θα ήταν αυτό ως προς τη διάταξη ή την προσθήκη/αφαίρεση επιμέρους ενότητων; Όσο έχετε δει.

Σ9: Δεν μπορώ να το κάνω αυτό γιατί δεν ξέρω ποιες ενότητες είναι, ποιες ενότητες θα συμπεριληφθούν. Θα υπάρχει πολλαπλό βιβλίο, ποιο βιβλίο θα' χω, τι θα αφαιρούσα, δεν το ξέρω.

E: Αν θα χρειαζόταν να κάνετε εσείς μια προσθήκη, υπάρχει κάτι που θα σας ενδιέφερε;

Σ9: Προσθήκη ως προς τη θεματική εννοείτε;

E: Ως προς τη θεματική, ως προς τη διάταξη, στη γενικότερη αλλαγή για τις ενότητες;

Σ9: Αυτό που σας έχω πει αρκετές φορές μέχρι τώρα στη συνέντευξη, λίγο να γίνει πιο διαχειρίσιμο το υλικό, είναι πολύ ωραίο το υλικό αλλά είναι πέλαγος, είναι χαοτικό.

E: Ως παιδαγωγική φιλοσοφία οι κατασκευαστές του νέου Π.Σ. διακηρύσσουν μια προοδευτική-μαθητοκεντρική λογική ισχυριζόμενοι ότι: *«Τα ΠΣ προωθούν την ενεργό συμμετοχή και συνεργασία όλων των μαθητών/τριών, μέσω της δημιουργίας περιβαλλόντων καθοδηγούμενης μάθησης, αυτενέργειας, συνεργατικής δράσης σε ομάδες, διερευνητικής μάθησης, βιωματικής προσέγγισης, συνεργατικής επίλυσης προβλήματος, επικοινωνιακής προσέγγισης, και μετασχηματιστικής λογικής»*. Κατά πόσο θεωρείτε ότι το νέο Π.Σ πράγματι διαπνέεται από αυτή την παιδαγωγική προσέγγιση;

Σ9: Στη 1 ώρα που κλήθηκα να διδάξω, ναι, υπήρχε συνεργατικότητα των μαθητών και εργάστηκαν και σε δυάδες και σε ομάδες, υπήρχε και αυτενέργεια. Μου έδινε η δραστηριότητα που είχε φτιάξει η επιμορφώτρια, μου έδινε τη δυνατότητα να πω στα παιδιά πάνω σε ποια θεματική θα ήθελα να εργαστούν, σε σχέση με την ευρύτερη θεματική του σχεδίου μαθήματος. Ναι, στη 1 ώρα που το είδα, είδα αρκετά από αυτά.

E: Κατά πόσο συμφωνείτε ότι η παραπάνω προοδευτική-μαθητοκεντρική λογική είναι κατάλληλη για τη διδασκαλία του μαθήματός σας;

Σ9: Είναι κατάλληλη, δε μπορεί να είναι πια διαφορετικά. Αν οι μαθητές δεν έρθουν στο προσκήνιο, να γίνουν λίγο υπεύθυνοι γι' αυτό που μαθαίνουν και το πώς το μαθαίνουν το μάθημα να είναι μαθητοκεντρικό και όχι εγώ συνέχεια να κινώ τα νήματα και επειδή πρόκειται για την ξένη γλώσσα που στο λύκειο την κατέχουν, τουλάχιστον νομίζουν ότι την κατέχουν, μέχρι ένα αρκετά καλό βαθμό, δεν μπορεί να λειτουργήσει αλλιώς. Είναι η πλέον κατάλληλη μέθοδος.

E: Πώς δέχτηκαν γενικά οι εκπαιδευτικοί της ειδικότητάς σας το νέο ΠΣ;

Σ9: με τον τρόπο που σας είπα. Δηλαδή, θεωρούμε ότι δεν υπάρχει καμία ιδιαίτερη καινοτομία πέρα του ότι έχουν εμπλουτιστεί οι περιγραφητές, τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα, έχει μπει ο ψηφιακός εγγραμμатισμός. Δε θεωρούν ότι είναι καινοτόμο, είναι κάτι που λένε και οι καθηγητές των άλλων ξένων γλωσσών συζητώντας μαζί τους και θέτουν κι αυτοί επιτακτικά το θέμα του χρόνου που είναι πολύ πιεστικός.

E: Λαμβάνοντας υπόψη την επαγγελματική ετοιμότητα των διδασκόντων, τις υλικές συνθήκες και την κουλτούρα των ελληνικών σχολείων θεωρείτε πως θα μπορούσαν να ανακύψουν κάποιες δυσκολίες στην εφαρμογή του νέου Π.Σ. και ποιες;

Σ9: Ως προς την υλικοτεχνική υποδομή είναι σαφές, δεν είναι όλα τα σχολεία εξοπλισμένα να μπορούν ανά πάσα στιγμή είτε να μπουν στο εργαστήριο οι εκπαιδευτικοί των αγγλικών να κάνουν μια δραστηριότητα ή να έχουν ipad να μοιράσουν στα παιδιά για να ψάξουν κάτι όπως έκανα εγώ εκείνη τη 1 ώρα, που χρειάστηκε βέβαια να έχω κάνει ολόκληρη διαδικασία για να τα έχω στα χέρια μου, να είναι φορτισμένα, να δουλεύει το wifi του σχολείου που δεν δούλευε, δηλαδή, η υλικοτεχνική υποδομή σίγουρα δυσκολεύει πάρα πολύ την εφαρμογή -πολλών δραστηριοτήτων. Οπότε, θα πρέπει να το φέρουμε στα δικά μας μέτρα. Πολλές φορές θα είναι να εγκαταλείψουμε εντελώς και τη δραστηριότητα.

E: Ως προς την επαγγελματική ετοιμότητα των διδασκόντων; Θεωρείτε ότι είναι έτοιμοι;

Σ9: Δεν το γνωρίζω, δεν μπορώ να μιλήσω για τους άλλους. Αυτό που μπορώ να πω για 'μένα είναι ότι οι θεματικές ζητούν από εμένα να γίνω ειδικός σε θέματα τα οποία δε γνωρίζω. Δηλαδή, θα πρέπει κι εγώ να ψάξω για τη δημοκρατία, θα πρέπει να ψάξω για διάφορους άλλους τύπους εκπαίδευσης, θα πρέπει να ψάξω για την υγεία και την ιατρική πράγματα. Γιατί αλλιώς πώς θα τα παρουσιάσω στους μαθητές; Εντάξει, υπάρχει αυτό το υλικό αλλά πρέπει κάθε φορά να έχω γνώσεις πάνω σε πολλά πράγματα. Θα μου πείτε αυτό δεν είναι κακό, έτσι πρέπει να είμαστε. Εντάξει, κάποια στιγμή καταντάει κουραστικό, αυτά.

E: Ως προς την κουλτούρα των ελληνικών σχολείων, εκεί θεωρείτε ότι εκεί θα υπάρξει κάποια δυσκολία;

Σ9: Για 'μένα που διδάσκω σε πειραματικό, όχι, υπάρχει δεκτικότητα των παιδιών, ίσως και των εκπαιδευτικών. Δεν ξέρω τι γίνεται παραέξω, στα υπόλοιπα σχολεία.

E: Με βάση την εμπειρία σας από την πιλοτική εφαρμογή του νέου Π.Σ. ποιες ήταν οι σημαντικότερες δυσκολίες/αδυναμίες του που εντοπίσατε; Ποια ήταν τα σημαντικότερα θετικά στοιχεία; Φαντάζομαι, δυσκολία θα ήταν ο χρόνος και η ύλη.

Σ9: Ο χρόνος, η ύλη, η υλικοτεχνική υποδομή, παρόλο που είμαι σε ένα σχολείο που υποτίθεται ότι πρέπει ή θα πρέπει να έχει υλικοτεχνική υποδομή.

E: Κάτι θετικό;

Σ9: Το θετικό ήταν ότι όταν κατάφερα να έχω την υλικοτεχνική υποδομή λειτούργησε πολύ ωραία για τα παιδιά.

E: Κλείνοντας τη συζήτησή μας, ποιες συγκεκριμένες προτάσεις θα είχατε να κάνετε για πιθανή βελτίωση του νέου Π.Σ.;

Σ9: Λίγο να μαζευτούν οι δραστηριότητες και εννοώ να μειωθούν στον αριθμό, να γίνει λίγο πιο.—

E: Διαχειρίσιμο;

Σ9: Ναι, διαχειρίσιμο από την πλευρά μας γιατί όταν παίρνω μια ενότητα που πρέπει να διδάξω κι έχει 40 δραστηριότητες,30, δεν μπορώ, κάποια στιγμή χάνω κι εγώ τον μπούσουλα, δεν γίνεται όλο αυτό. Όταν είναι το τάδε βίντεο, το τάδε άρθρο μετά είναι και το writing, μετά ξαναείναι κάποιο άλλο listening. Κάποια στιγμή δεν μπορείς να το

διαχειριστείς όλο αυτό. Κι εσύ κουράζεσαι και σιγά-σιγά εγκαταλείπεις, κάνεις αυτό που μπορείς, το τόσο όσο, όσο ενθουσιασμό και να έχεις, ναι.

Ε: Η επιμόρφωση ήταν αποτελεσματική στο να γίνουν σαφή και να προωθηθούν τα νέα στοιχεία του ΠΣ; Τι θα θέλατε να γίνει περισσότερο;

Σ9: Η επιμόρφωση ήταν αρκετά καλή. Είχαμε μια εξαιρετική επιμορφώτρια, καταλάβαινε τις αγωνίες μας, τις ανησυχίες μας, τους προβληματισμούς μας. Από την άλλη που συζητήσαμε το θεωρήσαμε τελείως ακατάλληλο το να μας ζητήσουν να χτίσουμε εμείς μια ολόκληρη θεματική με δραστηριότητες, φύλλα εργασίας, να δουλέψουμε δηλαδή όπως είχαν δουλέψει οι κατασκευαστές όλου αυτού του ΠΣ, φτιάχνοντας εμείς μια δική μας ενότητα. Αυτό μας κούρασε, αυτοί διατείνονταν ότι έτσι καταλαβαίνουμε καλύτερα τη φιλοσοφία. Όχι, δεν την καταλάβαμε καλύτερα τη φιλοσοφία γιατί ουσιαστικά, κάναμε κι εμείς ασκήσεις επί χάρτου. Αυτό που θέλαμε να μας δοθεί στην επιμόρφωση είναι να βλέπουμε, αυτές τις θεματικές που έχουν καταρτίσει, τις θεματικές ενότητες, τις δραστηριότητες να μπορέσουμε να τις κρίνουμε, να τις συζητήσουμε και τι θα μπορούσαν να έχουν κάνει διαφορετικό για να είναι διαχειρίσιμο στην τάξη. Όχι να μας ζητήσουν να χτίσουμε μεις από την αρχή μια ολόκληρη θεματική ενότητα που μας πήρε πάρα πολύ χρόνο και κόπο και δεν κατάλαβα, τελικά, σε τι αποσκοπεί. Το να φτιάξω εγώ μια ενότητα όπως είναι η ενότητα των refugees, για παράδειγμα, που αναφέρατε και πριν, από την αρχή, να βρω κείμενα, να βρω βίντεο, να βρω δραστηριότητες κι όλα αυτά για να καλύψω 6 διδακτικές ώρες, για ποιο λόγο να το κάνω; Εγώ ήθελα να μου δοθούν και αυτό το είπαμε και στην επιμορφωτριά μας, δώστε μας αυτά που έχετε καταρτίσει, δώστε μας κάποια μέρη αυτού του προγράμματος που έχετε καταρτίσει, κάποιες ενότητες, να τις δούμε και να πούμε τι θα μπορούσε να δουλέψει, πώς θα γινόταν διαφορετικά, να μας πείτε πού αγγίζουν, πού ακουμπάνε στην φιλοσοφία των νέων προγραμμάτων, γιατί αυτή η δραστηριότητα μπήκε εδώ, τι μαθησιακά αποτελέσματα αποσκοπεί να εξυπηρετήσει; Αυτό θα ήταν πολύ πιο δημιουργικό, πολύ πιο παραγωγικό, να το δούμε. Κάναμε κάποια τέτοια και πραγματικά, αυτά θεωρήσαμε ότι μας δώσανε περισσότερη ουσία, «γιατί βάλουμε αυτή τη δραστηριότητα εδώ;», μας ρώταγε, «τι εξυπηρετεί; Πού άπτεται του καινούριου ΠΣ;». Το να μου ζητήσει να φτιάξω εγώ ολόκληρο.. Τώρα δηλαδή πραγματικά μας άφησε, καταρχάς, άφωνους και βέβαια, είχαμε αγχωθεί όλοι και δεν μπορεί πια κάθε επιμόρφωση να ζητάει από τον εκπαιδευτικό ένα σχέδιο

μαθήματος, μεγάλο, μικρό, τεράστιο, οτιδήποτε. Και δηλαδή, κάθε φορά, σε όσες επιμορφώσεις και να λάβουμε μέρος αυτό το πράγμα. Ε, πόσα θα φτιάξουμε πια; Δεν είναι ότι θέλουμε να αποφύγουμε τη δουλειά ή είμαστε φυγόπονοι, απλά δεν βλέπουμε πια τον σκοπό και τον λόγο πίσω από αυτό κι όταν ζητούμε να μας το εξηγήσουν δεν παίρνουμε επαρκείς απαντήσεις, αυτό.

Ε: Μάλιστα, τα κατανοώ όσα λέτε και τους προβληματισμούς, φυσικά. Έχουν καταγραφεί, ελπίζω να γίνει το καλύτερο δυνατό. Προφανώς, γι' αυτό χρειαζόμαστε και τις απόψεις σας.

Σ9: Μακάρι γιατί ξέρετε ότι κι όσες φορές έχω απαντήσει σε ερωτηματολόγια μετά από κάποια επιμόρφωση, δεν είχε ληφθεί τίποτα υπ' όψιν. Κάνουν αυτό που έχουν σχεδιάσει να κάνουν αυτοί που το έχουν σχεδιάσει και μετά καλούμαστε να εφαρμόσουμε αυτό που ήταν ήδη προαποφασισμένο, εν πάσει περιπτώσει.

Ε: Κάνουμε το καλύτερο δυνατό όλοι μας, ο καθένας από την πλευρά του και θα το δούμε αυτό.

Σ9: Εσείς κάνετε αυτό που πρέπει κι εμείς, ναι.

Ε: Ακριβώς. Να σας ευχαριστήσω πάρα πολύ για το χρόνο σας.

Σ9: Κι εγώ σας ευχαριστώ.

Συνέντευξη 10, 1/11/22

E: Η παρούσα συνέντευξη έχει ως στόχο την καταγραφή των απόψεών σας για το νέο ΠΣ όπως το μελετήσατε και το εφαρμόσατε κατά τη φάση της πιλοτικής εφαρμογής του στο σχολείο σας. Οι απόψεις σας θα αξιοποιηθούν για τη βελτίωση του νέου προγράμματος σε συνδυασμό με όλα τα άλλα συμπεράσματα της πιλοτικής φάσης εφαρμογής του. Αρχικά, κάποια στοιχεία για εσάς. Το φύλο σας;

Σ10: Άνδρας, 61 ετών.

E: Η ειδικότητά σας;

Σ10: Αγγλικών, ΠΕ06.

E: Οι σπουδές που έχετε κάνει;

Σ10: Πανεπιστήμιο Αθηνών και έχω παρακολουθήσει και άλλα σεμινάρια κυρίως στο moodle και επιμόρφωση.

E: Τα χρόνια υπηρεσίας σας;

Σ10: 25.

E: Τα χρόνια υπηρεσίας στο σχολείο πιλοτικής εφαρμογής του νέου Π.Σ.;

Σ10: 12.

E: Ο χρόνος πιλοτικής εφαρμογής του νέου Π.Σ.;

Σ10: 16 ώρες.

E: Μάλιστα. Την περσινή χρονιά ή έχει γίνει και φέτος;

Σ10: Κοιτάζτε κάτι, πέρσι έγινε 6 ώρες. Φέτος ξεκινήσαμε, δεν ξέρω αν σας είχαν ενημερώσει κι εγώ έχω αυτή την απορία από την πλευρά μου, η επιμόρφωση, η πιλοτική εφαρμογή ξεκίνησε πέρσι, κάναμε για 6 ώρες εφαρμογή στο σχολείο. Φέτος προβλέπεται για 16 ώρες αλλά δεν έχει ολοκληρωθεί. Δηλαδή, την πρώτη συνάντηση κάναμε το Νοέμβριο μήνα, ακόμα στα σκαριά είναι δηλαδή. Είναι πολύ νωρίς, θα σας πω ό, τι είναι, ό, τι έχω απαντήσει είναι σύμφωνα με την εμπειρία που είχα πέρσι.

E: Πώς οργανώνετε το καθημερινό σας μάθημα και σε ποια στοιχεία ή υλικά στηρίζεστε για αυτό;

Σ10: Κοιτάζτε κάτι, σύμφωνα με το calendar, έχω κάνει έναν δικό μου σχεδιασμό ανά τετράμηνο τι θέλω να πετύχω, τι στόχους έχω και διαρκώς προσαρμόζονται με τη σχολική πραγματικότητα αυτά, ένα είδος project management που λέμε δηλαδή θέλω να καλύψω στο τετράμηνο αυτά τα κεφάλαια. Ιδίως με την τράπεζα θεμάτων είμαστε πάρα πολύ προσεκτικοί να καλύψουμε όλη την ύλη. Παραδείγματος χάριν, το 1^ο έτος το βιβλίο έχει 8 κεφάλαια, στο παρελθόν λέγαμε ότι έχω καλύψει 6 κεφάλαια, θα εξετάσω από 6 κεφάλαια. Φέτος, η εξεταστέα ύλη καθορίζεται από το ΦΕΚ που προβλέπει ότι πρέπει να διδάξεις και τα 8 κεφάλαια. Συνεπώς, έχω κάνει ένα χρονοδιάγραμμα σε κάθε μήνα πού έχω φτάσει, τι έχω καλύψει και εφαρμόζω αυτό, πάντοτε κάνοντας καθημερινές ρυθμίσεις γιατί, ένα πράγμα που θέλω να τονίσω, ότι δε ζούμε σε έναν ιδανικό κόσμο, σε ένα ιδανικό σχολείο με ιδανικούς μαθητές. Διαρκώς βρισκόμαστε σε μια πορεία προσαρμογής. Δεν ξέρω αν σας κάλυψα.

E: Ναι, βεβαίως. Στηρίζεστε σε κάποια στοιχεία και υλικά;

Σ10: Θα σας πω, το μέλημά μου είναι να καλύψω προς το παρόν το σχολικό βιβλίο, να ετοιμάσω άρτια τους μαθητές μου για την τράπεζα θεμάτων. Από την πλευρά μου, ξέρετε, η τράπεζα θεμάτων προβλέπει 50% από τράπεζα θεμάτων και 50% από την πλευρά του διδάσκοντα καθηγητή και από την πλευρά μου έχω βάλει κάποιους στόχους, πάλι, σύμφωνα με την εμπειρία δοκιμασμένο και εφαρμόζω αυτά. Πάντοτε δηλαδή, ξέρε κάτι, σε κάθε μάθημα ουσιαστικά αυτοσχεδιάζουμε ένα θεατρικό έργο, το ίδιο έργο παρουσιάζουμε με διαφορετικούς τρόπους σε κάθε μάθημα.

E: Ποια είναι η γενική σας γνώμη για το νέο Π.Σ.;

Σ10: Είναι η 1^η σας ερώτηση νομίζω. Κοιτάζτε κάτι, είναι τέλειο στο χαρτί και θεωρία, είναι ολοφάνερο, εδώ καλύπτω και τις επόμενες ερωτήσεις που έχετε, είναι επηρεασμένα από τις γενικές κατευθύνσεις που δίνει τα Ηνωμένα Έθνη και το εκπαιδευτικό κομμάτι της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι ολοφάνερο, δεν ξέρω αν τα αγγλικά σας σας επιτρέπουν, digital citizenship of 21st century ή ξέρω 'γω, communicative approach, inclusiveness και λοιπά, αυτές τις αγγλικές ορολογίες βλέπω ότι έχει μεταφραστεί στο ερωτηματολόγιό σας. Στα χαρτιά είναι έτσι όπως πρέπει να είναι, η πρώτη μου ερώτηση είναι, ήδη είναι πεπαλαιωμένο διότι οι αρχές που

παρουσιάζει το νέο ΠΣ ήδη έχουν ξεπεραστεί στην Ευρώπη και ακολουθούν άλλες προδιαγραφές όπως το steam, δεν ξέρω αν έχετε ακούσει, science technology as mathematics και λοιπά, προσανατολίζονται προς τα εκεί. Εμείς ακόμα είμαστε δέκα χρόνια πιο πίσω και παρουσιάζουμε ως νέο ΠΣ.

E: Ως προς ποια στοιχεία θεωρείτε ότι διαφοροποιείται το νέο πρόγραμμα σπουδών από το υφιστάμενο; Πως αξιολογείτε εσείς αυτή τη διαφοροποίηση;

Σ10: Κοιτάξτε κάτι, δεν μπορούμε να μιλήσουμε για διαφοροποίηση εάν δεν υπάρχουν δομικές αλλαγές στο εκπαιδευτικό σύστημα. Δηλαδή, αν δεν αλλάξει το σύστημα αξιολόγησης, εξετάσεων, παρουσία των μαθητών και λοιπά, ουσιαστικά, αυτό που βαφτίζεται ως νέο ΠΣ είναι μια διαφορετική αλλαγή πρόσοψης του ίδιου οικοδομήματος. Για να μπορούμε να πούμε ότι το ΠΣ, πραγματικά είναι ωραίο, δεν μπορώ να αμφισβητήσω, σας είπα τις επιφυλάξεις μου, εντάξει, από μόνο του δε μπορεί να φέρει αλλαγές. Πρέπει να φέρνει και άλλες αλλαγές μαζί του, τις οποίες δυστυχώς δεν προωθείτε. Είναι σαν να έχουμε ένα αυτοκίνητο πολυτελείας, να έχουμε ένα Porsche και να τρέχουμε σε έναν δρόμο με λακκούβες κι όταν το αυτοκίνητο πάθει κάτι να μη βρίσκουμε συνεργείο και αφού βρίσκουμε συνεργείο να μη βρίσκουμε ανταλλακτικά. Έτσι το βλέπω. Εντάξει, ένα αυτοκίνητο από μόνο του, ένα πρόγραμμα από μόνο του αν δε συνοδεύεται από τις κατάλληλες διαμορφώσεις δεν μπορεί να φέρει την αλλαγή.

E: Κατανοώ απόλυτα. Ωστόσο, εσείς εντοπίζετε διαφοροποίηση από το υφιστάμενο;

Σ10: Σαφώς υπάρχει διαφοροποίηση σας είπα, υπάρχει έτσι μια μαθητοκεντρική που αναφέρεται προς κοινωνικά ζητήματα και λοιπά, θα αναφερθώ εκεί. Είναι και μια παγκόσμια τάση που λέμε, δεν πιστεύω να είναι εύρεση των δημιουργών του προγράμματος και αυτοί ακολουθούν κάποιες προδιαγραφές, έτσι δεν είναι; Για όσους τουλάχιστον έχουν ασχοληθεί με τα παιδαγωγικά των άλλων κρατών. Είχα συμμετέχει σε ένα πρόγραμμα, με άλλες 5-6 χώρες, με ωραίο θέμα, το σχολείο του μέλλοντος του 21^{ου} αιώνα και είχα επισκεφθεί διάφορες ευρωπαϊκές χώρες, Ολλανδία, Πολωνία, Αυστρία, Γερμανία οπότε είμαι σε θέση. Γι' αυτό σας είπα ότι είναι ολοφάνερο αυτό που θέλουν να κάνουν, είναι αυτό που ήδη έχουν κάνει οι άλλοι και έχουν εγκαταλείψει κι εμείς το φέρνουμε σαν κάτι καινούριο.

E: Εάν σας ζητούσαν να αναφέρετε ορισμένα στοιχεία που καθορίζουν τη φυσιογνωμία του μαθήματος όπως αυτή καθορίζεται από το νέο πρόγραμμα σπουδών ποια θα λέγατε ότι είναι αυτά; Που εντοπίζετε αυτά τα στοιχεία στο νέο Π.Σ;

Σ10: Κοιτάζετε, εγώ διδάσκω αγγλικά. Τα αγγλικά από τη φύση τους δεν είναι ένα μάθημα που, με όρους παιδαγωγικούς απαιτεί την αυθεντία του καθηγητή να κάνω μονόλογο. Από τη φύση του μαθήματος είναι ομαδική, μαθητοκεντρική, κάνουμε ομαδική εργασία και απαιτούμε μια ενεργή συμμετοχή του μαθητή και ο μαθητής να μην είναι παθητικός δέκτης του καθηγητή. Η φύση του μαθήματός μου είναι έτσι και το νέο ΠΣ ενισχύει αυτή την κατεύθυνση όπως στο παρελθόν είχαμε πρόβλημα, σε αυτή την κατεύθυνση είναι καλά αλλά έχει άλλα λειτουργικά, δομικά προβλήματα. Είναι μια καλή προσπάθεια και ελπίζουμε, αλλά ήδη από τη γέννησή του, μου φαίνεται, γεννιέται με προβλήματα.

E: Ποια θέση ανάμεσα στις εξής δυο περιγράφει καλύτερα κατά τη γνώμη σας για το νέο Π.Σ. Θέση Α: «Το νέο Π.Σ. προετοιμάζει καλύτερα τους μαθητές να αποκτήσουν γερές βάσεις για να ακολουθήσουν μετέπειτα εξειδικευμένες ακαδημαϊκές σπουδές» και η θέση Β: «Το νέο Π.Σ. προετοιμάζει καλύτερα τους μαθητές ώστε να μπορούν να αξιοποιήσουν τις γνώσεις που απέκτησαν από το μάθημα στην καθημερινή τους ζωή ως αυριανοί ενήλικοι Πολίτες».

Σ10: Κοιτάζετε κάτι, η θέση Β που λέτε το νέο ΠΣ προετοιμάζει, μάλλον θα έλεγα θέλει να προετοιμάσει αλλά δεν προετοιμάζει για αυριανούς ενήλικους πολίτες. Είναι ολοφάνερη η προσπάθεια, δεν ξέρω αν έχετε δει το δικό μας βιβλίο αγγλικών, μόνο σε αυτή την κατεύθυνση είναι και δημιουργεί λίγο περιέργεια στους μαθητές γιατί οι μαθητές έχουν συνηθίσει το βιβλίο ξένων γλωσσών, ξέρω 'γώ, να είναι προσανατολισμένο στη γραμματική εξάσκηση, κατανόηση κειμένου και λοιπά,, δεν ξέρω έχετε καμία ιδέα από το βιβλίο που κάνουμε;

E: Ναι, είμαι συνάδελφος. Βεβαίως, τα έχω διδάξει και εγώ.

Σ10: Η ειδικότητά σας;

E: Αγγλικών είμαι, συνάδελφος.

Σ10: Να σας πω, στο 2^ο βιβλίο έχουμε ένα κεφάλαιο με τον Nelson Mandela, έτσι δεν είναι;

Ε: Ακριβώς, είναι στην Γ' λυκείου.

Σ10: Και μετά είναι για τα Ηνωμένα Έθνη και λοιπά. Εγώ πιστεύω ότι αυτά τα κεφάλαια έχουν γραφτεί στην κατεύθυνση που λέτε, στην κατεύθυνση των νέων ΠΣ, να ευαισθητοποιήσουν την κοινωνία και λοιπά. Επειδή πριν από 15 μέρες έκανα αυτό το μάθημα και όταν, δηλαδή, υπάρχουν αποσπάσματα από you tube, ηχητικά κομμάτια και λοιπά, ρώτησα τους μαθητές «Τι γνώμη έχετε για αυτά; Ποια είναι η άποψή σας;», η απάντηση που πήρα είναι «Καμία. Δεν έχω καμία άποψη, δεν έχω καμία γνώμη». Εδώ δε μιλάμε ότι αυτοί που έβγαλαν το πρόγραμμα δεν έκαναν καλά αλλά κάπου υπάρχει θέμα μεταδοτικότητας και κατανόησης. Να σας πω ένα άλλο πράγμα, πάλι στο 2^ο κομμάτι είναι μια Muzon, μια κοπελίτσα που είναι από τη Συρία και θέλει να είναι πρωταγωνίστρια στα δικαιώματα των κοριτσιών. Από τότε που ξεκινήσαμε το βιβλίο, τυχαίνει το βιβλίο να έχει γραφτεί από τους καθηγητές που είναι στη Γ' Αθήνας σε συνεργασία με τη σχολική σύμβουλο Αγγλικής γιατί υπήρχε ένα παράπονο από τα παιδιά «Γιατί να αγοράσουμε βιβλίο και να μην κάνουμε ένα βιβλίο του δημοσίου;» και σε ένα καλοκαίρι έγινε αυτό το βιβλίο. Αν θυμάστε κάτι, το κομμάτι του Muzon εκεί, αναφέρει και τη Malala σαν ένα κοινωνικό πείραμα. Τους αναφέρει τη Malala, κάποιοι την έχουν ακούσει. Τους λέω ότι υπάρχει ένα βιβλίο της Malala το οποίο κάνει 10 ευρώ, συγκεκριμένα, έχω ψάξει την τιμή, «αν θέλετε βάλτε ο καθένας σας από 0,50€, αγοράστε το αυτό το βιβλίο, μοιραστείτε, διαβάστε, θα σας βοηθήσει και στην γενική μόρφωση, στις πανελλαδικές να γράψετε μια καλύτερη έκθεση και σε τελική ανάλυση μην περιμένετε όλα έτοιμα στο χέρι. Να μάθετε να προσφέρετε και στο τέλος να το προσφέρετε στη σχολική βιβλιοθήκη, να διαβάσουν και κάποιοι άλλοι». Νομίζω είμαι στα πλαίσια του νέου ΠΣ, έτσι δεν είναι, αυτό που κάνω; Το αποτέλεσμα που έχω πάρει είναι ότι δέχτηκα κατηγορία στο διευθυντή ότι «ο κύριος από εμάς ζητάει 0,50€ να δώσουμε κι εμείς δεν μπορούμε να δώσουμε 0,50€». Ο διευθυντής μου λέει «Αν θες να βρω ένα βιβλίο, αν σου δώσω εγώ τα λεφτά από τον σχολικό προϋπολογισμό», του λέω «το θέμα δεν είναι να αγοράσουμε εμείς, το θέμα είναι αυτοί να έχουν μια αυτενέργεια του μαθητή και να κάνουν κάτι». Εδώ και 5 χρόνια ξέροντας το αποτέλεσμα, επιμένω να κάνω αυτό το κοινωνικό πείραμα, ας το πούμε και φέτος έτυχε να κάνω αυτό το πείραμα τη στιγμή που γινόντουσαν επεισόδια, είχαν σκοτωθεί γυναίκες επειδή φοράνε μαντήλα ή τα δικαιώματα των γυναικών και λοιπά, εκείνη την

εποχή τους το είπα και πάλι το ίδιο αποτέλεσμα, «Ναι, πολύ καλή η ιδέα, θα πάρουμε» αλλά στο τέλος δεν υπάρχει τίποτα. Δηλαδή, εκεί κάνω μια σφυγμομέτρηση κατά πόσο αυτά τα παιδιά μπορούν να οργανωθούν κοινωνικά, ομαδικά, να κάνουν κάτι για το καλό τους. Δυστυχώς, δεν περπατάει αυτό.

Ε: Όσον αφορά στις ΤΠΕ, θεωρείτε ότι έχει ενσωματώσει τη χρήση τους;

Σ10: Εξωπραγματικά. Να σας πω πιο συγκεκριμένα. Κατά τη διάρκεια της επιμόρφωσης που γίνεται, το νέο ΠΣ κάπου προβλέπει να ηχογραφήσετε τον μαθητή, να βιντεοσκοπήσετε την παρουσίαση των μαθητών, μια ομιλία, έναν διάλογο και λοιπά. Πρώτον, υπάρχει το κώλυμα ότι στο σχολείο το κινητό δεν επιτρέπεται, δεν μπορούμε να βιντεοσκοπήσουμε για προστασία προσωπικών δεδομένων και λοιπά. Δεύτερον, δεν υπάρχει εξοπλισμός. Και όταν μια συναδέλφισσα είπε ότι, και να κλείσω αυτό το θέμα, «Πώς θα ηχογραφήσω τον μαθητή;», η απάντηση της επιμορφώτριας ήταν «Μα δεν έχετε στο σχολείο σας μια συσκευή, κάμερα που έχει τη δυνατότητα να ηχογραφήσει;». Και η θέση τους, των επιμορφωτών, είναι ότι τους έχει δοθεί μια οδηγία. Ότι αυτό που κάνουμε σήμερα, φανταστείτε, γίνεται με εξοπλισμό, μετά από 20 χρόνια που θα εφαρμοστεί μαζικά αυτό το πρόγραμμα. Τη στιγμή που εμείς, με τον εξοπλισμό που διαθέτουμε, ήδη είμαστε 20 χρόνια πιο πίσω. Δεν αναφέρω το κομμάτι που από τη στιγμή που δεν υπάρχει σύνδεση, ίντερνετ σε κάθε σχολική τάξη να μιλάμε για ΤΠΕ. Πολλοί συνάδελφοι απ' την τσέπη τους πληρώνουν τα δεδομένα για να μπορούν να κάνουν μάθημα. Είναι καλές οι επιδιώξεις που κάνει, θεωρητικά όπως σας είπα στην αρχή, εφαρμόζει και είναι πάρα πολύ καλά. Ωστόσο, όπως σας είπα πρέπει να λάβει υπ' όψιν του και την υπάρχουσα κατάσταση. Όταν δεν έχουμε ίντερνετ εμείς στο σχολείο, δεν έχουμε κάμερα πώς θα το εφαρμόσουμε αυτό; Για να κάνουμε μια παρουσίαση σε ένα προτζέκτορα, να σας πω εγώ από την πλευρά μου, πρέπει να κουβαλήσω μπαλαντέζα, πρέπει να κουβαλήσω τον προβολέα, να έχω ένα πολύμπριζο, τα γνωρίζετε. Ναι με καλά στα χαρτιά αλλά εφαρμόσιμο σε κάποιο άλλο περιβάλλον. Δεν ξέρω αν σας κάλυψα.

Ε: Βεβαίως. Τώρα, στο επόμενο κομμάτι ότι οι κατασκευαστές του Π.Σ. ισχυρίζονται πως έχουν επιχειρήσει το νέο αυτό Π.Σ. να είναι αρκετά ανοικτό ώστε να επιτρέψει τη μεγαλύτερη αυτενέργεια του εκπαιδευτικού να το προσαρμόζει στις συνθήκες της τάξης του, προσαρμόσιμο στις ιδιαίτερες ανάγκες μαθητών με διαφορετικές ικανότητες

και συμπεριληπτικό ώστε να μπορεί να δουλέψει καλά και με μαθητές από διαφορετικά πολιτισμικά περιβάλλοντα. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι έχει επιτευχθεί καθένας από τους παραπάνω στόχους;

Σ10: Όχι, θεωρητικά ναι, στα χαρτιά ναι, σας υπενθυμίζω όμως, νομίζω κάποιος, στο πανεπιστήμιο μου λέγανε ότι το ιδανικό τμήμα για ένα τμήμα ξένων γλωσσών το πολύ να είναι 8-10 άτομα. Όταν σε ένα τμήμα εγώ έχω 20 άτομα, να μιλήσουν 2 λεπτά ο καθένας το μάθημα έχει τελειώσει. Και τότε να κάνω όλα αυτά; Δηλαδή, αυτό είναι ολοφάνερο και στο νέο ΠΣ που ο καθηγητή πρέπει να είναι ζογκλέρ, πρέπει στο ίδιο μάθημα να κάνει και χρήση τεχνολογιών και ομαδική και ενέργεια των μαθητών και λοιπά, είναι πάρα πολύ υπερβολικές οι απαιτήσεις αυτών. Κι όμως ξέρετε, να σας πω κάτι, χρόνια δίνουμε μάχη για να μπορούμε να διαμορφώσουμε τα θρανία, ξέρω 'γώ, σε σχήματος Π ή τις προάλλες εγώ ήταν να βάλω ομαδική εργασία στους μαθητές γιατί το δίνει το υπάρχον βιβλίο, προϋποθέτει να βάλεις τους μαθητές σε ομάδες των 4 και λοιπά. Τους είπα να κάνουν νησίδες, να ενώσουν τα 2 θρανία, να κάθονται 4 μαθητές μαζί και να κάνουν ομαδική εργασία. Την επόμενη ώρα, η επόμενη καθηγήτρια που ήρθε, μου έκανε παράπονα, μου λέει «Γιατί άλλαξες τη διάταξη της τάξης; Εγώ θέλω τα θρανία σε μια διάταξη πίσω από την άλλη», μετά είχα να κάνω και με την καθαρίστρια, οπότε τι λέμε; Αυτό που σας είπα λέμε. Αν δεν παρέχει την κατάλληλη υποδομή, το πρόγραμμα από μόνο του δεν φέρνει την άνοιξη.

E: Τώρα, σχετικά με κάποια ειδικά χαρακτηριστικά που έχει, αρχικά ότι αξιοποιεί τις πιο πρόσφατα επικαιροποιημένες αναφορές στο Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες του Συμβουλίου της Ευρώπης (Common European Framework of Reference for Languages, 2020) καθώς και τις πρόσφατες προσθήκες του για τις δεξιότητες πολυγραμματισμού και ψηφιακού γραμματισμού. Θεωρείτε ότι αυτό είναι ορατό;

Σ10: Συμφωνώ, στα χαρτιά σας είπα είναι τέλειο, στην εφαρμογή χωλαίνει.

E: Το εντοπίζετε αυτό κάπου συγκεκριμένα μέσα στο ΠΣ;

Σ10: Τι να εντοπίσω; Αν υπάρχει το EFR; Σε κάθε κομμάτι υπάρχει EFR.

E: Ακριβώς. Υπάρχει κάποιο παράδειγμα που θα μπορούσατε να δώσετε, κάποια δραστηριότητα ίσως;

Σ10: Όλες οι ασκήσεις που βάζουν το EFR. Να σας πω ένα παράδειγμα που είχαμε, να μπορούν οι μαθητές να ετοιμάζουν μια οργάνωση, να συζητάνε μεταξύ τους, να κάνουν διαπραγματεύσεις μεταξύ τους. Το EFR είναι ολοφάνερο αλλά σας λέω είναι πάρα πολύ δύσκολο να εφαρμόζεται στη σχολική τάξη με την υπάρχουσα πραγματικότητα και την υποδομή και αν ακόμα να υπήρχαν τέλειες συνθήκες δεν μπορείς να εφαρμόσεις 4-5 συντελεστές που λέμε, σε ένα μάθημα. Έχω προσπαθήσει, πάνω από 1-2 πράγματα δεν μπορείς να κάνεις, παίρνω κάτι πιο απλό, πιο προσιτό από τους μαθητές.

E: Επίσης, ότι προκρίνει θεματικά πεδία που σχετίζονται άμεσα με την καθημερινότητα των σύγχρονων εφήβων;

Σ10: Βεβαίως, είναι ολοφάνερο 100%.

E: Κατά πόσο θεωρείτε ότι το νέο Π.Σ. θα σας βοηθήσει να οργανώσετε καλύτερα τη διδασκαλία σας; Πως σκοπεύετε να το αξιοποιείτε για το σκοπό αυτό;

Σ10: Κοιτάζτε κάτι και εγώ και οι συνάδελφοί μου δεν πιστεύουμε ότι το νέο ΠΣ θα μας βοηθήσει. Απεναντίας, μας δυσχεραίνει. Δυσχεραίνει όχι επειδή δε θέλουμε να υποστηρίξουμε ότι είναι ένα καλό πρόγραμμα, υπάρχουν λειτουργικά προβλήματα Και θα σας πω ένα πρόβλημα. Δεν ξέρω αν έχετε ακούσει τον αναπληρωτή καθηγητή που παραιτήθηκε από την κακή συμπεριφορά των μαθητών. Έχω μια άλλη συναδέλφισσα η οποία έρχεται στο σχολείο μας, συμπληρώνει ωράριο και πάει σε ένα άλλο σχολείο. Ήρθε μια μέρα εκνευρισμένη και μου λέει «Ξέρεις κάτι; Την ώρα που έκανα μάθημα ένας μαθητής στο ισόγειο, πίσω από κάγκελα, του είχαν βάλει αποβολή και μου ζήτησε να βγούμε για καφέ.». Το θέμα είναι αλλού, το θέμα δεν είναι στο ΠΣ. Εμένα μου αρέσει το ΠΣ και να σας πω, και από την επιμόρφωση έχω μάθει πολλά πράγματα που λέω μακάρι να είχαν γίνει αυτά και νωρίτερα αλλά το θέμα δεν είναι στο ΠΣ.

E: Πόσο καλά διατυπωμένα θεωρείτε ότι είναι ως τέτοια τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα στο νέο Π.Σ και πόσο βοηθητικά είναι στην οργάνωση της διδασκαλίας;

Σ10: Ξεκάθαρα και πάρα πολύ βοηθητικά.

E: Πως κρίνετε το περιεχόμενο (ύλη) που έχει συμπεριληφθεί στο νέο ΠΣ;

Σ10: Σύγχρονο και επίκαιρο και κατάλληλο για τους νέους. Ωστόσο, το θέμα είναι στους νέους που δεν το δέχονται αυτό. Ας πούμε, υπάρχει ένα κομμάτι, δεν ξέρω αν θυμάστε, με τις εξαρτήσεις, έτσι δεν είναι; Τον αλκοολισμό και λοιπά.

E: Ναι, στη Β' λυκείου.

Σ10: Προσπάθησα να το κάνω αυτό το κομμάτι με τους νέους πιστεύοντας και μάλιστα δεν πήγα με τη σειρά, το έκανα σαν 1^ο μάθημα για να προσελκύσω και λοιπά, κι έτσι όπως είναι το μάθημα δεν τους τραβάει.

E: Ναι, θέλει διαμόρφωση.

Σ10: Σαν ύλη είναι καθαρό το περιεχόμενο και η προσέγγιση αλλά teaching;

E: Ποια είναι η γνώμη σας για την οργάνωση του περιεχομένου του Π.Σ. σε ευρύτερα θεματικά πεδία τα οποία εξελίσσονται από τάξη σε τάξη; Πως πιστεύετε πως θα λειτουργήσει αυτή η καινοτομία;

Σ10: Τα θεματικά πεδία εξελίσσονται από τάξη σε τάξη, είναι πάρα πολύ καλά και οργανωμένο σας είπα. Ωστόσο, στο δικό μας κομμάτι δεν υπάρχει μια αναλογία μεταξύ των ενοτήτων. Για να σας δώσω ένα παράδειγμα, αν το ξέρετε καλά, το κομμάτι του book burning και το book thief έχει κάτι κείμενα 8 σελίδων και λοιπά και στο τέλος μας έχει ένα κομμάτι για τον Shakespeare που είναι 3 σελίδες. Δεν υπάρχει ισορροπία των μαθημάτων και λείπει και το κομμάτι, ας πούμε, σαν ένα τετράδιο ασκήσεων που λέμε και λοιπά γιατί καλά είναι που κάνουμε διαδραστικές ασκήσεις με τους μαθητές αλλά κάπου πρέπει και να γράφουν. Γιατί όταν ο μαθητής βλέπει το μάθημα μόνο διαδραστικό και μιλάμε εντάξει λέει «και τι ;», με τα χέρια στις τσέπες έρχεται.

E: Κατά πόσο το περιεχόμενο του νέου Π.Σ. απαντά στις σύγχρονες κοινωνικές προκλήσεις και συνθήκες;

Σ10: Πάρα πολύ.

E: Ωραία, υπάρχει κάποιο παράδειγμα πάνω σε αυτό;

Σ10: Να σας πω, το κεφάλαιο που έχουμε για τα δικαιώματα των ζώων, αν θυμάστε καλά, η κακομεταχείριση των ζώων, για την πολυπολιτισμικότητα, παγκοσμιοποίηση,

το κομμάτι που είναι με fast fashion είναι κάτι κομμάτια που δεν έχουν ξαναδεί οι μαθητές και είναι κάτι νέο για τους μαθητές. Όσον αφορά τη θεματολογία δεν υπάρχει πρόβλημα, σας είπα, το θέμα είναι αλλού.

E: Πως κρίνετε το περιεχόμενο του νέου Π.Σ. σε σχέση με το χρόνο που διατίθεται για τη διδασκαλία του μαθήματος; Τι θα αλλάζατε ως προς την ύλη για να είναι επαρκέστερος ο διαθέσιμος διδακτικός χρόνος;

Σ10: Εκεί θα έλεγα το εξής, Υπάρχει ένας κανόνας που λέει ότι αν θες να πετύχεις κάτι να προγραμματίσεις 50% του χρόνου σου για να εκπληρώσεις τους στόχους σου. Δυστυχώς ζητάει πάρα πολλά πράγματα, δηλαδή, θα ήθελα λιγότερο και εκεί υπάρχει ένας άλλος συντελεστής. Κάπου αναφέρεστε για ακαδημαϊκές ικανότητες των μαθητών και λοιπά, στον εξωτερικό όσο αυξάνεται η εκπαιδευτική βαθμίδα τόσο αυξάνονται και οι ώρες των αγγλικών. Ενώ εδώ συνέβη το αντίθετο. Όσο αυξάνεται η εκπαιδευτική βαθμίδα μειώνονται, ξεκινάμε με πολλές ώρες και μειώνεται.

E: Θα αλλάζατε κάτι ως προς τη διάταξη ή την προσθήκη/αφαίρεση επιμέρους ενοτήτων; Όσο έχετε δει.

Σ10: Κοιτάζτε, εγώ θα έλεγα το εξής, θα άλλαζα τα πάντα γιατί ένα τέτοιο πρόγραμμα πρέπει να είναι ευέλικτο και διαρθρωμένο. Επειδή τέτοια προγράμματα στηρίζονται στη χρήση αυθεντικού υλικού τα πράγματα αλλάζουν, οπότε πρέπει το βιβλίο να είναι ψηφιακό και κάθε χρόνο από τα 8 κεφάλαια το 1 κεφάλαιο να ανανεώνεται, δοκιμασμένο. Σε 3-4 χρόνια θα έχουμε ένα καινούριο βιβλίο. Δηλαδή, να χρησιμοποιήσω εγώ ένα άρθρο που έχει δημοσιευτεί στην εφημερίδα Independent πριν από 6 χρόνια δε λέει τίποτα, πρέπει να αλλάξει, πρέπει να είναι πιο ευέλικτο, έτσι δεν είναι; Συμφωνώ που χρησιμοποιούν αυθεντικό υλικό αλλά το αυθεντικό υλικό διαρκώς πρέπει να ανανεώνεται.

E: Ως παιδαγωγική φιλοσοφία οι κατασκευαστές του νέου Π.Σ. διακηρύσσουν μια προοδευτική-μαθητοκεντρική λογική ισχυριζόμενοι ότι: *«Τα ΠΣ προωθούν την ενεργό συμμετοχή και συνεργασία όλων των μαθητών/τριών, μέσω της δημιουργίας περιβαλλόντων καθοδηγούμενης μάθησης, αυτενέργειας, συνεργατικής δράσης σε ομάδες, διερευνητικής μάθησης, βιωματικής προσέγγισης, συνεργατικής επίλυσης προβλήματος, επικοινωνιακής προσέγγισης, και μετασχηματιστικής λογικής»*. Κατά

πόσο θεωρείτε ότι το νέο Π.Σ πράγματι διαπνέεται από αυτή την παιδαγωγική προσέγγιση;

Σ10: Πάρα πολύ.

Ε: Και θεωρείτε ότι είναι κατάλληλη για τη διδασκαλία του μαθήματος;

Σ10: Εγώ θα σας πω ένα πράγμα. Ότι αν οι μαθητές δεν έχουν μάθει ομαδική εργασία απ' το νηπιαγωγείο είναι πολύ αργά να μάθουν στο λύκειο. Έτσι δεν είναι;

Ε: Το καταλαβαίνω και μου το αναφέρατε και πιο πριν αυτό. Τώρα ως προς του εκπαιδευτικού της ειδικότητάς σας, πώς δέχτηκαν αυτό το ΠΣ;

Σ10: Πιο πολύ ως γραφειοκρατικό τέχνασμα. Η ουσία δεν αλλάζει σε κάτι, είναι για να παρουσιάσουν έργο μερικοί. Από τη στιγμή που μας λένε ότι θα κάνουμε πιλοτική εφαρμογή αλλά στο τέλος, θα ανατεθούν στους ιδιώτες, γιατί κάνουμε;

Ε: Λαμβάνοντας υπόψη την επαγγελματική ετοιμότητα των διδασκόντων, τις υλικές συνθήκες και την κουλτούρα των ελληνικών σχολείων θεωρείτε πως θα μπορούσαν να ανακύψουν κάποιες δυσκολίες στην εφαρμογή του νέου Π.Σ. και ποιες;

Σ10: Εσείς τι λέτε; Πάρα πολύ. Να σας δώσω ένα παράδειγμα. Επειδή κάνω εγώ ομίλους αριστείας που λέμε και θέλω να πάω τα παιδιά μου στον Βοτανικό κήπο, 10 παιδιά. Δεν μπορείτε να φανταστείτε τι γραφειοκρατία χρειάζεται για να πάρω υπογραφές, σφραγίδες, άδειες για να μετακινήσω 10 παιδιά σε μια γειτονική περιοχή, να κινηθώ με αστικό λεωφορείο, να δουν βοτανικό κήπο στα πλαίσια ενός προγράμματος τεχνολογίας.

Ε: Νομίζω τα καλύπτουμε όλα. Ως προς την επαγγελματική ετοιμότητα των διδασκόντων;

Σ10: Νομίζω αυτοί χρειάζονται να μάθουν πώς να κάνουν παρουσιάσεις και μαθήματα. Έχω ακούσει από πολλούς συναδέλφους άλλων ειδικοτήτων και λοιπά που ο επιμορφωτής πιο πολύ μονολογεί και λέει τα δικά του κατορθώματα και λοιπά και δεν ξέρουν να διδάσκουν, να επιμορφώνουν, τους λείπει το διδακτικό κομμάτι.

E: Εντοπίσατε από την πιλοτική εφαρμογή κάποια θετικά στοιχεία;

Σ10: Πάρα πολλά σας είπα, σύγχρονο, επίκαιρο, μαθητοκεντρικό, κοινωνικό. Το θέμα δεν είναι στο ΠΣ σας λέω.

E: Θα είχατε κάποιες συγκεκριμένες προτάσεις ώστε να βελτιωθεί το νέο Π.Σ.;

Σ10: Όχι, το ΠΣ σαν ΠΣ είναι καλό, το θέμα είναι αλλού.

E: Το κατανοώ. Και τέλος για την επιμόρφωση, ήταν αποτελεσματική ώστε να γίνουν σαφή και να προωθηθούν τα νέα στοιχεία του ΠΣ; Τι θα θέλατε να γίνει περισσότερο;

Σ10: Λιγότερα πράγματα, πιο συνεκτικό και πιο αποτελεσματικό, όχι να κάνουμε και αυτό και να κάνουμε και εκείνο, λιγότερα πράγματα και να φέρνουν αποτέλεσμα. Και αυτοί προφανώς πιέζονται να παρουσιάζουν πολλά πράγματα, έτσι δεν είναι; Πιο συνοπτικό και πιο λίγο.

E: Σας ευχαριστώ πάρα πολύ για το χρόνο σας.

Συνέντευξη 11, 9/11/22

E: Η παρούσα συνέντευξη έχει ως στόχο την καταγραφή των απόψεών σας για το νέο ΠΣ όπως το μελετήσατε και το εφαρμόσατε κατά τη φάση της πιλοτικής εφαρμογής του στο σχολείο σας. Οι απόψεις σας θα αξιοποιηθούν για τη βελτίωση του νέου προγράμματος σε συνδυασμό με όλα τα άλλα συμπεράσματα της πιλοτικής φάσης εφαρμογής του. Συνεπώς, κάποια στοιχεία για εσάς. Το φύλο σας;

Σ11: Γυναίκα.

E: Η ειδικότητά σας;

Σ11: Αγγλικής γλώσσας

E: Οι σπουδές σας;

Σ11: Μεταπτυχιακό.

E: Συγκεκριμένα;

Σ11: Ένας μεταπτυχιακός τίτλος στην «Διδακτική Αγγλικής ως Ξένη Γλώσσα» από το ΕΑΠ και ο άλλος μεταπτυχιακός τίτλος «Εκπαιδευτική Ηγεσία και Διοίκηση» από το Πανεπιστήμιο Λευκωσίας.

E: Τα χρόνια υπηρεσίας σας συνολικά;

Σ11: Θα κλείσω τα 30.

E: Τα χρόνια υπηρεσίας στο σχολείο πιλοτικής εφαρμογής του νέου Π.Σ.;

Σ11: Όχι, καθόλου γιατί η οργανική μου είναι στην Πρωτοβάθμια.

E: Ο χρόνος πιλοτικής εφαρμογής του νέου Π.Σ. σαφώς δεν υπάρχει;

Σ11: Όχι.

E: Πώς οργανώνετε καθημερινά το μάθημά σας και σε ποια στοιχεία ή υλικά στηρίζεστε για αυτό;

Σ11: Εάν ξεκινούσαμε την εφαρμογή του νέου αναλυτικού ΠΣ για την αγγλική γλώσσα θα οργάνωνα κι εγώ την μαθησιακή διδακτική διαδικασία με βάση αυτό το ΠΣ.

E: Συγκεκριμένα, υπάρχουν κάποια στοιχεία ή υλικά που θα χρησιμοποιούσατε;

Σ11: Θα χρησιμοποιούσα, εκτός το σχολικό διδακτικό εγχειρίδιο, το οποίο βέβαια θα δώσει τη θέση του στο πολλαπλό βιβλίο, οπότε θα μιλάμε για χρήσεις και άλλων βιβλίων αλλά και χρήση εκπαιδευτικού υλικού κατάλληλου βέβαια για μαθητές από το διαδίκτυο ή από άλλες πηγές.

E: Ποια είναι η γενική γνώμη σας για το νέο πρόγραμμα σπουδών;

Σ11: Το νέο ΠΣ έτσι όπως το γνώρισα μέσα απ' την μελέτη μου και την επιμόρφωση που πήρα θεωρώ πως είναι πάρα πολύ καινοτόμο και πολύ ανοιχτό για τον εκπαιδευτικό να κάνει τις επιλογές του.

E: Ως προς ποια στοιχεία θεωρείτε ότι διαφοροποιείται το νέο πρόγραμμα σπουδών από το υφιστάμενο; Πως κρίνετε αυτή τη διαφοροποίηση;

Σ11: Η καινοτομία που παρουσιάζει το νέο ΠΣ μεταξύ άλλων είναι ο ανάστροφος σχεδιασμός, δηλαδή τώρα δεν έχουμε στο νου μας ένα βιβλίο και το πώς θα το διδάξουμε, πώς θα καλύψουμε την ύλη μέχρι τέλος του έτους. Ξεκινάμε ανάποδα, ξεκινάμε απ' το τέλος, γι' αυτό λέγεται και ανάστροφος σχεδιασμός, δηλαδή έχουμε τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα που πρέπει να πετύχουμε και με βάση αυτά οργανώνουμε και τον προγραμματισμό της ύλης και τον προγραμματισμό της διδασκαλίας γενικότερα.

E: Εάν σας ζητούσαν να αναφέρετε ορισμένα στοιχεία που καθορίζουν τη φυσιογνωμία του μαθήματος όπως αυτή καθορίζεται από το νέο πρόγραμμα σπουδών ποια θα λέγατε ότι είναι αυτά; Που εντοπίζετε αυτά τα στοιχεία στο νέο Π.Σ;

Σ11: Όσον αφορά τώρα το μάθημα, τη φυσιογνωμία του μαθήματος σαφώς ένα ξενόγλωσσο μάθημα είναι από τη φύση του επικοινωνιακό, στοχεύει δηλαδή στην επικοινωνία αλλά στο νέο ΠΣ μπαίνει μέσα και η επικοινωνία με πολύ διαφορετικούς τρόπους. Δηλαδή δεν περιοριζόμαστε μόνο στο να μιλήσουμε ή να γράψουμε αλλά αναπτύσσουμε και περαιτέρω δεξιότητες όπως διάδραση, διαμεσολάβηση και βέβαια, πρώτη φορά κάνει την εμφάνισή της σαν δεξιότητα η διαδικτυακή επικοινωνία μέσω της ξένης γλώσσας.

E: Αυτά τα στοιχεία που μου αναφέρατε τα εντοπίζετε κάπου μέσα στο νέο ΠΣ;

Σ11: Όλοι αυτοί οι στόχοι, ας πούμε, που είπαμε, η απόκτηση των 7 πλέον δεξιοτήτων, μιλάμε για 7 δεξιότητες και όχι 4 όπως ήταν στο προηγούμενο ΠΣ. Αυτές οι δεξιότητες εντοπίζονται σαν προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα μέσα από τους περιγραφητές και τους επικοινωνιακούς δείκτες όπως αυτοί αποτυπώνονται στο Κοινό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Ξένες Γλώσσες. Και το νέο ΠΣ βασίζεται (στο Κοινό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Ξένες Γλώσσες), θα έλεγα ότι αυτό το Πλαίσιο Αναφοράς, το CEFR που λέμε, είναι η ραχοκοκαλιά του προγράμματος γιατί δίνει πάρα πολύ μεγάλη σημασία σε αυτούς τους περιγραφικούς δείκτες, τους επικοινωνιακούς δείκτες ανά επίπεδο γλωσσομάθειας.

E: Ποια θέση ανάμεσα στις εξής δυο περιγράφει καλύτερα κατά τη γνώμη σας για το νέο Π.Σ. Δικαιολογήστε την απάντησή σας.

Θέση Α: «Το νέο Π.Σ. προετοιμάζει καλύτερα τους μαθητές να αποκτήσουν γερές βάσεις για να ακολουθήσουν μετέπειτα εξειδικευμένες ακαδημαϊκές σπουδές»

Θέση Β: «Το νέο Π.Σ. προετοιμάζει καλύτερα τους μαθητές ώστε να μπορούν να αξιοποιήσουν τις γνώσεις που απέκτησαν από το μάθημα στην καθημερινή τους ζωή ως αυριανοί ενήλικοι Πολίτες»

Σ11: Θα έλεγα ότι η 2^η θέση περιγράφεται καλύτερα σαν στόχος του νέου ΠΣ.

E: Το εντοπίζετε κάπου αυτό; Θα μπορούσατε να δώσετε κάποιο παράδειγμα;

Σ11: Και μέσα από την θεματολογία που χρησιμοποιείται, είναι θέματα τα οποία απασχολούν και σχετίζονται άμεσα με τους μαθητές αυτής της ηλικίας, της ηλικίας του λυκείου.

E: Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι το νέο Π.Σ. έχει οργανικά ενσωματώσει τη χρήση των ΤΠΕ; Και αν μπορείτε να δώσετε και κάποια παραδείγματα.

Σ11: Έχει απόλυτα ενσωματώσει γιατί όπως είπαμε και πριν, ένας στόχος είναι η απόκτηση δεξιότητας της διαδικτυακής επικοινωνίας και στην προφορική και γραπτή. Μιλάμε, δηλαδή, για ικανότητα για παράδειγμα ας πούμε, ικανότητα και δεξιότητα

πρόσληψης προφορικού λόγου μέσα από ένα βίντεο ή παραγωγή γραπτού λόγου μέσα από ένα email, όλα αυτά είναι επικοινωνία που γίνεται μέσα απ' την τεχνολογία.

E: Οι κατασκευαστές του Π.Σ. ισχυρίζονται πως έχουν επιχειρήσει το νέο αυτό Π.Σ. να είναι αρκετά ανοικτό ώστε να επιτρέψει τη μεγαλύτερη αυτενέργεια του εκπαιδευτικού να το προσαρμόζει στις συνθήκες της τάξης του, προσαρμόσιμο στις ιδιαίτερες ανάγκες μαθητών με διαφορετικές ικανότητες και συμπεριληπτικό ώστε να μπορεί να δουλέψει καλά και με μαθητές από διαφορετικά πολιτισμικά περιβάλλοντα. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι έχει επιτευχθεί καθένας από τους παραπάνω τρεις στόχους; Και αν μπορείτε να δώσετε και κάποιο παράδειγμα.

Σ11: Σαφώς είναι ανοικτό εφόσον ο εκπαιδευτικός έχει τη δυνατότητα με τον ανάστροφο σχεδιασμό να φτάσει στο στόχο του μέσα από μέσα που εκείνος θα επιλέξει. Τι άλλο είπαμες

E: Επόμενο, ότι είναι προσαρμόσιμο στις ιδιαίτερες ανάγκες μαθητών με διαφορετικές ικανότητες.

Σ11: Ναι, το αν είναι προσαρμόσιμο, σαφώς γιατί προωθεί την διαφοροποιημένη παιδαγωγική και αυτό το ίδιο χαρακτηριστικό το κάνει και συμπεριληπτικό.

E: Οι κατασκευαστές του ισχυρίζονται ότι με το νέο Π.Σ το μάθημα αποκτάει τα εξής ειδικά χαρακτηριστικά: το πρώτο είναι ότι αξιοποιεί τις πιο πρόσφατα επικαιροποιημένες αναφορές στο Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες του Συμβουλίου της Ευρώπης (Common European Framework of Reference for Languages, 2020) καθώς και τις πρόσφατες προσθήκες του για τις δεξιότητες πολυγραμματισμού και ψηφιακού γραμματισμού. Μου αναφέρατε και πριν πως αυτό είναι ορατό ως χαρακτηριστικό στο νέο ΠΣ, σωστά;

Σ11: Ναι.

E: Υπάρχει κάποιο παράδειγμα που θα μπορούσατε να μου δώσετε;

Σ11: Είναι αυτοί οι περιγραφητές, οι επικοινωνιακοί δείκτες που σίγουρα αξιοποιούνται και επίσης, αυτοί οι περιγραφητές γίνονται πάρα πολύ εύκολα οι στόχοι ενός διδακτικού σεναρίου, δηλαδή, εύκολα γίνονται ο στόχος του μαθήματος.

E: Ένα άλλο χαρακτηριστικό είναι ότι προκρίνει θεματικά πεδία που σχετίζονται άμεσα με την καθημερινότητα των σύγχρονων εφήβων, τις ανάγκες αλλά και τις επιθυμίες τους.

Σ11: Ναι, έχει και κοινωνικά θέματα στη θεματολογία και το περιβάλλον. Ένα πάρα πολύ ωραίο θέμα είναι η παγκόσμια φυσική κληρονομιά που θεωρώ ότι είναι ένα θέμα που αφορά όλους τους μαθητές για να νιώσουν ότι είναι μέρος του κόσμου που ανήκουν.

E: Και ένα άλλο χαρακτηριστικό, ότι στοχεύει στη γνωριμία των μαθητών/μαθητριών τόσο με το γλωσσικό όσο και με το πολιτισμικό και πολιτιστικό περιβάλλον των διαφόρων χωρών. Αυτό είναι ορατό;

Σ11: Θα μπορούσε να γίνει ορατό μέσα από τα κείμενα ή το διδακτικό υλικό που θα διαλέξει ο εκπαιδευτικός.

E: Κατά πόσο συμφωνείτε εσείς προσωπικά με τις συγκεκριμένες επιλογές, με αυτά τα χαρακτηριστικά;

Σ11: Ναι, συμφωνώ γιατί το μάθημα αποκτά αυτά τα ειδικά χαρακτηριστικά, συμφωνώ απόλυτα.

E: Κατά πόσο θεωρείτε ότι το νέο Π.Σ. θα σας βοηθήσει να οργανώσετε καλύτερα τη διδασκαλία σας; Πως σκοπεύετε να το αξιοποιείτε για το σκοπό αυτό;

Σ11: Και το χαρακτηριστικό του ανάστροφου σχεδιασμού και η σύνδεσή του με το CEFR. Γιατί όπως είπαμε και πριν αυτοί οι περιγραφητές γίνονται και στόχοι του μαθήματος.

E: Συνεπώς, θα σας βοηθήσει να το οργανώσετε καλύτερα, πιο δομημένα ίσως;

Σ11: Ναι, καλύτερα και πιο σωστά και πιο εύκολα.

E: Τώρα κάποιες ειδικότερες ερωτήσεις. Πόσο καλά διατυπωμένα θεωρείτε ότι είναι τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα στο νέο Π.Σ και πόσο βοηθητικά είναι στην οργάνωση της διδασκαλίας του μαθήματος;

Σ11: Ναι, επανερχόμαστε και πάλι στο θέμα των περιγραφητών που αντικατοπτρίζουν τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα και μας βοηθά να βάλουμε τους στόχους στο μάθημα. Δηλαδή, όταν ας πούμε, μιλάμε για κατανόηση ενός κειμένου που είναι εξειδικευμένο περιεχόμενο και αυτό διατυπώνεται ως περιγραφητής, άρα, λοιπόν, εμείς ως εκπαιδευτικοί μπορούμε να διαλέξουμε ένα κείμενο, ας πούμε, με ορολογία ή με άλλο εξειδικευμένο περιεχόμενο και να το εντάξουμε στο μάθημά μας υλοποιώντας αυτόν τον στόχο.

E: Πως κρίνετε το περιεχόμενο (ύλη) που έχει συμπεριληφθεί στο νέο πρόγραμμα σπουδών; Όσο μπορέσατε να δείτε.

Σ11: Την κρίνω σωστή, σωστό το περιεχόμενο γιατί η θεματολογία του άπτεται των ενδιαφερόντων των παιδιών αυτής της ηλικίας.

E: Ποια είναι η γνώμη σας για την οργάνωση του περιεχομένου του Π.Σ. σε ευρύτερα θεματικά πεδία τα οποία εξελίσσονται από τάξη σε τάξη; Πως πιστεύετε πως θα λειτουργήσει αυτή η καινοτομία;

Σ11: Πράγματι εξελίσσονται αυτά τα πεδία από τάξη σε τάξη. Στην Α' λυκείου, σαφώς, έχουμε «ευκολότερα» θέματα και όπως τα παιδιά εξελίσσονται, εξελίσσονται και τα θέματα.

E: Πως πιστεύετε πως θα λειτουργήσει αυτό;

Σ11: Θα λειτουργήσει γιατί είναι διαφορετικά τα ενδιαφέροντα των παιδιών, καθώς μεγαλώνουν θα έχουν άλλα ενδιαφέροντα.

E: Κατά πόσο το περιεχόμενο του νέου Π.Σ. απαντά στις σύγχρονες κοινωνικές προκλήσεις και συνθήκες δηλαδή περιβαλλοντικές προκλήσεις, πολυπολιτισμικότητα, παγκοσμιοποίηση, συμπερίληψη και εάν μπορείτε να δώσετε κάποια παραδείγματα.

Σ11: Για παράδειγμα έχουμε, όπως είπαμε και πριν, για την παγκόσμια φυσική κληρονομιά που απαντά στο θέμα των περιβαλλοντικών προκλήσεων, έχουμε θέματα ανοχής και αποδοχής της διαφορετικότητας, άρα μιλάμε για συμπερίληψη και η πολυπολιτισμικότητα. Δηλαδή, είναι απ' όλα τα θέματα που είναι στη σύγχρονη κοινωνία πάρα πολύ σημαντικά.

Ε: Πως κρίνετε το περιεχόμενο του νέου Π.Σ. σε σχέση με το χρόνο που διατίθεται για τη διδασκαλία του μαθήματος; Τι θα αλλάζατε ως προς την ύλη για να είναι επαρκέστερος ο διαθέσιμος διδακτικός χρόνος;

Σ11: Θα μπορούσα να πω ότι αυτό που πρέπει να γίνει είναι να αυξηθούν οι ώρες διδασκαλίας αλλά επειδή αυτό δεν το βλέπω πιθανό, δεν θα πρέπει να μειωθεί το περιεχόμενο, δε θεωρώ ότι πρέπει να μειωθεί, απλά θα μπορούσε να αλλάξει η οργάνωση του περιεχομένου.

Ε: Θα αλλάζατε κάτι και τι θα ήταν αυτό ως προς τη διάταξη ή την προσθήκη/αφαίρεση επιμέρους ενότητων;

Σ11: Όχι, δε θα άλλαζα κάτι. Από την επιμόρφωση που πήρα δε θεωρώ ότι κάτι με ενόχλησε ως προς αυτό.

Ε: Κάποια προσθήκη ίσως;

Σ11: Προσθήκη ως προς τις ενότητες; Κάποιο κομμάτι όπου θα μπορούσε ο εκπαιδευτικός να διαλέξει ή κάτι σαν παράρτημα που να δίνει πληροφορίες, να δίνει κυρίως συνδέσμους σε περισσότερο εκπαιδευτικό υλικό.

Ε: Ως παιδαγωγική φιλοσοφία οι κατασκευαστές του νέου Π.Σ. διακηρύσσουν μια προοδευτική-μαθητοκεντρική λογική ισχυριζόμενοι ότι: *«Τα ΠΣ προωθούν την ενεργό συμμετοχή και συνεργασία όλων των μαθητών/τριών, μέσω της δημιουργίας περιβαλλόντων καθοδηγούμενης μάθησης, αυτενέργειας, συνεργατικής δράσης σε ομάδες, διερευνητικής μάθησης, βιοματικής προσέγγισης, συνεργατικής επίλυσης προβλήματος, επικοινωνιακής προσέγγισης, και μετασχηματιστικής λογικής»*. Κατά

πόσο θεωρείτε ότι το νέο Π.Σ πράγματι διαπνέεται από αυτή την παιδαγωγική προσέγγιση;

Σ11: Διαπνέεται, πράγματι, και αυτό μπορεί να γίνει αντιληπτό μέσα από τους περιγραφητές. Γιατί έχουμε, ας πούμε, σαν δεξιότητα την προφορική και γραπτή διάδραση ή έχουμε την διαμεσολάβηση και κυρίως μας ενδιαφέρει η συνέργεια, πρέπει να υπάρχουν ομαδικές δραστηριότητες, άρα πράγματι ενισχύεται αυτή η μαθητοκεντρική λογική. Και επίσης, από τη στιγμή που βάζουμε μπροστά τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα γίνεται μαθητοκεντρικό το ΠΣ.

Ε: Κατά πόσο συμφωνείτε ότι η παραπάνω προοδευτική-μαθητοκεντρική λογική είναι κατάλληλη για τη διδασκαλία του μαθήματός σας;

Σ11: Εφόσον είστε κι εσείς καθηγήτρια αγγλικών το γνωρίζετε ότι από μόνο του το μάθημα είναι πρωτοπόρο σε μια προοδευτική και μαθητοκεντρική λογική γιατί ήταν από τα πρώτα, ας πούμε, διδακτικά αντικείμενα που έβαλε μέσα την ομαδική εργασία, έβαλε μέσα την ενσωμάτωση της τεχνολογίας, έβαλε μέσα το βιωματικό στοιχείο. Άρα, λοιπόν, ειδικά το μάθημά μας θεωρώ ότι έχει εξ ορισμού αυτή την προοδευτική λογική.

Ε: Και κάποιες ερωτήσεις για την εφαρμοσιμότητά του. Πώς δέχτηκαν γενικά οι εκπαιδευτικοί της ειδικότητάς σας το νέο ΠΣ;

Σ11: Εγώ σαν επιστημονική ευθύνη είχα μόνο ένα πρότυπο Λύκειο οπότε δεν ήρθα σε άμεση επαφή με αυτό. Σαφώς υπήρχε δυσκολία, υπήρχε δυσκολία σε σχέση με το καινούριο. Ως κάτι καινούριο δυσκόλεψε τους εκπαιδευτικούς και επίσης, το επίπεδο των μαθητών του Λυκείου δεν είναι αυτό που οιονίζεται το ΠΣ, σαφώς υπάρχουν προβλήματα με το επίπεδο. Ναι μεν αλλά.. Δηλαδή, ωραία, έχουμε όλο αυτό το ΠΣ, η θεματολογία του απευθύνεται σε μαθητές Λυκείου αλλά όμως το γλωσσικό επίπεδο δεν είναι πάντα αυτό που μπορεί να σηκώσει αυτό το βάρος. Και μιλάμε τώρα για το πρότυπο Λύκειο αυτό ήταν σε πρωτεύουσα νομού βέβαια αλλά άλλο πράγμα η Αττική, ας πούμε η Αθήνα, κι άλλο πράγμα μια επαρχιακή πόλη.

E: Σαφώς υπάρχουν διαφορές, το καταλαβαίνω. Λαμβάνοντας υπόψη την επαγγελματική ετοιμότητα των διδασκόντων, τις υλικές συνθήκες και την κουλτούρα των ελληνικών σχολείων θεωρείτε πως θα μπορούσαν να ανακύψουν κάποιες δυσκολίες στην εφαρμογή του νέου Π.Σ. και ποιες;

Σ11: Ναι, υπάρχουν δυσκολίες. Κατ' αρχήν δεν θεωρώ ότι αυτή, ας πούμε, η μεικτή επιμόρφωση που πήραν οι εκπαιδευτικοί των πρότυπων Λυκείων ήταν αρκετή ώστε να το αφομοιώσουν αυτό το ΠΣ και να το περάσουν. Δηλαδή, ένας εκπαιδευτικό δε φτάνει να κάνει μια γρήγορη επιμόρφωση για να διδάξει το νέο ΠΣ, αυτό το πράγμα χρειάζεται βάθος χρόνου. Οι υλικές συνθήκες, πράγματι, στον τομέα που είναι απαραίτητη η χρήση της τεχνολογίας, ξέρουμε ότι στα ελληνικά σχολεία ακόμη δεν υπάρχει παν τού καλή σύνδεση στο ίντερνετ, δεν υπάρχουν χώροι, ας πούμε, αν ο εκπαιδευτικός αγγλικών χρησιμοποιεί το εργαστήριο που δεν είναι στη διάθεσή του πάντα, υπάρχουν υλικές συνθήκες. Ακόμη και το θέμα της φωτοτυπίας, ας πούμε, πολλές φορές είναι πρόβλημα και στην κουλτούρα. Το μάθημά μας, όπως είπαμε, είναι εξ ορισμού πρωτοπόρο και ξεκίνησε από πολλά χρόνια πριν να εφαρμόζει πρωτοπόρες τεχνικές και μεθόδους που στα αυτιά και τα μάτια των υπόλοιπων εκπαιδευτικών φάνταζαν κάπως περίεργες και συγκέντρωναν και κάποια, ας πούμε, σχόλια. Κάτι που σημαίνει ότι ίσως και τώρα μπορεί να υπάρξει κάποια κριτική.

E: Με βάση την εμπειρία σας από την πιλοτική εφαρμογή του νέου Π.Σ., από την γενικότερη γνώση του νέου ΠΣ, ποιες ήταν οι σημαντικότερες δυσκολίες/αδυναμίες του που εντοπίσατε; Ποια ήταν τα σημαντικότερα θετικά στοιχεία του που διαπιστώσατε;

Σ11: Δυσκολίες ήταν ο χρόνος, ο λιγοστός χρόνος, τα πολυπληθή τμήματα, η έλλειψη κατάλληλου υλικού, οι εκπαιδευτικοί κλήθηκαν να εφαρμόσουν το νέο ΠΣ με ένα διδακτικό εγχειρίδιο που αναφέρεται στο προηγούμενο ΠΣ. Δεν είναι, δηλαδή, συμβατό το υλικό με το πρόγραμμα. Και έπρεπε να βρουν οι ίδιοι οι εκπαιδευτικοί υλικό που να μπορούν να το χρησιμοποιήσουν για να επιτύχουν τους στόχους.

E: Καταλαβαίνω, είναι μια δυσκολία. Κάποια θετικά στοιχεία που ίσως διαπιστώσατε;

Σ11: Η θεματολογία και η ελευθερία. Δηλαδή, το ότι δεν υπάρχει συγκεκριμένο διδακτικό εγχειρίδιο γι' αυτό το ΠΣ είναι ένα δίκικο μαχαίρι, ας πούμε. Απ' τη μια είναι αδυναμία κι απ' την άλλη είναι θετικό στοιχείο που είναι ο εκπαιδευτικό ελεύθερος να βάλει ένα άλλο υλικό.

Ε: Κλείνοντας τη συζήτησή μας, ποιες συγκεκριμένες προτάσεις θα είχατε να κάνετε για πιθανή βελτίωση του νέου Π.Σ.;

Σ11: Επειδή δεν το έχω εφαρμόσει εγώ στην τάξη, δεν μπορώ να κάνω κάποια πρόταση.

Ε: Και μια τελευταία ερώτηση, η επιμόρφωση ήταν αποτελεσματική στο να γίνουν σαφή και να προωθηθούν τα νέα στοιχεία του ΠΣ; Τι θα θέλατε να γίνει περισσότερο;

Σ11: Δεν ξέρω τι επιμόρφωση ακριβώς έλαβαν οι εκπαιδευτικοί των πρότυπων σχολείων. Εγώ κρίνω από την επιμόρφωση που πήρα εγώ, αλλά, σαφώς, οι εκπαιδευτικοί πρέπει να έχουν περισσότερες ώρες επιμόρφωση, πρέπει να επιμορφωθούν και άλλες ώρες, δε φτάνει αυτή η επιμόρφωση και να είναι σε πιο πρακτικά ζητήματα. Αυτό που λείπει περισσότερο, πρέπει να γίνουν κάποιες δειγματικές διδασκαλίες, είτε από εμένα ως συντονίστρια ή ακόμη και με ετεροπαρατήρηση, δηλαδή να διδάξει κάποιος εκπαιδευτικός μια ενότητα από το ΠΣ και να την παρακολουθήσει κάποιος άλλος.

Ε: Σας ευχαριστώ πολύ.

Συνέντευξη 12, 18/11/22

E: Η παρούσα συνέντευξη έχει ως στόχο την καταγραφή των απόψεών σας για το νέο ΠΣ όπως το μελετήσατε και το εφαρμόσατε κατά τη φάση της πιλοτικής εφαρμογής του στο σχολείο σας. Οι απόψεις σας θα αξιοποιηθούν για τη βελτίωση του νέου προγράμματος σε συνδυασμό με όλα τα άλλα συμπεράσματα της πιλοτικής φάσης εφαρμογής του. Αρχικά, κάποιες ερωτήσεις για εσάς. Το φύλο σας;

Σ12: Γυναίκα.

E: Η ειδικότητά σας;

Σ12: Αγγλικής φιλολογίας.

E: Οι σπουδές που έχετε κάνει;

Σ12: Αγγλικής φιλολογίας και μεταπτυχιακά.

E: Συγκεκριμένα το μεταπτυχιακό σας;

Σ12: TESOL στο ΕΑΠ, είναι Teaching English as Second Language.

E: Τα χρόνια υπηρεσίας σας, συνολικά;

Σ12: 21. Στο δημόσιο, έτσι;

E: Ναι, τα χρόνια υπηρεσίας στο σχολείο πιλοτικής εφαρμογής του νέου Π.Σ.;

Σ12: 7.

E: Ο χρόνος πιλοτικής εφαρμογής του νέου Π.Σ.;

Σ12: Που θα γίνει από εδώ και πέρα.

E: Πόσο έχετε εφαρμόσει μέχρι στιγμής.

Σ12: Επειδή είμαι σε Γυμνάσιο, εγώ δεν έχω κάνω εφαρμογή των νέων ΠΣ γιατί είναι του Λυκείου.

E: Πώς οργανώνετε καθημερινά το μάθημά σας και σε ποια στοιχεία ή υλικά στηρίζετε για αυτό;

Σ12: Μέσα από το υλικό του βιβλίου γιατί στα Γυμνάσια έχουμε βιβλία, κανονικά και από εκεί και πέρα με αρκετές ηλεκτρονικές πηγές τις οποίες χρησιμοποιώ πάνω στο κάθε μάθημα.

E: Τώρα, κάποιες γενικές ερωτήσεις για το νέο πρόγραμμα σπουδών. Ποια είναι η γενική γνώμη σας για το νέο πρόγραμμα σπουδών;

Σ12: Ειδικά το κομμάτι που αφορούσε στη δημιουργία μαθημάτων μου φάνηκε λίγο θεωρητικό παραπάνω, δηλαδή, ήθελε κάτι πιο πρακτικό έχω την εντύπωση. Κατά τ' άλλα το γεγονός ότι πατάει λιγάκι σε γνώσεις νέες και διαθεματικότητα και τα λοιπά μου άρεσε. Λίγο με ενόχλησε το γεγονός, επαναλαμβάνω, ότι ήταν αρκετά θεωρητικό το κομμάτι αυτό της δημιουργίας των μαθημάτων, κολλούσαμε δηλαδή σε επίπεδα αντί να πάμε σε κάτι πιο πρακτικό.

E: Ως προς ποια στοιχεία θεωρείτε ότι διαφοροποιείται το νέο πρόγραμμα σπουδών από το υφιστάμενο; Πως κρίνετε αυτή τη διαφοροποίηση;

Σ12: Η διαφορά είναι, μάλλον, ότι αυτή τη στιγμή υπάρχει πιο πολύ focus επάνω στους στόχους, ότι βάζουμε στόχους για να υλοποιηθούν, αυτή ήταν νομίζω, για' μένα, η ειδοποιός διαφορά. Κάτι το οποίο εκ των πραγμάτων γινόταν ούτως ή άλλως απλά τώρα έχει και λίγο θεωρητικό υπόβαθρο παραπάνω το συγκεκριμένο, αυτό.

E: Πως κρίνετε εσείς αυτή τη διαφοροποίηση;

Σ12: Θα επαναλάβω αυτό που είπα προηγουμένως ότι εκ των πραγμάτων γινόταν αυτό, δηλαδή βάζει κάποιος καθηγητής στόχο μπροστά του τι θα κάνει ακριβώς για να το διδάξει, να το υλοποιήσει. Εγώ θα ήθελα λίγο να μην κολλάμε στο θεωρητικό κομμάτι του στόχου αλλά να πάμε στην πράξη περισσότερο.

E: Εάν σας ζητούσαν να αναφέρετε ορισμένα στοιχεία που καθορίζουν τη φυσιογνωμία του μαθήματος όπως αυτή καθορίζεται από το νέο πρόγραμμα σπουδών ποια θα λέγατε ότι είναι αυτά; Που εντοπίζετε αυτά τα στοιχεία στο νέο Π.Σ;

Σ12: Δεν μπορώ να πω ότι καταλαβαίνω ακριβώς την ερώτηση είναι μια αλήθεια. Στο τι ακριβώς θα πρέπει να στηρίξω δηλαδή το μάθημά μου για να μπορέσω να κάνω...

E: Κάποια καινούρια στοιχεία, βασικά, τα οποία να καθορίζουν το μάθημα, δηλαδή, μια καινοτομία που βλέπετε εσείς στο ΠΣ. Προωθεί κάτι;

Σ12: Δεν μπορώ να σα πω ότι βρήκα πολλές διαφορές με το υφιστάμενο, με τα νέα ΠΣ γενικότερα. Ή μάλλον η μόνη διαφορά που βρήκα ήταν αυτό, ότι έπρεπε λιγάκι να πάμε πρώτα στους στόχους, στη στοχοθεσία και σύμφωνα με αυτό να πατήσουμε στη συγκεκριμένη θεματολογία σύμφωνα με το υλικό, το καινούριο που έχει δοθεί στο Λύκειο. Να πω ότι εγώ, επειδή δεν είμαι Λυκείου και δεν έχω κάνει πρακτική εφαρμογή στο όλο πακετάκι, έχω μείνει λιγάκι σε ό, τι έχω ακούσει το καλοκαίρι στη θεωρία, δηλαδή, δεν έχω κάνει πράξη.

E: Ποια θέση ανάμεσα στις εξής δυο περιγράφει καλύτερα κατά τη γνώμη σας για το νέο Π.Σ. Δικαιολογήστε την απάντησή σας.

Θέση Α: «Το νέο Π.Σ. προετοιμάζει καλύτερα τους μαθητές να αποκτήσουν γερές βάσεις για να ακολουθήσουν μετέπειτα εξειδικευμένες ακαδημαϊκές σπουδές»

Θέση Β: «Το νέο Π.Σ. προετοιμάζει καλύτερα τους μαθητές ώστε να μπορούν να αξιοποιήσουν τις γνώσεις που απέκτησαν από το μάθημα στην καθημερινή τους ζωή ως αυριανοί ενήλικοι Πολίτες»

Σ12: Θεωρώ ότι το 2^ο ισχύει, χωρίς να έχει καμία διαφορά από το υπάρχον, επειδή ακριβώς υπάρχει αυτή η ευελιξία να είναι communicative όλο το μάθημα, επικοινωνιακό, να στοχεύουν σε ολιστικές γνώσεις οι μαθητές και όχι μόνο στην απόκτηση κάποιου βαθμού ή κάποιου ακαδημαϊκού πτυχίου και τα λοιπά.

E: Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι το νέο Π.Σ. έχει οργανικά ενσωματώσει τη χρήση των ΤΠΕ; Εάν μπορείτε να δώσετε και κάποιο παράδειγμα.

Σ12: Πολύ γιατί στηρίζεται πάρα πολύ πάνω στην τεχνολογία ούτως ή άλλως εμπλέκοντας τους μαθητές μέσα από ερευνητικές διαδικασίες στο να ψάξουν, να βρουν, να κάνουν, δηλαδή, και το κομμάτι το βιωματικό που έχουν να κάνουν, συνήθως στηρίζεται πάνω σε κάποια έρευνα που θα γίνει, εκ των πραγμάτων, μέσα από ψηφιακές λειτουργίες και τεχνολογίες.

E: Οι κατασκευαστές του Π.Σ. ισχυρίζονται πως έχουν επιχειρήσει το νέο αυτό Π.Σ. να είναι αρκετά ανοικτό ώστε να επιτρέψει τη μεγαλύτερη αυτενέργεια του εκπαιδευτικού να το προσαρμόζει στις συνθήκες της τάξης του, προσαρμόσιμο στις ιδιαίτερες ανάγκες μαθητών με διαφορετικές ικανότητες και συμπεριληπτικό ώστε να μπορεί να δουλέψει καλά και με μαθητές από διαφορετικά πολιτισμικά περιβάλλοντα.

Σ12: Θα συμφωνήσω με όλα. Και με τα 3 θα συμφωνήσω.

E: Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι έχει επιτευχθεί καθένας από τους παραπάνω τρεις στόχους; Εάν μπορείτε να δώσετε και κάποιο παράδειγμα.

Σ12: Έχει να κάνει πάλι κι αυτό με το πώς, τελικά, χρησιμοποιεί ο κάθε εκπαιδευτικός ίσως το υλικό το οποίο υπάρχει. Το ίδιο το υλικό του Λυκείου απ' όσο είχα δει, όντως έχει και διαπολιτισμικότητα και ανάμειξη και τα πάντα μέσα και τεχνολογία. Από εκεί και πέρα όμως έχει να κάνει, γενικότερα, με τον καθηγητή που θα χρησιμοποιήσει το υλικό, κατά πόσο θα είναι ευέλικτος για να βάλει όλα αυτά μέσα. Δηλαδή, πέρα από τον μπούσουλα που δίνει κάθε μια εργασία, το υλικό που μπορεί να δημιουργηθεί είτε σχέδια μαθημάτων που υπάρχουν, κατά πόσο ο εκπαιδευτικός ο ίδιος θα μπορέσει τελικά να χρησιμοποιήσει και τη διάδραση και την πολυπολιτισμικότητα και τα λοιπά. Υπάρχουν όμως σαν υπόβαθρο, θεωρώ ότι υπάρχουν μέσα και ότι μπορεί να γίνουν πολύ καλά από τους μαθητές, σε μεγάλο βαθμό δηλαδή ότι μπορούν να αξιοποιηθούν αυτά, ναι.

E: Οι κατασκευαστές του ισχυρίζονται ότι με το νέο Π.Σ το μάθημα αποκτάει τα εξής ειδικά χαρακτηριστικά: το πρώτο είναι ότι αξιοποιεί τις πιο πρόσφατα επικαιροποιημένες αναφορές στο Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες του Συμβουλίου της Ευρώπης (Common European Framework of Reference for Languages, 2020) καθώς και τις πρόσφατες προσθήκες του για τις δεξιότητες πολυγραμματισμού και ψηφιακού γραμματισμού. Θεωρείτε ότι είναι αυτό ορατό στο νέο ΠΣ;

Σ12: Ναι, είναι και μάλιστα παραείναι. Αυτό είναι το κομμάτι στο οποίο διαφώνησα εγώ από την αρχή. Όσον αφορά στον ψηφιακό γραμματισμό βεβαίως έχουν μπει μέσα πάρα πολλές παράμετροι που τον εντείνουν κι αυτόν και μέσα στον οδηγό που υπάρχει υπάρχουν και συγκεκριμένα σημεία. Αυτό που δε μου άρεσε σε όλο αυτό, ξαναλέω στη δημιουργία υλικού βέβαια, προφανώς χρησιμοποιώντας το αυτό ως εκπαιδευτικός δε

θα μπω στη διαδικασία του να ψάξω ακριβώς πού κολλάει, σε ποιο επίπεδο είναι Γ2 και σε ποιο επίπεδο είναι Γ1 αλλά στη δημιουργία υλικού επειδή έπρεπε να δούμε ότι προφανώς στο να συνάδει, τέλος πάντων, αυτό το μάθημα που θα φτιάχναμε με το επίπεδο και με όλες τις παραμέτρους που υπήρχαν μέσα, αυτό ήταν πολύ θεωρητικό για' μένα. Αν πάμε όμως στην ουσία, πραγματικά, πατάει πάνω σε πολλά. Δηλαδή, υπάρχει διάκριση στα επίπεδα, υπάρχει χρήση επιπέδων κανονικά, υπάρχει ψηφιακή τεχνολογία που έχει μέσα και όντως είναι κι αυτή σημαντική μέσα σε όλη τη διαδικασία. Οπότε, ναι, υπάρχουν όλα αυτά σε μεγάλο βαθμό, ξαναλέω ας μην είναι σε τόσο μεγάλο θεωρητικό πλαίσιο, αυτό, μια παράκληση.

E: Ένα άλλο χαρακτηριστικό είναι ότι προκρίνει θεματικά πεδία που σχετίζονται άμεσα με την καθημερινότητα των σύγχρονων εφήβων, τις ανάγκες αλλά και τις επιθυμίες τους. Αυτό εσείς θεωρείτε ότι είναι ορατό;

Σ12: Αυτό βλέποντας το βιβλίο υλικού που έχει έρθει στο Λύκειο, ναι, θα έλεγα. Και η θεματολογία που υπάρχει μέσα στον οδηγό επιμόρφωσης του επιμορφωτή είναι, όντως συνάδει δηλαδή η θεματολογία πολύ με τα ενδιαφέροντα των παιδιών τέλος πάντων. Θεωρώ ότι, ναι, είναι μέσα.

E: Και επίσης, ότι στοχεύει στη γνωριμία των μαθητών/μαθητριών τόσο με το γλωσσικό όσο και με το πολιτισμικό και πολιτιστικό περιβάλλον των διαφόρων χωρών.

Σ12: Ναι, βεβαίως κι αυτό είναι όντως, πάλι από τη θεματολογία μέσα θα πω ότι πιάνει αρκετές κουλτούρες, ούτως ή άλλως και είναι πολύ ενδιαφέρον, είναι πολυεπίπεδο, τέλος πάντων το υλικό, πιάνει πολλά επίπεδα, πολλούς πολιτισμούς.

E: Εσείς κατά πόσο συμφωνείτε με τις συγκεκριμένες επιλογές, με αυτά τα χαρακτηριστικά;

Σ12: Μου αρέσουν όταν γίνεται η πρακτική τους υλοποίηση, το φοβάμαι λιγάκι αυτό, να μη μπούμε σε μια διαδικασία θεωρητικού υποβάθρου χωρίς να υπάρχει πρακτική υλοποίηση. Δηλαδή, ακόμα κι εγώ τώρα ως εκπαιδεύτρια στη Β' φάση, να μην δείξω στους ανθρώπους, τέλος πάντων, που θα επιμορφωθούν, το θεωρητικό πλαίσιο και χάσουμε λιγάκι την ουσία από το πρακτικό. Γιατί πραγματικά το υλικό είναι τόσο υπέροχο που θα πρέπει να γίνει αξιοποίησή του ουσιαστική. Συμφωνώ, λοιπόν, αλλά στο πρακτικό κομμάτι.

E: Κατά πόσο θεωρείτε ότι το νέο Π.Σ. θα σας βοηθήσει να οργανώσετε καλύτερα τη διδασκαλία σας; Πως σκοπεύετε να το αξιοποιείτε για το σκοπό αυτό;

Σ12: Λοιπόν, επειδή μιλάμε πάλι για Λύκεια και επειδή δε θα δουλέψω σε Λύκειο γιατί είναι η οργανική μου σε γυμνάσιο, δεν ξέρω είναι η αλήθεια. Θα πάω λιγάκι ως επιμορφώτρια στους επιμορφούμενους που θα έχω για να μπορέσω να τους βοηθήσω. Προφανώς, θα προσπαθήσω να δώσω στο πολύ πλούσιο υλικό που υπάρχει κάποια ουσιαστική υπόσταση, κάτι δηλαδή που να είναι μαθητοκεντρικό, να προσπαθήσουμε λιγάκι να προσεγγίσουμε το τι στα παιδιά θα αρέσει και θα θελήσουν να κάνουν και ίσως και με μια ευελιξία στα επίπεδα. Γιατί ακριβώς, να μην ορίζονται σε επίπεδα πολλές από τις ασκήσεις που έχει μέσα αλλά τα τμήματά μας, επειδή έχω κάνει και σε Λύκειο αρκετές χρονιές, είναι πολυεπίπεδα οπότε θα πρέπει να υπάρξει ευελιξία ακόμη και στο υλικό. Τη δίνει αυτή την ευελιξία, κάποια σενάρια που είδα τη δίνουν αυτή την ευελιξία, ίσως εκεί πέρα πάνω θα πρέπει να πατήσουμε και οι συνάδελφοι και όσοι ασχοληθούν μ' αυτό για να το κάνουν λίγο πιο ενδιαφέρον και πιο προσιτό στους μαθητές.

E: Τώρα κάποιες ειδικότερες ερωτήσεις. Πόσο καλά διατυπωμένα θεωρείτε ότι είναι ως τέτοια τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα στο νέο Π.Σ και πόσο βοηθητικά είναι στην οργάνωση της διδασκαλίας του μαθήματος;

Σ12: Τώρα μιλάμε για τον οδηγό του επιμορφούμενου τέλος πάντων, κάπως έτσι; Ή σε κάποιο διδακτικό σενάριο, το τι θα βρουν κάποιοι συνάδελφοι; Τι ακριβώς;

E: Πόσο καλά διατυπωμένα θεωρείτε ότι είναι προς εσάς τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα, ως προς τον καθηγητή που θα τα διδάξει; Δηλαδή, έχει στο μυαλό του ακριβώς που θα πρέπει να στοχεύσει;

Σ12: Θεωρώ ότι υπάρχει πολύ μεγάλη επεξήγηση των βημάτων αλλά δεν υπάρχει επεξήγηση του τεχνικού κομματιού. Δηλαδή, βλέποντας μέσα στο θεωρητικό πλαίσιο, είδα πολύ παραλληλισμό με τα επίπεδα, ας πούμε να συνάδει με του CEFR και ποιο επίπεδο είναι αυτό και τι πρέπει να δείξουμε στα παιδιά, αλλά δεν είδα λιγάκι κάτι που μπορεί να θεωρείται αυτονόητο και απλό αλλά δεν είναι για πάρα πολλούς συναδέλφους, ειδικά όταν είναι νεότεροι, δεν είδα δηλαδή επεξήγηση κάποια άσκησης όσον αφορά στο τεχνικό κομμάτι και στο ουσιαστικό, στα βήματα, ότι εσύ θα κάνεις αυτό, εκείνο και τ' άλλο. Υπάρχει δηλαδή το κομμάτι το πρώτο που αφορά στο πώς,

δηλαδή ότι για να κάνει αυτή την άσκηση θα πρέπει τα παιδιά σου να είναι σε αυτό το επίπεδο και να συνάδει με αυτό και τα λοιπά αλλά ο λόγος για τον οποίο θα γίνει μετά ή ακριβώς τα βήματα τα τεχνικά λίγο μπορεί και να λείπουν σε κάποιες από τις δραστηριότητες και ασκήσεις. Τώρα, μπορεί αυτό, βέβαια, να μην ισχύει σε όλα τα σενάρια που υπάρχουν. Εγώ σ' αυτά που είδα, ωστόσο, αυτό αντιλήφθηκα. Υπάρχει βάση, υπάρχει δηλαδή ένα focus, μια επικέντρωση κάπου αλλού και για' μένα θα έπρεπε να υπάρχει και λιγάκι και στα τεχνικά κομμάτια για να δοθεί καλύτερος μπούσουλας, ας πούμε, στους συναδέλφους να βοηθήσουν τα παιδιά, αυτό.

E: Πως κρίνετε το περιεχόμενο (ύλη) που έχει συμπεριληφθεί στο νέο πρόγραμμα σπουδών; Όσο μπορέσατε να δείτε.

Σ12: Είναι ενδιαφέρουσα, δεν αποκλίνει πολύ από τα προηγούμενα, από αυτό που υπήρχε ήδη ως ΠΣ. Είναι μεγάλη, θα το πω πακετάκι το οποίο πρέπει να δουν οι συνάδελφοι και αρκετά καλό, είναι πολύ καλό γιατί τους κατευθύνει καλά αλλά έχω την εντύπωση ότι δεν πρόκειται κανένας να καθίσει με τις ώρες να διαβάσει το κάθε επίπεδο για την κάθε παράμετρο του CEFR μέσα πώς θα πρέπει να συνάδει με το μάθημά τους. Δηλαδή, είναι λίγο περισσότερο πολύ αλλά κατατοπιστικό αν κάποιος θέλει να καθίσει όντως και να ανακαλύψει και να δει κάποια πράγματα.

E: Ως προς την καταλληλότητα για τους μαθητές και τις προγενέστερες ίσως γνώσεις τους, την επιστημονική τους εγκυρότητα;

Σ12: Θεωρώ ότι, επειδή ακριβώς έχει πολλά επίπεδα και πολλές επιλογές, καλύπτει αρκετά μεγάλη γκάμα οπότε ναι, βοηθάει τα παιδιά. Και επειδή υπάρχει το επικοινωνιακό κομμάτι, αν χρησιμοποιηθεί σωστά, νομίζω ότι μπορεί πολύ εύκολα να βοηθήσει τους μαθητές, θεωρώ ότι είναι καλό υλικό.

E: Ποια είναι η γνώμη σας για την οργάνωση του περιεχομένου του Π.Σ. σε ευρύτερα θεματικά πεδία τα οποία εξελίσσονται από τάξη σε τάξη; Πως πιστεύετε πως θα λειτουργήσει αυτή η καινοτομία;

Σ12: Θετικά αν μη τι άλλο, γιατί τα παιδιά έχουν να [...] Αυτό τώρα που σας λέω, οι απαντήσεις μου είναι από συζητήσεις που έχω δει μέσα σε ομάδες εκπαιδευτικών, δεν το έχω δουλέψει οπότε δεν ξέρω πώς ταιριάζει, γιατί εγώ έχω φύγει από το Λύκειο εδώ και 18 χρόνια. Ωστόσο, θεωρώ ότι είναι θετικό γιατί υπάρχει όντως μια συνέχεια. Δηλαδή, βλέποντας και από τους συναδέλφους όταν συζητάνε, τα παιδιά τα έχουν

μυήσει ήδη σε κάποια θεματολογία η οποία όντως έχει καλή συνέχεια στην επόμενη χρονιά με περισσότερα στοιχεία, δεν βαριούνται θεωρώ γιατί υπάρχει θεματολογία ποικίλη, υπάρχει μια καλή συνέχεια. Βλέποντα, δηλαδή, κι εγώ λιγάκι τα πακέτα των Αγγλικών μου άρεσαν και θεωρώ ότι υπάρχει μια συνέχεια καλή και ενδιαφέρουσα για τα παιδιά.

Ε: Κατά πόσο το περιεχόμενο του νέου Π.Σ. απαντά στις σύγχρονες κοινωνικές προκλήσεις και συνθήκες δηλαδή περιβαλλοντικές προκλήσεις, πολυπολιτισμικότητα, παγκοσμιοποίηση, συμπερίληψη;

Σ12: Η θεματολογία του είναι ποικίλη οπότε θεωρώ ότι καλύπτει πολλά πράγματα και κοινωνικά θέματα και οικολογικά, πολλά, ναι. Και πράγματα που προφανώς αγγίζουν τα παιδιά ούτως ή άλλως. Βλέποντας δηλαδή το *Pride&Prejudice* και τα λοιπά, συνδυασμός πχ λογοτεχνίας μαζί με ένα καυτό θέμα κοινωνικό. Υπάρχουν παράμετροι αρκετά καλές που είναι σημαντικές για τα παιδιά θεωρώ.

Ε: Πως κρίνετε το περιεχόμενο του νέου Π.Σ. σε σχέση με το χρόνο που διατίθεται για τη διδασκαλία του μαθήματος; Τι θα αλλάζατε ως προς την ύλη για να είναι επαρκέστερος ο διαθέσιμος διδακτικός χρόνος;

Σ12: Ως προς την ύλη δεν ξέρω αν θα άλλαζα, ως προς τις ώρες θα άλλαζα σίγουρα, χρειάζονται περισσότερες ώρες Αγγλικών, σίγουρα δε χωράει αυτό το υλικό μέσα σε λίγες ώρες, ειδικά αν θέλεις να προσπαθείς λίγο περισσότερο να τους δώσεις πράγματα γιατί κάθε ένα από αυτά τα κεφάλαια θέλουν σίγουρα [...] Από το να παρακολουθήσεις το βιντεάκι που σου προτείνει, να κάνεις την έρευνα που σου λέει, από, από από... Σίγουρα ο χρόνος που δίνεται δεν φτάνει. Αν θέλεις τα παιδιά πραγματικά να το κάνουν και να το χαρούν κι όχι να είναι κάτι άρπα κόλα και να πάμε στο επόμενο δε φτάνει ο χρόνος. Οπότε προτείνω περισσότερες ώρες ή λιγότερη θεματολογία. Θα μπορούσε να είναι λιγότερα τα κεφάλαια που πρέπει να γίνουν μέσα στη χρονιά αλλά για' μένα το ιδανικό θα ήταν ίσως λίγο αύξηση των ωρών και να μην είναι κάτι που θα είναι βεβιασμένο, τέλος πάντων.

Ε: Θα αλλάζατε κάτι και τι θα ήταν αυτό ως προς τη διάταξη ή την προσθήκη/αφαίρεση επιμέρους ενοτήτων;

Σ12: Λοιπόν, σε αυτό δεν θα μπορέσω να απαντήσω σίγουρα γιατί, ξαναλέω, δεν έχω κάνει κεφάλαια για να δω λιγάκι με ποια ένταση και ποιο χρονικό διάστημα μπορεί να καλύπτει το καθένα. Αυτό που μπορώ να πω είναι ότι προφανώς, ίσως, να χρειάζεται να κοπούν κεφάλαια, αυτό που είπα και προηγουμένως, για να χωρέσουν μέσα στη χρονιά. Ξαναλέω αυτό, όχι από ίδια πείρα, δεν μπορώ να είμαι σίγουρη για το τι ακριβώς πρέπει να γίνει σε αυτό το κομμάτι.

Ε: Ως παιδαγωγική φιλοσοφία οι κατασκευαστές του νέου Π.Σ. διακηρύσσουν μια προοδευτική-μαθητοκεντρική λογική ισχυριζόμενοι ότι: *«Τα ΠΣ προωθούν την ενεργό συμμετοχή και συνεργασία όλων των μαθητών/τριών, μέσω της δημιουργίας περιβαλλόντων καθοδηγούμενης μάθησης, αυτενέργειας, συνεργατικής δράσης σε ομάδες, διερευνητικής μάθησης, βιωματικής προσέγγισης, συνεργατικής επίλυσης προβλήματος, επικοινωνιακής προσέγγισης, και μετασχηματιστικής λογικής»*. Κατά πόσο θεωρείτε ότι το νέο Π.Σ πράγματι διαπνέεται από αυτή την παιδαγωγική προσέγγιση; Και αν μπορείτε να δώσετε και κάποια παραδείγματα.

Σ12: Λοιπόν, και από τον φάκελο υλικού που διάβασα και από τα σενάρια που έπρεπε να διαβάσω μέσα στην επιμόρφωση και από αυτό που αναγκαστήκαμε να φτιάξουμε εμείς, στο οποίο μας έδωσαν κάποια γραμμή συγκεκριμένη για το πώς πρέπει να γίνουν τα μαθήματα, όλα αυτά πρέπει να είναι μέρος των νέων ΠΣ. Κάτι συγκεκριμένο σας παράδειγμα τι να πω; Να αναφέρω το δικό μου το σενάριο, που είχα δημιουργήσει εγώ; Το οποίο, ξαναλέω, σύμφωνα πάλι που δόθηκαν από εκεί, έπρεπε να έχει μέσα να βάζει, να εντάσσει τους μαθητές, να τους κάνει να ερευνούν από μόνοι τους, να συνομιλούν, να, να, να... Δηλαδή, πρέπει λιγάκι μέσα από διαδικασίες να συμμετέχουν οι μαθητές και το ότι είναι μαθητοκεντρικό, είναι σίγουρα. Όλη η διαδικασία αυτή σίγουρα οδηγεί προς μια τάξη που ο καθηγητής είναι απλά εκεί facilitator, δηλαδή κάθεται και δίνει μεν οδηγίες όταν χρειαστεί, αλλά πολύ τα παιδιά είναι αυτά που ενεργούν και συμμετέχουν και συνεργάζονται και τα λοιπά και είναι και πολύ ωραίο αυτό, μου αρέσει πάρα πάρα πολύ.

E: Πολύ ωραία. Άρα, λοιπόν, νομίζω έχουμε καλύψει και την επόμενη ερώτηση. Κατά πόσο συμφωνείτε ότι η παραπάνω προοδευτική-μαθητοκεντρική λογική είναι κατάλληλη για τη διδασκαλία του μαθήματός σας;

Σ12: Για' μένα ίσως είναι το τορμέσα στην τάξη, κάνει τα παιδιά να ενδιαφέρονται πάρα πολύ και να μη βαριούνται, αν μη τι άλλο. Είναι, βέβαια, λίγο να μπει και στη δικιά μας τη φιλοσοφία, των καθηγητών, να σκεφτούμε ότι πρέπει να είμαστε σε δεύτερη μοίρα, δε μας αρέσει πολύ αυτό αλλά έτσι είναι που το ευχαριστιούνται οι μαθητές πολύ και είναι τρόπος να μαθαίνουν. Κι επίσης, είναι πολύ σημαντικό το πόσες ιδέες μπορεί να γεννήσουν και να σου δώσουν κι εσένα πράγματα. Δηλαδή, όταν τους αφήσεις λιγάκι να ενεργήσουν κύρια μέσα στην τάξη, να είναι αυτοί το κύριο, η βάση μαθαίνεις κι εσύ πολλά πράγματα, γίνονται δάσκαλοί σου.

E: Και κάποιες γενικές ερωτήσεις για την εφαρμοσιμότητα. Πώς δέχτηκαν γενικά οι εκπαιδευτικοί της ειδικότητάς σας το νέο ΠΣ;

Σ12: Αυτό τώρα θα φανεί όταν θα δω/μιλήσω κι εγώ με τους εκπαιδευόμενους της Β' φάσης, επιμορφούμενους που έχουν λιγάκι μπει μέσα στο λούκι. Από συζητήσεις πάλι που βλέπω στο Facebook δεν ήταν ό, τι πιο εύκολο γιατί τους έδωσαν έναν φάκελο υλικού και τους άφησαν λιγάκι στα κρύα του λουτρού. Βέβαια υποτίθεται και γι' αυτό γίνεται και η επιμόρφωση τώρα. Ωραία το υλικό αλλά θα έπρεπε να υπάρξει όμως κάποια, σύμφωνα με το υλικό του νέου ΠΣ, να υπάρξει κάποια επιμόρφωση λίγο πιο μπροστά ίσως, αυτό. Είναι όμως ενδιαφέρον το γεγονός ότι μπορέσαμε να πατήσουμε εκτός των βιβλίων των ξενόγλωσσων οπότε και τα παιδιά που δεν έχουν τη δυνατότητα να το αγοράζουν και φτάσαμε σε κάτι ελληνικό, ωραίο, με πολύ ωραία θεματολογία και μαθητοκεντρικό θεωρώ ότι ήταν ωραίο για τους συναδέλφους, να επαναλάβω ότι δεν το έχω διδάξει εγώ οπότε δεν μπορώ να έχω γνώμη. Βλέποντας όμως σχόλια άλλων θεωρώ ότι άρεσε αλλά ίσως να χρειαζόταν κάποια επιμόρφωση λίγο πιο μπροστά, είναι λίγο αργά τώρα, δηλαδή, που γίνεται η διαδικασία πιστεύω.

E: Λαμβάνοντας υπόψη την επαγγελματική ετοιμότητα των διδασκόντων, τις υλικές συνθήκες και την κουλτούρα των ελληνικών σχολείων θεωρείτε πως θα μπορούσαν να ανακύψουν κάποιες δυσκολίες στην εφαρμογή του νέου Π.Σ. και ποιες;

Σ12: Οι διδάσκοντες, λοιπόν μιλάμε τώρα για τους καθηγητές του Λυκείου, πιστεύω ότι τα τελευταία χρόνια [...] Βέβαια εάν ήταν αυτή η ερώτηση πριν από 3-4 χρόνια θα έλεγα ότι οκ μπορεί. Αλλά τώρα έχουμε πλέον εκπαιδευτεί όλοι τόσο πολύ σε διάφορα που έχουν μπει σε άλλους ρυθμούς όλοι οι εκπαιδευτικοί οπότε θεωρώ ότι θα 'ναι πλέον ευκολότερο. Βέβαια, λίγο εξ' ιδίαν κρίνω τα αλλότρια, αυτό μπορεί να μη συμβαίνει σε όλους. Δηλαδή, σε μεγαλύτερους οι οποίοι έχουν πατήσει ήδη σε κάποιους δρόμους και δε θέλουν κάτι καινούριο μέσα στην τάξη τους μπορεί να φανεί αυτή η διαδικασία λίγο πιο δύσκολη, λίγο διαφορετική. Αλλά πιστεύω όμως ότι πολύ μεγάλος αριθμός εκπαιδευτικών που έχουν πλέον την ανάγκη, όχι απλά τη θέληση, να μάθει περισσότερα πράγματα θα το αγκαλιάσουν και θα το δεχτούν και θα το κάνουν σωστά και καλά.

E: Ως προς τις υλικές συνθήκες και την κουλτούρα των σχολείων;

Σ12: Πάλι εκ του ασφαλούς εγώ θα μιλήσω γιατί το σ\δικό μου το σχολείο είναι ευλογημένο να έχει εξοπλισμό πλήρη οπότε μπορώ να μιλάω, να μπαίνω σε αίθουσα και να έχω και τον προτζέκτορά μου και τα λοιπά. Ξέρω όμως ότι το διπλανό Λύκειο, ας πούμε, δεν έχει αυτή την ευελιξία και είναι σίγουρα πάρα πολύ δύσκολο να παρουσιαστεί υλικό σε μια τάξη που δεν έχει προτζέκτορα που δεν έχει υπολογιστή, που δεν έχει πολλά. Και ναι, επειδή ακριβώς χρειάζεται η τεχνολογία μέσα σε αυτά τα μαθήματα που διδάσκονται στο πλαίσιο των νέων προγραμμάτων, θα πρέπει οπωσδήποτε να γίνει, δηλαδή μαζί με το θέμα των υλικών, να υπάρχει και η κατάλληλη τεχνική υποστήριξη στα σχολεία. Όντως λιγάκι τους ρίχνουμε στα βαθιά νερά όταν τους λέμε κάντε αυτό χωρίς να έχετε τον εξοπλισμό. Δηλαδή δεν μπορεί να γίνει έρευνα εκ των πραγμάτων από τα παιδιά, το μάθημα ακυρώνεται.

E: Και ως προς την κουλτούρα των ελληνικών σχολείων;

Σ12: Πάλι έχει να κάνει με το σχολείο τους. Το δικό μου είναι μια χαρά και τη θέλουμε την κουλτούρα και τον πολιτισμό, στα παιδιά τα ίδια θεωρώ ότι ναι, όλοι οι καθηγητές όχι γιατί δεν έχουν πάλι την ευελιξία, δηλαδή, τεχνικά στοιχεία ενός σχολείου είναι αυτά που κάνουν και λίγο την κουλτούρα του. Θέλω να πιστεύω ότι οι συνάδελφοι θέλουν, δεν μπορούν παραπάνω όμως.

E: Με βάση την εμπειρία σας από την πιλοτική εφαρμογή του νέου Π.Σ. ποιες ήταν οι σημαντικότερες δυσκολίες/αδυναμίες του που εντοπίσατε; Ποια ήταν τα σημαντικότερα θετικά στοιχεία του που διαπιστώσατε στην πράξη, απ' όσο μπορείτε να γνωρίζετε;

Σ12: Ως εκπαιδευτικός που επιμορφώθηκα ή που δίδαξα, γιατί...

E: Όχι, απ' όσο μπορείτε από αυτό που επιμορφωθήκατε.

Σ12: Δεν θεώρησα κάτι πολύ διαφορετικό από αυτά που ήδη έκανα. Δηλαδή, σ' εμένα τα ΠΣ όπως ήταν μέχρι τώρα κάνουν ακριβώς το ίδιο.

(Συνέχεια συνέντευξης μετά από διακοπή λόγω τεχνικού προβλήματος)

Να ξαναπώ για την προηγούμενη ερώτηση που αφορά στο πόσο η κουλτούρα του κάθε σχολείου δέχεται κάτι ή δε δέχεται, να πω ότι έχει να κάνει πάλι με το πόσο τεχνική δυσκολία υπάρχει στα σχολεία, τέλος πάντων. Δηλαδή αν τυχόν δεν υπάρχει εξοπλισμός για να ιντριγκάρει και τα παιδιά γιατί σε αυτή τη φάση στο Λύκειο, το κομμάτι του κινήτρου είναι πάρα πολύ σημαντικό. Αν λοιπόν δεν υπάρχει εξοπλισμός για να μπορεί να τους κάνει να θέλουν να κάνουν έρευνα, να το ψάξουν σε χώροι που να είναι μέσα στο σχολείο και σε χρόνο μέσα στο σχολείο γιατί εκτός δεν πρόκειται να ασχοληθούν όλα τα παιδιά για αυτό το λόγο λοιπόν, αν δεν υπάρχουν όλα αυτά θα δυσκολευτούν. Κατά τ' άλλα αν υπάρχει αυτός ο τρόπος να δουλέψουν θα είναι καλά, ναι.

E: Κλείνοντας τη συζήτησή μας, ποιες συγκεκριμένες προτάσεις θα είχατε να κάνετε για πιθανή βελτίωση του νέου Π.Σ.;

Σ12: Να πατήσουμε στο ουσιαστικό της υπόθεσης όχι στην θεωρία. Ό, τι ακριβώς ίσχυε με τα ΠΣ προηγουμένως, να υπάρχει μια στοχοθεσία αλλά να υπάρχει στοχοθεσία όχι για να βάλουμε στόχους απλά αλλά για να υλοποιηθούν με μαθητοκεντρικό τρόπο, αυτό. Δηλαδή, για 'μένα το ουσιαστικό και η πρακτική εφαρμογή που να μην είναι, δηλαδή, μόνο στα λόγια. Πραγματικά να δοθεί και ο εξοπλισμός και οι υποδομές και τα λοιπά, να μπορέσουν τα παιδιά μας να μάθουν μέσα από αυτή τη διαδικασία και να το ευχαριστιούνται κιόλας, να το χαίρονται.

E: Η επιμόρφωση ήταν αποτελεσματική στο να γίνουν σαφή και να προωθηθούν τα νέα στοιχεία του ΠΣ; Τι θα θέλατε να γίνει περισσότερο;

Σ12: Κοιτάζετε, υπάρχει πάρα πολύ υλικό, το οποίο είναι αλήθεια ήταν τόσο στενό το χρονικό διάστημα της επιμόρφωσης το καλοκαίρι και μέσα σε πάρα πολύ δύσκολη περίοδο, δηλαδή, μέσα από εξετάσεις και τα λοιπά που δεν ξέρω κατά πόσο, για' μένα, ήταν ουσιαστική η όλη διαδικασία. Δηλαδή, θα ήθελα λιγάκι να απλωθεί χρονικά και να γίνουν περισσότερες συνεδρίες, περισσότερα πράγματα και εμείς για να μπορέσουμε στο τέλος να επιμορφώσουμε και τους συναδέλφους. Δηλαδή, ευελπιστώ ότι η επόμενη επιμόρφωση δεν θα είναι τόσο στενή χρονικά και οι συνάδελφοι θα εξεταστούν σε πέρασ χρόνου.

Ε: Σας ευχαριστώ πολύ.

Βιβλιογραφία

Ελληνική

Αγγελακοπούλου, Π. Γ. (2015). *Κοινωνικές αναπαραστάσεις των εκπαιδευτικών των ξένων γλωσσών και των μαθητών για τις ξένες γλώσσες στην υποχρεωτική εκπαίδευση στην Ελλάδα* (No. GRI-2015-14235). Aristotle University of Thessaloniki.

Γαλανοπούλου Α, (2000) « Σχολεία εφαρμογής Πειραματικών Προγραμμάτων Εκπαίδευσης. Μια προσπάθεια διεπιστημονικής και διαθεματικής προσέγγισης στην εκπαιδευτική πράξη», Μπαγάκης Προαιρετικά Εκπαιδευτικά Προγράμματα στη Σχολική Εκπαίδευση, Αθήνα, Μεταίχμιο.

Γρίβα, Ε., & Ηλιάδου-Τάχου, Σ. (2010). Ιστορική θεώρηση της καθιέρωσης της αγγλικής γλώσσας στη δημόσια ελληνική εκπαίδευση: Οι στρατηγικές, τα προγράμματα και οι επιδράσεις. *Σύγχρονη Κοινωνία, Εκπαίδευση και Ψυχική Υγεία*, 3, 64-75.

Δενδρινού Β., (2013). Τρία Χρόνια ΠΕΑΠ: Από τον Σχεδιασμό στην Πράξη, Μελέτες για την Εφαρμογή του Προγράμματος Εκμάθησης της Αγγλικής σε Πρώιμη Παιδική Ηλικία, Κέντρο Έρευνας για τη Διδασκαλία Ξένων Γλωσσών και την Αξιολόγηση Γλωσσομάθειας Τμήμα Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας, Φιλοσοφική Σχολή, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Δενδρινού, Β., Αλεξοπούλου, Α. Α., Αποστόλου, Μ. Χ., Βεντούρης, Ε., Γκοτσούλια, Α., Δεληγιάννη, Π., ... & Αναστασία Χρύσου, Μ. (2016). Πρόγραμμα Σπουδών: Επιστημονικό Πεδίο: Ξένες Γλώσσες: Διδακτικό Μαθησιακό Αντικείμενο/Τάξη/επίπεδο εκπαίδευσης: Ξένες Γλώσσες Γ' Δημοτικού-Γ' Γυμνασίου.

Διάμεση Κ., Το Νέο Αναλυτικό Πρόγραμμα των Ξένων Γλωσσών στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση: Μια κριτική παρουσίαση, 6ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ελληνικού Ινστιτούτου Εφαρμοσμένης Παιδαγωγικής και Εκπαίδευσης (ΕΛΛ.Ι.Ε.Π.ΕΚ.), Αθήνα, 5-7 Οκτωβρίου 2012

Καγκά Ε., «Το Ευρωπαϊκό Portfolio Γλωσσών ως μέσο προώθησης της πολυγλωσσίας και πολυπολιτισμικότητας» στο Συνέδριο με τίτλο Οι ξένες Γλώσσες στη δημόσια υποχρεωτική Εκπαίδευση Αθήνα 30-3-2006.

Καφά, Κ. (2010). Η Ευρώπη/ευρωπαϊκή διάσταση στα αναλυτικά προγράμματα σπουδών των κοινωνικών επιστημών στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση στην Ελλάδα.

Κούλα, Θ. (2022). Η αξιοποίηση της πολυτροπικότητας στα εγχειρίδια διδασκαλίας της αγγλικής γλώσσας στη Β΄ τάξη Γυμνασίου στην Ελλάδα και στην Τουρκία.

Καψάλης Α. & Βρεττός Γ., (1994). Αναλυτικά Προγράμματα, Θεσσαλονίκη, Art of text

Κουτσογιάννης Δ. (2000). *Επιλέγοντας λογισμικό για τη διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας. Η διδασκαλία της ελληνικής ως ξένης / δεύτερης γλώσσας*. Λευκό Βιβλίο για την εκπαίδευση και την κατάρτιση, Βρυξέλλες, 29.11.1995COM (95)590, τελικό.

Στύλα, Δ. (2012). *Αναλυτικά προγράμματα δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης: σύγκριση αναλυτικών προγραμμάτων Ελλάδας-Αυστρίας, στο μάθημα της γλωσσικής και λογοτεχνικής διδασκαλίας στο γυμνάσιο* (Master's thesis).

Χαλκιοπούλου, Β. (2012). *Η αξιολόγηση του έργου των εκπαιδευτικών: στάσεις και αντιλήψεις εκπαιδευτικών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης Νομού Σερρών ενόψει της εφαρμογής του Νόμου 3848/2010* (Master's thesis).

Χειμαριού, Ε. (1987). Αναλυτικά Προγράμματα: Σύγχρονες τάσεις σχεδιασμού στην Αγγλία, Θεσσαλονίκη, Εκδοτικός οίκος αδελφών Κυριακίδη.

Χρυσοφίδης Κ. (2011), *Διαθεματική Προσέγγιση της Γνώσης*. Εκδόσεις Δίπτυχο, Αθήνα.

Ξενογλώσση

Amadio, M. (2013). A rapid assessment of curricula for general education focusing on cross-curricular themes and generic competences or skills. *Backgroundpaper for EFA GlobalMonitoringReport, 14*, 1.

Baker, L. (1991). Metacognition, reading, and science education. In C. M. Santa & D. E. Alvermann (Eds.), *Science learning – Processes and applications* (pp. 2–13). Newark, Delaware: International Reading Association.

Bantwini, B. D. (2010). How teachers perceive the new curriculum reform: Lessons from a school district in the Eastern Cape Province, South Africa. *International journal of educational development, 30*(1), 83-90.

Bernstein, B. (2003). *Class, codes and control: The structuring of pedagogic discourse* (Vol. 4). Psychology Press.

Bloomfield, L. (1942). *Outline guide for the Practical Study of Foreign Languages*. Baltimore: Linguistic Society of America.

Booth, T. 1996. “Stories of Exclusion: Natural and Unnatural Selection.” In *Exclusion from School: Inter-Professional Issues for Policy and Practice*, edited by E.Blyth and J.Milner, 21–36. [city: London]: Routledge.

Brinkerhoff, R. O. (1988). An integrated evaluation model for HRD. *Training and Development Journal*, February, 66-68.

Broughton, Geoffrey, et al. (1994). *Teaching English as a Foreign Language*. 2nd ed. London: Routledge,.

Brown, A. L. (1978). Knowing when, where and how to remember: a problem of metacognition. In R. Glaser (Ed.), *Advances in instructional psychology* (pp. 165–177). Hillsdale, NJ: Erlbaum.

Bushnell, D. S. (1990). Input, process, output: A model for evaluating training. *Training and Development Journal*, March, 41-43.

Canale, M. and Swain, M. (1980). "Theoretical basis of communicative approaches to second language teaching and testing". *Applied Linguistics*, 1,1

Chomsky, N. (1957). *Syntactic Structures*. The Hague: Mouton.

Christidou, S. (2014). *Αναλυτικά προγράμματα-Σχεδιασμός και Ανάπτυξη στη Σύγχρονη Εποχή* (Doctoral dissertation, Πρόγραμμα Δημόσιας Διοίκησης, Σχολή Οικονομικών Επιστημών και Διοίκησης, Πανεπιστήμιο Νεάπολις Πάφου).

Ellis, R. (1985). *Understanding Second Language Acquisition*. Oxford: Oxford University Press.

Eurydice, & Audiovisual & Culture Executive Agency. (2012). *The european higher education area in 2012: Bologna process implantation report*. Ministerio de Educación.

Flavell, J. H. (1976). Metacognitive aspects of problem solving. In L. B. Resnick (Ed.), *The nature of intelligence* (pp. 231–236). Hillsdale, NJ: Erlbaum.

Guba, E.G. and Stufflebeam, D. L. (1970). *Evaluation: The process of stimulating, Aiding and Abetting Insightful Action* in Smith, C.B (ed) Monograph series in Reading Education No. (1 June 1970). Indian University.

Hewitt, B. (1989). *Evaluation a personal perspective*. *Training and Development in Australia*, 16(3), 23-24.

Hussain, A., Dogar, A. H., Azeem, M., & Shakoor, A. (2011). Evaluation of curriculum development process. *International Journal of Humanities and Social Science*, 1(14), 263-271.

Jacobs, H. H. (1989). *Interdisciplinary curriculum: Design and implementation*. Association for Supervision and Curriculum Development, 1250 N. Pitt Street, Alexandria, VA 22314.

Kelly, A. V. (2009). *The curriculum: Theory and practice*. Sage.

Kress G., (2000). *Σχεδιασμός του γλωσσικού προγράμματος σπουδών με βάση το μέλλον*, τομ. 2ος Γλωσσικός Υπολογιστής

Kuzu, Abdullah, (2008). Assist. Prof. Dr. “Views of Pre-Service Teachers on Blog Use for Instruction and Social Interaction” Turkish Online Journal of Distance Education-TOJDE July 2007 Volume: 8 Number: 3 Article: 2.

Larsen-Freeman, D. (1991). Research on language teaching methodologies: A review of the past and an agenda for the future. *Foreign language research in cross-cultural perspective*, 119-132.

Le Matais, J. (1999). Values and aims in curriculum and assessment frameworks: a 16 nation review. Moon & Murphy (eds) *Curriculum in Context*. London: Paul Chapman Publishing.

Little D., (2003): The European Language Portfolio in use: nine examples. Strasbourg: Strasbourg Council of Europe., www.coe.int/potfolio.

O'Leary, Z. (2004). *The essential guide to doing research*. London , Thousand Oaks, Calif: Sage.

Park, M., & Sung, Y. K. (2013). Teachers' perceptions of the recent curriculum reforms and their implementation: what can we learn from the case of Korean elementary teachers?. *Asia Pacific Journal of Education*, 33(1), 15-33.

Sung, Y. K., Park, M., & Choi, I. S. (2013). National construction of global education: A critical review of the national curriculum standards for South Korean global high schools. *Asia Pacific Education Review*, 14(3), 285-294.

Remillard, J. T., & Heck, D. J. (2014). Conceptualizing the curriculum enactment process in mathematics education. *Zdm*, 46(5), 705-718.

Richards, J. R., & Rodgers, T. (1986). *TS Approaches and methods in language teaching*.

Ritchie, J., & Lewis, J. (Eds.). (c2003, 2006 reprint). *Qualitative research practice : a guide for social science students and researchers*. London, Thousand Oaks, Calif: Sage.

Snape, D., & Spencer, L. (2006). The Foundations of Qualitative Research. In J. Ritchie, & J. Lewis (Eds.), *Qualitative Research Practice* (pp. 1-23). Sage.

Stake, R. E. (2003). Case Studies. In N. K. Denzin, & Y. S. Lincoln (Eds.), *Strategies of Qualitative Inquiry* (pp. 134-165). Sage.

Taba, H. (1962). *Curriculum development: Theory and practice* (No. 37.013 TAB).

Taylor, P. H., & Richards, C. M. (2018). *An introduction to curriculum studies*. Routledge.

Tedesco, J. C., Operti, R., & Amadio, M. (2014). The curriculum debate: Why it is important today. *Prospects*, 44(4), 527-546.

Van den Akker, J. (2007). Curriculum design research. *An introduction to educational design research*, 37, 37-50.

Van den Akker, J. J., Kuiper, W., & Hameyer, U. (Eds.). (2003). *Curriculum landscapes and trends* (pp. 1-10). Dordrecht: Kluwer Academic Publishers.

White, Ronald V. (1988) *The ELT Curriculum*. Oxford: Blackwell Publishers Ltd.

Whitson, T. (2008). Decomposing curriculum, vs. curriculum-as-text. *Journal of Curriculum and Pedagogy*, 5(1), 111-137.

Wilkins, D. (1978). *Functional Materials and the Classroom Teacher: some Background Issues*. University of Reading: Centre for Applied Language Series.

Willig, C. (2013). *Introducing qualitative research in psychology*. McGraw-Hill Education (UK).

Ηλεκτρονική

<https://www.english-efl.com/english-language-levels/> Ανακτήθηκε στις 16/10/22

<https://rm.coe.int/common-european-framework-of-reference-for-languages-learning-teaching/16809ea0d4> Ανακτήθηκε στις 18/10/22

<https://www.coe.int/en/web/common-european-framework-reference-languages>

Ανακτήθηκε στις 25/10/22

<http://www.opengov.gr/ypepth/wp-content/uploads/downloads/2013/08/nomosxedio-19-8-2013-5.-9.pdf> Ανακτήθηκε στις 16/10/22

http://www.et.gr/idoes-nph/search/pdfViewerForm.html?args=5C7QrtC22wHUdWr4xouZundtvSoClrL8y5-QU45GytO4ndCieBbLVuJInJ48_97uHrMts- Ανακτήθηκε στις 16/10/22

zFzeyCiBSQOpYnTy36MacmUFCx2ppFvBej56Mmc8Qdb8ZfRJqZnsIAdk8Lv_e6czmhEembNmZCMxLMtc53zTrjNQ_3B-IYgclGk73DkKMFTGN7mnpOD6vJz25A
Ανακτήθηκε στις 25/10/22

<https://dide-new.flo.sch.gr/didaskalia-xenis-glossas-sto-geniko-1-2/> Ανακτήθηκε στις 25/10/22

<http://iep.edu.gr> Ανακτήθηκε στις 10/12/22

[ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ \(minedu.gov.gr\)](#) ανακτήθηκε στις 20/1/2023

[ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ \(iep.edu.gr\)](#) ανακτήθηκε στις 20/1/2023